

INCUNABULA

Bibliothecae Rigensis

LATVIJAS AKADEMIKSĀ BIBLIOTEĀ

INCUNABULA Bibliothecae Rigensis

KATALOGS

Sastādītāja RŪTA ASTRA JĒKABSONE

RĪGA «ZINĀTNE» 1993

76.11
Je 304

Recenzenti:
vēst. zin. kand. L. KISEĽOVA, S. ŠIŠKO

Mākslinieks U. SOSNOVSKIS

A. ŠTAMGUTA fotoreprodukcijas

PRIEKŠVĀRDS

inkunābulas — pirmās iespiestās grāmatas, kas radušās, sākot ar 15. gs. vidu, kad Johans Gūtenbergs izgudroja grāmatu iespiešanas tehniku, līdz 1500. gada 31. decembrim. Šīs grāmatas ir vērtīgi cilvēces kultūras vēstures pieminekļi, jo atspoguļo sabiedrības garīgo dzīvi pārejas posmā no viduslaikiem uz jaunajiem laikiem, tāpēc vēstures, tiesību, dabaszinātņu, mākslas vēstures pētniekiem, filologiem ir nenovērtējams pētniecības materiāls.

Šā kataloga mērķis — atklāt Latvijas Zinātņu akadēmijas Fundamentālās bibliotēkas (no 1992. gada — Latvijas Akadēmiskā bibliotēka) 210 inkunābulu krājuma saturu pētniekiem un interesentiem, kā arī iekļaut tās visas pasaules inkunābulu uzskaitē.

Strādājot pie Fundamentālās bibliotēkas inkunābulu kataloga sastādīšanas, uzkrājās daudz papildmateriāla, kas vedināja pārdomāt, kādi priekšnoteikumi veicināja grāmatu iespiešanas izgudrošanu, kādas bija pirmās iespiestās grāmatas, ko lasīja rīdznieki 15.—16. gadsimtā.

14.—15. gadsimtā norisa kardinālas pārmaiņas feodālajā sabiedrībā. Aktivizējās tirdzniecība, preču-naudas attiecības iespiedās visās saimniecības sfērās. Tirdzniecības kapitāla attīstība un tā ietekme uz ražošanu iezmēja jaunu — kapitālistisku attiecību iedīgļus. Ekonomiskais un politiskais pacēlums pastiprināja pilsoņu centienus pēc izglītības. Pieaugošā prasība pēc zināšanām, izglītībai aptverot arvien plašākas iedzīvotāju masas, veicināja grāmatu pārrakstītāju amata izveidošanos. Rokrakstu tirdzniecība plauka, taču nespēja apmierināt milzīgo pieprasījumu. Daudzi viduslaiku zinātnieki bija spiesti paši pārrakstīt sev vajadzīgās grāmatas. Tie, kas vēlējās savus sacerējumus izplatīt, diktēja tos vienlaikus vairākiem pārrakstītājiem. Protams, šādu rokraksta grāmatu cenas bija milzīgas, tās varēja iegādāties tikai retais. Piemēram, vienas uz pergamenta rakstītas Bībeles cena (tai vajadzēja izlietot ap 170 teļādu) līdzinājās Leipcigas namdara gada algai.¹

¹ Кестнер И. Иоганн Гутенберг. — Львов, 1987. — С. 15.

14.—15. gadsimts iezīmējās arī ar ievērojamu progresu tehnikā, īpaši metālu apstrade un kalnrūpniecībā. Tika izgudrotas dažādas ierices un mehānismi, kas ievērojami uzlaboja daudzus darba procesus. Bija arī dažādi mēģinājumi mehāniski pavairot uzrakstīto tekstu, kas tomēr nedeva vajadzīgos rezultātus. Maincas pilsonis Johans Güttenbergs (starp 1394 un 1399—1468) jau kopš agras bērnības, apgūdams juveliera profesiju, bija labi iepazīnis dažādus metālu apstrādes paņēmienus. Apveltīts ar izcilām izgudrotāja dotībām, J. Güttenbergs radīja veselu apvērsumu tehnikas vēsturē — 15. gs. 40. gados viņš izgudroja aparātu burtstabiņu liešanai — tehnikas vēsturē pirmo ierici standartdetāļu masveida producēšanai,² kā arī izgatavoja pirmo grāmatu spiedi. J. Güttenberga pirmais lielais iespieddarbs — 42 rindu Bībele tapa ap 1452./1455. gadu.

Jaunais izgudrojums strauji izplatījās visā Rietumeiropā. Kopumā 15. gs. otrajā pusē grāmatas iespieda 246 pilsētās 1099 iespiedēji. Daudzas no šīm tipogrāfijām bija lieli uzņēmumi. Tā, piemēram, veiksmīgākajam Nīrnbergas grāmatu izdevējam Antonam Kobergeram piederēja 24 grāmatu spiedes, kuras apkalpoja 100 strādnieku.³

Nepilnos 50 gados iznāca aptuveni 40 000 izdevumu, kam vienējā tirāža bija 100—300 eksemplāru. Tādējādi samērā īsā laika spridī iespieda apmēram 12—15 miljonu grāmatu,⁴ no kurām līdz mūsu dienām saglabājies ap pusmiljona eksemplāru. Daži izdevumi līdz mums nonākuši tikai nedaudzos vai pat viena eksemplārā. 17. gs. otrajā pusē pirmās iespiestās grāmatas (kr. колыбельная печать, vācu Wiegendrucke) sāka saukt par inkunābulām (lat. *incunabula* — bērna autiņi, bērnība).

Inkunābulas lielākoties iznāca bez titullapām, ar ļoti trūcīgām iespiedziņām grāmatas beigās (pēdējās teksta rindās — t. s. kolofonā), bieži vien pat bez tām. Nebija teksta sadalijuma rindkopās, rindkopu sākumus iekrāsoja ar roku (t. s. rubrikas, parasti sarkanā krāsā). Ar roku zilus vai sarkanus iekrāsoja arī teksta vai nodaļu sākuma lielos burtus — iniciālus. Nereti tos veidoja greznus, daudzkrāsainus, ar ornamentiem un vinjetēm, pat ar zīmējumiem. Pamazām ieviesās kokgriezuma, vēlāk arī vara grebuma tehnikā darināti iniciāli un ilustrācijas. Kokgriezumā veidotās ilustrācijas grāmatu īpašnieki vareja iluminēt — izkrāsot ar roku. Burtu formas un teksta iekārtojums lapā ilgu laiku saglabāja rokraksta grāmatu tradīcijas, jo J. Güttenberga mērķis bija precīzi reproducēt rokrakstu.

Sākumā lietoja gotisko šriftu pēc viduslaiku gotiskā raksta parauga, vēlāk, īpaši iespiežot antīko autoru un rakstnieku humānistu darbus, sāka lietot antīkvju, senebreju un sengrieķu, kā arī glagolīcas un kirilīcas šriftus.

Sākumā inkunābulām nebija arī lapu paginācijas. Ar laiku iespiedloķiņu secību sāka apzīmēt ar alfabēta burtiem, bet lapu secību — ar cipariem (t. s. signatūrām), piemēram, a¹, a², a³, a⁴,

² Latvijas padomju enciklopēdija. — R., 1983. — 3. sēj. — 685. lpp.

³ Книговедение: Энцикл. словарь. — М., 1981. — С. 213.

⁴ Febvre L., Marten H. J. L'apparition du livre. — Paris, 1958. — P. 377.

b¹, b² utt. Ja lokšņu skaits pārsniedza burtu skaitu, tad burtus dubultoja vai izmantoja lielos burtus, piemēram, aa¹, aa², aa³, A¹, A², A³ utt. Signatūras parasti iespieda vai ierakstīja ar roku lapas arējā apakšējā stūrī.

Grāmatu formāti bija dažādi: «lielais» — in folio (2°) — iespiedloksni salocija uz pusēm, «vidējais» — in quarto (4°) — uz četrām daļām, «mazais» — in octavo (8°) — uz astoņām daļām. Grāmatas 15.—16. gadsimtā parasti iesēja smagos koka (skābarža, ozola, liepas) vākos, kurus apvilka ar ādu (visbiežāk teļa vai cūkas, retāk — brieža, kazas). Koka vāki bija par 1—1,5 cm lielāki nekā grāmatas bloks. Ādu parasti rotāja ar iespiestu ornamentu. Ar saputotu olbaltumu, kam pievienots nedaudz ūdens un sāls, samitrināja ādu un ar īpašiem spiedogiem vai veltnīšiem iespieda dažādus ornamentus, kurus galvenokārt veidoja ģeometriskas figūras, ziedu un lapu kompozīcijas, nereti cilvēku un dzīvnieku attēli vai vienkāršas līnijas, vēlākos gados arī devīzes un gadaskaitīti. Greznākus iesējumus dažkārt rotāja ar zeltā spiestu ornamentu. Iesējumu papildināja metāla kalumi vāku stūros un centrā, dažkārt arī malās. Šiem apkalumiem bija ne tikai dekoratīva, bet arī praktiska nozīme — ornamentētās ādas aizsargāšana. Šai nolūkā reizēm iztika ar metāla vai koka pogu iestrādāšanu vākā. Lai grāmata nedeformētos, vākus sastiprināja ar metāla slēdziem. Bez tam grāmatām piestiprināja smagas metāla kēdes, lai tās varētu pieslēgt plauktiem vai lasāmpultim. Vienkāršākiem iesējumiem dažkārt izmantoja kartonu un pergamentu no vecām rokrakstu grāmatām, kuras bija kļuvušas nevajadzīgas defektu, neaktualitātes vai arī, iespējams, ķecerīga saturā dēļ. Sādas pergamenta lapas bieži ielīmēja koka vāku iekšpusēs vai izmantoja kā priekšlapas. Tādējādi līdz mūsu dienām saglabājušies daudzi vērtīgi 13.—15. gadsimta rokrakstu fragmenti.

Līdz pat 19. gadsimtam grāmatu iespiešana un iésiešana bija dalīti procesi. Grāmatas pārdeva neiesietas, un grāmatas īpašnieks tās varēja likt grāmatsējējiem iesiet pēc savas gaumes un arī materiālajām iespējām. Lielākā daļa Latvijas ZA Fundamentālās bibliotēkas inkunābulu, īpaši tās, kas kādreiz piederējušas klosteriem, liekas, iesietas tepat Rīgā — dažādās pilsētās iespētās grāmatas ieguvušas praktiski vienādus iesējumus. Teļādā iespiesto ornamentu veidošanai izmantoti vieni un tie paši spiedogi, metāla apkalumi izgatavoti pēc vieniem un tiem pašiem paraugiem. Taču ir arī citpilsētu grāmatsējēju mākslas paraugi. Tā, piemēram, Graciāna *«Decretum»* Bāzeles 1476. gada izdevumu rotā grezns iesējums. Tiesa, sarkanbrūnās ādas ornamentika veidota tradicionālajā, 15. gadsimtam raksturīgajā stilā — ar taisnām līnijām sadalītā laukumā iespiesti atsevišķi dekoratīvi elementi. Taču īpatnēju skaistumu šim 12,6 kg smagajam foliantam piešķir spožie misiņa apkalumi fantastiska, briedim līdzīga dzīvnieka formā. Vāku centrā piestiprināti apaļas formas ornamentāli kalumi uz zila samta pamata. P. Šēfera Maincā 1470. gadā izdoto sv. Hieronīma *«Epistolae»* un A. Ruša Strasburgā 1473. gadā izdoto Vincenta Bovē *«Speculum historiale»* (III un IV d.) sējumu rotā skaisti, ar filigrānu zīmējumu veidoti apkalumi. 70 Latvijas ZA Fundamentālās bibliotēkas inkunābulu sējumiem saglabājušās kēdes. Tās bijušas piestiprinātas vēl 18 sējumiem, taču laika gaitā nav saglabājušās.

Pirma iespiesto grāmatu tematika ļoti plaša — teoloģija, filozofija, medicīna, tiesības, visa tai laikā pazīstamā antīkā literatūra, daudz mācību grāmatu. Piemēram, Elija Donāta latīnu gramatika 15. gadsimtā tika izdota 365 reizes.⁵ ļoti populāri bija ģeogrāfijas atlanti, astronomijas un astroloģijas grāmatas, vēsturiskas hronikas, svēto dzīves apraksti, pavārgrāmatas, politiski pamfleti. Apmēram trešo daļu visa milzīgā grāmatu klāsta (apmēram 40 000 grāmatu nosaukumu) veidoja teoloģiskā literatūra — Bībeles izdevumi (ar vai bez komentāriem), tas tulkojumi dažādās valodās, kam bija ļoti liela nozīme nacionālo literatūru veidošanās procesā, kā arī citi reliģiski traktāti. Par dabaszinātniska satura grāmatām var uzskatīt ap 3000 izdevumu: 850 no tiem veltīti medicīnai, 400 — augu un dzīvnieku pasaulei, 300 — aritmētikai un alkīmijai, 200 — astronomijai un astroloģijai, 100 — ģeometrijai un fizikai.⁶

*

Rīgā glabājas samērā nedaudz inkunābulu: Latvijas Fundamentālajā bibliotēkā — 210, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā — 61, Latvijas Universitātes Zinātniskajā bibliotēkā — 1, mākslinieka V. Villeruša personiskajā bibliotēkā — 1 (šo 2 inkunābulu apraksti iekļauti šajā katalogā — Nr. 207, Nr. 208).

Latvijas Zinātņu akadēmijas Fundamentālā bibliotēka (turpmāk — FB) ir viena no vecākajām publiskajām bibliotēkām Eiropā. Publisko bibliotēku rašanās saistīta ar 14.—15. gadsimtu, kad izglītība sāka izplatīties arvien plašākos iedzīvotāju slāņos. Grāmatas kļuva par galveno zināšanu avotu. Lai gan 15. gs. otrajā pusē grāmatas sāka iespiest, tomēr to cena joprojām bija augsta, un ne katrs tās varēja iegādāties, tāpēc radās nepieciešamība pēc publisku bibliotēku dibināšanas.

Feodālajai Rīgai 16. gs. sākumā bija divi feodālie senjori — Rīgas arhibiskaps un Livonijas ordenis, no kuriem pilsēta izmīsgi pūlējās atbrīvoties. Izdevīgs brīdis izšķirošajai cīņai bija 16. gs. 20. gadi, kad sākās reformācijas kustība. Formāli reformācija bija vērsta pret katoļu baznīcu, taču faktiski tā bija anti-feodāla kustība ar izteiktī sociāli politisku raksturu. Likvidējot katoļu baznīcu, izzustu abi Rīgas feodālie senjori, tāpēc pirmie luteriānisma sludinātāji Rīgā guva lielus panākumus. 1524. gada martā sākās klosteru un baznīcu grautiņi, kas iezīmēja luteriānisma uzvaru Rīgā un tālāk Livonijā. Klosteros un baznīcās uznākatos dārgumus, arī grāmatas «konfiscēja pilsētas labā».⁷

1524. gadā «ap gavēņa vidu». t. i., 6. martā, Rīgas rātes loceklis Pauls Dreilings nodeva mācītājam Nikolajam Rammam pirmās grāmatas (Nr. 23, 37, II; 38, VI; 62), lai tās «tiktu lietotas

⁵ Gesamtkatalog der Wiegendrucke / Hrsg. von der Kommission für den GW. — Leipzig, 1938. — Bd. 7. — S. 582—678.

⁶ Klebs A. C. Incunabula scientifica et medica. — Bruges, 1938. — P. 4.

⁷ Feodālā Rīga. — R., 1978. — 119. lpp.

un kalpotu vispārīgam labumam»⁸. Ar šo aktu tika likti pamati Rīgas pilsētas bibliotēkai (Bibliotheca Rigensis) — Latvijas Zinātņu akadēmijas Fundamentālajai bibliotēkai (no 1946. gada).

16. gs. pirmajā pusē jaunizveidotā bibliotēka savu grāmatu krājumu veidoja, pārņemot likvidēto katoļu klosteru (dominikāņu un franciskāņu) bibliotēkas, kur bija daudz inkunābulu. Vairums pirmo iespiesto grāmatu nokļuva Rīgā, jādomā, drīz pēc to iespiešanas, jo Rīga, kā zināms, bija aktīva Hanzas savienības locekle un uzturēja ciešus tirdzniecības sakarus ar daudzām Rietumeiropas pilsētām. Jau ap 1470. gadu parādās pirmās ziņas par iespiesto grāmatu iepirkšanu. Rīgas pilsonis Kords (Konrāds) Romers no Libekas tirgoņiem bija iegādājies vairākas grāmatas rīdzinieku vajadzībām. Arī vēlākajos gados atzīmēti gadījumi, kad Rīgā grāmatas pārdevuši ceļojoši Vācijas grāmattirgotāji. 16. gs. sākumā Latvijas klosteru krājumiem grāmatas ārzemēs iegādājās masveidā.⁹ No šim senajām grāmatām līdz mūsu dienām bibliotēkas fondos saglabājušās apmēram 115. Par grāmatu kādreizējo pieredību katoļu klosteriem liecina ieraksti grāmatās, neskaitāmās piezīmes 15. un 16. gs. rokrakstos uz lapu malām, kā arī vienveidīgie iesējumi ar metāla apkalumiem, slēdžiem un kēdēm.

Pārējās bibliotēkas inkunābulas iegūtas vēlākajos gadsimtos kā dāvinājumi vai pirkumi. Tā, piemēram, piecas inkunābulas bibliotēkai novēlējis 1636. gadā Rīgas ārsts Johans Bavārs (Nr. 73, 104, 117, 176, 204). Pa vienai inkunābulai dāvinājuši: dzejnieks humānists Daniels Hermanis (Nr. 100) un mācītājs Gregorijs Plīnijs (Nr. 154), kā arī Rīgas ģimnāzijas profesors Henings Vite (Nr. 39, IV). Trīs grāmatas dāvinājīs mācītājs Johans Brevers (Nr. 180—182). 1788. gadā Andreass Tešs dāvājis vienu inkunābulu (Nr. 171). 19. gs. vidū literāts Reinholds Filips Šilings bibliotēkai novēlējis vienu inkunābulu (Nr. 43).

1875. gadā bibliotēka iegādājās svēto dzīves aprakstus (Nr. 108), bet 1881. gadā — vēl dažas inkunābulas (Nr. 6, 28, 29, 78, 158).

1890. gadā Rīgas pilsētas bibliotēka nopirka no Rīgas transportstrādnieku jeb liģeru brālības ļoti vērtīgu grāmatu — «Missale Viburgense» (Nr. 144), kas šobrīd ir vienīgais pasaule zināmais eksemplārs. 1896. gadā — vēl vienu inkunābulu par 10 sudraba rubļiem (Nr. 77).

Vairums FB inkunābulu — 133 — tapušas Vācijas spiestuvēs, no Šveices nākusi 31 grāmata. Itālijā iespiestas 28, Holandē — 9, Beļģijā — 5, Francijā — 4 inkunābulas. No atsevišķām pilsētām visvairāk parstāvēta Strasburga (46 izdevumi), Bāzele (31 izdevums), Nirnberga (27 izdevumi). No iespiedējiem vislielāko grāmatu skaitu devis ražīgākais 15. gadsimta grāmatiespiedējs Antonis Kobergers (20 izdevumi).

Viena inkunābula iespiesta itāļu, piecas — vācu, bet pārējās 204 — latīnu valodā.

⁸ Лајис М. А. История Фундаментальнойной библиотеки АН Латвийской ССР (1524—1946) // Библиотеке 450: К юбилею Фундаментальнойной библиотеки АН Латвийской ССР, 1524—1974. — Рига, 1974. — С. 10.

⁹ Buchholz A. Geschichte der Buchdruckerkunst in Riga, 1588—1888. — R., 1890. — S. 7.

anno sa. xxviiij vinentient vngestreyf mynselfe Gode enemant mit hinc
late Name Gruß na mynsterden leste vof demme Broune bladet
welch onckhertichyngt des Leffamē, vngestreyf, vnd vngestreyfingt den
Davel Gielingens Vorherrschyng tho denre vnd gebreke vo dat ge-
menre leste Tint erste een boek
Bermuda pars helle in expellere hinc
Sexta pars
Sexta pars Hymenit
Vnni Anrecol Angelstini Bermund opa
Opera Cipriani
Gruß vngestreyfene boek spon by my to minne hinc thom gemen
bestreyf alle tydt in manig vof Leffamē Landes to verderde de
etp vngemette doo die kerken haderen den gelenk

Bibliotēkas dibināšanas kvīts, 1524. g. 6. marts.

FB inkunābulu krājuma tematika ir ļoti dažāda. Taja ietilpst daudz Akyinas Toma (13 izdevumi), Alberta Lielā, Bonaventuras un citu viduslaiku filozofu sacerējumi, kā arī Bibele, tās tekstu komentāri, dažādi reliģiski traktāti, svēto dzīves apraksti. Antīko literatūru pārstāv Tita Līvija, Horācija, Ovidija, Vergilija darbi, Senekas epistolārais mantojums. Ir daudzu autoru dzīves laikā izdotie darbi. Starp tiem pazīstamākie autori — humānists Eneo Silvio Pikolomīni (vēlākais pāvests Pijs II), vēsturnieki Hartmans Šēdels, Verners Rolevinks, matemātiķis Johans Regiomontans (Millers) u. c. Daudzas no FB inkunābulām ir ļoti retas (saglabājušies tikai 2—3 eksemplāri) vai pat unikālas, jo ir vienīgie zināmie eksemplāri pasaulei (Nr. 144, 166).

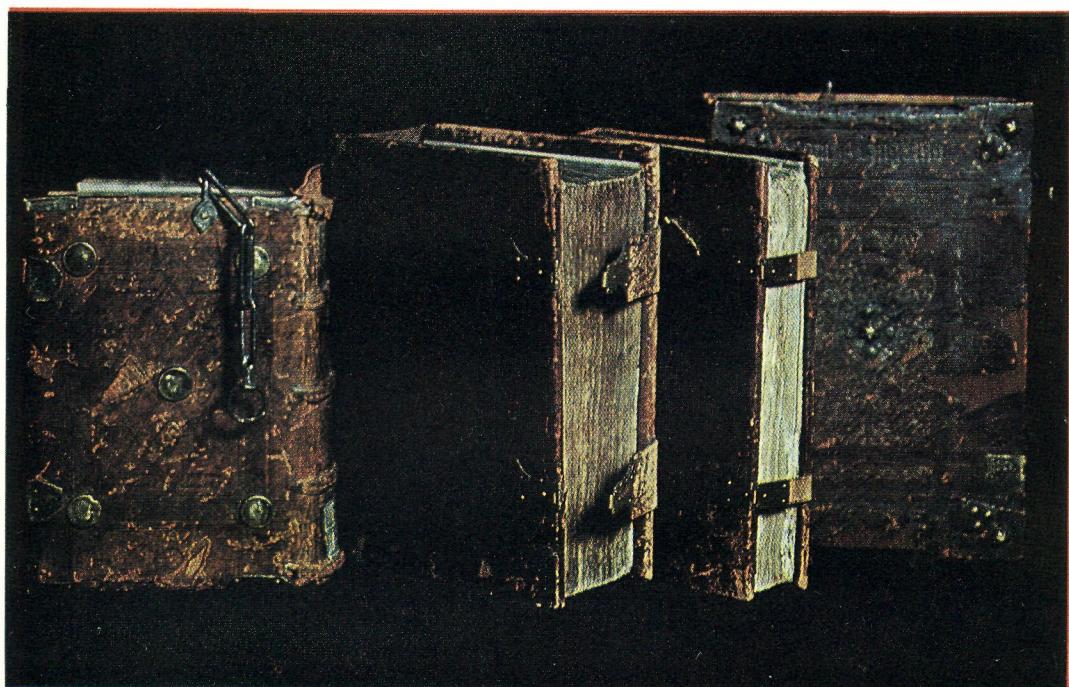
Raksturojot atsevišķas FB inkunābulas, vispirms jāmin unikālā «*Missale Viburgense*» (Nr. 144), ko uz pergamenta divās krāsās (melnā un sarkanā) iespiedis Stefans Arndess Lībekā 1500. gadā. (Šajā katalogā pieņemts jaunākajās dāņu pētnieku publikācijās lietotais nosaukums «*Missale Viburgense*», lai gan Latvijā līdz šim tika lietots cits — «*Missale Vibergense*».) Tas bija S. Arndesa pēdējais iespieddarbs, jo pēc tam viņš kļuva par tiesas rakstvedi.¹⁰ «*Missale Viburgense*» iespiesta, domājams, pēc Dānijas pilsētas Viborgas klostera pasūtījuma. Rokraksts, pēc kura tā acīmredzot iespiesta, gājis bojā ugunsgrēkā Kopenhāgenā 1728. gadā.¹¹ Nav zināms, kāpēc šī dārgā grāmata nenokļuva

¹⁰ Gläser W. Bruchstücke zur Kenntnis der Lübecker Erstdrucke von 1464 bis 1524... — Lübeck, 1903. — S. 122.

¹¹ Kolsrud O. Missale Vibergense 1500 // Nord. Tidskr. f. Bok- och Biblioteksväsen. — 1914. — N. 1. — S. 352—362.

Viborgā. Zināms vienīgi tas, ka 1521. gadā to nopirka Rīgas ližeri (transportstrādnieki) savam altārim Sv. Pētera baznīcā, kā vēstī ieraksts grāmatas pirmajā lapā. Grāmatu rotā septiņi kokgriezuma tehnikā darināti skaisti iniciāli, daļa iniciālu iekrāsoti ar roku zilā krāsā. Grāmatas vienīgā kokgriezuma ilustrācija attēlo krustā sisto Jēzu Kristu ar ērkšķu kroni galvā, bet bez nimba, gurnu auta brīvie gali plīvo vējā. Krusta pakājē sēro Dievmāte ar nodurtām acīm un apustulis Jānis ar augšup pavērstu skatienu un lūgšanā sakrustotām rokām, viņu galvas ietver nimbi. Ilustrācija iluminēta. Zem tās kādreizējo lasītāju — mācītāju Natanaela Skodeiska (1715) un Johana Augusta Maskovija (1813) ieraksti. Grāmatas beigās ir Johana Timma (1608) ieraksts. Grāmata iesieta koka vākos, kuri pārvilkti ar melnu ādu, ko rotā spiests ornamenti. Vākos iestrādātas misiņa pogas un slēdzi. Iesējums darināts, domājams, 17. un 18. gs. mijā.

Jāatzīmē, ka šī unikālā inkunābula savam tiešajam uzdevumam — par mesu grāmatu — kalpojusi maz. 1523./1524. gadā reformācijas svētbilžu grautiņos Sv. Stafana altāris Pēterbaznīcā tika sagrauits, un katoļu dievkalpojumi šeit vairs nenotika. Bez tam rīdzinieki, pērkot šo grāmatu, nebija ņēmuši vērā apstākli, ka misāle iespiesta pēc dāņu draudzes rokraksta. Dāņu baznīcas kalendārā atrodami vairāki atšķirīgi, tikai skandināviem raksturīgi svēto vārdi un viņu piemiņas dienas. Rīgas draudzē pielūgti pavisam citi svētie, kurus savukārt nepiemīn dāni, līdz ar to arī attiecīgo lūgšanu teksti ir atšķirīgi.

Pirmās 4 bibliotēkas grāmatas

Vecākais no FB iespieddarbiem ir pergamenta lapa, kas saglabājusies no Johana Balbusa enciklopediskā darba «Catholicon», kas iespiesta Maincā 1460. gadā, domājams, Johana Gutenberga spiestuvē. No Nīderlandē nezināmā tipogrāfijā 15. gs. 60. gados iespiestā Elija Donāta darba «Ars minor» izdevuma saglabājušies tikai 3. lapas 2 fragmenti, un nav zināmi citi šā izdevuma eksemplāri.

Kā viens no retākajiem iespieddarbiem jāatzīmē sv. Hieronīma «Epistolae», ko iespiedis Pēters Šēfers Maincā 1470. gadā uz pergamenta. To rotā 8 ar roku zīmēti daudzkrāsaini zeltīti iniciāli. Sv. Birgitas darba «Revelationes» tulkojumu vācu valodā izdot ap 1478. gadu bija iecerējis Lībekas grāmatiespiedējs Lukass Brandiss. Saglabājušās vienīgi dažas izmēģinājuma novilkuma lapas, kas vēlak izmantotas par iesējuma makulatūru. Bibliotēkai pieder divas dubultlapas.

Itāļu valodā Venēcijā 1496. gadā iespiestais «Plenarium» jeb sprediķu grāmata ar paskaidrojumiem un 120 kokgriezuma ilustrācijām (91 klišeja) ir vienīgais šā, līdz šim nezināma izdevuma eksemplārs (Nr. 166). Kā viena no retākajām inkunābulām jāatzīmē arī «Plenarium» vācu valodā, kas iespiesta Lībekā 1493. gadā S. Arndesa tipogrāfijā. Tā bagātīgi ilustrēta. Otrs zināmais šīs grāmatas eksemplārs atrodas Minsteres universitātes bibliotekā, taču tam trūkst pirmās lapas. FB sējuma īpatnība ir tā, ka tas atradies t. s. grāmatu somā («Beutelbuch») — garīdznieki, dodamies sprediķu ceļojumos, grāmatu ievietoja ādas somā ar pogas aizdari, kas noderēja nešanai vai arī piestiprināšanai pie jostas. Otra šāda grāmatu soma bijusi arī Herolta «Sermones discipuli...» Deventeras 1485. gada izdevumam. Tā kā šādas grāmatas bibliotekas plauktos bija grūti novietot, tad 17. un 18. gadsimtā izdeva noteikumus, ka somas augšpusē nogriežamas.¹² Šī iemesla dēļ abas FB grāmatu somas saglabājušās tikai daļēji (Eiropā līdz mūsu dienām — pilnībā vairs tikai kādas 20).

Raksturot inkunābulas pēc satura var tikai nosacīti, jo daudzas no tām ir enciklopēdiska rakstura. Starp FB inkunābulām skaitliski lielākā grupa ir teoloģiskā literatūra, ap 150 izdevumu. Pirmkārt Bībeles tulkojumi latīņu valodā (t. s. vulgata), ko piedēvē sv. Hieronīmam (ap 347—420). Bibliotēkai pieder Nirbergas tipogrāfa Antona Kobergera 1482., kā arī 1497. gadā izdotā Bībele ar savā laikā populārā franciskānu teologa Parīzes universitātes profesora Nikolaja Līras komentāriem, bez tam vēl četras Bāzelē un Venēcijā iespiestas Bībeles. Bibliotēkai pieder pieci dažādi Hiponas (Ziemeļāfrika) bīskapa Augustīna Aurēlija (354—430) darbu izdevumi, kuru sagatavošanā publicēšanai piedalījies rakstnieks humāniests Sebastians Brants (1457—1521). Jāpiemin Johans Gersons jeb Žans Žersons (1363—1429), daudzu populāru reliģisku sacerējumu autors, ļoti pretrunīga personība. Viņš bija pārliecināts pretinieks Bībeles tulkošanai, taču kritizēja sava laika literatūru un pieprasīja izdot rakstus vienkāršo laužu pamācīšanai. Ž. Žersons piedalījās Jana Husa tiesāšanā, bet bija viens no nedaudzajiem, kas tajā laikā aizstāvēja Žannu d'Arku,

¹² Buš N. Atstātie raksti. — R., 1937. — 2. sēj. — 46. lpp.

jo bija pārliecināts par viņas nevainīgumu. Bibliotēkai pieder Ž. Žersona darbu trīs sējumi, izdoti Strasburgā 1488. gadā. Ž. Žersona laikabiedrs Vincents Ferrers (1350—1419) pazīstams kā grēku nožēlošanas spredikotājs. Viņš asi šaustija tā laika sabiedrības netikumus — izvirtību, mantrausību, greznošanās kāri, augļošanu, netaupot ne valdošās aprindas, ne garīdzniecību, ne pārējos sabiedrības slāņus. Savu laikabiedru vidū V. Ferrers bija ļoti populārs, draugi pierakstījuši viņa spredīkus un daudzkārt izdevuši. Rīdziniekiem bija iespēja lasīt V. Ferrera sprediķu apkopojumu trīs sējumos, ko 1492. gadā Nirnbergā bija izdevis Antons Kobergers.

Rīdzinieki varēja iepazīt Akvinas Toma (1225—1274) darbus no 13 dažādiem izdevumiem, to skaitā viņa galveno darbu «*Summa theologica*» no Antona Kobergera 1496. gada izdevuma.

Starp FB inkunābulām darbu par vēsturi nav daudz — 10 izdevumi. Jāņem vērā, ka viduslaikos vēsture bija tikai teoloģijas palīgzinātne — pasaules vēsture bija galvenokārt Bībeles vēsture. No pasaules radišanas līdz apstuļu darbībai to aprakstījis Pēters Komestors (?—1179) («*Historia scholastica*», Nirnberga, 1491/1493), kā arī Antonīns Florentīns (1389—1459) («*Chronicon*», Nirnberga, 1484). Jozefa Flavija (ap 37 — ap 100) darbā «*De antiquitate Iudaica. De bello Iudaico*» apcerēta jūdu tautas vēsture. Šis sacerējums iespiests Venēcijā 1499. gadā. Par jūdu tautas vēsturi stāsta arī Bāzelē 1474. gadā iznākušais darbs «*De communione et conversatione Iudeorum et Christianorum*». Tīts Līvijs (59. g. p. m. ē. — 17) aprakstījis Romas vēsturi grāmatā «*Historiae Romanae decades*», kas izdota ar ilustrācijām Venēcijā 1495. gadā. Rīdzinieki lasījuši arī ilustrēto un 15. gadsimtā ļoti populāro Vernera Rolevinka «*Fasciculus temporum*», ko iespiedis Johans Prīss (Johann Prüss) Strasburgā 1487. un 1490. gadā.

Pati populārākā viduslaiku grāmata, īsts bestsellers, bija Varacas Jakoba (Jacobus de Voragine, 1230—1298) sarakstītā «*Legenda aurea*» («Zelta legēnda») — svēto dzīves apraksti. Autors, rakstot savu darbu, bija orientējies uz masu lasītāju, tāpēc iekļāvis daudz sadzīvisku stāstu, lai uz to fona spilgtāk izceltos kāda svētā darbības heroika, kas pilnā mērā atbilda viduslaiku cilvēka dabiskajām tieksmēm pacelties pāri ikdienībai. Šis darbs ātri izplatījās pa visu Eiropu neskaitāmos rokrakstos. Ar pārrakstītāju centību tas tika papildināts, kā arī pievienotas vietējo svēto biogrāfijas. Pirmajā iespiestajā Gintera Cainera Augsburgas izdevumā 1471. gadā un otrajā — 1472. gadā — bija 280 legendas ar 258 ilustrācijām, kamēr autora variantā bija tikai 180 legendas. Franču izdevumā to jau ir 440 un angļu — 448.¹³ Pavisam 15. gadsimtā šī grāmata iespiesta 143 reizes (vairāk nekā 30 izdevumu — vācu valodā).¹⁴ «Zelta legendas» izdevumi lielākoties bagātīgi ilustrēti — vai nu didaktiskas pamācības, vai labā uzvara pār ļauno, bet galvenokārt svētā sodīšanas skati. Taču ilustrācijas ir tik vispārinātas, ka nespēj pilnībā atspoguļot legendas

¹³ Киселева Л. И. Западноевропейская рукописная и печатная книга XIV—XV вв. — Л., 1985. — С. 226.

¹⁴ Turpat. — 215. lpp.

varoņa un bendes dialoga izteiksmību, sodīšanas mežonīgo ciet-sīdību vai apskaidroto mieru, ar kādu mocekļis sagaīda nāvi.

FB piedēr 3 «Zelta legendas» izdevumi: G. Cainera latīnu, A. Kobergera un S. Arndesa vācu tulkojumi. LU Zinātniskajai bibliotēkai piederošā iekunābula ir «Zelta legendas» Strasburgā 1490. gadā Georga Husnera izdots eksemplārs.

15. gs. 90. gadu sākumā Nirnbergā A. Kobergera vadībā tapa slavenākais gadsimta iespieddarbs — Nirnbergas ārsta Hartmana Šēdela «Liber chronicarum», kas stāsta par notikumiem, sākot ar pasaules radīšanu līdz pat 15. gs. beigām. Hronikas autors, atstāstot Bībeles legendas, paralēli dod pilsētu aprakstus, spilgti raksturo dažādus vēsturiskus notikumus, reālas vēsturiskas personas. Antons Kobergers, gatavojošs hronikas pirmizdevumu, uzacīnāja māksliniekus gravierus Mihaēlu Volgemūtu un Vilhelmu Pleidenvurfu ilustrēt šo darbu. Jau 1490. gada beigās zīmējumi bija gatavi un sākās to pārnešana koka. Pavisam tika izgatavotas 645 klišejas, pēc kurām iespieda 1809 ilustrācijas. Abi mākslinieki savam darbam bija izmantojuši daudzu savu laikabiedru materiālus. 1493. gada 12. jūlijā H. Šēdela «Liber chronicarum» iznāca latīnu, bet 23. decembrī — vācu valodā. FB piedēr šīs hronikas Johana Šēnspergera 1497. gada Augsburgas izdevums. Sa-līdzinot šo izdevumu ar A. Kobergera izdevumiem, kas glabājas Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, redzams, ka ilustrācijas ir loti līdzīgas, nedaudz vienkāršotas. Arī J. Šēnspergera izdevumu ilustrējuši mākslinieki M. Volgemūts un V. Pleidenvurfs, vai arī ilustrācijas šim izdevumam izgatavotas pēc viņu paraugiem. Tematiski šīs ilustrācijas var iedalīt vairākās grupās: 1) pasaules kartes, 2) pilsētu plāni, shēmas, attēli, 3) ģenealogiskas tabulas, 4) portreti, 5) sižetiskas ainas (reālistiskas un fantastiskas). Ilustrācijām šajā hronikā, tāpat kā citos 15. gadsimta izdevumos, ir dažāda nozīme. Vispirms tām ir uzziņas vērtība, piemēram, pilsētu plāniem un skatiem, kuros var pazīt dažu labu vēl joprojām eksistējošu celtni. Daļai ilustrāciju ir tikai dekoratīva nozīme, piemēram, daudzajiem ģerboņiem un vienveidīgajiem portretiem bez individuālām īpatnībām (vienu un to pašu klišēju izmantoja vairāku personu atveidošanai).

Tiesību zinātni literatūru pārstāv 12 izdevumi. To vidū galveno vietu ieņem kanoniskās tiesības — jau pieminētais Boloņas mūka Graciāna «*Decretum*» ar Briksas Bartolomeja komentāriem Bāzeles 1476. gada izdevumā, pāvestu Gregora IX un Bonifācija VIII dekrētu krājumi. Viens no ievērojamākiem viduslaiku zinātnes pilāriem bija bīskaps Gilelms Duranti (1237—1296). Viņa darbi par kanoniskajām tiesībām vairākkārt izdoti. Divi no tiem — Bāzeles 1477. gada un Strasburgas 1493. gada izdevumi — ir FB fondos.

Rīdzinieki iepazinušies ar izcilā 14. gadsimta tiesību zinātnieka Johana Andrē (ap 1270—1348) darbu «*Additiones ad Durantis speculum iudiciale*» un «*Quaestiones mercuriales super regulis iuris*» Strasburgas 1475. gada izdevumiem, kā arī ar citu viduslaiku ievērojamāko juristu darbiem. Nozīmīgākais no tiem ir Eikes fon Repgova «*Sachsenspiegel. [Landrecht]*». Šis 13. gs. pirmajā pusē sastādītais likumu krajums lielā mērā ietekmēja tiesību attīstību Viduseiropā un dažās Austrumeiropas zemēs, arī Rīgas pilsētā. Sacerējums izplatījās neskaitāmos rokrakstos — līdz

mūsu dienām saglabājušies 219 noraksti, daļa no tiem bagātīgi ilustrēta.¹⁵ 15. gadsimtā Eikes fon Repgova sastādītais likumu krājums piedzīvoja 16 izdevumus.¹⁶ Šī grāmata joprojām saista pētnieku uzmanību no valodniecības un tiesību vēstures viedokļa, tāpēc arī Maskavas izdevniecība «Nauka» izdevusi tās tulkojumu krievu valodā ar komentāriem. FB rīcībā ir viens no šīs izcilās grāmatas eksemplāriem, kas iespiests Morica Brandisa spiestuvē Leipcigā 1490. gadā. 1158. gadā ķeizars Frīdrihs I Barbarosa (1122—1190) piešķīra Boloņas universitātei privileģiju, nemit savā aizsardzībā studentus un profesorus. Šī privileģija ar komentāriem «Authentica C ne filius pro patre...» iespiesta Leipcigā 1487. gadā.

Filozofijai veltīti astoņi izdevumi. Aristoteļa mācību izskaidrojis Donāts Akciaiola (Donatus Acciaiola, 1428—1478) savā darbā «*Expositio Ethicorum Aristotelis*», kas izdots Florencē 1478. gadā. Aristoteļa uzskatus rīdzinieki varējuši iepazīt arī Pētera Tartareta (15. gs.) traktējumā darbos «*Expositio super textu logices Aristotelis*» un «*Expositio totius philosophiae nec non metaphysicae Aristotelis*», kas izdoti Lionā 1500. gadā. Pāvests Jānis XXI (1276—1277) komentējis Akvinas Toma mācību darbā «*Copulata omnium tractatum*», ko iespiedis Antons Kobergers Nīrnberģā 1494. gadā.

Starp FB inkunābulām tikai četras ir medicīniska satura. Tās nākušas no Rīgas ārsta Johana Bavāra (16. gs. beigas — 17. gs. sāk.) personiskās bibliotēkas. Vispirms jāmin Venēcijā 1480. gadā izdotā Mantujā dzimušā ārsta Mateja Silvatika (?—1342) «*Liber pandectarum medicinae*» — leksikons, kurā izskaidrotas grieķu, arābu un latīņu ārstnieciskās metodes un medicīniskā terminoloģija. Te atrodamas ziņas arī par ārstniecības augu lietošanu.

15. gadsimtā dzīvojušais Parīzes mediķis Tarentas Valasks bija pārdzīvojis septiņas mēra epidēmijas. Savus novērojumus un ieteikumus šīs sērgas apkarošanai viņš apkopojis traktātā «*De epidemia et peste*», kas izdots Bāzelē ap 1474. gadu. Zinātnieks pievienojas Hipokrāta un Galēna uzskatiem, ka veselības saglabāšanā liela nozīme četriem faktoriem — mitrumam, sausumam, aukstumam, karstumam. Arī diētai būtiska nozīme. Dezinfekcijai viņš iesaka lietot kvēpināmās zāles un etiķi. Slimības ārstēšanai ieteikto līdzekļu daudzums liecina par tā laika medicīnas pilnīgo bezspēcību briesmīgās slimības apkarošanā. Ar dažām austrumu medicīnas atziņām iepazīstina Johana Mateja Ferrara (Johannes Matthaeus Ferrariis de Gradibus, 14. gs. beigas — 1472) darbs «*Expositiones in Avicennae tractatum de urinis et Fen XXIII tertii Canonis*» Milānā 1494. gada izdevumā.

Bīskapa Teobalda «*Physiologus de naturis duodecim animalium*» (Leipcigā, 1493) — ar morāli piesātināts darbs par zvēriem. Sākotnēji tas radies austrumos — Aleksandrijā mūsu ēras 2. gadsimtā, vēlāk Teobalds to papildinājis ar saviem komentāriem. Baznīcas mācības alegoriski saistītas ar dzīvnieku īpašībām, tāpēc grāmatas līdzības izmantoja ne tikai sprediķotāji, bet arī

¹⁵ Репков Э. Саксонское зеркало. — М., 1985.

¹⁶ Gesamtkatalog der Wiegendrucke. — Bd 8. — Lf. 2. — S. 2—18.

dabaszinātnieki. Sākot ar 6. gs., šis darbs viduslaikos kalpoja par zooloģijas rokasgrāmatu.

15. gs. 80. gados izdeva neskaitāmus kalendārus, kam tika pievienotas shēmas, tabulas, zīmējumi. Sevišķi populārs kļuva slavenā vācu astronoma Johana Millera (1436—1476), saukta Regiomontana, kalendārs, kas piedzīvoja vairākus izdevumus. Autors ieteica kalendāra reformu, kas tika realizēta pēc apmēram 100 gadiem. Pievienotajās shēmās parādītas saules un mēness aptumsuma fāzes saskaņā ar speciālās tabulās izdarītiem aprēķiniem. FB pieder paša autora 1474. gadā Nīrnbergā izdots šā kalendāra pilnīgs eksemplārs.

Viens no neapšaubāmi izcilākajiem 15. gadsimta iespieddarbiem, viena no pirmajām enciklopēdijām vispār, ir Vincenta Bovē (Vincentius Bellovacensis, 1190—1264) sarakstītie darbi: «*Speculum doctrinale*», «*Speculum historiale*», «*Speculum naturale*». Vincents Bovē bija Francijas karalā Ludviķa IX bērnu audzinātājs. Karalā uzdevumā arī tapa šis kapitālais darbs, kas būtībā aptvēra visu tā laika zināšanu kopumu. Autors savam darbam bija izmantojis aptuveni 450 grieķu, latīnu, arābu, franču autoru ap 2000 darbu dažādās zinātnes jomās. Aprēķināts, ka mūsdienu formātos šī enciklopēdija ietilptu 50—60 sējumos.¹⁷ FB pieder šīs enciklopēdijas Strasburgas izdevumi (Nr. 202—205), kā arī Vincentam Bovē pierakstītais darbs «*Speculum morale*» (Nr. 206).

Rīgā lasīja antīkos autorus: Ovidiju (43. p. m. ē. — ap m. ē. 18) («*Fasti*», Venēcija, 1497), Horāciju (65—8 p. m. ē.) («*Opera*», Venēcija, 1495), Seneku (4 p. m. ē. — m. ē. 65) («*Epistolae ad Lucillum*», Roma, 1475; Leipciga, 1497), lasīja Strasburgā ap 1485. gadu iespiesto «*Gesta Romanorum*» — grāmatu, kas radušies 13. un 14. gs. mijā pēc grieķa Ezopa fabulu parauga, Jakoba Varacas lirisko sacerējumu «*Laudes beatae Virginis*» (Hamburga, 1491), Jakoba Cessola 13. gadsimta literārā formā sacerēto «*De ludo scachorum*» (Utrehta, ap 1475) — grāmatu par šaha spēli. ļoti interesants darbs ir «*Epistola de miseria curatorum seu plebanorum*» (Leipciga, ap 1489). Anonīmais autors raksta vēstuli draugam, kurš grib kļūt par mācītāju, un brīdina, ka viņam būs jārēķinās ar deviņiem velniem — mocītājiem. Par velniem autors uzskata baznīcas patronu, ķesteri, saimnieci, baznīcas vecāko utt.

Nereti no inkunābulas saglabājusies tikai kāda daļa vai lapa, un ir lielas grūtības šādu fragmentu noteikšanā. Taču to paveikt ir ļoti svarīgi, jo bieži vien šādi fragmenti ir vienīgie eksemplāri pasaulei un ir nepieciešams pēc iespējas apzināt visus 15. gadsimta iespieddarbus. Savā laikā Rīgas pilsētas bibliotēkas direktoram Nikolajam Bušam bija izdevies atrast grāmatu vākos kā iesējumu makulatūru izmantotus inkunābulu fragmentus un tos atšifrēt. Nozīmīgākais no N. Buša atradumiem ir Johana Gutenberga Maincā 1460. gadā iespiestā pergamenta lapa no Johana Balbusa «*Catholicon*». N. Bušs noteica arī sv. Birgitas «*Revelationes*» (loti liels retums), Elija Donāta «*Ars minor*» (vienīgais eksemplārs no šā izdevuma) un pāvesta Klementa V darba «*Constitutiones*» (Venēcija, 1483) fragmentus.

¹⁷ Bušs N. Atstātie raksti. — 2. sēj. — 35. lpp.

Šā kataloga sastādītājai izdevās noteikt divus dubletfragmentus: 2 lapas no «*Cato [Vulgo Disticha Catonis]*» Bāzeles 1486./1487. gada izdevuma (Nr. 55) un 12 lapas ar iluminētām ilustrācijām no Jakoba Varacas «*Legenda aurea*» Nirnbergas Antona Kobergera 1488. gada izdevuma (Nr. 109), kā arī vienu no lielākajiem fragmentiem FB kolekcijā — 50 lapas juridiska tekssta — Johannesa André «*Quaestiones mercuriales super regulis iuris*» no Heinriha Egešteina 1475. gada izdevuma Strasburgā (Nr. 11).

Ar Vācijas Valsts bibliotēkas Inkunābulu nodaļas darbinieču Dr. Annelizes Šmites un Urzulas Brukneres palīdzību izdevās noteikt vēl dažus fragmentus (Nr. 209—212).

Visbeidzot jāpiemin arī tie pētnieki, kas strādājuši ar FB inkunābulām. Viens no pirmajiem bija vēsturnieks H. fon Brünnings, kurš 1901. gadā publicējis nozīmīgu pētījumu par «*Missale Viburgense*.¹⁸ Lielu ieguldījumu inkunābulu noteikšanā, ierakstu atšifrēšanā un izpētē devis Rīgas pilsētas bibliotēkas direktors Nikolajs Bušs (1864—1933).¹⁹ Īsu bibliotēkas inkunābulu krājuma apskatu devis angļu bibliotekārs Dž. Simonss.²⁰

Ilggadējā bibliotēkas darbiniece vēsturniece Marija Lācis (1905—1988) pētījusi Rīgas pilsētas bibliotēkas vēsturi²¹ un inkunābulas, izveidojusi inkunābulu katalogu lasītājiem, salīdzinājusi to ar «*Gesamtkatalog der Wiegendrucke*», Haina un Kopinera inkunābulu rādītājiem.

Ar vērtīgiem padomiem palīdzējusi Krievijas ZA bibliotēkas Rokrakstu un reto grāmatu nodaļas vadītāja vēstures zinātņu kandidāte Ludmila Kisēlova, Krievijas Valsts bibliotēkas Reto grāmatu nodaļas vecākā zinātniskā līdzstrādniece Nadežda Čerkašina, Viļņas Universitātes Zinātniskās bibliotēkas Rokrakstu un reto grāmatu nodaļas bijušais vadītājs Nojus Feigelmanis, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Reto grāmatu un rokrakstu zinātniskās nodaļas galvenā bibliogrāfe Silvija Šiško. Ierakstus lasīt palīdzējusi Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas Rokrakstu un reto grāmatu nodaļas vecākā zinātniskā līdzstrādniece vēstures zinātņu kandidāte Meta Taube. Iesējumu datēšanā konsultācijas sniegusi Rīgas Lietišķās mākslas koledžas pasniedzēja Brigita Sturme. Par to viņiem sirsniņa kataloga sastādītājas pateicība.

Īpaša atzinība jāizsaka Vācijas Valsts bibliotēkas Inkunābulu nodaļas direktora vietnieci Dr. Annelīzei Smitei (Anneliese Schmitt) un bibliotekārei Urzulai Bruknerei (Ursula Bruckner) par palīdzību vairāku datējumu precīzēšanā un fragmentu noteikšanā.

Rūta Astra Jēkabsone

¹⁸ Brüningk H. v. Das Missal der Rigaschen Stadtbibliothek vom Jahre 1500 // Sitzungsberichte der Gesellschaft für Geschichte und Alterthumskunde der Ostseeprovinzen Russlands aus dem Jahre 1900. — R., 1901. — S. 43—56.

¹⁹ Bušs N. Atstātie raksti. — 2. sēj.

²⁰ Simmons J. S. G. Incunabula in the USSR // The Book Collector. — 1966. — P. 21—22.

²¹ Lačics M. A. История Фундаментальнойной библиотеки... — С. 7—42.

KATALOGA STRUKTŪRA

Latvijas ZA Fundamentālās bibliotēkas inkunābulu katalogs sastāv no divām galvenajām daļām: inkunābulu rādītāja un paliogrādītājiem.

Pirmajā daļā iekļauti inkunābulu apraksti autoru vai nosaukumu (ja darbs anonīms) alfabēta secībā.

Inkunābulu bibliogrāfiskie apraksti veidoti pēc starptautiskajiem noteikumiem, ko formulējusi «*Gesamtkatalog der Wiegendrucke*» redakcija. Bibliogrāfiskajos aprakstos ietverts autora uzvārds, vārds (ja darbs nav anonīms), autora dzīves dati (ja tos izdevies noskaidrot), nosaukums, redaktora, komentētāja, izdevēja, tulkotāja uzvārds, vārds, izdevniecības ziņas (izdošanas vieta, iespiedējs, datums), skaitliskais raksturojums. Ja izdevumā iekļauti vairāki darbi, aprakstā uzrādīti visi nosaukumi. Ja šie darbi pieder dažādiem autoriem, tiem alfabēta secībā dotas norādes uz pamataaprakstu. Ja kādam autoram ir vairāku darbu izdevumi, dzīves dati uzrādīti tikai pie pirmā darba izdevuma. Izdošanas vieta dota mūsdienu rakstībā, iespiedēja vārds latīniski vai viņa dzimtajā valodā. Ja izdevniecības ziņas grāmatā nav uzrādītas, tās ietvertas kvadrātiekvās. Norādīts grāmatas formāts (2° , 4° , 8°), grāmatas apjoms (lapu skaits, kāds tas bija grāmatas iespiešanas brīdi, izņemot gadījumus, kad no inkunābulas saglabājusies tikai neliela daļa).

Bibliogrāfiskajam aprakstam seko to autoritatīvo bibliogrāfisko rādītāju numuri, kuros grāmata ietverta, tie minēti šādā secībā: «*Gesamtkatalog der Wiegendrucke*», *Hain*, *Copinger*, *Reichling*, «*British Museum Catalogue*», pēc tam citu valstu vai pilsētu bibliotēku rādītāji.

Tālāk dots eksemplāra individuālais apraksts — uzrādīti defekti, trūkstošās lapas, ar roku iestrādātie elementi — iniciāli, rubrikas, iluminētās ilustrācijas, iesējuma raksturojums, kādreizējo grāmatas īpašnieku ieraksti, kurus bija iespējams izlasīt, zīmogi, piezīmes, kā arī bibliotēkas šifrs, ko veido burti RH un cipari. Nav uzrādīts zīmogs «*Ex Biblioth. Ricensis*», tas ir lielākajā daļā inkunābulu, izņemot konvolūtu (kopsejumu) otros, trešos utt. alīgātus (kopsejuma atsevišķās sastāvdaļas), kā arī inkunābulās Nr. 6, 26, 137, 153.

Eksemplāra individuālais apraksts dots trīs valodās — lat-

viešu, krievu un vācu, lai tas būtu saprotams iespējami plašākam interesentu lokam.

Ja inkunābula ir konvolūta pirmais alīgāts, tad uzrādīti arī visi pārejie alīgātu aprakstu numuri, kas tai piesieti klāt. Sekojošo alīgātu aprakstos norādīts tikai pirmā alīgāta numurs, pie kura tie piesieti. Ja konvolūta sastāvā ietilpst 16. gadsimta izdevumi, ziņas par tiem palīgrādītājos nav iekļautas.

Kataloga otru daļu veido palīgrādītāji:

- 1) izdošanas vietu un iespiedēju rādītājs,
- 2) iespiedēju alfabētiskais rādītājs,
- 3) hronoloģiskais rādītājs,
- 4) tulkošāju, izdevēju, komentētāju un citu nosaukumos minēto personu rādītājs.
- 5) inkunābulu kādreizējo īpašnieku rādītājs,
- 6) bibliogrāfiskās konkordances.

ПРЕДИСЛОВИЕ

астоящий каталог является описанием собрания инкунабул, хранящихся в Фундаментальной библиотеке Латвийской академии наук (с 1992 года — Латвийская Академическая библиотека). Инкунабулы — это первые печатные книги («колыбельная печать»), вышедшие в свет с момента изобретения Иоганном Гутенбергом книгопечатного станка по 31 декабря 1500 года. Эти книги, свидетельствующие о духовной жизни общества в период перехода от средних веков к новому времени, стали ценным материалом для историков, правоведов, искусствоведов, филологов, исследователей истории науки, книжного дела.

Каталог должен послужить введению собрания инкунабул Фундаментальной библиотеки в научный оборот и включению информации о них в международный сводный каталог и тем самым сделать их достоянием широких кругов исследователей и всех интересующихся историей книги.

В библиотеках Риги хранится сравнительно небольшое число инкунабул: в Фундаментальной библиотеке Латвийской академии наук — 210 экземпляров, в Латвийской Национальной библиотеке — 61, в Научной библиотеке Латвийского университета — 1 экземпляр (описание этой инкунабулы включено в настоящий каталог под № 207), 1 инкунабула хранится в частной библиотеке художника В. Виллеруша (№ 208).

Фундаментальная библиотека Латвийской академии наук (далее — ФБ) — одна из старейших публичных библиотек в Европе. Появление первых таких библиотек относится к XIV—XV векам, когда просвещение начало распространяться среди более широких слоев общества. Книги явились важнейшим источником знаний. И хотя во второй половине XV века книги стали печатать, стоимость их оставалась по-прежнему весьма высокой. В связи с этим и возникла необходимость создания публичных библиотек.

Рига в начале XVI века имела двух феодальных сеньоров — Рижского архиепископа и Ливонский орден, от власти которых город долгое время тщетно пытался освободиться. Удобный момент для этого представился в 20-е годы XVI века, когда

волны движения Реформации докатились и до Риги. Формально это движение было направлено против католической церкви, однако по сути оно носило ярко выраженный социально-политический, антифеодальный характер. Идеи Реформации завоевали в Риге немало сторонников, и борьба рижских бюргеров с носителями высшей феодальной власти приобрела особенно острые формы.

В марте 1524 года начались погромы католических церквей и монастырей, которые ознаменовали победу лютеранства в Риге и впоследствии во всей Ливонии. Накопленные в монастырях и крупных церквях ценности, в том числе и книги, были конфискованы в пользу города¹. К «середине поста», т. е. примерно 6 марта 1524 года, член рижского магистрата Пауль Дрейлинг передал первые книги пастору Николаю Рамму, «дабы употреблялись они и служили всеобщему благу» (№ 23, 37_{II}, 38_{VI}, 62)². Этот акт считают началом создания публичной библиотеки, которая с 1524 по 1946 год называлась Рижской городской библиотекой (*Bibliotheca Rigensis*) и пользовалась широкой известностью далеко за пределами Прибалтики (с 1946 года — Фундаментальная библиотека Латвийской АН).

В первой половине XVI века книжный фонд библиотеки комплектовался за счет книг библиотек ликвидированных католических монастырей (доминиканцев и францисканцев), в собраниях которых имелись также инкунабулы. Большинство первопечатных книг поступило в Ригу, вероятно, вскоре после их выхода в свет, так как Рига была членом Ганзейского союза и поддерживала тесные торговые контакты со многими городами Западной Европы.

Известно, что около 1470 года рижанин Корд (Конрад) Ромер приобрел несколько изданий у купцов города Любека. В последующие годы книги в Риге удавалось приобрести у странствующих немецких книготорговцев. В начале XVI века для книжных собраний рижских монастырей книги закупались за границей большими партиями³. Из этих инкунабул до наших дней сохранилось примерно 115 экземпляров. О принадлежности книг в прошлом католическим монастырям свидетельствуют надписи на них, многочисленные записи на полях и в тексте, а также идентичность переплетов с металлическими украшениями, цепями, застежками.

Часть инкунабул была приобретена в последующие столетия, они поступили в библиотеку в качестве даров или по завещаниям. В частности, в 1636 году пять инкунабул были переданы библиотеке по завещанию рижского врача Иоганна Бавара (№ 73, 104, 117, 176, 204). По одной инкунабуле подарили поэт-гуманист Даниэль Херман (№ 100) и пастор Грегорий Плинний (№ 154), а также профессор рижской гимназии Хеннинг Витте (№ 39_{IV}). Три книги отдал библиотеке пастор

¹ *Feodālā Rīga*. — R., 1978. — 119. lpp.

² *Лацис М. А. История Фундаментальной библиотеки АН Латвийской ССР (1524—1946) // Библиотеке 450: К юбилею Фундаментальной библиотеки АН Латвийской ССР, 1524—1974. — Рига, 1974. — С. 10.*

³ *Buchholtz A. Geschichte der Buchdruckerkunst in Riga, 1588—1888. — R., 1890. — S. 7.*

Иоганн Бревер (№ 180—182). В 1788 году одну инкунабулу передал в дар библиотеке Андреас Теш (№ 171). В середине XIX века одну книгу завещал литератор Р. Ф. Шиллинг (№ 43). В 1875 году библиотекой были приобретены жизнеописания святых (№ 108), а в 1881 году — еще несколько инкунабул (№ 6, 28, 29, 78, 158).

В 1890 году библиотека приобрела у братства рижских транспортных рабочих книгу «*Missale Viburgense*» (№ 144), ныне единственный в мире известный экземпляр. Данную инкунабулу на пергамене напечатал в 1500 году в Любеке Стефан Арндес. Это была его последняя печатная работа, так как он вскоре прекратил свою деятельность печатника и стал судебным секретарем⁴. Эта уникальная книга в 1521 году была приобретена рижскими транспортными рабочими для своего алтаря в церкви св. Петра, где она находилась до 1890 года.

В 1896 году библиотека приобрела одну инкунабулу (№ 77) за 10 серебряных рублей.

В собрание инкунабул ФБ вошли книги, изданные в наиболее известных центрах книгопечатания. Большая часть их — 133 — напечатана в типографиях Германии, 31 — в Швейцарии, 28 — в Италии, 9 — в Нидерландах, 5 — в Бельгии, 4 — во Франции. Наибольшее количество инкунабул — 46 — напечатано в Страсбурге, 31 — в Базеле, 27 — в Нюрнберге. Среди печатников первое место принадлежит самому плодовитому печатнику XV века Антону Кобергеру — библиотека располагает 20 его изданиями.

По языку инкунабулы распределяются следующим образом: 1 инкунабула издана на итальянском, 5 — на немецком, остальные 204 — на латинском языке.

Тематика инкунабул весьма разнообразна: 156 инкунабул — теолого-философского содержания, 15 изданий — сочинения античных авторов; истории и географии посвящены 10 изданий, юриспруденции — 12, философии — 8 книг, медицине — 4; мир растений и животных освещают 3 издания, 1 инкунабула посвящена игре в шахматы и 1 — календарю и астрономии. Необходимо отметить, что это тематическое распределение весьма условно, ибо многие издания имеют энциклопедический характер.

Собрание включает в себя сочинения философов средневековья — Фомы Аквинского (13 изданий), Альберта Великого, Бонавентуры и др., а также Библии, комментарии к библейским текстам, жития святых. Представлена также античная литература — произведения Тита Ливия, Горация, Овидия, Вергилия, эпистолярное наследие Сенеки. Много прижизненных изданий авторов. Среди них наиболее известные — гуманист Энеа Сильвии Пикколомини, историки Хартман Шедель и Вернер Ролевинк, астроном и математик Региомонтан (Иоганн Мюллер) и др. Многие инкунабулы этого собрания являются весьма редкими, так как сохранились лишь в двух-трех экземплярах.

⁴ Gläser W. Bruchstücke zur Kenntnis der Lübecker Erstdrucke von 1464 bis 1524... — Lübeck, 1903. — S. 122.

плярах. Имеются и уникальные (№ 144, 166), ибо другие их экземпляры неизвестны.

Наиболее раннее печатное издание из собрания ФБ — один пергаменный лист энциклопедического сочинения «*Catholicon*» Иоганна Балбуса, напечатанного в 1460 году в Майнце, вероятно, в типографии Иоганна Гутенберга (№ 27). В Нидерландах в 60-х годах XV века в неизвестной нам типографии было напечатано сочинение Элия Доната «*Ars milog*». От этого издания сохранилось лишь 2 фрагмента 3-го листа (№ 64). Другие экземпляры данного издания неизвестны.

К редчайшим изданиям следует отнести «*Epistolae*» св. Иеронима, напечатанные на пергамене в 1470 году в Майнце Петером Шеффером (№ 98). Это издание украшают восемь рукописных инициалов с золотом.

Примерно в 1478 году печатник Лукас Брандис намеревался издать в Любеке сочинение св. Биргитты «*Revelationes*» на немецком языке, однако сохранилось лишь несколько листов пробных оттисков. ФБ принадлежат 2 из этих двойных листов (№ 40, 41).

Изданная в 1496 году в Венеции на итальянском языке книга проповедей «*Plenarium*» — ныне единственный известный экземпляр (№ 166). Книгу украшают 120 иллюстраций (91 клише).

К редчайшим изданиям принадлежит книга «*Plenarium*» на немецком языке, напечатанная в Любеке в 1493 году в типографии С. Арндеса, также с иллюстрациями (№ 165).

Одной из наиболее популярных книг в средние века была «Золотая легенда» («*Legenda aurea*») — жизнеописания святых, написанные в XIII веке Якобом из Варацце (*Jacobus de Voragine*), которая получила широкое распространение по всей Европе во многих списках. Стараниями переписчиков книга пополнялась легендами местных святых. В XV веке эта книга выдержала 143 издания, в том числе 30 — на немецком языке⁵. В собрании ФБ имеются 4 экземпляра этой книги (№ 107, 108, 109 — дублет, 110).

В 70—80-х годах XV века неоднократно издавались календари с таблицами, схемами, рисунками. Особой популярностью пользовался календарь немецкого астронома Региомонтана, изданный самим автором в Нюрнберге в 1474 году (№ 117).

«*Sachsenspiegel [Landrecht]*» («Саксонское зерцало») Эйке фон Репкова — один из важнейших памятников германского права эпохи феодализма, который оказал сильное влияние на развитие права в XIII—XVI веках в Восточной Европе, в том числе и в Риге. Это сочинение распространялось во множестве рукописей, а в XV веке было напечатано 16 раз и до сих пор привлекает внимание филологов и историков права. В ФБ хранится экземпляр этой книги, изданный Морицем Брандисом в Лейпциге в 1490 году (№ 69).

Винсент из Бове — один из крупнейших ученых XIII века,

⁵ Киселева Л. И. Западноевропейская рукописная и печатная книга XIV—XV вв. — Л., 1985. — С. 215.

воспитатель королевских сыновей. По поручению короля Людовика IX он написал многотомный энциклопедический труд: «Speculum doctrinale», «Speculum historiale», «Speculum naturale», в работе над которым было использовано около 2000 сочинений 450 греческих, арабских, латинских и французских авторов. ФБ принадлежат страсбургские издания этого автора (№ 202—205), а также приписываемое Винсенту «Speculum morale» (№ 206).

Одним из первых исследователей, изучавших инкунабулы ФБ, был историк Х. фон Бруйнинг. В 1901 году он опубликовал статью по исследованию «Missale Viburgense»⁶ (№ 144).

Огромный вклад в определение и изучение инкунабул внес директор Рижской городской библиотеки Николай Буш (1864—1933)⁷. Он также нашел и определил ценные фрагменты инкунабул, ранее использованные для переплетов (№ 27, 40, 41, 57, 64).

Краткий обзор инкунабул ФБ сделан английским библиотекарем Дж. Симмонзом⁸.

Сотрудница библиотеки историк Мария Лацис исследовала историю Рижской городской библиотеки⁹. Кроме того, она составила каталог инкунабул для читателей.

В ходе составления настоящего каталога нам удалось определить три фрагмента инкунабул (№ 11, 55, 109).

В процессе работы над каталогом ряд ценных советов высказали заведующая отделом рукописной и редкой книги Библиотеки Российской академии наук канд. ист. наук Л. Киселева; старший научный сотрудник отдела редких книг Российской государственной библиотеки Н. Черкашина; бывший заведующий отделом рукописей и редких книг Научной библиотеки Вильнюсского университета Н. Фейгельман; главный библиограф научного отдела редких книг и рукописей Латвийской Национальной библиотеки С. Шишко. Большую помощь при работе над каталогом оказали старший научный сотрудник отдела рукописей и редких книг Латвийской академической библиотеки канд. ист. наук М. Таубе и преподаватель Рижского колледжа прикладного искусства Б. Стурме. Приношу всем им искреннюю благодарность. Особенную благодарность выражаю за помощь в уточнении некоторых датировок и определении фрагментов инкунабул (№ 209—212) заместителю директора отдела инкунабул Немецкой государственной библиотеки д-ру Аннелизе Шмитт и библиотекарю этой библиотеки Урзule Брукнер.

Рута Астра Екабсон

⁶ Bruiningk H. v. Das Missal der Rigaschen Stadtbibliothek vom Jahre 1500 // Sitzungsberichte der Gesellschaft für Geschichte und Alterthumskunde der Ostseeprovinzen Russlands aus dem Jahre 1900. — Riga, 1901. — S. 43—56.

⁷ Bušs N. Atstātie raksti. — R., 1937. — 2. sēj.

⁸ Simmonds J. S. G. Incunabula in the USSR // The Book Collector. — 1966. — P. 21—22.

⁹ Лацис М. А. История Фундаментальной библиотеки АН Латвийской ССР (1524—1946) // Библиотеке 450: К юбилею Фундаментальной библиотеки АН Латвийской ССР, 1524—1974. — Рига, 1974. — С. 7—42.

СТРУКТУРА КАТАЛОГА

Каталог инкунабул Фундаментальной библиотеки Латвийской академии наук состоит из двух разделов: описаний инкунабул и вспомогательных указателей.

В первом разделе описания инкунабул составлены по принципам, сформулированным редакцией «Gesamtkatalog der Wiegendrucke». Материал расположен в алфавитном порядке по фамилиям авторов или названиям (если работа анонимная). Библиографическое описание содержит фамилию и имя автора (если произведение не анонимное), даты жизни автора (если их удалось установить), заглавие, фамилию и имя редактора, переводчика, комментатора, выходные данные (место издания, сведения о печатнике, дата выхода), количественную характеристику. Если издание состоит из нескольких сочинений, перечисляются все. Если издание включает произведения разных авторов, они описываются аналитически и помещаются в соответствующем месте алфавита со ссылкой на основное описание. Место издания книги дается в современной орфографии, фамилия и имя печатника — по-латински или на его родном языке. Дата и год издания, если они не приведены в книге, заключены в прямые скобки. Обозначен также формат книги — 2°, 4°, 8°. Указывается то количество листов, которое было в данной книге при выходе ее в свет; исключение составляют случаи, когда сохранился лишь небольшой фрагмент издания. Далее приводятся номера библиографических указателей по следующему принципу: общебиблиографические пособия по инкунабулам («Gesamtkatalog der Wiegendrucke», Hain, Сорингер, Reichling, «British Museum Catalogue»), а затем — указатели библиотек других стран или городов в алфавитном порядке.

При индивидуальном описании каждого экземпляра сообщаются сведения об отсутствующих листах и других дефектах, указываются рукописные элементы — инициалы, рубрики, раскрашенные иллюстрации, характеристика переплета, надписи прежних владельцев, которые удалось расшифровать, печати, записи. Указывается также шифр фонда — буквы RH и цифры. Не указана печать «Ex Biblioth. Rigensis», так как она имеется

на большинстве инкунабул, кроме № 6, 26, 137, 153, а также вторых, третьих аллигатов (переплетенные в один том самостоятельные издания или рукописи) конволютов (переплетенный в один том сборник, состоящий из различных самостоятельных изданий или рукописей).

Индивидуальное описание экземпляра дается на латышском, русском и немецком языках.

При описании конволютов перечисляются все номера описаний аллигатов, приплетенных к первому аллигату. При описании последующих аллигатов указывается только номер первого аллигата, к которому они приплетены. Если в состав конволюта входят издания XVI века, сведения о них во вспомогательные указатели не включены.

Второй раздел составляют следующие вспомогательные указатели:

- 1) указатель печатников по местам издания;
- 2) алфавитный указатель печатников;
- 3) хронологический указатель;
- 4) именной указатель переводчиков, издателей, комментаторов и других лиц, упоминаемых в заглавиях;
- 5) указатель прежних владельцев инкунабул;
- 6) библиографические конкорданции.

VORWORT

it der Herausgabe des vorliegenden Katalogs will die Fundamentalbibliothek der Akademie der Wissenschaften Lettlands (vom Jahre 1992 — Akademische Bibliothek Lettlands) Forscher und Interessenten über den Bestand ihrer 210 Werke umfassenden Inkunabelsammlung informieren und sie in das universale System der bibliographischen Inkunabelerfassung der Welt einbeziehen.

Inkunabeln — die ältesten, nach der Erfindung der Buchdruckerkunst durch Johann Gutenberg bis zum 31. Dezember 1500 gedruckten Bücher — sind wertvolle kulturgeschichtliche Denkmäler, in denen sich das geistige Leben der Gesellschaft in der Übergangsperiode vom Mittelalter zur Neuzeit spiegelt. Sie sind ein unschätzbares Forschungsgut für Historiker, Fachgelehrte auf dem Gebiet der Rechts-, Natur- und Kunstgeschichte und Philologen.

Die Zahl der in Riga vorhandenen Inkunabeln ist verhältnismäßig gering. In der Fundamentalbibliothek beträgt sie 210, der Lettischen Nationalbibliothek — 61, der Wissenschaftlichen Bibliothek der Universität Lettlands — 1 und in der persönlichen Bibliothek des Künstlers W. Willerusch — 1 (Nr. 207 und Nr. 208 des vorliegenden Katalogs).

Die Fundamentalbibliothek der Akademie der Wissenschaften Lettlands (im folgenden FB) ist eine der ältesten öffentlichen Bibliotheken Europas. Die öffentlichen Bibliotheken entstanden im 14.—15. Jahrhundert, als sich die Bildung auf breitere Schichten der Bevölkerung auszudehnen begann und Bücher zur wichtigsten Bildungsquelle wurden. In der zweiten Hälfte des 15. Jahrhunderts, als man Bücher in größerer Zahl druckte, waren sie immer noch sehr teuer und für viele unerschwinglich, deshalb waren öffentliche Bibliotheken eine Notwendigkeit.

Das feudale Riga war am Anfang des 16. Jahrhunderts zwei Lehnsherren — dem Rigaer Erzbischof und dem Livländischen Orden — untertan. Die Stadt führte einen hartnäckigen Kampf, um sich von der Abhängigkeit zu befreien. Günstige Voraussetzungen dafür schuf der Beginn der Reformationsbewegung in den zwanziger Jahren des 16. Jahrhunderts. Formell war die Reformation gegen die katholische Kirche gerichtet, ihrem Wesen nach

aber war sie eine antifeudale Bewegung von ausgesprochen sozialpolitischen Charakter. Für Riga bedeutete die Beseitigung des Katholizismus ein Ende der Lehnuntertänigkeit, deshalb fanden die Prediger des Luthertums großen Anklang. Im März 1524 stürmten und zerstörten die Stadtbewohner Klöster und Kirchen; damit war der Sieg des Luthertums in Riga und bald darauf in ganz Livland entschieden. Zusammen mit anderen in Klöstern und Kirchen vorhandenen Kostbarkeiten wurden auch die dort befindlichen Bücher zugunsten der Stadt beschlagnahmt.¹ «Inmitten der Fastenzeit» des Jahres 1524, und zwar am 6. März überreichte der Rigaer Ratsherr Paul Dreiling dem Pastor Nicolai Ramm die ersten vier Bücher (Nr. 23, 37_{II}, 38_{VI} und 62 des vorliegenden Katalogs) «. . . zum Dienst und Gebrauch für das gemeine Beste».² Mit diesem Akt wurde der Grundstein zu der Rigaer Stadtbibliothek (*Bibliotheca Rigensis*) — der heutigen Fundamentalbibliothek der Akademie der Wissenschaften Lettlands (diesen Namen trägt sie seit 1946) — gelegt.

In der ersten Hälfte des 16. Jahrhunderts erfolgte der Bestandsaufbau der neuen Bibliothek durch Übernahme der Bücherbestände der liquidierten Dominikaner- und Franziskanerklöster. Die meisten Bücher waren vermutlich schon bald nach ihrem Erscheinen nach Riga gelangt, denn als Mitglied der Hanse hatte Riga enge Handelsbeziehungen zu vielen Städten Westeuropas. Die erste Nachricht über den Einkauf gedruckter Bücher in Riga wird vom Jahr 1470 datiert, als der Rigaer Bürger Kord (Konrad) Romer bei Lübecker Kaufleuten mehrere Bücher erstand. Auch aus späteren Jahren sind Fälle bekannt, in denen reisende deutsche Kaufleute in Riga Bücher verkauften. Am Anfang des 16. Jahrhunderts wurden Bücher für die Klöster Livlands in größeren Mengen aus dem Ausland bezogen.³ Aus den Klosterbeständen stammen etwa 115 Inkunabeln der Bibliothek. Von dem ehemaligen Besitz der Klöster zeugen Eintragungen in den Büchern, zahlreiche Randnotizen sowie unifizierte Einbände mit Metallbeschlägen, Schließen und Ketten. Die übrigen Inkunabeln wurden in der Folge durch Schenkung oder Kauf erworben. Beispielsweise vermacht der Rigaer Arzt Johannes Bavar der Bibliothek im Jahre 1636 fünf Inkunabeln (Nr. 73, 104, 117, 176 und 204 des vorliegenden Katalogs). Je eine Inkunabel wurde der Bibliothek vom Dichter und Humanisten Daniel Hermann (Nr. 100), vom Gymnasialprofessor Henning Witte (Nr. 39_{IV}) und vom Pastor Gregor Plinius (Nr. 154) gestiftet. Ein Buch (Nr. 171) schenkte im Jahre 1788 Andreas Tesch und drei Bücher (Nr. 180—182) — Pastor Johannes Brever. Eine weitere Inkunabel (Nr. 43) wurde der Bibliothek um die Mitte des 19. Jahrhunderts vom Schriftsteller Reinhold Philip Schilling vermacht.

Im Jahre 1875 erwarb die Bibliothek eine wertvolle Inkunabel mit Lebensbeschreibungen der Heiligen (Nr. 108) und im Jahre 1881 — fünf weitere Inkunabeln (Nr. 6, 28, 29, 78 und 158).

¹ *Feodālā Rīga*. — R., 1978. — S. 119.

² *Лацис М. А. История Фундаментальнойной библиотеки АН Латвийской ССР (1524—1946) // Библиотеке 450: К юбилею Фундаментальнойной библиотеки АН Латвийской ССР, 1524—1974*. — Рига, 1974. — С. 10.

³ *Buchholz A. Geschichte der Buchdruckerkunst in Riga, 1588—1888*. — Riga, 1890. — S. 7.

Im Jahre 1890 erwarb die Bibliothek vom Liggeramt — der Rigaer Transportarbeiterinnung — das wertvolle, gegenwärtig nur in einem Exemplar bekannte «Missale Viburgense» (Nr. 144). Dieses im Jahre 1500 von Steffen Arndes in Lübeck zweifarbig auf Pergament gedruckte Buch war 1521 von den Rigaer Transportarbeitern für ihren Altar in der St.-Petrikirche gekauft worden.

Eine weitere Inkunabel (Nr. 77) erwarb die Bibliothek im Jahre 1896.

Inhaltlich gruppieren sich die Inkunabeln der FB folgendermaßen: 156 — Inkunabeln des theologischen oder theologisch-philosophischen Inhalts; 15 — Werke antiker Autoren; 10 Bücher behandeln Fragen der Geschichte und Geographie, 12 — der Jurisprudenz, 8 — der Philosophie, 4 — der Medizin, 3 — der Pflanzen- und Tierwelt. Es gibt auch ein Buch über das Schachspiel sowie einen Kalender mit astronomischen Daten. Diese Einteilung ist sehr bedingt, denn viele Werke haben einen enzyklopädischen Charakter.

Eine Inkunabel der FB ist in italienischer, fünf sind in deutscher und die übrigen 204 in lateinischer Sprache herausgegeben. Von den Inkunabeln sind 133 in Deutschland, 31 in der Schweiz, 28 in Italien, 9 in Holland, 5 in Belgien und 4 in Frankreich gedruckt. Als Druckort kommen am häufigsten Straßburg (46 Titel), Basel (31 Titel) und Nürnberg (27 Titel) vor. Unter den Buchdruckern steht mit 20 Titeln Anton Koberger an erster Stelle.

Die Inkunabeln der FB enthalten wertvolles Forschungsmaterial für Philologen, Historiker, Fachgelehrte auf dem Gebiet der Geschichte des Buchwesens, der Rechts- und Naturwissenschaften. Die Sammlung enthält Werke einer Reihe von mittelalterlichen Philosophen — Thomas von Aquino (13 Bücher), Albertus Magnus, Bonaventura u. a., Bibeln und Bibelkommentare, religiöse Traktate und Lebensbeschreibungen von Heiligen. Die antike Literatur ist durch Werke von Titus Livius, Horaz, Ovid, Vergil, die Briefe Senecas vertreten. Die Sammlung enthält auch viele zu Lebzeiten der Autoren erschienene mittelalterliche Werke, darunter Schriften so bekannter Autoren wie Aeneas Sylvius Piccolomini (der spätere Papst Pius II.), die Historiker Hartmann Schedel und Werner Rolewinck, der Mathematiker Johannes Regiomontanus (Müller) und andere. Manche Inkunabeln der FB sind sehr seltene Ausgaben, von denen nur zwei oder drei Exemplare bekannt sind, und sogar Unikate, die sonst nirgends vorhanden sind (Nr. 144, 166).

Die älteste Druckschrift der FB ist ein Pergamentblatt aus dem enzyklopädischen Werk «Catholicon» von Johannes Balbus (Nr. 27). Das Buch erschien 1460 in Mainz, allem Anschein nach in der Druckerei von Johann Gutenberg.

Von dem in den sechziger Jahren des 15. Jahrhunderts in einer unbekannten Druckerei in den Niederlanden gedruckten Buch «Ars minor» von Aelius Donatus (Nr. 64) sind nur zwei Fragmente der Seite 3 erhalten. Es sind keine weiteren Exemplare dieser Ausgabe bekannt.

Ein sehr seltenes, von Peter Schöffer in Mainz auf Pergament gedrucktes Buch sind die «Epistolae» des hl. Hieronymus (Nr. 98). Das Werk schmücken acht mehrfarbige handgemalte Initialen mit Gold.

Die Herausgabe einer deutschen Übersetzung der Schrift «*Revelationes*» der hl. Birgitta war vom Lübecker Buchdrucker Lucas Brandis geplant worden. Erhalten haben sich nur einige Blätter des Probeabzuges, die als Einbandmakulatur benutzt worden sind. Der FB gehören zwei solche Doppelblätter (Nr. 40, 41).

Das im Jahre 1496 in Venedig in italienischer Sprache gedruckte «*Plenarium*» (Predigtbuch) (Nr. 166) ist zur Zeit das einzige bekannte Exemplar dieser Edition. Diese bisher unbekannte Ausgabe ist mit 120 Holzschnitten (91 Klische) illustriert.

Zu den selteneren Inkunabeln gehört auch ein weiteres «*Plenarium*» in deutscher Sprache, ein reich mit Holzschnitten illustriertes und mit Erläuterungen versehenes Predigtbuch, das 1493 S. Arndes in Lübeck druckte (Nr. 165). Bemerkenswert an diesem Buch ist, daß es in einem ledernen Bücherbeutel («*Beutelbuch*») aufbewahrt wurde. Wenn Geistliche eine Predigtreise unternahm, nahm er das Buch im Beutel, der einen Knopfverschluß hatte, mit. Einen solchen Beutel hatte auch das Buch «*Sermones discipuli*» von Johannes Herolt (Nr. 96). Da sich diese Bücher mit den Beuteln schwer ins Regal stellen ließen, wurden im 17. und 18. Jahrhundert die Beutel im Oberteil verkürzt. Aus diesem Grunde sind beide Beutel nur teilweise erhalten.

Eines der meistgelesenen Bücher waren im Mittelalter die im 13. Jahrhundert von Jacobus de Voragine verfaßten Lebensbeschreibungen von Heiligen («*Legenda aurea*...»). Dieses Werk war in vielen Ländern Europas handschriftlich verbreitet. Von den Abschreibern wurde es oft durch Lebensbeschreibungen einheimischer Heiliger ergänzt. Das Buch erlebte 143 verschiedene Druckauflagen, darunter etwa 30 in deutscher Sprache.⁴ Die FB besitzt drei Ausgaben der «*Legenda aurea*» (Nr. 107, 108, 109 — Dublette, 110).

In den siebziger und achtziger Jahren des 15. Jahrhunderts wurden sehr viele Kalender mit Übersichten, Tabellen und Holzschnitte herausgegeben. Besonderer Beliebtheit erfreute sich der Kalender des deutschen Astronomen Johannes Regiomontanus (Müller), von dem mehrere Ausgaben erschienen. Der FB gehört ein vollständiges Exemplar dieses vom Autor 1474 in Nürnberg herausgegebenen Kalenders (Nr. 117).

Eine der wichtigsten Quellen des deutschen Rechtswesens in der Epoche des Feudalismus war der «*Sachsenspiegel*» von Eike von Repgow. Diese Gesetzesammlung hatte einen bedeutenden Einfluß auf die Entwicklung des Rechtswesens in einigen Ländern Osteuropas, darunter auch in Riga. Sie wurde handschriftlich verbreitet und im 15. Jahrhundert mehrmals gedruckt. Auch heute ist dieses Buch für Sprachwissenschaftler und Rechtshistoriker von Interesse. Die FB besitzt ein Exemplar der Leipziger Ausgabe von 1490, gedruckt von Moritz Brandis (Nr. 69).

Vinzenz von Beauvais (Vincentius Bellovacensis) war einer der bedeutendsten Gelehrten des 13. Jahrhunderts. Im Auftrage

---

⁴ Киселева Л. И. Западноевропейская рукописная и печатная книга XIV—XV вв. — Л., 1985. — С. 215.

des Königs Louis IX. von Frankreich, dessen Kinder er unterrichtete, verfaßte er die enzyklopädischen Werke «Speculum doctrinale», «Speculum historiale» und «Speculum naturale». Als Quellen für seine Arbeit benutzte er etwa 2000 Werke von nahezu 450 griechischen, lateinischen, arabischen und französischen Autoren auf verschiedenen Gebieten der Wissenschaft. Die FB besitzt die in Straßburg gedruckten Ausgaben der obengenannten drei Werke (Nr. 202—205) sowie das ebenfalls Vincentius zugeschriebene «Speculum morale» (Nr. 206).

Einer der ersten Gelehrten, die sich mit der Inkunabelsammlung der Rigaer Stadtbibliothek befaßten, war der Historiker H. v. Bruiningk, der im Jahre 1901 eine wissenschaftliche Abhandlung über das «Missale Viburgense» (Nr. 144) veröffentlichte.⁵ Einen bedeutenden Beitrag zur Identifizierung und Erforschung der Inkunabeln der Bibliothek leistete ihr Leiter Nikolai Busch (1864—1933). Er entdeckte einige sehr wertvolle Inkunabelfragmente, die als Einbandmakulatur benutzt worden waren (Nr. 27, 40, 41, 57, 64).⁶ Einen kurzen Überblick über die Inkunabelsammlung der FB veröffentlichte der englische Bibliothekswissenschaftler J. Simmons.⁷

Die Historikerin und langjährige Mitarbeiterin der FB Marija Lācis befaßte sich mit Forschungen über die Geschichte der Bibliothek⁸ und ihre Inkunabelsammlung, verglich den Bestand derselben mit dem «Gesamtkatalog der Wiegendrucke» sowie mit den Katalogen von Hain und Copinger und erarbeitete einen Leserkatalog der Inkunabeln der FB.

Im Zuge der Arbeit am vorliegenden Katalog gelang es, drei bislang unbestimmte Inkunabelfragmente zu identifizieren (Nr. 11, 55, 109).

Zum Gelingen des Werkes haben mit wertvollen Ratschlägen beigetragen: Ludmila Kiseleva, Kandidat der historischen Wissenschaften, Leiterin der Handschriften- und Raritätenabteilung der Bibliothek der Russischen Akademie der Wissenschaften; Nadežda Čerkašina, wissenschaftliche Mitarbeiterin der Raritätenabteilung der Russischen Staatsbibliothek zu Moskau; Nojus Feigelman, ehemaliger Leiter der Handschriften- und Raritätenabteilung der Wissenschaftlichen Bibliothek der Universität zu Vilnius; Silvija Šiško, leitender Bibliograph der Raritäten- und Handschriftenabteilung der Lettischen Nationalbibliothek zu Riga. Beim Entziffern von Eintragungen half Meta Taube, Kandidat der historischen Wissenschaften, wissenschaftliche Mitarbeiterin der

---

⁵ Bruiningk H. v. Das Missal der Rigaschen Stadtbibliothek vom Jahre 1500 // Sitzungsberichte der Gesellschaft für Geschichte und Alterthumskunde der Ostseeprovinzen Russlands aus dem Jahre 1900. — Riga, 1901. — S. 43—56.

⁶ Bušs N. Atstātie raksti. — Rīga, 1937. — 2. sēj.

⁷ Simmons J. S. G. Incunabula in the USSR // The Book Collector. — 1966. — P. 21—22.

⁸ Lačis M. A. История Фундаментальнойной библиотеки... — С. 7—42.

Handschriften- und Raritätenabteilung der FB, bei der Datierung von Einbänden — Brigita Sturme, Lehrkraft an der Rigaer Ober- schule für angewandte Kunst. Ihnen allen spreche ich meinen herzlichen Dank aus.

Besonders spreche ich meinen herzlichen Dank aus Dr. Anneliese Schmitt, Stellvertreterin des Abteilungsdirektors, und Ursula Bruckner, Bibliothekarin an der Inkunabelabteilung der Deutschen Staatsbibliothek zu Berlin, für die wertvolle Hilfe einige Datierungen zu präzisieren und einige Fragmente zu identifizieren (Nr. 209—212).

Rūta Astra Jēkabsone

AUFBAU DES KATALOGS

Der Inkunabelkatalog der Fundamentalbibliothek der Akademie der Wissenschaften Lettlands besteht aus zwei Hauptteilen: dem Inkunabelverzeichnis und den Registern.

Im ersten Teil sind die Inkunabelbeschreibungen nach den Autorennamen oder, falls das Werk anonym ist, nach den Titeln in alphabetischer Reihenfolge angeführt.

Die bibliographischen Inkunabelbeschreibungen folgen den international anerkannten, von der Redaktion des «Gesamtkatalogs der Wiegendrucke» formulierten Regeln. Die Beschreibung bilden: Name und Vorname des Autors (wenn das Werk nicht anonym ist), Lebensdaten des Autors (wenn sie bekannt sind) in runden Klammern, Titel des Buches, Name und Vorname des Herausgebers, Kommentators, Übersetzers, der Druckort, Name des Druckers, Erscheinungsjahr, Format und Blattzahl des Buches. Wenn in einem Band mehrere Werke enthalten sind, werden in der Beschreibung sämtliche Titel angeführt. Falls diese Arbeiten verschiedenen Autoren gehören, erfolgt die Beschreibung analytisch, und an den entsprechenden Stellen wird auf die Hauptbeschreibung hingewiesen. Der Druckort wird in der heute üblichen Schreibweise, der Name des Druckers lateinisch oder in seiner Muttersprache angegeben. Daten, die im Buch selbst nicht vermerkt sind, werden in eckigen Klammern angeführt. Das Format des Buches wird durch 2° , 4° oder 8° , der Umfang durch die Blattzahl angezeigt, die das Buch bei der Drucklegung hatte, mit Ausnahme der Fälle, in denen sich von der Inkunabel nur ein kleines Fragment erhalten hat.

Der bibliographischen Beschreibung folgen Hinweise auf maßgebliche bibliographische Indices, in denen das betreffende Buch verzeichnet ist. Sie werden in folgender Reihenfolge angeführt: «Gesamtkatalog der Wiegendrucke», die Kataloge von Hain, Cöpinger, Reichling, «British Museum Catalogue», danach in anderen Staaten oder Städten herausgegebene Verzeichnisse in alphabetischer Reihenfolge.

Danach folgt eine individuelle Beschreibung des jeweiligen Exemplars mit Ausgabe der vorhandenen Defekte und von Hand eingearbeiteten Elementen — Initialen, Rubriken, kolorierte Illustrationen. Auf Merkmale und Besonderheiten des Einbandes,

lesbare Eintragungen der ehemaligen Besitzer, Stempel und Randnotizen wird ebenfalls hingewiesen. Anschließend wird die durch die Buchstaben RH und durch Ziffern gebildete Signatur des Buches angegeben. Der Stempel «Ex Biblioth. Rigensis» wird nicht vermerkt, da er in fast allen Inkunabeln der FB vorhanden ist. Eine Ausnahme bilden nur die zweiten, dritten usw. Alligate von Konvoluten sowie die Inkunabeln Nr. 6, 26, 137 und 153.

Die individuelle Beschreibung des Exemplars wird in drei Sprachen — lettisch, russisch und deutsch angeführt, um sie einem möglichst breiten Interessentenkreis verständlich zu machen.

Falls eine Inkunabel das erste Alligat eines Konvoluts ist, wird in der Beschreibung auf die Nummern hingewiesen, unter denen die anderen Alligate des Konvoluts beschrieben sind. In den Beschreibungen der letzteren wird nur auf das erste Alligat hingewiesen. Die in den Konvoluten enthaltene Werke des 16. Jahrhunderts sind in den Registern nicht verzeichnet.

Der zweite Teil des Katalogs enthält folgende Register:

- 1) Ortsverzeichnis mit Angabe der Drucker;
- 2) alphabetisches Verzeichnis der Drucker;
- 3) chronologische Tabelle;
- 4) Personenregister (Übersetzer, Herausgeber, Kommentatoren u. a.);
- 5) Verzeichnis der Vorbesitzer der Inkunabeln;
- 6) bibliographische Konkordanzen.

IZMANTOTIE BIBLIOGRĀFISKIE RĀDĪTĀJI UN TO SAĪSINĀJUMI

Apīnis-Šiško	Apīnis A., Šiško S. V. Lāča Latvijas Valsts bibliotēkas inkunābuli: Katalogs. — R.: V. Lāča LPSR Valsts bibliotēka, 1981.
BMC	Catalogue of books printed in the XV th century now in the British Museum. — London, 1908—1971. — P. I—10.
C	Copinger W. A. Supplement to Hains' Repertorium bibliographicum. — London, 1895—1902. — T. 1—2.
Ce ³	Goff F. R. Incunabula in American libraries: A third census of fifteenth-century books recorded in North American collections. — New York: Bibliogr. Soc. of America, 1964.
Collijn: Stockholm	Collijn I. Katalog der Inkunabeln der Kgl. Bibliothek in Stockholm. — Stockholm, 1914—1916. — T. 1—2. — Tab.
Collijn: Uppsala	Collijn I. Katalog der Inkunabeln der Kgl. Universitäts-Bibliothek zu Uppsala. — Uppsala; Leipzig, 1907.
CR	Copinger-Reichling.
Einbl	Einblattdrucke des XV Jahrhunderts: Ein bibliographisches Verzeichnis / Hrsg. von der Kommission für den Gesamtkatalog der Wiegendrucke. — Halle / S., 1914.
Feigelmanas	Feigelmanas N. Lietuvos incunabulai. — Vilnius, 1975.
GW	Gesamtkatalog der Wiegendrucke / Hrsg. von der Kommission für den Gesamtkatalog der Wiegendrucke. — Leipzig: Hieremann, 1925—1938. — Bd 1—7. Idem / Hrsg. von der Deutschen Staatsbibliothek zu Berlin. — Stuttgart; Berlin; New York, 1972. — Bd 8, Lfg. 1—4; Bd 9, Lfg. 1—2.
Gspan-Badalić	Gspan A., Badalić J. Inkunabule v Sloveniji: Incunabula quae in Slovenia asservantur. — Ljubljana, 1957.
H	Hain L. Repertorium bibliographicum, in quo libri omnes ab arte typographica inventa usque ad annum MD typis expressi ordine alphabeticō vel simpliciter enumerantur vel adecuratius recensentur. — Stuttgart; Paris, 1826—1838. — Vol. 1—2.
HC	Hain-Copinger.
HCR	Hain-Copinger-Reichling.
IBP	Incunabula quae in bibliothecis Poloniae asservantur / Moderante Alodia Kawecka-Gryczowa composuerunt Maria Bohonos et Elisa Szandorowska. — Wratislaviae [Wrocław] etc., 1970. — T. 1—2.
IGI	Indice generale degli incunaboli delle biblioteche d'Italia. — Roma, 1943—1972. — T. 1—5.
Klebs R	Klebs A. C. Incunabula scientifica et medica. — Bruges, 1938. Reichling D. Appendices ad Hainii-Copingeri Repertorium bibliographicum. Additiones et emendationes. — Monachii [München], 1905—1914. — Fasc. 1—6.
Schr	Schreiber W. L. Manuel de l'amateur de la gravure sur bois et sur métal XV-e siècle / Contenant un catalogue des incunables à figures imprimés en Allemagne, en Suisse, en Autriche-Hongrie et en Scandinavie. — Leipzig, 1910—1911. — T. 5. — P. 1—2.

- Sack Sack V. Die Inkunabeln der Universitätsbibliothek und anderer öffentlicher Sammlungen in Freiburg im Breisgau und Umgebung. — Wiesbaden, 1985. — T. 1—3.
- Боброва Боброва Е. И. Каталог инкунабулов / Академия наук СССР. Библиотека / Сост. Е. И. Боброва. — М.—Л., 1963.
- Зданевич Зданевич Б. И. Каталог інкунацій / Академія наук Української РСР. Центральна наукова бібліотека / Уклад. Б. Зданевич. — Київ, 1974.
- Св. кат. ГБЛ Сводний каталог інкунацій небольших собраний, хранящихся в библиотеках СССР. — М., 1982.

SAISINĀJUMI

a. ae. n.	ante aeram nostram
acc.	accedit
add.	addidit, addenda
allig.	alligatus
ascr.	ascriptio, ascriptum
ca	circa
comm.	commentator, commentum
comp.	composit
corr.	corrector
ed.	edidit, editor, edition
etc.	et cetera
ex.	exemplar
f.	folium, folii
ill.	illustratio
init.	littera initialis
lat.	latine
lib.	liber
l.	linea
P.	pars
S.	sanctus
s. a.	sine anno
s. typ.	sine typographo
saec.	saeculum
sen.	senior
sig.	sigillum
sign.	signatura
T.	tomus
teg.	tegumentum
tit.	titulus
trad.	traduxit
v.	vide
xyl.	xylographicum

INKUNĀBULU RĀDĪTĀJS

1

ACCIAIOLUS, DONATUS (1428—1478). Expositio Ethicorum Aristotelis. — Firenze: apud S. Jacobum de Ripoli, 1478. — 2°, 264 f.

GW 140; H 33; BMC VI 621; Ce³ A-17; Collijn: Uppsala 1; IGI 14.

Trūkst 59. lp. (sign. L³). 15./16. gs. iesējums — koka vāki, āda saglabājusies fragmentāri.

Neskaitāmas piezīmes uz malām. Grāmatas sākumā un beigās piešietas 2 lapas ar dažām piezīmēm 15./16. gs. rokrakstā.

Нет л. 59 (сигн. L³). Переплет XV/VI в. — доски, кожа сохранилась частично.

Многочисленные записи на полях. В начале и конце книги припленено 2 листа с записями XV/XVI в.

Bl. 59 (sign. L³) fehlt. Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Leder nur teilweise erhalten. Zahlreiche Randbemerkungen. Am Anfang und am Ende des Buches ist je 2 Blätter mit handschriftlichen Notizen aus dem 15./16. Jh. eingebunden.

Ascr.: F. 1^a: «Armarij Conuentus fratrum Sn. Domini Bergomi f. or^{is} praedicato[rum]». F. 263^b: «Signatus in punntorio 1536.»

RH 1
55

AENEAS SYLVIVS PICCOLOMINI v. Pius II, Papa.

2

ALBERTUS MAGNUS (ca 1193—1280). Sermones de tempore et de sanctis. — [Köln: Ulrich Zell, ca 1475]. — 2°, 262 f.

GW 773; H 469a; C 203; Ce³ A-329.

Sarkani, 162^a un 171^b lp. grezni trīskrāsaini

Красные, на л. 162^a и 171^b трехцветные (крас-

rote, auf Bl. 162^a und 171^b dreifarbige (rot,

(sarkans, melns, brūns) iniciāļi, rubrikas.

15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi. Slēdži. Ķēde.

ный, черный, коричневый) инициалы, рубрики.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения. Застежки. Цепь.

schwarz, braun) Initia- len, Rubriken.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge. Schliessen. Kette.

RH 1
24

3

ALBERTUS DE PADUA (?—1328). Expositio evangeliorum dominicalium et festivalium. — Nicolaus de Dinkelsbuehl. Concordantia in passionem dominicam. — Ulm: Johann Zainer, sen., ca 15.VI 1480. — 2°, 385 f.

GW 785; H 574; BMC II 526; Ce³ A-340, Collijn: Stockholm 34; Collijn: Uppsala 55; IBP 175; IGI 243; Sack 97.

15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi. Slēdžu detaļas. Ķēde. Grāmatas sākumā piesieta 1 pergamenta lapa 15. gs. rokrakstā.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения. Остатки застежек. Цепь. В начале книги приплен 1 пергаменный лист рукописи XV в.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge. Reste von Schliessen. Kette.

Am Anfang ist ein Pergamentblatt mit Handschrift aus dem 15. Jh. eingebunden.

RH 1
21

4

ALEXANDER DE HALES (?—1245). Summa universae theologiae. P. III, IV. — Nürnberg: Anton Koberger, 1482. — 2°, P. III: 6.V, 246 f., P. IV: 23. VIII, 360 f.

GW 871; HC 643; BMC II 422; Ce³ A-383; Collijn: Uppsala 61; IBP 194; IGI 287; Sack 105.

P. III. Trūkst 1. un 246. lp. (tukšās).

Sarkani un zili iniciāļi, 8^a. lp. grezns daudzkrāsains iniciālis ar zeltu, vinjete, rubrikas.
15. gs. iesējums — koka

Ч. III. Нет л. 1 и 246 (чистых).

Красные и синие инициалы, на л. 8^a многокрасочный инициал с золотом, виньетка, рубрики.

P. III. Bl. 1 und 246 (beide leer) fehlen.

Rote und blaue Initia- len, auf Bl. 8^a eine mehrfarbige Initialie mit Gold, Vignette, Rubri- ken.

vāki, teļāda ar spiestu ornamentu, vietām restaurēta. Slēdži. Ķēde. P. IV. Trūkst 1. lp. (tukšā).

Sarkani un zili iniciāļi, 10^a. lp. grezns daudzkrāsains iniciālis ar zeltu, vīnjete, rubrikas. Starp 8. un 9. lp. iesiets 1. sēj. rādītājs (2 lp.). 15. gs. iesējums, restaurēts 19. gs. Slēdži. Ķēde.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением (частично реставрирована). Застежки. Цепь. Ч. IV. Нет л. 1 (чистого).

Красные и синие инициалы, на л. 10^a многокрасочный инициал с золотом, виньетка, рубрики.

Между л. 8 и 9 вплетен указатель Ч. I (2 л.).

Переплет XV в., реставрирован в XIX в. Застежки. Цепь.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck, teilweise restauriert. Schliessen. Kette.

P. IV. Bl. 1 (leer) fehlt. Rote und blaue Initialen, auf Bl. 10^a eine mehrfarbige Initialie mit Gold, Vignette, Rubriken.

Zwischen Bl. 8 und 9 sind zwei Blätter mit Register zu P. I eingebunden.

Einband (15. Jh.) im 19. Jh. restauriert. Schliessen. Kette.

$$\frac{\text{RH 1}}{116} - \text{P. III} \quad \frac{\text{RH 1}}{117} - \text{P. IV}$$

5

ALEXANDER MAGNUS (356—323 a. ae. n.).
Historia Alexandri Magni / Lat. composuit
Leo Archipresbyter. — [Utrecht: typographus
Gesta Romanorum, ca 1475]. — 2°, 48 f.

GW 874; HC 777.

Trūkst 48. lp. (tukšā).
Sarkani iniciāļi. Tekstā pasvītrojumi.

Нет л. 48 (чистого).
Красные инициалы. В тексте подчеркивания.

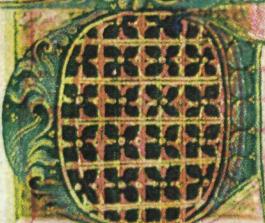
Bl. 48 (leer) fehlt.
Rote Initialen. Unterstrichungen im Text.

Allig. ad: Nr. 51.

$$\frac{\text{RH 1}}{81_{\text{II}}}$$

Quastio

Letra parvissima dicitur **U**nciam de **T**ri **C**ircone
cabellatus tenui parvula se condensata mano pro opere hanc
fundit ipsi normato in modato incutitur.

Ordo clericis sancti fidei et disci-
plina punctum ad duos ad finem

Opinione

Quarto se tornou o colo da terra. O último teste pôde ser o maior de todos os testes, e é o da infelicidade e desesperança. Os pais que tentaram adotar o menino não tinham a menor fé na felicidade. Dizem que os pais adotaram o menino porque tinham um grande amor por ele, mas que o amor era de um tipo que só pode ser considerado como um amor destrutivo. Eles queriam que o menino fosse amado, mas não queriam que o menino fosse amado por si mesmo. Eles queriam que o menino fosse amado por causa de sua beleza, mas não queriam que o menino fosse amado por causa de sua beleza.

Questio prima de la psicu

Ximo quindecim
misterio de la encarnación de Nuestro Señor Jesucristo. En el que se habla de la purísima concepción de la Virgen María y de la natividad de Jesús. Se dice que el Señor nació de la Virgen María en Belén, en la noche del 24 de diciembre, a las diez y media horas. Y que la Virgen María nació de la Virgen Santa Ana en Belén, en la noche del 24 de diciembre, a las diez y media horas. Y que la Virgen María nació de la Virgen Santa Ana en Belén, en la noche del 24 de diciembre, a las diez y media horas.

Alcibiadis p̄ficiū

Muestreo

**Quare p[ro]spicere inter unda de illis vltib[us] agit
mox sedet iniqui felicitas.**

Pannia

grado de separación que no se ha logrado. De acuerdo con la concepción tradicional, el desarrollo es un proceso que sigue una trayectoria lineal, establecida por la propia naturaleza del desarrollo. La trayectoria lineal es la que se observa en la historia, preferentemente la europea. La trayectoria lineal es la que se observa en la historia, preferentemente la europea.

Urbis p[ro]m[ptu]s

Wenibetum se cardui

Quare scias hanc p[re]dictam fornicationem
sit ritus nec exhortatur habere in ceteris.

6

ALEXANDER MAGNUS. Historia Alexandri Magni / Lat. composuit Leo Archipresbyter. — Strassburg: [typographus operis Jordani de Quedlinburg (=Georg Husner)], 17. III 1489. — 2°, 38 f.

GW 877; HC 780; BMC I 138; Ce³ A-398; IBP 199; IGI 291; Боброва 31.

Trūkst 1. un 38. (tukšā) lp.
Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.
18. gs. iesējums kartona
vākos.
Piezīmes uz malām, 32^b.
lp. zīmējums.

Нет л. 1 и 38 (чистого).
Красные инициалы,
рубрики.
Переплет XVIII в. —
картон.
Записи на полях, на
л. 32^b рисунок.

Bl. 1 und 38 (leer) feh-
len.
Rote Initialen, Rubri-
ken.
Pappeinband aus dem
18. Jh.
Randbemerkungen, auf
Bl. 32^b eine Zeichnung.

Sig.: F. 2^a: «Fürstl. Leining. Hofbibliothek».

RH 1
86

ALLIACO, PETRUS de v. Petrus de Alliaco.

7

ALPHONSUS DE SPINA (?—1469). Forta-
litium fidei. — Nürnberg: Anton Koberger,
25. II 1494. — 4°, 300 f.

GW 1578; HC 875; BMC II 438; Ce³ A-543; Collijn:
Stockholm 47; Collijn: Uppsala 86; IBP 258; IGI 405;
Sack 133; Боброва 43.

Sarkani iniciāļi.
15./16. gs. iesējums —
koka vāki, teļāda. Apka-
lumi. Slēdži. Ķede.

Красные инициалы.
Переплет XV/XVI в. —
доски, кожа. Метал.
украшения. Застежки.
Цепь.

Rote Initialen.
Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder.
Beschläge. Schliessen.
Kette.

RH 1
1

8

AMBROSIUS, S. (ca 340—397). Opera. Cum
add. Johannis de Lapide. P. I—II. — Basel:
Johann Amerbach, 1492. — 2°, P. I: 268 f.,
P. II: 302 f., 1 ill.

GW 1599; HC 896; С 406; BMC III 753—754; Ce³ A-551; Collijn: Uppsala 91; IBP 263; IGI 423; Sack 138; Feigelmanas 16; Зданевич 19; Св. кат. ГБЛ 10.

Sarkani un zili iniciāļi, vietām rubrikas.

15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi. Slēdži.

Красные и синие инициалы, местами рубрики.

Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения. Застежки.

Rote und blaue Initialen, stellenweise Rubriken.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge. Schliessen.

$\frac{\text{RH 1}}{19} - \text{P. I}$ $\frac{\text{RH 1}}{20} - \text{P. II}$

9

AMBROSIUS, S. De officiis. Lib. I—III / Acc.: Seneca, Lucius Annaeus. De quattuor virtutibus. — [Louvain: Johann von Paderborn, ca 1480]. — 4°, 104 f.

GW 1610; HC 909=14615; BMC IX 147 (s. a.).

Sarkani iniciāļi.

Красные инициалы.

Rote Initialen.

Ascr. F. 1^a: «Ambrosius de officiis ecclesiasticis». Allig. ad: Nr. 129.

$\frac{\text{RH 1}}{4_{\text{IV}}}$

10

ANDREAE, JOHANNES (ca 1270—1348). Additiones ad Durantis speculum iudiciale. — [Strassburg: typographus operis Jordani de Quedlinburg (=Georg Husner), ante 25. III 1475]. — 2°, 303 f.

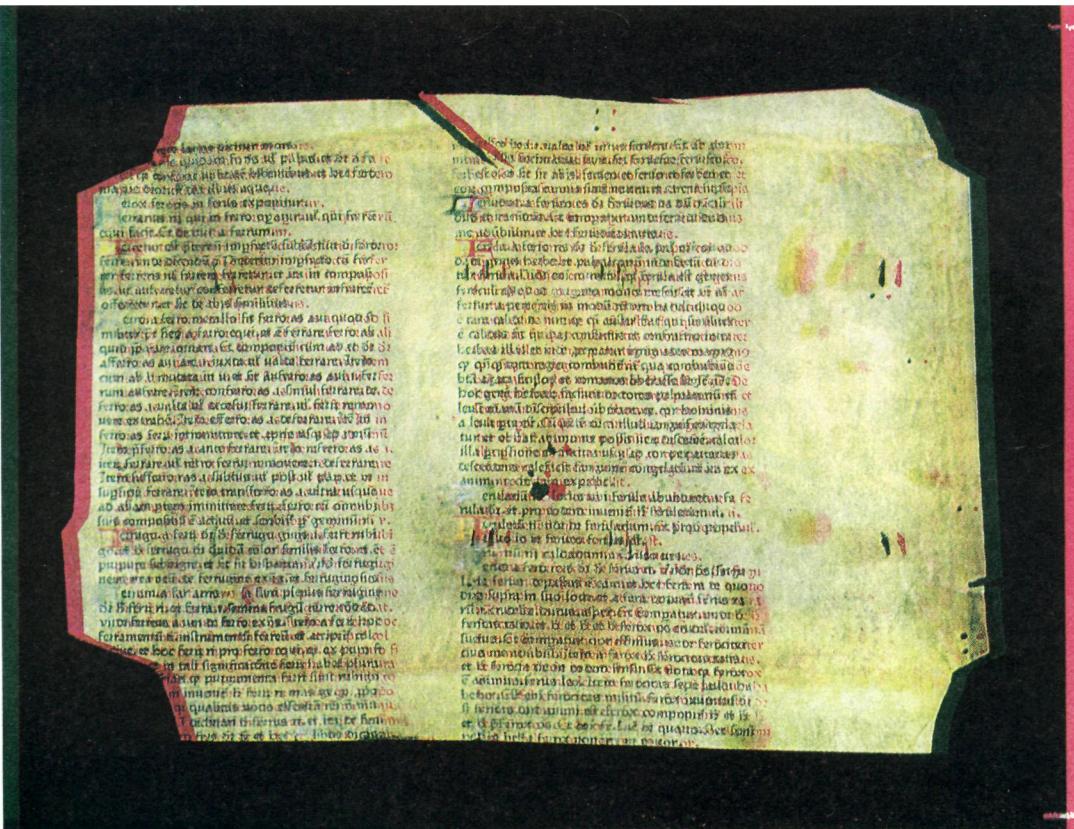
GW 1675; H 1083; BMC I 84; Ce³ A-595; IBP 289; Sack 156.

Trūkst 1. lp. (tukšā). Starp 173. un 174. lp. iesieta 1 tukšā lp. 2^a. lp. viens sarkans iniciālis.

15. gs. iesējums — koka

Нет л. 1 (чистого). Между л. 173 и 174 вплетен 1 л. (чистый). На л. 2^a красный инициал. Переплет XV в.— дос-

Bl. 1 (leer) fehlt. Zwischen Bl. 173 und 174 ist ein Blatt (leer) eingebunden. Auf Bl. 2^a eine rote Initiale.

Balbus, Johannes. Catholicon. — Mainz: 1460. Nr. 27.

vāki, teļāda. Iesējums un slēdži restaurēti. Vāka iekšpusē ielīmēta aprakstīta pergamenta lapa.

ки, кожа. Переплет и застежки реставрированы.

Внутри верхней доски переплета наклеен лист рукописного пергамина.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder. Einband und Schliessen sind restauriert.

Auf die Innenseite des Vorderdeckels ist ein beschriebenes Pergamentblatt eingeklebt.

Ascr. F. 2^a: «Cornelij Murreri Palat; Reval: 1642».

Probenium

Problemata de proprietatibus rerum tractare. **A**bstulerunt anglici de officiis et statu priuatis imperii.

Dicitur proprietates terrae se-
quuntur substantias supponi-

functione e' et idem illud anima sit et ad eodum dicitur
et proprietas de quibus adiutorio ducuntur etiam
opercula opulenta plena sunt et in aliis et fontanis aliis qui
naturam rebus et operis et plenioribus libere mentione
et plenius dispersa non cogitare ut ad negligere daret
mutata temporaria est sub limbo et figura operata
tum et natura et artificialem et animalium et plantarum sunt
et traditae et velate quod admodum offendit beatum Pro-
mum et hierarchos angelorum vestrum percepit nos. 445
et aliter nescio posse leuceum dumna radice inter
et facies velutina amara et agrestem et credulam et
quam impossibile est animis nec fere ad mortalitatem
et celum bieras et baris ascendere et contemplacionem habi-
re ea que purissima et materialia mundana non videntur et
cesserat alia certe. Plus potest animus hotel ad
omnibus pauperrimis non ascendere nisi per virtutis
considerationem et ergo. Imbulita in corpore et fa-
cias in aliis operibus et instrumentis et operis apli-
ca theologiae pindacaria et poenitentia informans manum
et et ex eius vobis immunditudo allegorice et
alitione et multa invenientur in instrumentis formis
et et carnalibus et sensibilibus spissata et immundita co-
operata. Aliorum etiam etiam propter etiam opulenta
ad edificationem ne domino cunctis et deus et genitus
sublima et elevata et in celis regale et in quoque et
et qualibet amara et praecaria et natura illa que ab et
incorporeis ab corporis et primo et propriis et carni-
bus et sensibilibus et operibus et instrumentis et aliis et
corporis vobis et anima et dea et limbo et vegeta-
tibus et alia non vobis et corporis et vobis et etang
et locis non boni aliam non. In bono se angustia est
et deo non in amplitudine et eternitate et eterno
et deo non in dulcedine et eternitate et eterno
et deo non in dulcedine et eternitate et eterno
et deo non in dulcedine et eternitate et eterno

Liber I

nam et perfunctum que apud effecto non propositum est. Atque ex p[ro]p[ri]etate angustis lumborum non possunt in genere esse p[re]dicti. Secundum ex partibus quinque remata que ad humanam simplicitatem ad similitudinem tunc tunc utr[um]que ex uno et cetero in uno per pie[re]tum conserueruntur et p[er]fectione. Quarto de aptitudine similitudine respectus elementorum et elementorum in qualitate in quibus corporis esse corporis et sequentia numerorum et qualibet compositione corporis tantum dicitur. Quarto de debetum respectu etiam in qualitate et in numeris de quibus facta est prima ratione. Secundum de remanente corporis de manutinendo et servando. Quarto de remanente corporis de tempore et locis. Decimus de manutinendo et servando et remanendo. Undevicensimus de causa et palliatione. Undevigesimus de auctoritate et iuris potest. Undeviginti de causa et ratione differentiae et remanenti corporis. Undeviginti de causa et ratione publice. Undeviginti de p[ro]p[ri]etate. Decimoseptu[m] de bipudib[us] et p[ar]italibus. Decimoseptu[m] de herbo et plantis. Decimoseptu[m] de animalibus. Decimoseptu[m] de accidentibus, rebus et substantiis p[er]ceptib[us]. In his modicibus resuunt p[er]ceptio et sententia. Secundum de contentione p[er]ceptio et manutinendum spicem q[uod]que in utramque ratione percepitur. In quibus deinceps pars ex parte quinque remata approposita omnia ex dictu et libris antedictis et ex p[er]ceptu subiectis hoc compendio p[ar]tis corporis in lauro angustis numeris per legem in dicitur responsum.

3. Incipit liber primus de apocalypsi libro tertium, venerabilis fratris Bartholomei anglia.

Proprietatibus

Dicitur ut dicit inno-

11

ANDREAE, JOHANNES. *Quaestiones mercu-*
riales super regulis iuris. Ed. Hieronymus
de Castellanis. — [Strassburg: Heinrich Eg-
gestein], 1475. — 2°, 130 f.

GW 1735; H 1056; C 454; BMC I 69; Ce³ A-635;
IBP 323; Sack 167.

Saglabājušās 49.—98. Сохранились л. 49—98. Vorhanden nur Bl. 49—
lp. 98.

Allig. ad: Nr. 72.

RH 1
105II

12

ANGELUS DE CLAVASIO (1411—1495).
Summa angelica de casibus conscientiae.
Cum add. Hieronymi Tornielii. — Venezia: Ni-
colaus de Francofordia, 30. X 1487. — 8°,
414 f.

GW 1925; HC 5383; BMC V 335; Ce³ A-715; Collijn:
Uppsala 104; IGI 561; Sack 185; Feigelmanas 20.

412.—414. lp. saglabā-
jušās daļēji.
Sarkani un zili iniciāli.
15. gs. iesējums — koka
vāki, teļāda ar spiestu
ornamentu. Slēdži.
Tekstā nelielas piezīmes.

Л. 412—414 сохрани-
лись частично.
Красные и синие ини-
циалы.
Переплет XV в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
Застежки.
Несколько записей в
тексте.

Bl. 412—414 nur teil-
weise vorhanden.
Rote und blaue Initia-
len.
Einband (15. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder,
Blinddruck.
Schliessen. Einige Be-
merkungen im Text.

RH 1
2

13

ANNA, S. Legenda S. Annae. — Leipzig:
Melchior Lotter, 16. IX 1498. — 4°, 24 f.

GW 2004; H 1114; Ce³ A-746; IBP 373; Sack 201.

15./16. gs. iesējums —
koka vāki, teļāda ar

Переплет XV/XVI в. —
доски, кожа с тисне-

Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder,

spiestu ornamentu. Ap-
kalumi. Slēdža detaļas.
нием. Метал. украше-
ния. Остатки застежки.

Blinddruck. Beschläge.
Reste einer Schliesse.

Allig.: Nr. 115, 47, 92, 71, 15, 184.

RH 1
31I

ANSELMUS CANTUARIENSIS. Dialogus de pas-
sione Domini — in: Textor, Guillermus. Sermones
tres de passione Christi.

14

ANTONINUS FLORENTINUS (1389—1459).
Chronicon. P. III. — Nürnberg: Anton Kober-
ger, 31. VII 1484. — 2°, 276 f.

GW 2072; HC 1159; BMC II 426; Ce³ A-778; Collijn:
Uppsala 122; IBP 385; Sack 211; Св. кат. ГБЛ 19.

Sarkani iniciāļi, 15^a. lp.
daudzkrāsains iniciālis,
rubriku.
271.—276. lp. iesietas
starp 12. un 13. lp.
15./16. gs. iesējums —
koka vāki, teļāda ar
spiestu ornamentu. Ap-
kalumi saglabājušies da-
ļēji. Ķēde.

Красные инициалы, на
л. 15^a многокрасочный
инициал, рубрики.
Л. 271—276 вплетены
между л. 12 и 13.
Переплет XV/XVI в. —
доски, кожа с тисне-
нием. Метал. украше-
ния сохранились час-
тично. Цепь.

Rote Initialen, auf Bl.
15^a eine mehrfarbige
Initiale, Rubriken.
Bl. 271—276 sind zwi-
schen Bl. 12 und 13 ein-
gebunden.
Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder,
Blinddruck. Beschläge
nur teilweise erhalten.
Kette.

RH 1
115

15

ANTONINUS FLORENTINUS. Confessio-
nale: «Defecerunt». Cum Titulus de restitu-
tionibus. — Strassburg: Martin Flach, 1499. —
4°, 148 f.

GW 2137 (Anm.); HC 1205; BMC I 155; Ce³ A-833;
IBP 412; Sack 226.

Allig. ad: Nr. 13.

RH 1
31VI

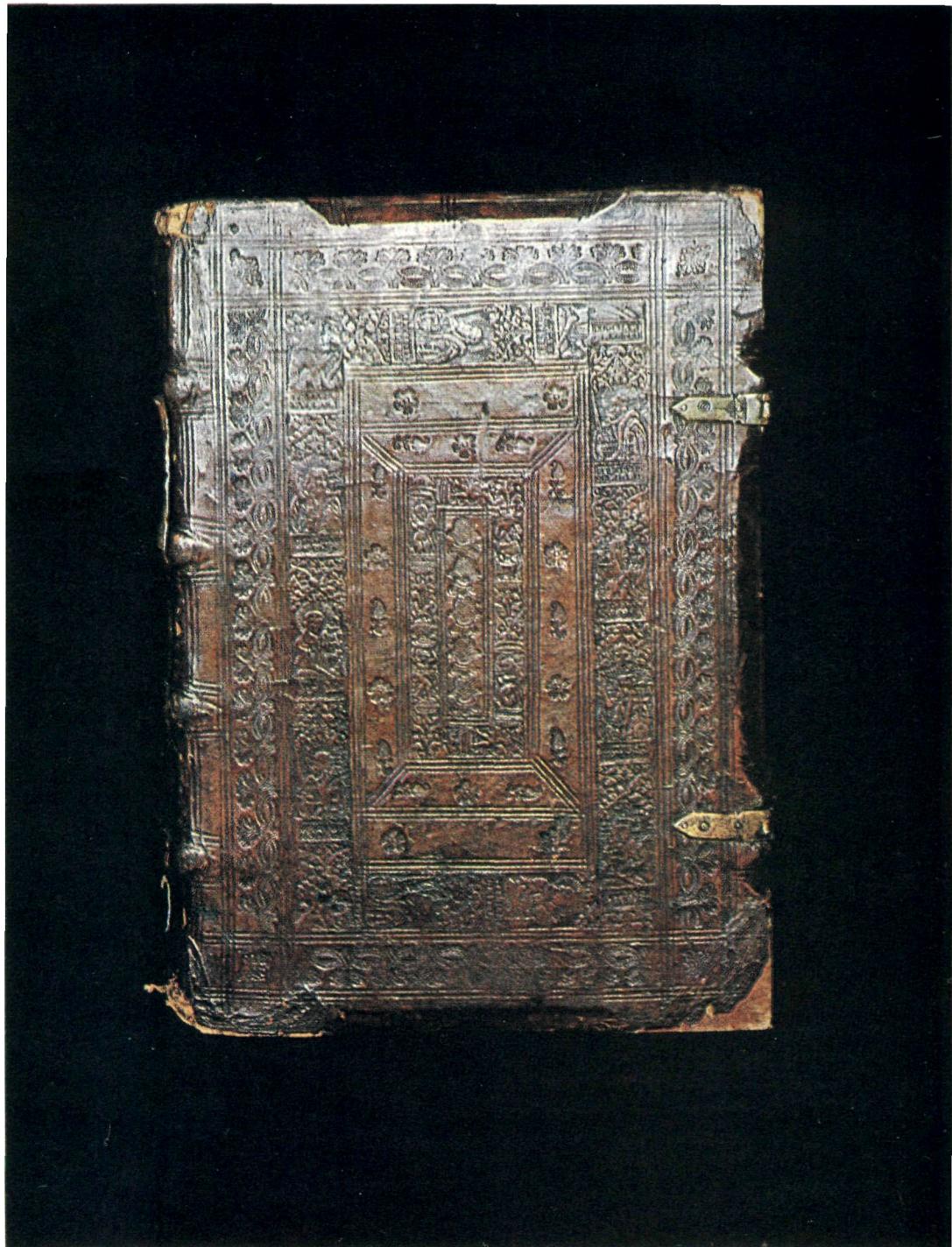
fol. I

33 In una epistola satirica Hieronimus comparsim
prosternit in terram de omnibus inimicis his fratris licet his.

Witoldo quinto de

de aliis hominibus cum apologetis
in nova electione et regaliter genti-
lium que ex conscientia eam in felicitate laque-
bantur enim ex experimentis querentes
in modo quo eis bene proficiunt araham quod
in fratre eis fecerat hie folium et videt et pati-
tur manus rapere eum de fructu undecim. hoc est
miseritudo claudomastis et ergo dabo furniturum gen-
tium predicationem instrunctionem et rationum et pos-
tum non minime decutam. tunc folia bona et
tunc ex profundi complicitate angelorum de fructe in a-
cacia curvatae circulum dabo. ad abergetis quod
saturnus energie suae evocet et ad aperturam oscu-
pum retraetur in ore tristis infuso loco tanac. illi
cratibus carbo de cibis et ater et illa ron-
festo et amplexus et hercules in luctu et am-
rastrius luctus quoq; laudabimur. Infractum autem
et levato si piam didicisti fistulam in fructuaria
consonarem. S. 6. 6.

Ecclesiasticus

Biblia. — Nürnberg: 1482. — tegumentum. Nr. 34.

ANTONINUS FLORENTINUS. Summa theologiae. P. I—IV. — Nürnberg: Anton Koberger, 1477—1479. — 2°, P. I: 17. X 1478, 254 f., P. II: 10. X 1477, 322 f., P. III: 26. I 1478, 464 f., P. IV: 29. IV 1479, 338 f.

GW 2186; HC 1242; BMC II 415—417; Ce³ A-871; Collijn: Stockholm 75; IBP 417; IGI 689; Sack 228; Боброва 64.

P. I. Sarkani un zili, 2^a. un 4^a. lp. daudzkrāsaini iniciāļi, rubrikas. 15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu, muguriņa bojāta. Apkalumi. Slēdžu detaļas. Ķēde nav saglabājusies.

P. II. Sarkani un zili iniciāļi, 2^a. lp. daudzkrāsains iniciālis, rubrikas.

15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi (2 trūkst). Slēdžu detaļas. Ķēde nav saglabājusies. Vāku iekšpusēs ielīmētas aprakstīta pergamenta lapas. P. III. Trūkst 464. lp. (tukšā).

Sarkani un zili, 2^a. un 5^a. lp. daudzkrāsaini iniciāļi, rubrikas.

15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu, vietām bojāta. Apkalumi. Viens slēdzis, otra — detaļas. Ķēde.

P. IV. Sarkani un zili iniciāļi, 2^a. lp. daudzkrāsains iniciālis, rubrikas.

15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi. Slēdžu detaļas. Ķēde.

Ч. I. Красные и синие, на л. 2^a и 4^a многокрасочные инициалы, рубрики.

Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Корешок поврежден. Метал. украшения. Остатки застежек. Следы цепи.

Ч. II. Красные и синие инициалы, на л. 2^a многокрасочный инициал, рубрики.

Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения (нет 2). Остатки застежек. Следы цепи.

Внутри переплета наклеены листы рукописного пергамена.

Ч. III. Нет л. 464 (чистого).

Красные и синие, на л. 2^a и 5^a многокрасочные инициалы, рубрики.

Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением (местами повреждена). Метал. украшения. Одна застежка, остатки второй. Цепь. Ч. IV. Красные и синие инициалы, на л. 2^a многокрасочный инициал, рубрики.

Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснен-

P. I. Rote und blaue Initialen, auf Bl. 2^a und 4^a mehrfarbige Initialen, Rubriken.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck, Rücken beschädigt. Beschläge. Reste von Schliessen. Spuren von Kette.

P. II. Rote und blaue Initialen, auf Bl. 2^a mehrfarbige Initiale, Rubriken.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge (fehlen 2). Reste von Schliessen. Spuren von Kette.

Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Pergamentblätter eingeklebt.

P. III. Bl. 464 (leer) fehlt.

Rote und blaue, auf Bl. 2^a und 5^a mehrfarbige Initialen, Rubriken.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder beschädigt, Blinddruck. Beschläge. Eine Schliesse, Reste der anderen. Kette.

P. IV. Rote und blaue Initialen, auf Bl. 2^a mehrfarbige Initiale, Rubriken.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge.

17

APPLANUS, CONSTANTIUS (1442—post 1507). *Soliloquia de humani arbitrii libertate et potestate. Cum add. Petri Cremonensis, Nicolai Lugari, Eleutherii Cremonensis et Bartholomaei Petronii.* — Cremona: Carolus Darlerius, 4. X 1496. — 4°, 192 f.

GW 2295; HC 1313; BMC VII 959; Ce³ A-933; IGI 768.

16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Viens slēdzis, otra — detaļas. Vāku iekšpusēs ielīmēts aprakstīts pergaments. Uz malām neskaitāmas piezīmes 16. gs. rokrakstā.

Переплет XVI в. — доски, кожа с тиснением. Одна застежка, остатки второй. Внутри переплета на克莱ены листы рукописного пергамена. На полях многочисленные записи XVI в.

Einband (16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Eine Schliesse, Reste der anderen. Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Pergamentblätter eingeklebt. Zahlreiche Randbemerkungen aus dem 16. Jh.

Allig.: 1. Erasmus Desiderius Roterodamus. *Collectanea Adagiorum veterum.* — Strassburg: 1517.
2. Erasmus Desiderius Roterodamus. *Lucubrations.* — Strassburg: 1516.
3. Manuscript 16. saec. — 6 f.

RH 1
31

AQUINO, THOMAS DE v. Thomas de Aquino.

ASTESANUS. *Canones poenitentiales* — in: Nicolaus de Ausmo. *Supplementum Summae Pisanellae.*

18

ASTESANUS DE AST (?—ca 1330). *Summa de casibus conscientiae.* — Basel: Michael Wenssler et Bernhard Richel, non post 1477]. — 2°, 432 f.

GW 2753; HC 1892; BMC III 724; Ce³ A-1164; Collijn: Uppsala 170 (ca 1475); IBP 590; IGI 924; Sack 319.

Trūkst 1.—10. lp. Ūdens-traipi.
Sarkani un zili iniciāļi, rubrikas.
15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi. Slēdži. Iesējums restau-rēts.

Нет л. 1—10. Пятна от сырости.
Красные и синие инициалы, рубрики.
Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения. Застежки. Переплет реставрирован.

Bl. 1—10 fehlen. Wasserflecken.
Rote und blaue Initialen, Rubriken.
Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge. Schliessen. Einband restauriert.

RH 1
103

AUERBACH JOHANNES. *Processus iudicarius — in: Modus legendi abbreviaturas in utroque iure et in: Tractatus plurimi iuris.*

19

AUGUSTINUS, AURELIUS (354—430). *Opuscula.* — Venezia: Andreas de Bonetis, 23. VII 1484. — 4°, 288 f.

GW 2864; HC 1947; C 734; BMC V 361; Ce³ A-1217; Collijn: Uppsala 201; IBP 618; IGI 1015; Sack 339; Feigelmanas 42.

Sarkani iniciāļi.
15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi. Slēdžu detaļas. Grāmatas sākumā un beigās piesietas 2 aprakstīta pergamenta lapas.
1. lp. (tukšajā) un tek-stā vietām piezīmes.

Красные инициалы.
Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения. Остатки застежек.
В начале и конце книги приплетено по 2 л. рукописного пергамена.
На л. 1 (чистом) и местами в тексте записи.

Rote Initialen.
Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge. Reste von Schliessen.
Am Anfang und am Ende des Buches sind zwei beschriebene Pergamentblätter eingebunden.
Auf Bl. 1 (leer) und stellenweise im Text handschriftliche Bemerkungen.

RH 1
5

20

AUGUSTINUS, AURELIUS. Opuscula. —
Strassburg: Martin Flach, 11. VIII 1491. —
2°, 274 f.

GW 2868; HC 1950; BMC I 151; Ce³ A-1221; IBP 621;
 IGI 1019; Sack 343; Feigelmanas 44.

Daži sarkani iniciāļi,
 rubrikas.

15./16. gs. iesējums —
 koka vāki, teļāda ar
 spiestu ornamentu. Slē-
 dži.

Grāmatas sākumā un
 beigās piesietas 2 ap-
 rakstīta pergamenta la-
 pas.

Uz malām piezīmes.

Несколько красных
 инициалов, рубрики.

Переплет XV/XVI в. —
 доски, кожа с тисне-
 нием. Застежки.

В начале и конце кни-
 ги приплетено по 2 л.
 рукописного пергамена.
 На полях записи.

Einige rote Initialen,
 Rubriken.

Einband (15./16. Jh.):
 Holzdeckel, Kalbleder,
 Blinddruck. Schliessen.

Am Anfang und am
 Ende des Buches sind
 zwei beschriebene Per-
 gamentblätter eingebun-
 den.

Randbemerkungen.

Allig.: Nr. 103.

RH 1
 6I

21

AUGUSTINUS, AURELIUS. Epistolae. —
[Strassburg: Johann Mentelin, non post
1471]. — 2°, 264 f.

GW 2905; H 1966=1967; BMC I 55; Ce³ A-1267;
 IBP 643; IGI 993; Sack 365.

Sarkani iniciāļi, rubri-
 kas.

15. gs. iesējums — koka
 vāki, teļāda ar spiestu
 ornamentu. Slēdži.

Gramatas sākumā pie-
 sieta 1 lp. (tukša).

Красные инициалы,
 рубрики.

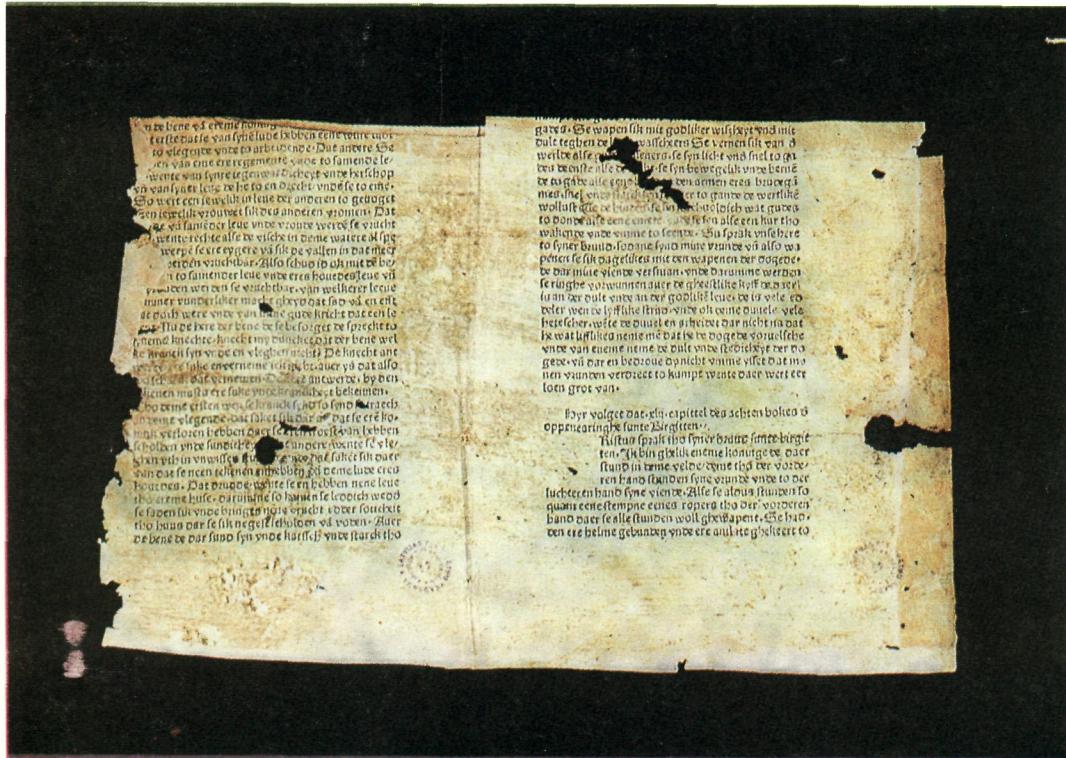
Переплет XV в. — дос-
 ки, кожа с тиснением.
 Застежки.

В начале книги при-
 плетен 1 л. (чистый).

Rote Initialen, Rubri-
 ken.

Einband (15. Jh.):
 Holzdeckel, Kalbleder,
 Blinddruck. Schliessen.
 Am Anfang 1 Bl. (leer)
 eingebunden.

RH 1
 104

Birgitta. Revelationes. — [Lübeck: non post 1478]. Nr. 40.

22

AUGUSTINUS, AURELIUS. Explanatio psalmorum. P. I—III. — [Nederland: typographus operis Augustini: Explanatio psalmorum, ca 1485(?)], 2°, P. I: 206 f., P. II: 276 f., P. III: 278 f.

GW 2908: C. 741: Ce³ A-1271.

Sarkani iniciāļi, rubrikas.

15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu.

P. I. Apkalumi, slēdži, kēde nav saglabājušies.

P. II. Apkalumi (1 trūkst). Slēdžu detaļas. Kēde nav saglabājušies.

P. III. Apkalumi (3 trūkst). Slēdžu detaļas. Kēde nav saglabājušies.

P. III rādītājs (1.—8.

Красные инициалы, рубрики.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Ч. I. Следы метал. украшений, застежек и цепи.

Ч. II. Метал. украшения (нет 1). Остатки застежек. Следы цепи.

Ч. III. Метал. украшения (нет 3). Остатки застежек. Следы цепи. Указатель Ч. III впле-

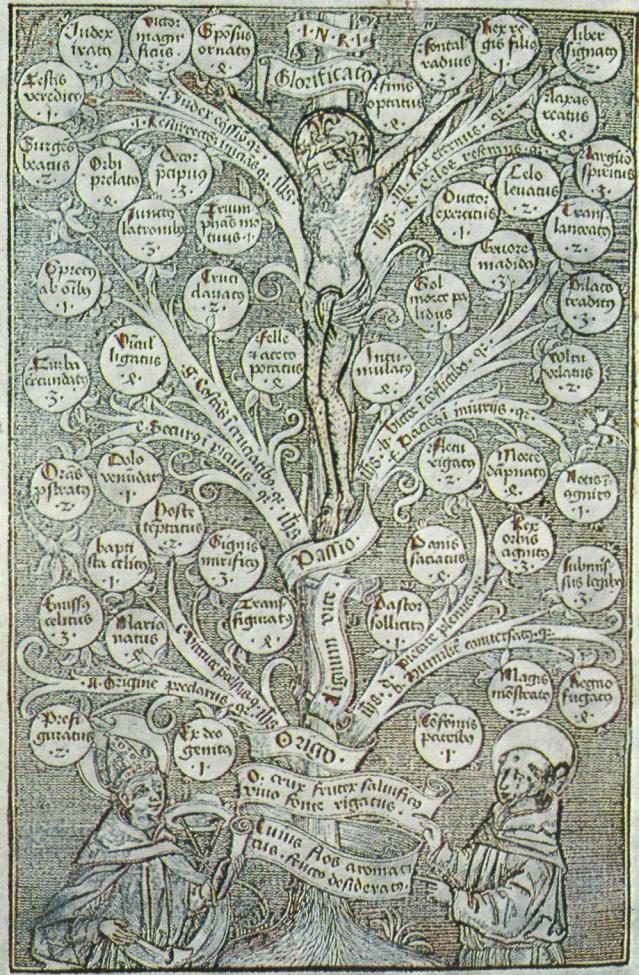
Рote Initialen, Rubriken.

Einband (15.Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck.

P. I. Spuren von Beschlügen, Schliessen, Kette.

P. II. Beschläge (1 fehlt). Reste von Schliessen. Spuren von Kette.

P. III. Beschläge (3 fehlen). Reste von Schlies-

Bonaventura, S. Opuscula. — Strassburg: 1495. — P. I, 1° t. Nr. 46.

1p., sign. d¹⁻⁸) piesiets
P. II beigās.
Vāku iekšpusēs ielīmētas aprakstīta pergamēnta lapas.
Tekstā dažas piezīmes.

тен в конце Ч. II (л. 1—8, сигн. d¹⁻⁸).
Внутри переплета паклеены листы рукописного пергамена.
В тексте несколько записей.

sen. Spuren von Kette.
Register zu P. III (Bl. 1—8, sign. d¹⁻⁸) ist am Ende von P. II eingebunden.
Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Pergamentblätter eingeklebt.
Einige Bemerkungen im Text.

RH 1 — P. I   RH 1 — P. II   RH 1 — P. III
7   8   9

23

AUGUSTINUS, AURELIUS. Sermones. Cum add. Sebastiani Brantii. P. I—III, VI—VII.— Basel: Johann Amerbach, 1494—1495. — 2°, P. I: Sermones ad heremitas. 76 f., P. II: Sermones de verbis domini. 1494. 82 f., P. III Sermones de verbis apostoli. 1494. 58 f., P. VI De tempore. 1495. 256 f., ill., P. VII De sanctis. 1495. 44. f.

GW 2920; H 2008; BMC III 756; Ce³ A-1308; Collijn: Uppsala 205; IGI 1030; Sack 381; Зданевич 50; Св. кат. ГБЛ 33; Feigelmanas 52, 53.

P. I. Trūkst 1. (sign. a¹) un 37. (sign. f³) 1p., 2. (sign. a²) 1p. — no plēsts augšējais stūris. P. VI. Trūkst 42. (sign. c⁸) 1p.
P. VII. Trūkst 13. (sign. b⁵), 41. (sign. f⁵), 44. (sign. f⁸, tukšā) 1p.
15./16. gs. iesējums — koka vāki, telāda ar spiestu ornamentu, saglabājusies daļēji, restaurēta. Slēdzi.
Tekstā pasvītrojumi un piezīmes.

Ч. I. Нет л. 1 (сигн. a¹) и 37 (сигн. f³), поврежден л. 2 (сигн. a²) — оторван верхний угол. Ч. VI. Нет л. 42 (сигн. c⁸).
Ч. VII. Нет л. 13 (сигн. b⁵), 41 (сигн. f⁵), 44 (сигн. f⁸, чистого). Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением (сохранилась частично, реставрирована). Застежки.
Подчеркивания и записи в тексте.

P. I. Bl. 1 (sign. a¹) und 37 (sign. f³) fehlen. Von Bl. 2 (sign. a²) fehlt eine Ecke.
P. VI. Bl. 42 (sign. c⁸) fehlt.
P. VII. Bl. 13 (sign. b⁵), 41 (sign. f⁵), 44 (sign. f⁸, leer) fehlen.
Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder nur teilweise erhalten, restauriert, Blinddruck. Schliessen.
Bemerkungen und Unterstreichungen im Text.

Sējums nepareizi iesiets:
Последовательность час- тей в переплете:
Reihenfolge der Teile im Band:

P. I, P. VI (1.—228. f),
P. III, P. II (77.—82. f),
P. VI (229.—256. f),
P. II (1.—76. f), P. VII.

RH 1
168

24

PSEUDO-AUGUSTINUS. *De cognitione verae vitae.* — [Mainz: Peter Schöffer, ca 1475(?)]. — 4°, 34 f.

GW 2938; H 2092; BMC I 38; Ce³ A-1249; IGI 1058.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

Красные инициалы,
рубрики.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Ascr. F. 1^a: «Augustini liber de cognitio[n]e verae
vitae».

Allig. ad: Nr. 129.

RH 1
4_{VII}

25

PSEUDO-AUGUSTINUS. *Manuale.* — [Strassburg: typographus operis Henrici Ari-
minensis (=Georg Reyser), ca 1476]. — 2°,
14 f.

GW 2969; H 2102; Ce³ A-1284; IBP 670; Sack 376
(ca 1474); Feigelmanas 56.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

Красные инициалы,
рубрики.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Allig. ad: Nr. 102.

RH 1
101_{III}

26

PSEUDO-AUGUSTINUS. *Sermones ad he-
remitas. Homiliae duae.* — [Strassburg: Jo-
hann Prüss, non post 1487]. — 4°, 108 f.

GW 3002; HC 1997; BMC I 125; Ce³ A-1314; Collijn:
Uppsala 204; IBP 673; IGI 1034; Sack 384.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

19./20. gs. zaļa kalikona
iesējums. Uz muguri-
ņas iespiests ar zeltu:
«1480?».

Tekstā pasvītrojumi un
piezīmes.

Красные инициалы,
рубрики.

Переплет XIX/XX в. —
зеленый коленкор. На
корешке вытиснено зо-
лотом: «1480?»

Подчеркивания и запи-
си в тексте.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Einband (19./20. Jh.):
grüner Kaliko, Rücken
mit Golddruck: «1480?».
Unterstreichungen und
Bemerkungen im Text.
Am Ende ist ein Brief

Grāmatas beigās ielīmēta K. V. Hīrzemana (K. W. Hiersemann) vēstule M. Vinteram Rīgā par šo izdevumu, datēta ar 1907. g. 25. X.

В конце книги вклейено письмо К. В. Хирземана к М. Винтеру в Риге относительно этого издания от 25.10.1907.

K. W. Hiersemanns an M. Winter (Riga) vom 25. 10. 1907 mit Angaben über diese Ausgabe eingeklebt.

Vāka iekšpusē ielīme:

Внутри обложки наклейка:

Auf der Innenseite des Einbandes eine Etikette:

R. Wiessner,
Buchbinderei,
Riga.

Sig. F. 1^b: «Ex Biblioth. Regia Berlinensi»
«Vend. ex Bibl. Reg. Berol.»

RH 1
12

AUSMO, NICOLAUS DE v. Nicolaus de Ausmo.

27

BALBUS, JOHANNES (?—1298). Catholicon. — Mainz: [Johann Gutenberg?], 1460.—2°.

GW 3182; HC 2254; BMC I 39; Ce³ B-20; Collijn: Stockholm 137; IBP 730; IGI 1154; Sack 425.

Saglabājusies 1 lapa, pergamens.

Сохранился 1 л., пергамен.

Vorhanden nur 1 Bl., Pergament.

RH 1
170

28

BARBARUS, HERMOLAUS (1454—1493). Castigationes Plinianae. — [Venezia: typographus operis Hermolai Barbari: Castigationes Plinianae pro Daniele Barbaro, 1493/1494]. — 2°, 160 f.

GW 3341; HC 2420; H post 2420; C 867; BMC V 587; Ce³ B-101; IBP 788; IGI 1211; Klebs 143.2.

18. gs. pusādas iesējums, muguriņa rotāta ar zeltu.

Переплёт XVIII в. — полукожаный, на корешке тиснение золотом.

Halbledereinband aus dem 18. Jh., Rücken mit Golddruck.

RH 1
16

29

BARTHOLOMAEUS ANGLICUS (XIII saec.). De proprietatibus rerum. — Strassburg: [typographus operis Jordani de Quedlinburg (= Georg Husner)], 14. II 1485. — 2°, 300 f.

GW 3410; H 2506=2511; BMC I 132; Ce³ B-138; Collijn: Stockholm 155; Collijn: Uppsala 243; IBP 801; IGI 1256; Klebs 149.9.

Daži sarkani iniciāļi.
Iesieta aprakstīta pergamenta vākos.
Neskaitāmas piezīmes un pasvītrojumi.

Несколько красных инициалов.
Переплет рукописного пергамена.
Многочисленные записи и подчеркивания.

Einige rote Initialen.
Einband aus beschriebinem Pergament.
Zahlreiche Bemerkungen und Unterstreichungen.

RH 1
18

30

BARTHOLOMAEUS ANGLICUS. De proprietatibus rerum. — Nürnberg: Anton Koberger, 20. VI 1492. — 2°, 200 f.

GW 3413; HC 2510; BMC II 435; Ce³ B-141; Collijn: Uppsala 245; IBP 804; IGI 1259; Klebs 149.12; Боброва 121.

Sarkani un zili iniciāļi, 5^a. lp. daudzkrāsains iniciālis ar zeltu.
15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Iesējums restaurēts. Apkālumi nav saglabājušies. Slēdži.
Piezīmes uz malām.

Красные и синие инициалы, на л. 5^a многокрасочный инициал с золотом.
Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Переплет реставрирован. Следы метал. украшений. Застежки. Записи на полях.

Rote und blaue Initialen, auf Bl. 5^a eine mehrfarbige Initialie mit Gold.
Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Einband restauriert. Spuren von Beschlägen. Schliessen. Randbemerkungen.

RH 1
17

BARTOLUS DE SAXOFERRATO. De tabellionibus — in: Modus legendi abbreviaturas in utroque iure.

BELLOVACENSIS, VINCENTIUS v. Vincentius Belovacensis.

Li 3° de h' Vita et ho cle IV 19

F. 386°

Rubrica de vi . et ho cler

Opus q' rubrica nō fuerit bene formata q' sufficiebat alterum ex istis: dicendo te vita clericorum vel te honestate clericorum q' quis quid attributum vita spectat ab honestate et quicquid honestatis attributum pertinet ad vitam: quia honeste vivere recipit eadē primū: ar: p' hoc compilacione Gregorij: et sic rubrica habet: superfluitas cetera: lo: quod papa p'f'fatur in principio humi li: dn: So: dicit: "Io: an: gr: Dicit: in summa ludi: tituli dicit: istam rubricam per quos indebet: dicere b'ro: P'lim' quidam clericus vivere te: beant: Secundū in quibus cōsiliis eoz: ho: nestas: Vnde sequitur eius diuinio[n]e quod ab: primā partē f'ā d' e quoniam: vbi dicit: epi: scopos statuerit posse ut clericus vivat in co: munione q' die: et ibi: Item eoz: vita bas: tet: esse temperata in obis et potibus: et t' a: erupula: Ab secundā partē f'ā d' e: t' i: q' rubrica est: tum celebratur diuinia: q' clericis sint separati a laicos: Recedit etiā: ipsoz: honestas q' armis nō portet: et t' ca: h' gr: comā non nutrit: Circa quod verlā: tvere m' e: t' s' cum tribus sequentibus: seb: balvā: cosonam et tonitru congruentem: et t' clerici post principiū: q' ceram cum fe: minia nō cōsiderentur nec monasteria femi: narum visitent: et t' monasteria q' gratia u: dicariū ordine impensis: et t' s' ab omni: m' q' latibula vel teatralis luto[n]e nō exerce: ant: et circa hoc p'ntet: et p'xpona impos: num: Item requiri honestas q' certa for: mani vestiū ferat: et abstinat a certis p'lio: rum colou[n]is et circa hoc quiete eleme[n]ti: plumbis et vestes/partibus vel virgatas: epigra: breua: caligan scatetas ruteas: vel amplexu[m] et implexu[m]: et quo ibi: Item re: quirit honestas q' eludent luto[n]e alcazu: vel

tacilloz: supfluitates hi sella frenim pede: ralibus calcariis vel coriignis abstinent a: fibulis annulis: et t' his omib[us] in dicto: et clericis Requirit etiā ipsoz honestas vt: usuras nō exercet: et t' c' sit: q' tabernac: eu'et: Ab officiis ac commerciis secularibus: abstineat: vt in p'm: e: t' o'si: et circ' bac: p: utet de: i: e: t' p'nta: imponeat clericis publi: ce macellariorum: vel tabernaciorum: officium: exercitiorum: Vbi etiam ordinarios excedat: ab hora canonica feruenda: contra clericos publicos: exercitiorum negotiaciones commercia: vel officia nō cōvenientia ordinis clericali: vel: arma portare: Item circa f'ā sacerdotibus par: rochiales statuit: ut blasphemie clericis qui: fecum celebret et filios parochialiorum: libro: at: si: o: t' vt: quif'z: Item circa religio[n]o: duceri: habitus ab predicatione du nouo: cō: ueris ab fidem: qui le possunt: ut vni: fuya: riorem habitum honestu[m] conformare: et de: te: de: t' e: t' q' Tame: dicit: "Io: an: gr: licet ista ru: brica sic fuerit diuinim formata et Doli: bi: usum et separate p'le: quantu[m] ea p'ntat: ista: permisiva: ut quicquid vnde attribuisse etiā: ab honestate pertinet et eccl'io[n]e nā: ho: nestae vivere pertinet etiam ab laicos: Vnde: istud est vni: te p'ceptio[n]is: nra: et d' m: p'lemo: compilatione Greg: et: m: de: i: l'f: et: jure: sufficiat: Vnde h'ce sumi: large: p' statu bonoz: nam honestas derivat ab: honesto: f'ā: m'ri: etiam: a maiore: Pm: Paillia: num: Sed h'ce sumi: p' scilicet corporis: te: qua: bid' le: m'bil: sic in facies et omnibus: bil'gina: q' cum e'ff'at: vnu'el: in aut'': quō: op'z: epif: s'f'ce: te: tec' colla: et: et: vbe: in dicto p'lemo: in verbo publico: et facit: exi'q'z: et: 2'lam: sol'z: Sed requiri etiā ca: ritas: m'ci: intare: ab immidi: a violacione: Corporis: quād'q' fugit: castitas ipsa: te: moribus: exi'q'z: q' v'ne: solo: in fi: vere: et: t' e: t'

Ecclesia dicitur
huius auctoritate
omnibus ut virgo
et auctoritas et o
mnia quanta octo
eclissis huius
est in producta ac
abilitate recepta
in eis producta sum
vara de eius. **co**
jo ut leas termina
amis similes d
in quo ut cornu
tis singulis et natis
ratis in producta
latis in producta g
inta declaratio ne
abut unam quod
est producta ut
huius est genitrix
producta in recepta
tis et accessis et
nomine quod con
spicere. **q**uid pro

tertias et non alia
e exemplum a ut
in lac vor me in ut nom
aut ut ut felix Quod
Primo plus que est
2 gis singulis iis con
sideremus i in im corripia
i am i producta nts i do
a recepta gis plus i v
erat dts abilis i b
iles habet duas qd s
uas qd us et v Da ex
ue est agmo qd de
uices et vts plus i ve
sors i om corripia
tis plus i vnt corripia
leas terminales i
s Quor termina qd
dies que est agmo
tis singulis i ei diuila
nta vts silis est in vto all
plus i es producta gis
recepta dts et abilis i b
onole posita tannide

31

BERCHORIUS, PETRUS (?—1362). *Repetitorium morale.* Ed. Johannes Beckenbaub. P. I, III. — Nürnberg: Anton Koberger, 4. II 1499. — 2°, P. I: 264 f., P. III: 256 f.

GW 3867; HC 2802; BMC II 445; Ce³ B-341; Collijn: Uppsala 299; IBP 892; IGI 1489; Sack 550.

Sarkani un zili iniciāļi. 15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi. Ķēdes. P. I — viens slēdzis, otra — detaļas; P. III — slēdžu detaļas.

Красные и синие инициалы. Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения. Цепи. Ч. I — одна застежка, остатки второй. Ч. III — остатки застежек.

Rote und blaue Initialen. Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge. Ketten. P. I — eine Schliesse, Reste der anderen. P. III — Reste von Schliessen.

$\frac{\text{RH 1}}{14} - \text{P. I} \quad \frac{\text{RH 1}}{15} - \text{P. III}$

BERGOMENSIS, PETRUS v. Petrus de Bergamo.

32

BERNARDINUS SENENSIS (1380—1444). *Sermones de festivitatibus Virginis glorio-sae.* — Nürnberg: Friedrich Creussner, 1493. — 4°, 108 f.

GW 3888; HC 2832; BMC II 454; Ce³ B-351; Collijn: Stockholm 177; Collijn: Uppsala 275; IBP 898; IGI 1503; Feigelmanas 68.

Trūkst 1.—6. lp. 16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Slēdži. Tekstā daži pasvītrojumi.

Нет л. 1—6. Переплет XVI в. — доски, кожа с тиснением. Застежки. Подчеркивания в тексте.

Bl. 1—6 fehlen. Einband (16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Schliessen. Einige Unterstreichungen im Text.

Allig. ad: Laudenburg R. Passio Jesu Christi — Nürnberg: 1501.

$\frac{\text{RH 1}}{11_{\text{II}}}$

33

BERNARDUS CLARAVALLENSIS (1090—1153). Sermones de tempore et de sanctis et de diversis. — Basel: Nicolaus Kessler, 1495. — 2°, 214 f.

GW 3944; HC 2848 = H 2847; BMC III 771; Ce³ B-439; IBP 924; IGI 1559; Sack 578; Зданевич 68.

Sarkani iniciāļi, rubrikas.
15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Mūguriņa restaurēta. Slēdžu detaļas.
Tekstā daži pasvītrojumi un piezīmes.

Красные инициалы, рубрики.
Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Остатки застежек. Корешок реставрирован.
Подчеркивания и записи в тексте.

Rote Initialen, Rubriken.
Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Reste von Schliessen. Rücken restauriert.
Einige Unterstreichungen und Bemerkungen im Text.

Allig.: Nr. 116, 138.

RH 1
22I

PSEUDO-BERNARDUS CLARAVALLENSIS. De planctu Beatae Mariae Virginis — in: Textor, Guildermus. Sermones tres de passione Christi.

34

BIBLIA. Latina. — Nürnberg: Anton Koberger, 31. XII 1482. — 2°, 462 f.

GW 4250; H 3084; BMC II 424; Ce³ B-575; Collijn: Uppsala 317; IBP 1014.

Trūkst 104. (F. CIII), 105. (F. CIII) un 462. (tukšā) 1p.
Sarkani un zili iniciāļi, arī divkrāsaini, 2^a. 1p. daudzkrāsains iniciālis ar zeltu.
15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Slēdži.
Grāmatas sākumā piešietas 2 lp. ar piezīmēm. Neskaitāmas piezīmes uz malām.

Нет л. 104, 105 и 462 (чистого).
Красные и синие, а также двухцветные инициалы, на л. 2^a многокрасочный инициал с золотом.
Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Застежки.
В начале книги проплелено 2 л. с записями. На полях многочисленные записи.

Bl. 104, 105 und 462 (leer) fehlen.
Rote und blaue Initialen, einige zweifarbig, auf Bl. 2^a eine mehrfarbige Initialie mit Gold.
Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Schliessen. Am Anfang sind 2 Bl. mit Notizen eingebunden. Zahlreiche Randbemerkungen.

Ascr.: in teg.: «Gottfridus Arnoldus». F. 1^a: «M. Hermanni Hermelino».

RH 1
120

35

BIBLIA. Latina. Cum add. Francisci Moneliensis et Quintii Aemiliani. — Venezia: Johannes Herbort de Seligenstadt, 31. X 1483. — 2°, 398 f.

GW 4254; HC 3090; BMC V 303; Ce³ B-579; Collijn: Stockholm 204; IBP 1017; Feigelmanas 79.

Sarkani un zili iniciāļi, 2^a. lp. daudzkrāsains iniciālis ar zeltu.
15. gs. iesējums — koka vāki (bojāti), teļāda ar spiestu ornamentu. Mūguriņa restaurēta. Slēdžu detaļas.

Красные и синие инициалы, на л. 2^a многокрасочный инициал с золотом.
Переплет XV в. — доски (повреждены), кожа с тиснением. Корешок реставрирован.
Остатки застежек.

Rote und blaue Initiale, auf Bl. 2^a eine mehrfarbige Initiale mit Gold.
Einband (15. Jh.): Holzdeckel (beschädigt), Kalbleder, Blinddruck. Rücken restauriert. Reste von Schliessen.

Ascr.: in teg.:

«Zaluskisches Exemplar. Die 3 Sterne u. was folgt, sind von Zaluski's eigener Hand. — Bei Gelegenheit des Doublettenverkaufs der Kaiserl. öffentl. Bibliothek in St. Petersburg von Dr. Buchholtz erworben und den 2. Jan. 1863 der Stadtbibliothek übergeben.»
F. 1^a: *** Ed. 1483 [...] Biblia. Venetiis, 1483.

RH 1
119

36

BIBLIA. Latina. — [Basel: Johann Amerbach, ca 1492/1494]. — 2°, 408 f.

GW 4270; HC 3047; BMC III 695; Ce³ B-593; Collijn: Uppsala 322; IBP 1031.

Sarkani un divkrāsaini — sarkani zili iniciāļi, rubrikas.
15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi (1 trūkst). Slēdži un ķēde nav saglabājušies.
Aprakstīta pergamenta priekšlapas.
Lapu malas apdrupušas.

Красные и двухцветные (красно-синие) инициалы, рубрики.
Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения (нет 1). Следы цепи и застежек.
Форзацы рукописного пергамена.
Края листов обкрошились.

rote, auch zweifarbi ge — rote und blaue — Initialen, Rubriken.
Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck.
Beschläge (einer fehlt). Spuren von Schliessen und Kette. Vorsätze aus beschriebenem Pergament.
Die Blattränder sind abgebröckelt.

RH 1
118

BIBLIA. Latina. Cum glossa ordinaria Walafridi Strabonis aliorumque et interlineari Anselmi Laudunensis et cum postillis ac moralitatibus Nicolai de Lyra et expositionibus Guillelmi Britonis in omnes prologos S. Hieronymi et additionibus Pauli Burgensis replicisque Matthiae Doering. Cum concordantiis marginalibus cum Decretum Gratiani. — Nicolaus de Lyra: Contra perfidiam Judaeorum. Ed. Sebastianus Brant. P. I—III, V. — Basel: Johann Froben et Johann Petri, 1. XII 1498. — 2°, P. I: 378 f., P. II: 318 f., P. III: 440 f., P. V: 244 f.

GW 4284; H 3172; BMC III 791; Ce³ B-609; Collijn: Stockholm 212; IBP 1040; IGI 1693; Sack 658; Зданевич 84 (Р. V).

P. I. Trūkst 378. (tukšā) 1p.

Sarkani un zili iniciāļi. Katra sējuma sākumā 2 daudzkrāsaini iniciāļi ar zeltu.

15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu, vietām restaurēta. P. I — apkalumi, slēdži, kēde. P. II — slēdži. Apkalumi un kēde nav saglabājušies. P. III — apkalumi (4 trūkst), slēdži. P. V — apkalumi (1 trūkst), slēdži. Kēde nav saglabājusies.

Ч. I. Нет л. 378 (честного).

Красные и синие инициалы. В начале каждого тома по 2 много-красочных инициала с золотом.

Переплёт XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением (местами реставрирована). Ч. I — метал. украшения, застежки, цепь. Ч. II — застежки. Следы цепи и украшений. Ч. III — метал. украшения (нет 4), застежки. Ч. V — метал. украшения (нет 1), застежки. Следы цепи.

P. I. Bl. 378 (leer) fehlt. Rote und blaue Initialen. Am Anfang jedes Bandes zwei mehrfarbige Initialen mit Gold. Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder (teilweise restauriert), Blinddruck. P. I — Beschläge, Schliessen, Kette. P. II — Schliessen. Spuren von Beschläge und Kette. P. III — Beschläge (4 fehlen), Schliessen. P. V — Beschläge (1 fehlt), Schliessen. Spuren von Kette.

Ascr.: F. 1^a (in omnia P.): «Liber minoritarum Ringersium».

$\frac{\text{RH 1}}{39}$	— P. I	$\frac{\text{RH 1}}{41}$	— P. III
$\frac{\text{RH 1}}{40}$	— P. II	$\frac{\text{RH 1}}{42}$	— P. V

BIBLIA. Latina. Cum postillis Hugonis de Sancto Charo. P. I—VII. — [Basel: Johann Amerbach pro Anton Koberger, 1498—1502]. — 2°, P. I: 1498, 464 f., ill., P. II: non post 1499, 358 f., P. III: non post 1500, 268 f., P. IV: non post 1501, 322 f., ill., P. V: 1501/1502, 264 f., ill., P. VI: 1501/1502, 400 f., P. VII: post 7. XI 1502, 430 f.

GW 4285; HC 3175; BMC III 759; Ce³ B-610; Collijn: Uppsala 328 (P. I); IBP 1041; IGI 1694; Sack 659.

P. I. Sarkani un zili iniciāļi, 2^a. un 2^b. lp. grezni daudzkrāsaini iniciāļi ar zeltu.

15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu, restaurēta. Apkalumi (2 trūkst). Slēdžu detaļas. Ķēde.

P. II. Sarkani un zili iniciāļi, 2^a. lp. daudzkrāsains grezns iniciālis ar zeltu.

15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar zeltā spiestu ornamentu, restaurēta. Apkalumi (4 trūkst). Slēdži. Ķēde.

P. III. Sarkani un zili iniciāļi, 2^a. lp. grezns daudzkrāsains iniciālis ar zeltu.

16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu, restaurēta. Apkalumi nav saglabājušies. Slēdži. Ķēde. Tekstā nelielas piezīmes.

P. IV. Trūkst 322. (tukšā) lp.

Sarkani un zili iniciāļi, 3^b. lp. grezns daudzkrāsains iniciālis ar zeltu.

Красные и синие инициалы, на л. 2^a и 2^b роскошные многокрасочные инициалы с золотом.

Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением, реставрирована. Метал. украшения (нет 2). Остатки застежек. Цепь.

Красные и синие инициалы, на л. 2^a роскошный многокрасочный инициал с золотом.

Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с золотым тиснением (реставрирована). Метал. украшения (нет 4). Застежки. Цепь.

Красные и синие инициалы, на л. 2^a роскошный многокрасочный инициал с золотом.

Переплет XVI в. — доски, кожа с тиснением (реставрирована). Следы метал. украшений. Застежки. Цепь. Записи в тексте.

Нет л. 322 (чистого).

Красные и синие инициалы, на л. 3^b роскошный многокрасочный инициал с золотом.

Rote und blaue InitiaLEN, auf Bl. 2^a und 2^b mehrfarbige Prachtinitialen mit Gold.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, restauriert, Blinddruck. Beschläge (2 fehlen). Spuren von Schliessen. Kette.

Rote und blaue InitiaLEN, auf Bl. 2^a mehrfarbige Prachtinitialen mit Gold.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder (restauriert), Golddruck. Beschläge (4 fehlen). Schliessen. Kette.

Rote und blaue InitiaLEN, auf Bl. 2^a mehrfarbige Prachtinitialen mit Gold.

Einband (16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, restauriert, Blinddruck. Spuren von Beschlägen. Schliessen. Kette. Einige Bemerkungen im Text.

Bl. 322 (leer) fehlt.

Rote und blaue InitiaLEN, auf Bl. 3^b mehrfarbige Prachtinitialen mit Gold.

16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar zeltā spiestu ornamentu, restaurēta. Apkalumi (5 trūkst). Slēdži. Ķēde.

P. V. Sarkani un zili iniciāļi, arī divkrāsaini, 3^a. lp. grezns daudzkrāsains iniciālis ar zeltu. 16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu, restaurēta. Apkalumi. Slēdži. Ķēde.

P. VI. Sarkani un zili iniciāļi, arī divkrāsaini, 3^b. lp. grezns daudzkrāsains iniciālis ar zeltu. 16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar zeltā spiestu ornamentu, restaurēta. Apkalumi (3 trūkst). Slēdži. Ķēde.

P. VII. Sarkani un zili iniciāļi, arī divkrāsaini, 5^b. lp. grezns daudzkrāsains iniciālis ar zeltu. 16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar zeltā spiestu ornamentu, restaurēta. Apkalumi (2 trūkst). Slēdži. Ķēde nav saglabājusies. Tekstā vietām pasvītrojumi un piezīmes.

Переплет XVI в. — доски, кожа с золотым тиснением (реставрирована). Метал. украшения (нет 5). Застежки. Цепь.

Красные и синие, а также двухцветные инициалы, на л. 3^a роскошный многоцветный инициал с золотом. Переплет XVI в. — доски, кожа с золотым тиснением (реставрирована). Метал. украшения. Застежки. Цепь.

Красные и синие, а также двухцветные инициалы, на л. 3^b роскошный многоцветный инициал с золотом. Переплет XVI в. — доски, кожа с золотым тиснением (реставрирована). Метал. украшения (нет 3). Застежки. Цепь.

Красные и синие, а также двухцветные инициалы, на л. 5^b роскошный многоцветный инициал с золотом. Переплет XVI в. — доски, кожа с золотым тиснением (реставрирована). Метал. украшения (нет 2). Застежки. Следы цепи. В тексте местами подчеркивания и записи.

Einband (16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, restauriert, Golddruck. Beschläge (5 fehlen). Schliessen. Kette.

Rote und blaue, auch zweifarbige Initialen. Auf Bl. 3^a mehrfarbige Prachtinitialen mit Gold. Einband (16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder (restauriert), Blinddruck. Beschläge. Schliessen. Kette.

Rote und blaue, auch zweifarbige Initialen, auf Bl. 3^b mehrfarbige Prachtinitialen mit Gold. Einband (16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, restauriert, Golddruck. Beschläge (3 fehlen), Schliessen. Kette.

Rote und blaue, auch zweifarbige Initialen, auf Bl. 5^b mehrfarbige Initialen mit Gold. Einband (16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder (restauriert), Golddruck. Beschläge (2 fehlen), Schliessen. Spuren von Kette. Einige Bemerkungen und Unterstreichungen im Text.

$\frac{RH\ 1}{45}$	— P. I	$\frac{RH\ 1}{48}$	— P. IV
$\frac{RH\ 1}{46}$	— P. II	$\frac{RH\ 1}{49}$	— P. V
$\frac{RH\ 1}{47}$	— P. III	$\frac{RH\ 1}{50}$	— P. VI
		$\frac{RH\ 1}{51}$	— P. VII

BIBLIA. Latina. Cum postillis Nicolai de Lyra et expositionibus Guillelmi Britonis in omnes prologos S. Hieronymi et additionibus Pauli Burgensis replicisque Matthiae Doering. — Nicolaus de Lyra: *Contra perfidiam Iudeorum*. P. III, IV. — Nürnberg: Anton Koberger, 6. IX 1497. — 2°, P. III: 318 f., ill., P. IV: 352 f.

GW 4294; HC 3171; BMC II 443; Ce³ B-619; IBP 1048; IGI 1692; Sack 672; Feigelmanas 92 (P. III).

P. III. Trūkst 318. (tukšā) lp., bojātas 293.—298. lp. (trūkst puse teksta).

Sarkani un zili iniciāļi. 1^b. lp. daudzkrāsains iniciālis ar zeltu. 15./16. gs. iesējums — kartona vāki, teļāda ar spiestu ornamentu (bojāta).

1^a. lp. un tekstā piezīmes un pasvītrojumi.

P. IV. Trūkst 2., 25., 352. (tukšā) lp.

Sarkani un zili iniciāļi. 15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu, restaurēta. Saglabājušies 2 apkalumi. Vēlāka laika slēdži. Kēde nav saglabājusies.

Нет л. 318 (чистого). Повреждены л. 293—298 (отсутствует половина текста).

Красные и синие инициалы, на л. 1^b многокрасочный инициал с золотом.

Переплет XV/XVI в. — картон, кожа с тиснением (плохой сохранности).

На л. 1^a и в тексте записи и подчеркивания.

Нет л. 2, 25, 352 (чистого).

Красные и синие инициалы.

Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением (реставрирована). Сохранилось 2 метал. украшения. Застежки реставрированы. Следы цепи.

Bl. 318 (leer) fehlt. Auf Bl. 293—298 teilweise Textverlust.

Rote und blaue Initialen, auf Bl. 1^b mehrfarbige Initialen mit Gold. Einband (15./16. Jh.): Pappe, Kalbleder (schlecht erhalten), Blinddruck.

Auf Bl. 1^a und im Text Bemerkungen und Unterstreichungen.

Bl. 2, 25, 352 (leer) fehlen.

Rote und blaue Initialen.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder (restauriert), Blinddruck. Erhalten sind nur 2 Beschläge. Schliessen restauriert. Spuren von Kette.

Ascr.: F. 1^a: «Bibliotheca Rigensi S...ncce conse-
rat librorum M. HENNINGUS WITTE Anno 1672.
Mense . . .»

$\frac{\text{RH 1}}{43} - \text{P. III} \quad \frac{\text{RH 1}}{44} - \text{P. IV}$

• Biblioteca Rigensia
 Sane conservat librum
 M. HENNINGUS WITTE
 Anno 1672. Mense Iunio.

40

BIRGITTA (1303—1373). Revelationes. Germanice. — [Lübeck: Lucas Brandis, non post 1478]. — 2°.

GW 4393, Ann. V.

Saglabājusies 1 dubult-lapa, izņemta no citas inkunābulas iesējuma.

Сохранился 1 двойной лист, найден в переплете другой инкунабулы.

Erhalten nur 1 Doppelblatt als Einbandmakulatur.

RH 1
171_I

41

Idem. Ex. secundum.

Saglabājusies 1 dubult-lapa, izņemta no citas inkunābulas iesējuma.

Сохранился 1 двойной лист, найден в переплете другой инкунабулы.

Erhalten nur 1 Doppelblatt als Einbandmakulatur.

RH 1
171_{II}

BLONY, NICOLAUS DE v. Nicolaus de Blony.

42

BOETHIUS, ANICIUS MANLIUS TORQUA-TUS SEVERINUS (ca 480—524). *De consolatione philosophiae. Cum comm. Pseudo-Thomae de Aquino. — Compendiosa Consolationis resumptio.* — Strassburg: [Johann Prüss, ante 6. III 1491]. — 4°, 190 f.

GW 4550; H 3367; C 1102; BMC III 860; Ce³ B-792; IBP 1105; IGI 1834; Sack 718; Боброва 169.

Neskaitāmas piezīmes un pasvītrojumi.

Многочисленные записи и подчеркивания.

Zahlreiche Bemerkungen und Unterstreichungen.

Allig. ad: Nr. 174.

RH 1
30II

43

BOETHIUS, ANICIUS MANLIUS TORQUA-TUS SEVERINUS. *De consolatione philosophiae. Cum comm. Pseudo-Thomae de Aquino. — Compendiosa Consolationis resumptio.* — Köln: Heinrich Quentell, 31. XII 1497. — 4°, 192 f., ill.

GW 4563; HC 3390; BMC I 287; Ce³ B-802; IBP 1110; Боброва 170.

1. lp. noplēsts apakšē-jais stūris.
15./16. gs. iesējums — koka vāki, gaiša cūkāda (saglabājusies daļēji) ar spiestu ornamentu. Slēdžu detaļas.
Neskaitāmas piezīmes uz malām.

Поврежден л. 1 (отсутствует нижний угол).
Переплет XV/XVI в. — доски, свиная кожа с тиснением (сохранилась частично). Остатки застежек.
Многочисленные записи на полях.

Von Bl. 1 fehlt untere Ecke.
Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Schweinsleder nur teilweise erhalten, Blinddruck. Reste von Schliessen.
Zahlreiche Randbemerkungen.

Ascr.: in teg.: «Hoc dixerim, ultimam ee ad[.] for-tunae sarcinam, q dum miseris aliqui crimen affigitur, q perferunt meruisse creduntur.»
F. 1^a: 1) «impress. 1497. vid. finis»
2) «R. P. Schilling»
3) «Coloniae. 1497. vid. finis»
4) «I. C. Olearius».

RH 1
38

Lancas *verba* *duo* *versus*

Boetij viri celeberrimi de sa-
lacioe phylosophie liber cu op-
timo pmeto beati Thome.

Cologne ^{impf. 1497. vid. frit.}

R. Schilling.

Cologne - 1497. vid. frit.

A. Cenius.

44

[PSEUDO]-BOETHIUS. *De disciplina scholiarum. Cum comm. — Deventer: Jacobus de Breda, 15.V 1496.* — 4°, 68 f.

GW 4602 (Anm.); HC 3416; Ce³ B-826; BMC IX 70; IGI 1851; Sack 727.

Trūkst 1. lp.

Нет л. 1.

Bl. 1 fehlt.

Allig. ad: Nr. 174.

RH 1
30III

BOLLANUS, DOMINICUS. *De conceptione Beatae Virginis Mariae — in: Caracciolum Dominicum. Sermones de adventu etc.*

45

BONAVENTURA, S. (1221—1274). *Opuscula. P. I—II.* — [Köln]: P. I: B. D. V. = [Bartholomaeus de Unckel], [post 28. VI] 1484, P. II: [Johann Koelhoff, Sen., ca 1485], 2°, P. I: 196 f., P. II: 82 f.

GW 4644; H 3463; BMC I 242 (I); Ce³ B-924; Collijn: Uppsala 354; IBP 1135; IGI 1931; Sack 738.

Sarkani iniciāļi, rubrikas.

15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Slēdzū detaļas. Ķēde.

Abas daļas vienā sējumā.

Красные инициалы, рубрики.

Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Остатки застежек. Цепь.

2 части в одном переплете.

rote Initialen, Rubriken.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Reste von Schliessen. Kette.

Beide Teile in einem Band.

RH 1
93

46

BONAVENTURA, S. *Opuscula. P. I—II.* — Strassburg: [typographus operis Jordani de Quedlinburg (= Georg Husner)] 18. XII 1495. — 2°, P. I: 380 f., 1 ill., P. II: 370 f., 3 ill.

GW 4648; HC 3468; BMC I 144; Ce³ B-928; Collijn: Stockholm 243 (P. I); Collijn: Uppsala 358; IBP 1137; IGI 1934; Sack 741.

P. I. Sarkani iniciāļi, rubrikas. 1^b. lp. kokgriezuma ilustrācija akcentēta ar sarkanu krāsu. 15./16. gs. iesejums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi (2 trūkst). Slēdži. Vākos ielīmētas aprakstīta pergamenta lapas.

P. II. Trūkst 1p. CCXXXIV, CCXXXV (sign. LL⁴, LL⁵). Sarkani iniciāļi, rubrikas. 3 kokgriezuma ilustrācijas akcentētas ar sarkanu krāsu. 15./16. gs. iesejums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi (3 trūkst). Slēdžu detaļas. Ķēde. Vāku iekšpusēs ielīmētas aprakstīta pergamenta lapas.

Красные инициалы, рубрики. На л. 1^b ксиографическая иллюстрация частично раскрашена красной краской. Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения (нет 2). Застежки. Внутри переплета на克莱ны листы рукописного пергамена.

Нет л. CCXXXIV, CCXXXV. Красные инициалы, рубрики. 3 ксиографические иллюстрации частично раскрашены красной краской. Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения (нет 3). Следы застежек. Цепь. Внутри переплета на克莱ны листы рукописного пергамена.

Rote Initialen, Rubriken. Auf Bl. 1^b Holzschnitt teilweise rot koloriert. Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge (2 fehlen). Schliessen. Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Pergamentblätter eingeklebt.

Bl. CCXXXIV und CCXXXV fehlen. Rote Initialen, Rubriken. 3 Holzschnitte, teilweise rot koloriert. Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge (3 fehlen). Reste von Schliessen. Kette. Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Pergamentblätter eingeklebt.

$$\frac{\text{RH 1}}{94} - \text{P. I} \quad \frac{\text{RH 1}}{95} - \text{P. II}$$

47

PSEUDO-BONAVENTURA. *De castitate et munditia sacerdotum.* — Leipzig: Konrad Kachelofen, [14]98. — 4°, 34 f.

GW 4716; HCR 3504=Н 11641; ВМС III 628; Ce³ B-866; IBP 1154; Зданевич 92.

Allig. ad: Nr. 13.

$$\frac{\text{RH 1}}{31_{\text{III}}}$$

48

PSEUDO-BONAVENTURA. *De castitate et munditia sacerdotum.* — Leipzig: Melchior Lotter, 21. V [14]99. — 4°, 36 f.

GW 4718; HC 3505; BMC III 650; Ce³ B-868; IBP 1155.

Allig. ad: Nr. 131.

RH 1
33III

49

BONIFACIUS VIII (papa 1294—1303). *Liber sextus decretalium. Cum glossa Johannis Andreae.* — [Strassburg: Heinrich Eggestein, ca 1470/72]. — 2°, 201 f.

GW 4849; HC 3583; BMC I 70 (s. a.); Ce³ B-977; Collijn: Stockholm 252; IBP 1175; Sack 762 (um 1473).

Sarkani un zili iniciāļi, rubrikas.
15. gs. iesejums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Slēdži.

Красные и синие инициалы, рубрики.
Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением.
Застежки.

Rote und blaue Initia- len, Rubriken.
Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Schliessen.

RH 1
155

BROMYARD, JOHANNES DE v. Johannes de Bro-myard.

CALDERINUS, DOMITIUS. *Defensio ad Corelium etc.* — in: *Martialis, Marcus Valerius. Epigrammata.*

CALDERINUS, DOMITIUS. *Elucubratio in quedam Propertii loca* — in: *Statius, Publius Papinius. Opera.*

CAPUA, JOHANNES DE v. Johannes de Capua.

50

CARACCIOLUS, ROBERTUS (1425—1495). *Sermones de adventu domini etc.* — *Bollanus, Dominicus. De conceptione Beatae Virginis Mariae.* — [Strassburg: Martin Schott, ca 1485]. — 2°, 118 f.

GW 6050 Anm.; HC 4471; BMC I 95; Ce³ C-142 (ca 1487); Collijn: Uppsala 407 (non post 20. IX 1490); IBP 1407; Sack 915.

Trūkst 17.—24. (sign. c^{1—8}), 50.—51. (sign. g^{4—5}), 55. (sign. h¹), 61. (sign. i¹), 68. (sign. i⁸), 80.—81. (sign. l^{4—5}), 84. (sign. l⁸) lp., kuras restaurētas 16. gs. rokrakstā.

Sarkani un zili iniciāļi, rubrikas.

15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi nav saglabājušies. Slēdžu detaļas.

Vāku iekšpusēs ielīmētas 15. gs. aprakstīta pergamenta lapas.

Нет л. 17—24, 50—51, 55, 61, 68, 80—81, 84. некоторые заменены рукописными XVI в.

Красные и синие инициалы, рубрики.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Следы метал. украшений. Остатки застежек. Внутри переплета наклеены листы рукописного пергамена XV в.

Bl. 17—24, 50—51, 55, 61, 68, 80—81, 84 fehlen, handschriftlich ersetzt im 16. Jh.

Rote und blaue Initialen, Rubriken.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Spuren von Be schlägen. Reste von Schliessen.

Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Pergamentblätter aus dem 15. Jh. eingeklebt.

Allig.: Nr. 106, 60.

RH 1
137I

51

CARACCIOLUS, ROBERTUS. Sermones de laudibus sanctorum. — Speyer: Peter Drach, 1490. — 2°, 196 f.

GW 6054; HC 4484; BMC II 497; Ce³ C-146; Collijn: Uppsala 408; IBP 1410; Sack 918; Боброва 206; Feigelmanas 120.

Sarkani iniciāļi.

15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi. Slēdži. Vākos iestrādātas koka pogas (2 trūkst). Kēde nav saglabājusies.

Tekstā neskaitāmi pāsvītrojumi.

Vāku iekšpusēs ielīmētas aprakstīta pergamenta lapas.

Красные инициалы.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением, Застежки.

Метал. украшения, деревянные «жуки» — шпоны (нет 2). Следы цепи.

Многочисленные подчеркивания в тексте.

Внутри переплета наклеены листы рукописного пергамена.

Rote Initialen.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck.

Beschläge. Holzbuckeln (2 fehlen). Schliessen. Spuren von Kette.

Zahlreiche Unterstreichungen im Text.

Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Pergamentblätter eingeklebt.

Allig.: Nr. 5.

RH 1
81I

52

CARACCIOLUS, ROBERTUS. *Sermones quadragesimales de poenitentia.* — [Basel: Bernhard Richel, non post 28. X 1475]. — 2°, 284 f.

GW 6071; HC 4422; Ce³ C-175; Collijn: Uppsala 403; IBP 1424; Sack 923.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

15. gs. iesējums — koka
vāki, telāda. Apkalumi.
Viens slēdzis, otra —
detaļas. Kēde.

Красные инициалы,
рубрики.

Переплет XV в. — дос-
ки, кожа. Метал. укра-
шения.

Одна застежка, остат-
ки второй. Цепь.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Einband (15. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder. Be-
schläge. Eine Schliesse,
Reste der anderen. Kette.

RH 1
108

53

CARACCIOLUS, ROBERTUS. *Sermones quadragesimales de poenitentia.* — Strassburg: [Johann Grüninger], 3. II 1497. — 4°, 320 f.

GW 6079; H 4437; BMC I 111; Ce³ C-182; Collijn:
Uppsala 406; IBP 1429; Sack 931; Боброва 209.

16. gs. iesējums — koka
vāki, telāda ar spiestu
ornamentu. Slēžu de-
taļas.

Переплет XVI в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
Остатки застежек.

Einband (16. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder, Blind-
druck. Reste von Schlies-
sen.

RH 1
32

54

CATO [VULGO DISTICHA CATONIS]. *Cum commentario Philippi de Bergamo et excerpta commentarii Roberti de Euremodio.* — [Basel: Michael Wenssler, ca 1486/87]. — 2°, 342 f., P. I: Partes prohoemiales et pars prosaica Catonis. 166 f., P. II: Pars metrica Ca-
tonis. 176 f.

GW 6279; HC 4712; BMC I 100 et III 729; Ce³ C-294;
IBP 1469.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

15./16. gs. iesējums —
koka vāki, teļāda ar
spiestu ornamentu. Ap-
kalumi. Slēdžu detaļas.
Ķēde.

Красные инициалы,
рубрики.

Переплет XV/XVI в. —
доски, кожа с тисне-
нием. Метал. украше-
ния. Остатки застежек.
Цепь.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder,
Blinddruck. Beschläge.
Reste von Schliessen.
Kette.

RH 1
124

55

Idem. Ex. secundum.

Saglabājušās 2 lapas:
57. (sign. hh¹) lp., da-
lēja; 64. (sign. hh⁸) lp.

Сохранилось 2 л.:
л. 57, частичный; л. 64.

Erhalten sind nur 2
Blätter:
Bl. 57, teilweise; Bl. 64.

Allig. ad: Nr. 161.

RH 1
122_{III}

56

CESSOLIS, JACOBUS DE (XIII saec.). De ludo scachorum. — [Utrecht: typographus operis Gesta Romanorum, ca 1475]. — 2°, 40 f.

GW 6523; HC 4891; Ce³ C-408.

Trūkst 40. lp. (tukšā).
Sarkani iniciāļi, rubri-
kas, 1 iniciālis divkrā-
sains — sarkans ar zilu,
2 — zili.

Нет л. 40 (чистого).
Красные инициалы,
рубрики, 1 инициал
красный с синим, 2 —
синие.

Bl. 40 (leer) fehlt.
Rote Initialen, Rubri-
ken, eine Initiale — rot
und blau, zwei Initia-
len — blau.

Allig. ad: Nr. 164.

RH 1
153_{II}

CLARAVALLENSIS, BERNARDUS v. Bernardus
Claravallensis.

CLAVASIO, ANGELUS DE v. Angelus de Clavasio.

57

**CLEMENS V (papa 1305—1314). Constitutio-
nes. — Venezia: Andreas Torresanus et Bar-
tholomaeus de Blavis, 30. X 1483. — 2°.**

GW 7110; H 5431; H 5440; BMC V 306; Ce³ C-737;
Collijn: Uppsala 440; IBP 1642; IGI 3030.

Saglabājušās 2,5 lapas
(t. sk. 58. lp. ar kolo-
fonu), noņemtas citas
inkunābulas vākam.

Сохранилось 2,5 л. (в
том числе л. 58 с ко-
лофоном), снятые с
оборота переплета дру-
гой инкунабулы.

Erhalten sind nur 2,5
Bl. (darunter Bl. 58 mit
Kolophon), die als Ein-
bandmakulatur benutzt
worden waren.

RH 1
174

COMESTOR, PETRUS v. Petrus Comestor.

58

**DE COMMUNIONE ET CONVERSATIONE
IUDAeorum ET CHRISTIANORUM. —
[Basel: Martin Flach, non post 1474]. — 2°,
16 f.**

GW 7258; HC 9464; BMC III 740; Ce³ J-493; Collijn:
Uppsala 1450; IBP 1665; IGI 3106; Sack 1069.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

Красные инициалы,
рубрики.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Allig. ad: Nr. 102.

RH 1
101_{IV}

59

Idem. Ex. secundum.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas, 1 iniciālis zils.

Красные инициалы,
1 инициал синий, руб-
рики.

Rote Initialen, eine Ini-
tiale — blau, Rubriken.

Allig. ad: Nr. 91.

RH 1
169_{IV}

60

CORONA BEATAE MARIAE VIRGINIS. —
 [Strassburg: typographus operis Jordani de
 Quedlinburg (=Georg Husner), non post
 1488]. — 2°, 86 f.

GW 7573; HC 5746; BMC I 136; Ce³ C-923; IBP
 1715; IGI 3221; Sack 1103.

Sarkani iniciāļi, rubri-	Красные инициалы,	Rote Initialen, Rubri-
kas.	рубрики.	ken.

Allig. ad: Nr. 50.

RH 1
 137_{III}

61

CORPUS IURIS CIVILIS. Summarium Institutionum. — Köln: Johann Koelhoff, sen.,
 5. I 1482. — 2°, 50 f.

GW 7655; H 4016; BMC I 224; IBP 1741.

Sarkani un zili iniciāļi, rubrikas.	Красные и синие инициалы, рубрики.	Rote und blaue Initialen, Rubriken.
--	------------------------------------	-------------------------------------

Allig. ad: Nr. 141.

RH 1
 138_{II}

62

CYPRIANUS, THASCIUS CAECILIUS (?—258). Opera. — [Stuttgart: typographus operis «Maximiliani Imp. Electio», ca 1486]. — 2°, 132 f.

GW 7887; HC 5895; BMC III 675; Ce³ C-1014; IBP
 1823; Sack 1201.

Sarkani iniciāļi, rubri-	Красные инициалы,	Rote Initialen, Rubri-
kas.	рубрики.	ken.

Allig. ad: Nr. 91.

RH 1
 169_{III}

DINUS DE MUGELLO. De praescriptionibus — in:
Modus legendi abbreviaturas in utroque iure et in:
Tractatus plurimi iuris.

DIRECTORIUM VITAE HUMANAЕ v. Joannes de
Capua.

DOMINICUS DE CIVITATE VISENTINA. Summa
qualiter notarii... — in: Modus legendi abbreviaturas
in utroque iure et in: Tractatus plurimi iuris.

63

DOMINICUS DE SANCTO GEMINIANO
(I parte XV saec.). Super sexto Decretalium.
Ed. Johannes Stoll et Henricus Niffer.
P. II. — Speyer: Peter Drach, [non post
1479]. — 2°, 252 f.

GW 8648; HC 7530; BMC II 490; Ce³ D-311; IBP
1953; IGI 3535; Sack 1273; Зданевич 169.

Sarkani un zili iniciāļi,
2^a. lp. grezns daudzkrā-
sains iniciālis, rubrikas.
15./16. gs. iesējums —
koka vāki, teļāda ar
spiestu ornamentu. Mu-
guriņa bojāta. Apkalu-
mi. Šlēdžu detaļas. Kē-
de.
Lapu apakšējās malas
cietušas no mitruma un
grāmatas sākumā ap-
drupušas.

Красные и синие инициалы, на л. 2^a роскошный многокрасочный инициал, рубрики.
Переплёт XV/XVI в. —
доски, кожа с тиснением. Корешок поврежден.
Метал. украшения. Остатки застежек.
Цепь.
Нижние края листов
повреждены от сырости
и в начале книги об-
крошились.

Rote und blaue Initia-
len, auf Bl. 2^a eine mehr-
farbige Prachtinitialen,
Rubriken.
Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder,
Blinddruck. Rücken be-
schädigt. Beschläge.
Reste von Schliessen.
Kette.
Ex. mit Wasserschaden.

RH 1
156

64

DONATUS, AELIUS (IV saec.). Ars minor. —
[Nederland: s. typ. et a.]. — 4°.

GW 8726.

Pergaments.
Saglabājušies 3. lapas
2 fragmenti.

Пергамен.
Сохранилось 2 фраг-
мента л. 3.

Pergament.
Erhalten sind nur 2
Fragmente von Bl. 3.

RH 1
172

65

DUNS SCOTUS, JOHANNES (ca 1266—1308). *Quaestiones in quattuor libros Sententiarum.* Ed. Thomas Penketh et Bartholomaeus Bellatus. P. IV. — Venezia: Johannes Herbort pro Johannes de Colonia, Nicolaus Jenson et sociis, 13. XI 1481. — 4°, 300 f.

GW 9075; HC 6418; H 6421; BMC V 302; Ce³ D-381; IBP 1955; IGI 3600; Sack 1302.

Sarkani un zili iniciāļi, 1^a. lp. grezns daudzkrāsains iniciālis ar zeltu, rubrikas.

15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu, vietām bojāta. Metāla pogas. Slēdzū detaļas.

Ķēde nav saglabājusies.

Красные и синие инициалы, на л. 1^a роскошный многокрасочный инициал с золотом, рубрики.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением (местами повреждена). Метал. «жуки» — шпонь. Остатки застежек. Следы цепи.

Rote und blaue Initiale, auf Bl. 1^a eine mehrfarbige Prachtinitialen mit Gold, Rubriken.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder (teilweise beschädigt), Blinddruck. Messingbuckeln. Reste von Schliessen.

Spuren von Kette.

RH 1
25

66

DUNS SCOTUS, JOHANNES. *Quaestiones quodlibetales.* Ed. Thomas Penketh. — Venezia: Johannes Herbort pro Johannes de Colonia, Nicolaus Jenson et sociis, 14. XI 1481. — 4°, 116 f.

GW 9070; HC 6436; BMC V 302; Ce³ D-395; IBP 1990; IGI 3595; Sack 1294.

Sarkani un zili iniciāļi, 2^a. lp. grezns daudzkrāsains iniciālis ar zeltu, rubrikas.

15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu, vietām bojāta. Metāla pogas. Slēdzi. Ķēde nav saglabājusies.

Красные и синие инициалы, на л. 2^a роскошный многокрасочный инициал с золотом, рубрики.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением, местами повреждена. Метал. «жуки» — шпонь. Застежки. Следы цепи.

Rote und blaue Initiale, auf Bl. 2^a eine mehrfarbige Prachtinitialen mit Gold, Rubriken.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder (teilweise beschädigt), Blinddruck. Messingbuckeln. Schliessen. Spuren von Kette.

RH 1
26

67

DURANTI, GUILLEMUS (1237—1296).
Rationale divinorum officiorum. — [Basel:
Berthold Ruppel et Michael Wenssler, non
post 1477]. — 2°, 207 f.

GW 9111; HC 6463; BMC III 716 et 725; Ce³ D-415;
 IBP 2015; IGI 3622; Sack 1317.

Trūkst 1. lp. (tukšā).
 Sarkani iniciāļi, rubri-
 kas.
 15. gs. iesējums — koka
 vāki, teļāda ar spiestu
 ornamantu. Apkalumi.
 1 slēdzis, otra — deta-
 las. Ķēde.
 Piezīmes uz malām.

Нет л. 1 (чистого).
 Красные инициалы,
 рубрики.
 Переплет XV в. — дос-
 ки, кожа с тиснением.
 Метал. украшения. 1 за-
 стежка, остатки вто-
 рой. Цепь.
 Записи на полях.

Bl. 1 (leer) fehlt.
 Rote Initialen, Rubri-
 ken.
 Einband (15. Jh.): Holz-
 deckel, Kalbleder. Blind-
 druck. Beschläge. Eine
 Schliesse, Reste der an-
 deren. Kette.
 Randbemerkungen.

RH 1
 107

68

**DURANTI, GUILLEMUS. Rationale divino-
 rum officiorum. — Strassburg: [typographus
 operis Jordani de Quedlinburg (=Georg Hus-
 ner)], 19. VII 1493. — 2°, 264 f.**

GW 9137; HC 6496; BMC I 143; Ce³ D-436; IBP
 2029; IGI 3641; Sack 1330.

Sarkani un zili iniciāļi,
 4^a. lp. grezns daudzkrā-
 sains iniciālis, rubrikas.
 15./16. gs. iesējums —
 koka vāki, teļāda ar
 spiestu ornamantu (vie-
 tām bojāta). Slēdžu de-
 talas.
 Vāku iekšpusē ielīmētas
 pergamenta lapas (grā-
 matas beigās aprakstī-
 ta — dziesmas teksts ar
 notīm, 15. gs.).

Красные и синие ини-
 циалы, на л. 4^a рос-
 кошный многокрасоч-
 ный инициал, рубрики.
 Переплет XV/XVI в. —
 доски, кожа с тисне-
 нием (повреждена).
 Остатки застежек.
 Внутри переплета на-
 kleены листы пергаме-
 на (в конце книги —
 рукописный текст пес-
 ни с нотами, XV в.).

Rote und blaue Initia-
 len, auf Bl. 4^a mehrfar-
 bige Prachtinitialen, Rub-
 riken.
 Einband (15./16. Jh.):
 Holzdeckel, Kalbleder
 (teilweise beschädigt),
 Blinddruck. Reste von
 Schliessen.
 Auf den Innenseiten der
 Deckel sind Pergament-
 blätter eingeklebt (am
 Ende — ein beschriebe-
 nes mit Liedtext und
 Noten, 15. Jh.).

RH 1
 27

Epistola de miseria Curatorum seu plebanorum.

Epistola de miseria curatorum seu plebanorum. — [Leipzig: ca 1489]. — 1^a f. Nr. 70.

69

EIKE VON REPGOW (XIII saec.). Sachsen-
spiegel [Landrecht]. — Leipzig: [Moritz
Brandis], 10—12. VII 1490. — 2°, 226 f.

GW 9261; H 14078; IBP 2058.

Trūkst 226. lpp. (tukšā).
Ksilogrāfiski, sarkani
un zili iniciāļi.
18./19. gs. iesējums —
brūna marmorēta āda
ar spiestu ornamentu.

Нет л. 226 (чистого).
Ксилографические,
красные и синие ини-
циалы.
Переплет XVIII/XIX
в. — крапленая корич-
невая кожа с тисне-
нием.

Bl. 226 (leer) fehlt.
Holzschnitt-, rote und
blaue Initialen.
Einband (18./19. Jh.):
marmoriertes Leder,
Blinddruck.

RH 1
87

70

EPISTOLA DE MISERIA CURATORUM
SEU PLEBANORUM. — [Leipzig: Konrad
Kachelofen, ca 1489]. — 4°, 8 f., 1 ill.

GW 9343; Ce³ E-50; IBP 2077; BMC III 624.

Pirmais iniciālis sar-
kans.
Pasvītrojumi tekstā.

Первый инициал крас-
ный.
Подчеркивания в тек-
сте.

Erste Initiale — rot.
Unterstreichungen im
Text.

Allig. ad: Nr. 129.

RH 1
4VI

EPISTOLAE ET EVANGELIA v. Plenarium.

EPISTOLARE ET EVANGELIARE v. Plenarium.

**EXPOSITIO HYMNORUM v. Hymni: Expositio hym-
norum.**

71

FABER DE WERDEA, JOHANNES (?—1505). *De mediis, quibus ad beatam vitam perveniri poterit.* — [Leipzig: Martin Landsberg, ca 1497/1500]. — 4°, 6 f.

GW 9659; HC 6856; BMC III 642; Ce³ F-24; IBP 2129.

Allig. ad: Nr. 13.

RH 1
31v

72

FERRARIIS, JOHANNES PETRUS DE (1357/58—1416/1421). *Practica iudicialis.* — [Strassburg: Heinrich Eggstein, ca 1475]. — 2°, 230 f.

GW 9808; HC 6985; BMC I 73; Ce³ F-110; IBP 2168; Sack 1421 (ca 1476).

Sarkani un zili iniciāļi, vietām divkrāsaini, vietām rubrikas.
15. gs. iesējums — koka vāki, telāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi. Slēdži. Ķēde. Neskaitāmas piezīmes. Paginācija ar sarkanu tinti (kļūdaina).

Красные и синие, местами двухцветные инициалы, местами рубрики.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения. Застежки. Цепь.

Многочисленные запинки. Пагинация красными чернилами (ошибочна).

Rote und blaue InitiaLEN, stellenweise zweifarbig, stellenweise Rubriken.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge. Schliessen. Kette.

Zahlreiche Bemerkungen. Pagination mit roter Tinte (fehlerhaft).

Ascr. F. 230^a: «Codex magistri ac decretorum baccalaurii Reinholdi Saltrumpp, clerici Rigenensis gnati circumspecti ac providi viri domini Johannis Saltrumpp sancte Rigenensis ecclesye archygastaldi nec non burgimagistri Ryghe. R. S.»

Vāku iekšpusēs ielīmētas gravīras:

Внутри переплета наклеены гравюры:
Auf den Innenseiten der Deckel sind Holzschnitte eingeklebt:

1) Sv. Trīsvienības attēls (Schr. 13). Iluminēts.
Изображение св. Троицы. Раскрашено.

Bild der hl. Dreifaltigkeit (Schr. 13). Koloriert.

Ascr.: «Tu qui trinus in personis /Indivisus es in donis/ Deus pater flamen nate /Tres una in deitate/ Et una in substancia /Mei mentem veritatem. Rege

nunc ad unitatem/ Fidei, spei et amoris /totum me
coelestis roris/ Replens habundancia. R. S.»

2) Sv. Kristapa attēls (Schr. 6). Iluminēts.

Изображение св. Христофора. Раскрашено.
Bild des hl. Christophorus (Schr. 6). Koloriert.
Ascr.: «Viges, quid queris, grauis, ergo non mireris!
Fers dominum celi, cui seruiat mente fideli.»

Allig.: Nr. 11.

RH 1
1051

73

FERRARIIS DE GRADIBUS JOHANNES MATHAEUS DE (XIV saec.—1472). Expositiones in Avicennae tractatum de urinis et Fen XXII tertii Canonis. — Milano: Jacobus de Sancto Nazario, 1494. — 2°. P. I: Expositiones in Avicennae tractatum de urinis. 27. VII, 40 f. P. II: Expositiones in Avicennae Fen XXII tertii Canonis. 17. XI, 104 f.

GW 9829; H 7839 = H 7840; BMC VI 783; Ce³ F-118;
IBP 2174; IGI 3843; Klebs 394.1.

16./17. gs. iesējums —
kartons, teļāda ar spiestu
ornamentu.

P. I — Johana Bavāra
piezīmes un pasvītro-
jumi.

Переплет XVI/XVII
в. — картон, кожа с
тиснением.

В I ч. записи и подчер-
кивания Иоганна Ба-
вара.

Einband (16./17. Jh.):
Papplederband, Blind-
druck.

Im 1. Teil — Bemerkun-
gen und Unterstreichun-
gen von Johann Bavar.

Allig. ad: Petrus de Abano. Conciliator. — Venezia:
1504.

Ascr.: F. tit.: «Ioannes Bauarus» [XVII saec.]

RH 1
13II et III

74

FERRERIUS, VINCENTIUS (1350—1419). Sermones de tempore et de sanctis. P. I—III. — Nürnberg: Anton Koberger, 28. VI 1492. — 2°. P. I: Sermones de tempore. Pars hiemalis. 208 f. P. II: Sermones de tempore. Pars aestivalis. 31. VIII, 256 f. P. III: Sermones de sanctis. 28. VI, 136 f.

GW 9840; HC 7008; BMC II 435; Ce³ F-134; IBP 5665; IGI 10279; Sack 1434; Боброва 304 (P. II)

VIS ET TURMUS SITUS CUSTODIUM UNIVERSEL
EST DOMINUS TULUS CUI SEMPER MENTE FIDELI

15. gadsimta ksilogrāfija — «Sv. Trīsvienība». Nr. 72.

Explicit practica noua cōposita per famosissimum necnō eximū legum doctorez Johannē petrū de Ferrarijs filiū quondā egregij docto rīs domini Augustini cūis inclite ciuitat Nap

Codex Magni ac doctoris Baldorii Remaldi Salinūp dicit Rigen gnoti mūspeti et pudi vni domini Johannis Baldorii sancte Rigen ecclesie archigrostib. Monon vno gmagistri Cuiuslibet Rigen. 88

Sarkani un zili iniciāli, vietām rubrikas.
15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. 1. un 3. daļa vienā sējumā — muguriņa bojāta, apakšējam vākam puse no lauzta. Saglabājušies 3 apkalumi. Slēdžu detaļas. 2. daļas iesējumam āda stipri bojāta. Apkalumi (1 trūkst). Slēdžu detaļas.

Красные и синие инициалы, местами рубрики.

Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. I и III ч. в одном переплете — корешок поврежден, у нижней доски отсутствует половина. Сохранилось 3 метал. украшения. Остатки застежек. Кожа переплета II ч. сильно повреждена. Метал. украшения (нет 1). Остатки застежек.

Ascr.: F. 1^a in P. I et II:
«Dns Nicolaus Baldchorn ...»

Rote und blaue Initia len, stellenweise Rubriken.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. I und III Teil in einem Band, Rücken stark beschädigt, vom unteren Deckel fehlt eine Hälfte. Erhalten sind 3 Be schläge. Reste von Schliessen. Einbandle der des II Teils stark beschädigt. Beschläge (einer fehlt.). Reste von Schliessen.

RH 1
— P. I, III   RH 1
146   146a — P. II

Unus qui bonus in personis. Indivisus es in domo censu pater filium natus. Iesu omni in eximie
et levi uita. Etiam in mortalia. Mei mentem recitarem. Fege mit ad uirilatem. Fidei mei
et amoris solidum me coles sis uoris. Replens habundancia. R.S.

15. gadsimta ksilogrāfija — «Sv. Kristaps». Nr. 72.

FLAVIUS JOSEPHUS v. Josephus Flavius.

FLORENTINUS, ANTONINUS v. Antoninus Florentinus.

FRANCISCUS DE MAYRONIS v. Mayronis, Franciscus de.

FRANCISCUS DE PLATEA v. Platea, Franciscus de.

FRIBURGENSIS, JOHANNES v. Johannes Friburgensis.

75

FRIEDRICH I BARBAROSSA, Imperator (1122—1190). *Authentica C ne filius pro patre etc. conveniatur.* — [Leipzig: typographus Capotii = Martin Landsberg, post 13. VIII 1487]. — 4°, 24 f.

GW 10330; H 7382; BMC III 635; Ce³ F-314; IBP 2251.

Tekstā neskaitāmi pa-
svitrojumi un piezīmes.

Многочисленные под-
черкивания и записи в
тексте.

Zahlreiche Unterstrei-
chungen und Bemerkun-
gen im Text.

Allig. ad: Nr. 149.

RH 1
37II

GALVANUS DE BONONIA. *Differentiae legum et canonum* — in: *Modus legendi abbreviaturas in utroque iure et in: Tractatus plurimi iuris*.

GEMINIANO, JOHANNES DE SANCTO v. Johannes de Sancto Geminiano.

GERARDUS, monachus Cisterciensis. *Defensorium iuris* — in: *Modus legendi abbreviaturas in utroque iure et in: Tractatus plurimi iuris*.

Gerson, Johannes. Opera. — [Strassburg]: 1488. — P. II — 1^b f. Nr. 76.

GERSON, JOHANNES (1363—1429). Opera.

P. I—III. — [Strassburg: Johann Grüninger?], 1488. — 2°, P. I: 10. IX, 230 f., 1 ill., P. II: 7. VII, 286 f., 1 ill., P. III: 6. IX, 360 f., 1 ill.

H 7622; BMC I 170 (s. typ.); Ce³ G-186; Collijn; Uppsala 601 (typ.: Johann Prüss); IBP 2353; IGI 4238; Sack 1535; Feigelmanas 173 (P. III).

Sarkani un zāļi iniciāļi, vietām divkrāsaini, rubrikas.

15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. 1. un 2. daļa vienā sējumā — uz apakšējā vāka 4 metāla pogas. Slēdžu detaļas. Kēde nav saglabājusies. 3. daļas sējumam slēdži un kēde. Uz apakšējā vāka 4 metāla pogas.

Rādītājs (Index, 50 lp.) iesiets 1. d. sākumā.

Красные и зеленые, местами двухцветные инициалы, рубрики.

Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. На нижних досках 4 метал. «жука» — шпона. I и II ч. в одном переплете. Остатки застежек. Следы цепи. III ч. — застежки и цепь. На нижних досках 4 метал. «жука» — шпона. Указатель (50 л.) вплетен в начале I ч.

Rote und grüne InitiaLEN, stellenweise zweifarbig, Rubriken.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Auf dem unteren Deckel sind 4 Messingbuckeln. I und II Teil in einem Band — Reste von Schliessen, Spuren von Kette. III T. — Schliessen. Kette. Auf dem unteren Deckel sind 4 Messingbuckeln. Index (50 Bl.) am Anfang des I Teils eingebunden.

Ascr.: F. 1^a P. I et P. III: «Liber minoritarium Riegensium».

$\frac{\text{RH } 1}{78} - \text{P. I, II} \quad \frac{\text{RH } 1}{80} - \text{P. III}$

Idem. Ex. secundum. P. II.

1^a. lp. vidū liels tintes traips.

15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi (3 trūkst). Slēdžu detaļas. Kēde.

Vāku iekšpusē ielīmētas aprakstīta pergamenta lapas.

На л. 1^a большое чернильное пятно.

Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения (нет 3). Остатки застежек. Цепь.

Внутри переплета на克莱ены листы рукописного пергамена.

Auf Bl. 1^a — ein grosser Tintenfleck.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge (3 fehlen). Reste von Schliessen. Kette.

Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Pergamentblätter eingeklebt.

Ascr.: in fine: «Von Herrn Stadtbibliothekar A. v. Boehlendorff habe ich für ein von der Stadtbibliothek erworbenes altes Buch: Secunda Pars operum Johannis de Gerson. Anno 1488. Zehn Rbl. Sbr. erhalten. Riga, d. 24. Febr. 1896. 10 Rbl. Ida von Roschà».

$\frac{\text{RH } 1}{79} - \text{P. II}$

Gratianus. Decretum. — Basel: 1476. — tegumentum. Nr. 79.

78

GESTA ROMANORUM. Cum applicationibus moralisatis et mysticis. — [Strassburg: Martin Schott, ca 1485]. — 2°, 100 f.

H 7741; Ce³ G-289; IBP 2398; Sack 1568 (non post 1486); Зданевич 212.

19. gs. iesējums gaišā cūkādā.

Grāmatas sākumā iesietas 2 lp. 19. gs. rokrakstā — piezīmes par šo grāmatu ar parakstu «Barnheim».

Переплет XIX в. — свиная кожа.

В начале книги пристыковано 2 л. рукописи XIX в. — заметки об этой книге за подписью «Barnheim».

Schweinslederband aus dem 19. Jh.

Am Anfang eingebunden sind zwei Blätter mit handschriftlichen Bemerkungen über das Buch, Unterschrift «Barnheim».

RH 1
91

GOUDA, GUILLEMUS DE v. Guillelmus de Gouda.

GRADIBUS, JOHANNES MATTHAEUS DE v. Ferrariis de Gradibus, Johannes Matthaeus de.

79

GRATIANUS (?—1158). Decretum. Cum comm. Johanni Teutonici et Bartholomaei Brixensis. — Basel: Bernhard Richel, 10. VI 1476. — 2°, 413 f.

H 7888; BMC III 737; Ce³ G-365; Collijn: Stockholm 468; Collijn: Uppsala 615; IBP 2443; IGI 4394; Sack 1585.

Divkrāsu iespiedums — sarkans un melns. Vietām kokgriezuma iniciāli.

15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Grezni apkalumi un slēdži (16. gs.?). Ķēde.

Двухцветная печать — черная и красная. Местами ксилографические инициалы.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Роскошные металлические украшения и застежки (XVI в.?). Цепь.

Zweifarbiger Druck in Schwarz und Rot. Stellenweise Holzschnittinitialen.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Prächtige Beschlüsse und Schliessen (16. Jh.?). Kette.

RH 1
149

Herolt, Johannes. Sermones discipuli de tempore et de sanctis. — Deventer: 1485. —
tegumentum. Nr. 96.

80

GREGORIUS I (papa 590—604). Commentum super Cantia canticorum. — Basel: [Michael Furter], 13. III 1496. — 4°, 22 f.

HC 7938; BMC III 783; Ce³ G-395; IBP 2476; Collijn: Stockholm 480; IGI 4433; Sack 1610; Feigelmanas 184.

Teksta sākumā neskaitāmas piezīmes.

Многочисленные записи в начале текста.

Zahlreiche Bemerkungen am Textanfang.

Allig. ad: Nr. 81.

RH 1
64II

81

GREGORIUS I. Dialogum libri quattuor. — Basel: Michael Furter, 1496. — 4°, 58 f.

HC 7966; BMC III 784; Ce³ G-407; Collijn: Stockholm 477; Collijn: Uppsala 631; IBP 2482; IGI 4423; Sack 1616; Feigelmanas 186.

16. gs. iesējums — koka vāki, teljāda ar spiestu ornamentu. Muguriņa bojāta. Slēdži un ķēde nav saglabājušies.

Переплёт XVI в. — доски, кожа с тиснением. Корешок поврежден. Следы застежек и цепи.

Einband (16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Rücken beschädigt. Spuren von Schließen und Kette.

Ascr.: in teg.: «Infirmitas Gregorij lib. 3 ca 33 missa lib: 2 cap 24 et lib. 3 cap: 30 et lib. 4 cap. 32». F. 1^a: «floruit anno domi 600». Allig.: Nr. 80, 82, 83.

RH 1
64I

82

GREGORIUS I. Homiliae super Ezechiel. — [Basel: Michael Furter], 1496. — 4°, 102 f.

HC 7946; BMC III 784; Ce³ G-425; Collijn: Stockholm 481; IBP 2489; IGI 4435; Sack 1625; Feigelmanas 187.

Allig. ad: Nr. 81.

RH 1
64III

83

GREGORIUS I. Pastorale, sive Regula pastoralis. — Basel: [Michael Furter], 15. II 1496. — 4°, 42 f.

H 7988; BMC III 783; Ce³ G-441; Collijn: Stockholm 483; IGI 4449; Sack 1635; Feigelmanas 189.

Piezīmes uz malām.

Записи на полях.

Randbemerkungen.

Ascr.: in fine: «Simon Loto[w]ie[n]s anno 1562». Allig. ad: Nr. 81.

RH 1
64_{IV}

84

GREGORIUS IX (papa 1227—1241). Decretales. Cum glossis Bernhardi Parmensis et Hieronymi Clarii. Ed. Sebastian Brant. — [Basel]: Johann Amerbach et Johann Froben, 7. X 1500. — 4°, 508 f., ill.

HC 8040; BMC III 793; Ce³ G-479; IBP 2537; IGI 4478; Sack 1665; Зданевич 218.

Iesējums
vākos.

pergamenta

Пергаментный переплет.

Pergamenteinband.

RH 1
88

85

GRITSCH, JOHANNES (XV saec.). Quadragesimale. — Nürnberg: Anton Koberger, 27. II 1479. — 2°, 246 f.

H 8066; BMC II 417; Ce³ G-494; Collijn: Stockholm 492; Collijn: Uppsala 647; IBP 2548; IGI 4489; Боброва 355.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.
15. gs. iesējums — koka
vāki, tēlāda. Metāla po-
gas. Slēdži nav sagla-
bājušies. Ķēde.

Красные инициалы,
рубрики.
Переплёт XV в. — дос-
ки, кожа. Метал. «жу-
ки» — шпоны. Следы
застежек. Цепь.

Rote Initialen, Rubri-
ken.
Einband (15. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder. Mes-
singbuckeln. Spuren von
Schliessen. Kette.

RH 1
110

GRUNER, VINCENTIUS v. Stoer Nicolaus.

*H*ancor opem sequentium.

Quid tibi sancta fides pater o memorāde rependet
Quā tua collustrāt/cripta decora/nimis ē
Per te cæsaribus uiuendi norma beate
Prascripta est: multis christicoliq; bonis.
Plurima certe tuis debet ueneranda libellis
Relligio: infraē q; facis esse fidem.
Hæretici exborrent merito uenerabile nomē
Ambrosij: quoq; malleus ipse fuit.
Nec potuere quidē uerbū mutare maligni:
Illiū ex scriptis dogmatibusq; uiri.

86

GUIDO DE MONTE ROCHEN (XIV saec.).
Manipulus curatorum. — Strassburg: [typographus operis Jordani de Quedlinburg (= Georg Husner)], 29. XI 1490. — 4°, 112 f.

H 8199; BMC I 140; Ce³ G-599; IBP 2589; Sack 1695.

Allig. ad: Nr. 88.

RH 1
75_{II}

87

GUILLEMUS DE GOUDA (XV saec.). Expositio mysteriorum missae. — [Deventer]: Jacobus de Breda, [ca 1486]. — 4°, 30 f.

HC 7822; BMC IX 48; Collijn: Uppsala 661.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

Tekstā pasvītrojumi un
piezīmes.

Красные инициалы,
рубрики.

Подчеркивания и запи-
си в тексте.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Unterstreichungen und
Bemerkungen im Text.

Allig. ad: Nr. 149.

RH 1
37_{IV}

88

GUILLEMUS DE GOUDA. Expositio mysteriorum missae. — Köln: [Heinrich Quentell, ca 1489]. — 4°, 18 f.

HC 7828; Ce³ G-621; Collijn: Uppsala 662; IBP 2602;
Sack 1708.

15./16. gs. iesējums —
koka vāki, tēlāda ar
spiestu ornamentu. I
slēdzis.
Tekstā vietām pasvītro-
jumi.

Переплет XV/XVI в. —
доски, кожа с тисне-
нием. Одна застежка.
Местами подчеркива-
ния в тексте.

Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder,
Blinddruck. Eine
Schliesse.
Unterstreichungen im
Text.

Allig.: Nr. 86, 124, 135.

RH 1
75_I

89

GUILLERMUS PARISIENSIS (XV saec.).
Postilla super epistolas et evangelia. —
[Speyer: Peter Drach, 1476?]. — 2°, 170 f.

HC 8226; BMC II 488; Ce³ G-648; Collijn: Uppsala
 670 (ca 1481); IBP 2628.

Saglabājušās 60 lp.
 (sign. [1], a⁷, b⁸, c⁸, d⁸,
 e⁸, f⁸, [12]).
 Sarkani iniciāļi, rubri-
 kas.

Сохранилось 60 л. (на-
 чало).
 Красные инициалы,
 рубрики.

Nur 60 Bl. (Anfang)
 vorhanden.
 Rote Initialen, Rubri-
 ken.

Allig. ad: Nr. 102.

RH 1
 101v

90

GUILLERMUS PARISIENSIS (?—ca 1311/
14). Dialogus de septem sacramentis. —
[Mainz: Jacobus Meydenbach, ca 1492]. —
4°, 80 f.

HC 8310; BMC I 45; Ce³ G-720; IBP 2622; Sack
 1724.

Trūkst 1. lp. Rādītājs
 piesiets grāmatas sā-
 kumā.
 Sarkani iniciāļi.

Нет л. 1. Указатель
 приплетен в начале
 книги.
 Красные инициалы.

Bl. 1 fehlt. Index am
 Anfang eingebunden.
 Rote Initialen.

Allig. ad: Nr. 129.

RH 1
 4_{II}

91

GUILLIBERTUS TORNACENSIS. Sermones
peramoeni ad status diversos pertinentes. —
Louvain: Johann von Paderborn, [ca 1481/
83]. — 2°, 188 f.

HC 8332; BMC IX 146 (s. a.); Ce³ G-726; IBP 2664.

Sarkani iniciāļi, rubri-
 kas.
 15./16. gs. iesējums —
 koka vāki, telāda ar
 spiesti ornamentu. Me-

Красные инициалы,
 рубрики.
 Переплёт XV/XVI в. —
 доски, кожа с тисне-
 нием. Метал. канты.

Rote Initialen, Rubri-
 ken.
 Einband (15./16. Jh.):
 Holzdeckel, Kalbleder,
 Blinddruck. Kantenbe-

tāla uzstūri. Uz apakšējā vāka 5 metāla pogas. Slēdžu detaļas. Ķēde.

На нижней доске 5 метал. «жуков» — шпонов. Остатки застежек. Цепь.

schläge. Auf dem unteren Deckel 5 Messingbuckeln. Reste von Schliessen. Kette.

Allig.: 1. Manuscript XV saec. — 20 f.
2. Nr. 62., Nr. 59.

RH 1
169_I

HASSIA, HENRICUS DE v. Henricus de Hassia.

92

HENRICUS DE HASSIA (?—1397). Secreta sacerdotum. — Leipzig: Melchior Lotter, 27. X 1498. — 4°, 12 f.

HC 8385; BMC III 650; Ce³ H-34; Collijn: Uppsala 686; IBP 2689.

Allig. ad: Nr. 13.

RH 1
31_{IV}

93

HENRICUS DE HASSIA. Secreta sacerdotum. Corr. et ed. Michael Lochmaier. — Deventer: Richardus Paffraet, 15. IX 1500. — 4°, 10 f.

C 2899.

Allig. ad: Nr. 175.

RH 1
34_{IV}

94

HENRICUS DE HERPF (?—1478). Sermones de tempore et de sanctis. — Speyer: Peter Drach, [post 17. I 1484]. — 2°, 428 f.

HC 8527; BMC II 493; Ce³ H-38; IBP 2692; IGI 4659; Sack 1788.

Sarkani iniciāļi, rubrikas.

15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu, vietām bojāta. Slēdžu detaļas. Ķēde.

Красные инициалы, рубрики.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением (местами повреждена). Остатки застежек. Цепь.

Rote Initialen, Rubriken.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder- (beschädigt), Blinddruck. Reste von Schliessen. Kette.

Hieronymus, S. Epistolae. — Mainz: 1470. — tegumentum. Nr. 98.

Cognoscere ita est quod natus de genito misericordia beatum res docet et visione et laudatio brevi sermone respondet. Aha enim ad lucidum puerum non possuntque vnas que res finis ingenii eius est. Quae autem possunt enarrare litterarum explicatio. **D**uo genitum etiam aperte narratur primus est quod per dominum et aliud quod de pugnacione fratrum ipsi apud babylonem inter se sunt flammae et ab initio ac hoc totum figuratur et significatur christi euangelii significatio illud est duxit legum alpitate omnesque pugnantes propter et apóstolos sonum minum emitur sicut scriptum est. **V**ocem enim in salutatione et p. latro est vniuersalitas et omni labori valorem in predictam. **C**ubantur de qua in domine scripsi est. Cu' audierat vox nile fuleret et ibare reliqua diuersi figurae et formae efficerentur. Alter est enim sub obgregacione p. illi altero vicente alter prefiguratio ministerio alter occidendi alter occidendum curantur. Tuba obficiens apud res penitentes ita batebit. Angelus autem capite p. quicunque vocatur et nonnum mugitur et ceteris animis p. t. Ita euangelium eterna ostensione triplum. **L**unula remittans in capite angustum id est naturam christi distinctas et impetrans p. ducere ecclesias id est quoniam euangelista vocet et tota etiam claretiam quam in modicione ostendit ad ea finiter dimittit. **F**istula capite superius ostenditur ut terra non tangatur p. lingua latere canticum suis pentest et citata est clavis magistrorum fraterum et minus unius modi p. ferre tumulo. **B**ombum doctor est ecclie et spissus lumen quod loquitur in eo. Et ringens in ligno id est xpo. quia sapientia ligno vita operatur in cetera id est in terra et non tangit terram est carna sua opera. **C**ymbala de qua in psalmo etiam primo modo serpens est. Confitebor vero in orbe ut teus teus meus spiritus confundendum est apud hebreos. que cu' cordis signum quantum in modu' ceteri fuisse sic pia simus in duci' vixi' opinior et varijs vobis annulibus rachibus in modo ostendit. **C**yathae de qua finis est ecclesia significatur. quod cu' virginis manus doximmo trina somnia quoniam in domo dei est. **S**erpens fecit remittantia manib' illis et signata fine tubo et manus petri qui pectoris illius est in diverso modulo et varietate nouo instrumento. Alter in fratre alter in sensu figuratur et ceterum. **S**ambucus apud pluissimum hebreos ignorata res est. Annquam enim ipsius apud calceos hunc representare serpens est. Cu' audierat vox nube filiale cibare et sambucus et platerius et reliqua. **D**uca vocem apud hebreos est in de generatione buana dicatur. Sambucus autem

sol apud hebreos interpretatur. Propter ea autem sambucus dicitur. quod tibi etiam in hercule. Arete enim finis conscientiae ipsa. Et cor. est. qui dicit in loco opib' laudat. et in tempore frigoris id est tribulationis vel afflictionis laudare eum non possunt. ppter infidelitate vites abitudinariae dicitur. **P**latensis vero laudator noster dicit de quo i' quinto gradu o' cito p. psalmo dicit. Exurge platerius cib' ardens et cito co' dies tecum feci serpens est. p. latento vero nocte cib' apollinaris ibis forma quadrata. **S**alveruntur atque cu' dees cordis io est cu' dees verba legis coram his o'ris omni' beretim quadrata et quos euangelia p' meliguntur. **T**empore p' pauca verbia explicant oportet quoniam res est eo q' in manu mulieris portari possit. sicut serpens est exodo. **S**imiliter autem maria p' p'baro. I' o'ri aaron typum p' manu habet et minima sapientia lego reverentia in manu habet. **B**olin et ego etiam in manu' p'le' extortato ne' ab fulmine tribulacionis et mortis o'rcorop'ad. **T**erribiliter transiit o'ri o'ri et o'ri et o'ri. **E**p' o'ri prima. **E**nchede dilectissimo patre thysafio. **I**de eternum. **C**alatius nec tempora p'cepti. quibus ammu' mi' dolo' e'omo' su' filie dominico' cognouit. **N**ec aliud p'ceptum p' alter ammannus su' p'pani p'ccatori in te' lacrata hunc viratorem ut ammu' reketres ad dolor. **S**tu' p' murum fidei pertenenti vulneribus orbirantur quibus sepius debuit f'los' resurrec'cio'is respon'cio'is. **S**u' quia spes o'ci dat cu' dolore. nec f'los' ali'q' f'los' ne' quicunque lacruntur. **R**eturge credimus mo'z'io'is et p'languiam. **C**u'nd' faciemus si m'ramo'is sine resurrec'cio'is p'pet' res. **V**olu'as v'is sola'q' sufficit ad sol'iamini' m'ru' p'pendis semina' affectu'. **C**u' dederat abbas hi' qui creante. **A**ma' s' qui plangat q' ad tempus accepit et dedit ut habens qualiter p' evolus'f'ur et vellet n'ru' auferret. **S**ic'ib' abbas' aliqui' q' recte' dignatus' est f'us. **T**redic'ni' sui' respet' decerat credere. **E**t'ib' aliud de'ip'ij credito' il' suo gr'as ag' manu'nt. **S**ic'ib' o'legimus' quia' fequantur deuotissim' cor'. **D**ois in quae dech' d'is ab'f'ult' heut' d'no' placuit ita' f'm' est. **I**st' mon'bi' benedicti. **P**arva ergo no' erat bee' o'solano' co' tra luci' cu' nemo lugere debet' cu' aliquid redire alienum. **Q** f'ao non est apud alius remeti' q' d'no' suo fuerat necessarii. **A**dditur o'solaco' ab' p'uidencia' que lacrimis orbantis occurrit. **O**audire debemus de seculo' recedentes' si' feci' m'mentas

Grāmatas sākumā un beigās piesietas 15. gs. aprakstīta pergamenta 2 lapas.

В начале и конце книги приплетено по 2 л. рукописного пергамена XV в.

Am Anfang und Ende des Bandes sind 2 beschriebene Pergamentblätter aus dem 15. Jh. eingebunden.

RH 1
23

95

HENRICUS DE SEGUSIO HOSTIENSIS
(?—1271). *Summa super titulis decretalium.*
P. I—IV. — [Augsburg]: Ludwig Hohenwang, 1477. — 2°. P. I: 352 f., P. II: 312 f.,
P. III—IV: 460 f.

H 8961; HC 8961 (V); BMC II 359; Ce³ H-43; IBP 2697; Sack 1791.

P. I. Trūkst 273.—290. lp., kuru vietā iesietas 12 lp. 15. gs. rokrakstā 2 slejās.

Sarkani iniciāļi, vietām rubrikas.

15. gs. iesējums — koka vāki, telāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi. Viens slēdzis, otrs nav saglabājies. Ķēde.

Нет л. 273—290, которые заменены рукописными XV в. — 12 л. в 2 столбца.

Красные инициалы, рубрики.
Переплёт XV в. — доски, кожа с тиснением.
Метал. украшения. Одна застежка, следы второй. Цепь.

Bl. 273—290 fehlen, an deren Stelle — 12 zweispaltig beschriebene handschriftliche Blätter 15 Jh.

Rote Initialen, Rubriken.

Einband — 15. Jh. — Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge. Eine Schliesse, Spuren der anderen Kette.

P. II. Trūkst 1. lp. (tukšā). 183^b. un 192^a. lp. rokrakstā.

Sarkani iniciāļi, vietām rubrikas.

15. gs. iesējums — koka vāki, telāda ar spiestu ornamentu. Slēžu detaļas. Ķēde.

Vāku iekšpusēs ielīmētas aprakstīta pergamenta lapas.

Нет л. 1 (чистого). Л. 183^b и 192^a рукописные.

Красные инициалы, местами рубрики.
Переплёт XV в. — доски, кожа с тиснением.
Следы застежек. Цепь.
Внутри переплета на克莱ны листы рукописного пергамена.

Bl. 1 (leer) fehlt, Bl. 183^b und 192^a — handschriftlich.

Rote Initialen, stellenweise Rubriken.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Reste von Schließen. Kette.

Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Pergamentblätter eingeklebt.

P. III—IV. Sarkani iniciāļi.

15. gs. iesējums — koka vāki, telāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi. Slēžu detaļas. Ķēde.

Красные инициалы.
Переплёт XV в. — доски, кожа с тиснением.
Метал. украшения. Остатки застежек. Цепь.
Внутри переплета на-

Rote Initialen.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Kantenbeschläge. Reste von Schließen. Kette.

Vāku iekšpusēs ielīmētas aprakstīta pergamenta lapas.
Lapu apakšējās malas apdrupušas.

клеены листы рукописного пергамена.
Нижние края листов обкрошились.

Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Pergamentblätter eingeklebt.
Die Blattränder unten abgebröckelt.

RH 1 — P. I — RH 1 — P. II — RH 1 — P. III—IV
126 127 127a

96

HEROLT, JOHANNES (?—1418). *Sermones discipuli de tempore et de sanctis.* — Deventer: Richard Paffraet, 1485. — 2°, 530 f.

HC 8490; BMC IX 45; Ce³ H-112.

Fragments. 207 lp.
(sign.: [I], pp-yy⁸, zz¹⁰,
aaa⁶, bbb-qqq⁸, rrr⁶).
Sarkani iniciāļi.
15. gs. iesējums — koka vāki, pergaments un zamšāda (t. s. grāmatas soma). Slēdžu detaļas. Vāku iekšpusēs ielīmētas aprakstīta pergamenta lapas.

Фрагмент — 207 л.
Красные инициалы.
Переплет XV в. — доски, пергамен и замша («сумка книги»). Остатки застежек.
Внутри переплета на克莱ны листы рукописного пергамина.

Bruchstück. Vorhanden sind 207 Bl.
Rote Initialen.
Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Pergament und Wildleder («Beutelbuch»). Reste von Schliessen.
Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Pergamentblätter eingeklebt.

RH 1
59

97

HEROLT, JOHANNES. *Sermones discipuli de tempore et de sanctis cum Promtuario exemplorum et de miraculis Beatae Mariae Virginis.* — Nürnberg: Anton Koberger, 2. VIII 1480. — 2°, 350 f.

Н 8481; BMC II 418; IBP 2745; IGI 4701; Sack 1808;
Боброва 373; Зданевич 230.

Sarkani iniciāļi.
15. gs. iesējums — koka vāki, telāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi (3 trūkst). Viens slē-

Красные инициалы.
Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением.
Метал. украшения (нет 3). Одна застежка, ос-

Rote Initialen.
Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge (3 fehlen). Eine Schliesse,

multos annos in dñō requieuit circa annos dñi cc-lxxvij.

De sancto Antonio.

Antonius dicitur ab ana qd est sursum a tenens quasi superna tenens a mundu despiciens despectum autem mundu m quia miseros inquietus tñitorum receptus amarus. De hjs dicit augu. O m d'e immute quid pstreps qd auertit conavis nos tenere ius fugiens qd faceres si maneres quem non decipites dulcis qui amarus dulcia alimenteris. Eius vitam anastasius scripsit.

Accellus cuz rome summus pontifex et a maximianuz impatec de nimia in eristanos seuicia increparet et quadaz domo cedaz matrone in ecclesia secreta missaz aget. T ratus impator domi illa fecit stabulū iumentorum et eundez marcelli ibidem ad huicu cuz custodia sialis deputauit. In quo seruicio post

Anthoni? cxi-xx eet annoz et audiret legi in ecclia si vis pse? eet vade et vende ois q habes et da paupibz erga uit a heremita vita duxit hic immutabilia demonuz temptameta sustinuit. Qua dam vice dum spiritum fornicacionis virtute fidei superas h dyabolus i specie pui nigri

Quo ibidem ut ait Sigbertus usq; ad tempa Zenonis impatoris a Gelasi pape a usq; ad annum dñi 614 latuerunt. Sed tunc ipso reuelante repta fuerunt. Beatus autem dorothaeus sic ait. Barinas in Roma xpm pmi predictauit ep̄s Mediolana?

Vitus.

Vitus dicit a vita distinguit autem Augustinus in libro de ciuitate dei triplex genus vite scz actiuosq; qd p̄tinet ad vitam actiuan. ocliosum qd p̄tinet ad oculū spūale vite sternalitiae & ex virtutis sp̄ositum. Et istud triplex genz vite fuit in eo vltimz quasi vitz id est virtuosus modestus qd satis in medio hoc est in medio virtutis quilibet enim virtute tanq; mediū circūstāt duo inicia tanquā extrema. Nam extrema prudentia sunt dolositas & fatuidas. Extrema temporantie desideriorum carnalium adiunctio & omnimoda sui afflictio. Extrema fortitudinis pusillanimitas & temeritas. Extrema iusticie crudelitas & remissio.

De sancto Vito.

Vitus puer egregius et fideli anno xii sicilia martyriū passus est. Hic a p̄e cerebro verberat ex eo qd ydola st̄epnel bat nec ipsa adorare volebat. Qd audies valerianus prefectus puez acceruit & sacrificare nolentem fusibus cedi fuisse. Brachia autem verberatiū & manus prefeciti statim atquefuit clausa maut qd prefecit ve

mibi quia manū amisi. Cui vitus. Accedant dij tuū & te sanet si p̄sit. Cui ille. Nunq; & tu facē vales hoc. Cui vitus. En nos dñi mei valeo statimq; p eo orauit & sanitatem sibi obtinuit. Dixitq; prefecitus pater corripe puez tuū ne male pereat. Tunc eum in domū dicens diversis musicoz generibz & puellaribz lusibz aliazq; deliciaz gñibz immutare animū pli satagebat

dzis, otra — detaļas.
Ķēde.
Vāku iekšpusēs ielīmētas aprakstīta pergamenta lapas.

татки второй. Цепь.
Внутри переплета на-
克莱ены листы рукопис-
ного пергамена.

Reste der anderen.
Kette.
Auf den Innenseiten der
Deckel sind beschrie-
bene Pergamentblätter
eingeklebt.

RH 1
—
58

HERPF, HENRICUS DE v. Henricus de Herpf.

HEYNLIN, JOHANNES v. Johannes de Lapide.

98

**HIERONYMUS, S. (ca 347—420). Epistolae.
Ed. A. — Mainz: Peter Schöffer, 7. IX 1470. —
2°, 408 f.**

H 8554; BMC I 26; Ce³ H-165^a; IBP 2783.

Pergaments.
Trūkst 5.—44., 82., 264.,
265. lp.
8 grezni daudzkrāsaini
iniciāļi ar zeltu.
15. gs. iesējums, koka
vāki, gaiša cūkāda ar
spiestu ornamentu. Grez-
ni apkalumi. Slēdžu
detaļas. Ķēde nav sagla-
bājusies.
Vāku iekšpusēs ielīmē-
tas apdrukāta perga-
menta lapas (Nr. 210). Grāmatas sākumā pie-
sietas 2 aprakstīta per-
gamenta lapas.
Vietām piezīmes uz ma-
lām.

Пергамен.
Нет л. 5—44, 82, 264,
265.
8 многокрасочных рос-
кошных инициалов с
золотом.
Переплет XV в. — дос-
ки, свиная кожа с тис-
нением. Метал. рос-
кошные украшения.
Остатки застежек.
Следы цепи.
Внутри переплета на-
克莱ены листы печатно-
го пергамена (№ 210).
В начале книги впле-
тены 2 л. рукописного
пергамена
Местами записи на по-
лях.

Pergament.
Bl. 5—44, 82, 264, 265
fehlen.
8 mehrfarbige Pracht-
initialen mit Gold.
Einband (15. Jh.): Holz-
deckel, Schweinsleder,
Blinddruck. Prachtbe-
schläge. Reste von
Schliessen. Spuren von
Kette.
Auf den Innenseiten der
Deckel sind bedruckte
Pergamentblätter ein-
geklebt (Nr. 210).
Am Anfang des Buches
zwei eingebundene be-
schriebene Pergament-
blätter.
Einige Randbemerkun-
gen.

RH 1
—
148

HISPANUS PETRUS v. Petrus Hispanus.

**HISTORIA ALEXANDRI MAGNI v. Alexander Mag-
nus. Historia ...**

99

**HOMILIARIUS DOCTORUM A PAULO
DIACONO COLLECTUS.** — Speyer: Peter
Drach, 7. IX 1482. — 2°, 396 f.

HC 8790; BMC II 492; Ce³ H-316; Collijn: Stockholm 532; IBP 2844; Sack 1858; Зданевич 241.

Sarkani iniciāļi.

15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi (2 trūkst). Slēdži. Ķēde nav saglabājusies.

Grāmatas beigās piecieta 1 aprakstīta pergamenta lapa.

Apakšējā vāka iekšpusē ielīmēta aprakstīta pergamenta lapa.

Красные инициалы.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения (нет 2). Застежки. Следы цепи.

В конце книги вплетен 1 л. рукописного пергамена.

На внутренней стороне доски наклеен лист рукописного пергамена.

Rote Initialen.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge (2 fehlen). Schliessen. Spuren von Kette.

Am Ende ein eingebundenes beschriebenes Pergamentblatt.

Auf der Innenseite des unteren Deckels beschriebenes Pergamentblatt eingeklebt.

RH 1
62

100

**HORATIUS FLACCUS, QUINTUS (65—8 a.
ae. n.). Opera. Comm. Antonius Mancinellus,
Helenius Acro, Pomponius Porphyrio et
Christophorus Landinus. — Venezia: [Philip-
pus Pincius] pro Benedicto Fontana, 16. II
1495. — 2°, 264 f.**

HC 8893; BMC V 496—497; Ce³ H-458; Collijn: Stockholm 534; Collijn: Uppsala 730; IGI 4889.

Vietām rubrikas.

15./16. gs. iesējums — koka vāki, gaīšas cūkādas muguriņa. Slēdži.

Местами рубрики.

Переплет XV/XVI в. — доски, корешок из светлой свиной кожи. Застежки.

Stellenweise Rubriken.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Schweinslederrücken. Schliessen.

RH 1
90

**HOSTIENSIS, HENRICUS DE SEGUSIO v. Henri-
cus de Segusio.**

Maledictio primo homino ab homine

Secundo homo a deo. Tertio ostendetur quod non est faciliter maledicendum.

Art. 1.

¶ Matum ad primum maledicere homino ab homine dupliciter: iuste videlicet: et iniuste. In domo cuiusdam maledictio super maledictum recessit. In secundo ad maledicentem redditur. Prima ratio per segitantur: qui rotula ad metas sagittantur: apud aliquos ipsam puniunt et punit: Sic maledicentesque in maledicendo erunt: qui iniuriantibus maledicere non tecerent: exemplo cuiusdam cum malediceretur non maledicetur. ¶ Dej. Non tu illi successa alio facendum quod ad maledicendum prouertur: quia licet maledicere et per maledicendum: quod potius remittere et orare debet: maledicendum iuste peccat: in deo illi iuste cadere puniunt super ipsos quod maledicuntur ipsorum tenuitatem et rigoritatem: decipit ergo qui maledicitionem quas merentur concinnat. Sic ut patuit et quodam nobilis non fatus potenter: cui cum communè pasturâ impetrare vellet: dictum fuit: et multo propter pauperia alia ibi pascentur: quod omnes ei maledicent: quod cum ipse ostenderet quia frequenter tales erat sicut maledictiones fatebatur. Cum aliis addebet: dices. Intemps sagittantes: et a morte resistentes aliqui Iudei sagitta vniuersitatem puniunt: si quis adhuc. Sic inquit maledicendum quod post mortuum: placuerint. Nam postea idem nobilis traxit et fulgencio fuit: et sic virum finit: ut quid valent maledictiones: et venient in ipsos. ¶ In seculo calu ad maledicendum redditur. Et illi hoc calu cui ille cum maledicet: maledicendum non meruit: de maledictione sicut de autoperente sensu arbore: namque que ad magnam

Exemp.

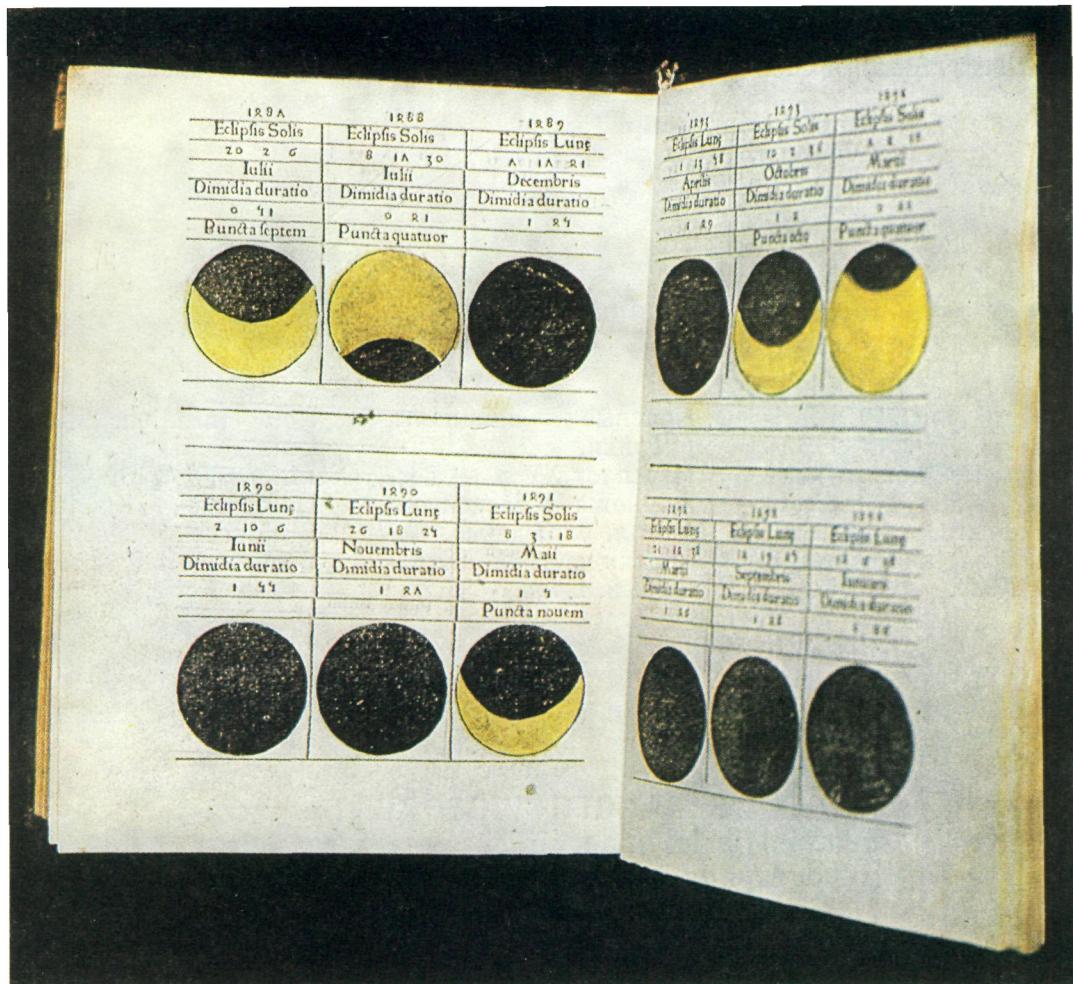
¶ Primo simpliciter tanquam cirebellantibz cum lucubz: decimus superbum et maledictum sibi et sequentibz suis debita vi. Eccl. x. Intimus omnis peccati superbum: qui tenent eas replebitur maledictione in ps. cxvij. Incepit alii superbos: maledicti qui de eccl. Secundo inuidia cum Layn: cui cum suis similibz vici. Huius. Maledictus eni super terram. ¶ Tertio animo cum illis quod tempore famis absconvent frumenta: aqua qui abscondit frumenta maledicuntur in ipsa. Propterea. Sic omnes cupiditi adprendo iniuste: et animi: et tenido: quibus vici. ¶ Sursum eccl. Maledicente ame maledicti in igne. ¶ Quarto: Maledictus iracundia cui leuit: et simoniaci sequadibus covinco de quibus dicitur Huius. Maledictus furor et ergo quia prima est. Sic maledictus et a deo: quoniam rafserat matrem suam. Eccl. xij. Sicut illi exalgerauerunt patrem. ¶ Quinto accidiosus: sicut sicut fatue cum suis similibz: de qua Martini. Robbi esse sicut cui maledictus: ad litteram: quia fuit?

Maledictio

distantiam a terra distat: hec a marinario quod illam capere intitulat de loco suo fugata: dum circumvolando non invenit ubi requiecat pro eius ppter aquas: reddit ad locum: et in manu eius quia equus: cum loci dispositum pro sua receptione non invenit. ¶ Tercio: maledictio ubi locum dispositum in illo et terra quae invenitur: non invenit: quippe maledicti non invenit: de necolorum: per classis inscriptione ubi polylete ad maledicentem reddit. ¶ Tertio primo consumatur per actum sumptum et verbis Augustini: quod dicit: quod maledictio frequenter in maledicente reverteretur. xi. q. iii. illud. Et ponit Augustinus: de cetero illo exemplum de ani ad locum a quo exiit redirentur. ¶ Et secundo ad hoc citay recenti. xiiiij. q. iiij. qui negligunt sumptum ex verbis Hieronymi super Ieremiam: quod dicit: quoniam corde eius maledicunt: labiorum immundicias corhabuntur. ¶ Et tertio ad positum dianum Chrysostomi super epistola ad Thessalonici. vi. Qui inquit benedictus inimicus tuus tibi benedit. Et qui maledicit: scilicet maledicit. Et qui orat pro inimico pro seipso orat. Benedicte ergo maledicentibus vobis. Iud. vi. Et omnes alij: qui nec sunt qui merentur maledicere: qui non: et idem periculum est: alii maledicere ne maledicentes incedunt in illud: propterea. Maledicentes autem ei dispersibunt. Et quia deo mentia omnia nulla sunt: et temeritatem peccare et in maledicent septem generibus hominum.

Art. 2.

Johannes Regiomontanus. *Calendarium*. — [Nürnberg: 1474]. Nr. 117.

101

HUGO DE SANCTO VICTORE (1097—1140).
Didascalion et alia opuscula. [Strassburg:
typographus operis Henrici Ariminensis
(= Georg Reyser?), non post 1475]. — 2°,
246 f.

HC 9022; BMC I 78; Ce³ H-532; Collijn: Uppsala
738; IBP 2895; Sack 1912.

Daži sarkani iniciāļi,
rubrikas.
15. gs. iesējums — koka

Несколько красных
инициалов, рубрики.
Переплёт XV в. — дос-

Einige rote Initialen.
Rubriken.
Einband (15. Jh.): Holz-

vāki, teļāda ar spiestu
ornamentu. Apkalumi
(2 trūkst). Slēdži. Ķēde.

ки, кожа с тиснением,
Метал. украшения (нет
2). Застежки. Цепь.

deckel, Kalbleder, Blind-
druck. Beschläge (2 feh-
len). Schliessen. Kette.

- Allig.: 1. Manuscript 15. saec. — 8 f.
2. Manuscript 15. saec. — 31 f.

RH 1
100

102

Idem. Ex. secundum.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.
15. gs. iesējums — koka
vāki, teļāda ar spiestu
ornamentu. Apkalumi.
Slēdži saglabājušies da-
lēji. Ķēde.

Красные инициалы,
рубрики.
Переплет XV в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
Метал. украшения. За-
стежки частично сохра-
нились. Цепь.

Rote Initialen, Rubri-
ken.
Einband (15. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder.
Blinddruck. Beschläge.
Schliessen teilweise er-
halten. Kette.

- Allig.: Nr. 199, 25, 58, 89.

RH 1
101

103

HUGO DE SANCTO VICTORE. De sacra- mentis Christianae fidei. — Strassburg: [typographus operis Jordani de Quedlinburg (= Georg Husner)], 30. VII 1485. — 2°, 160 f.

HC 9025; BMC I 133; Ce³ H-535; Collijn: Stockholm
543; Collijn: Uppsala 737; IBP 2896; IGI 4940; Sack
1913; Feigelmanas 228.

Saglabājusies tikai 1.
daļa — 69 lp. (sign. [4],
a⁸, b⁶, c⁸, d⁶, e⁸, f—i⁶,
k⁵).

Только ч. I — 69 л.

Vorhanden ist nur der
1. Teil — 69 Bl.

- Allig. ad: Nr. 22.

RH 1
6_{II}

104

HUGO SENESIS. Expositio super Aphoris- mos Hippocratis et Galeni commentum. — Ferrara: Laurentius de Rubeis et Andreas de Grassis, 15. XI 1493. — 2°, 190 f.

H 9011; BMC VI 612; Ce³ H-540; IGI 4944; Klebs
1002.1; Sack 1917.

19./20. gs. iesējums —
gaišbrūna āda ar spies-
tu ornamentu.

Переплёт XIX/XX в. —
светлая кожа с тисне-
нием.

Ledereinband (19./20.
Jh.), Blinddruck.

Ascr.: F. 1^a: «Ioannes Bauarus D.»

RH 1
52

105

**HYMNI: Expositio hymnorum cum familiari
commento.** — Köln: Heinrich Quentell, 10. III
1499. — 4°, 78 f.

H 6793 (I); Ce³ E-160; IBP 2921; Feigelmanas
160, 161.

Daži sarkani iniciāļi.

Несколько
инициалов.

красных

Einige rote Initialen.

Allig. ad: Nr. 175.

RH 1
34II

INOCENTIUS IV, papa. Tractatus exceptionum —
in: **Modus legendi abbreviaturas in utroque iure et in:**
Tractatus plurimi iuris.

JACOBI, PETRUS. De arbitris de arbitratoribus —
in: **Modus legendi abbreviaturas in utroque iure et in:**
Tractatus plurimi iuris.

JACOBUS DE CESSOLIS v. Cessolis, Jacobus de.

106

JACOBUS DE VORAGINE (1230—1298).
Laudes beatae Mariae virginis. — Hamburg:
Johann et Thomas Borchard, 14. XI 1491. —
 2°, 154 f.

HC 9940; BMC III 690; Ce³ J-185; Collijn: Uppsala
 940; IBP 2977; IGI 5009.

Sarkani iniciāļi, rubri-
 kas.

Красные инициалы,
 рубрики.

Rote Initialen, Rubri-
 ken.

Allig. ad: Nr. 50.

RH 1
 137_{II}

107

JACOBUS DE VORAGINE. *Legenda aurea sive Historia Lombardica.* — [Augsburg:
Günther Zainer, 1471 sive 1472]. — 2°, 399 f., ill.

C 6387 (1468—1470); Collijn: Stockholm 569 (ca
 1475).

Ilustrācijas iluminētas.
 Pergamenta iesējums.
 Slēdži nav saglabāju-
 šies.

Гравюры раскрашены.
 Пергаменный переплет.
 Следы застежек.

Illustrationen koloriert.
 Pergamenteinband. Spuren von Schliessen.

Ascr.: F. 1: «Auct. München. bey Aumäller. W. Kol-
 ler 1863. JIW . . .».
 F. 1^b: «A. PP. Franciscanos Rollhamy [. . .] in Biblio-
 theca pro Cella 3».

RH 1
 71

108

JACOBUS DE VORAGINE. *Legenda aurea sanctorum sive Historia Lombardica. Germanice.* — Nürnberg: Anton Koberger. 5. XII
 1488. — 2°, 387 f., ill.

H 9981; C 6505; BMC II 433; Ce³ J-168; Collijn: Stockholm 577; Collijn: Uppsala 780; IGI 5050; Зда-
 nevич 259.

Trūkst 1., 2. (Rādītājs), 86. (LXXXIII), 198. (CXCVI), 305. (CCCIII), 337. (CCCXXXV), 374. (CCCLXXII), 379. (CCCLXXVII) — 387. lp. 9 pēdējo lapu vietā ielīmētas iluminētas lapas no otra eksemplāra.
15./16. gs. iesējums — koka vāki, gaiša divdaļīga āda ar spiestu ornamentu. Viens slēdzis, otra — detaļa.
Uz vāka iespiests: Passionale.

Нет л. 1, 2 (Указатель), 86, 198, 305, 337, 374, 379—387, вместо последних 9 л. вклеено из другого экземпляра с раскрашенными гравюрами.

Переплет XV/XVI в. — доски, светлая (из двух частей) кожа с тиснением. Одна застежка, остатки второй.

На переплете вытиснено: *Passionale*.

Bl. 1—2 (Register), 86, 198, 305, 337, 374, 379—387 fehlen. Anstelle der letzteren sind 9 Bl. eines anderen Exemplars mit kolorierten Holzschnitten eingeklebt.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Leder (zweiteilig), Blinddruck. Eine Schliesse, Reste der anderen.

Auf dem Einband in Blinddruck geprägt: *Passionale*.

RH 1
128

109

Idem. Ex. secundum.

Saglabājušās 12 lapas ar sarkaniem iniciāliem un iluminētām ilustrācijām (9 ielīmētas 1. eksemplārā): LXVI, LXXXIII (ielīmēta), CXCVI (ielīmēta), CCXVIII (daļēja, trūkstošais teksts atjaunots rokrakstā), CCCIII (ielīmēta), CCCIII, CCCXXXV (ielīmēta), CCCLXXVII (ielīmēta), CCCLXXVIII (ielīmēta), CCCLXXIX (daļēja), CCCLXXXI (ielīmēta), CCCLXXXIII (ielīmēta).

Только 12 л. с красными инициалами и раскрашенными гравюрами (9 вклеены в первом экземпляре): LXVI, LXXXIII (вклееен), CXCVI (вклееен), CCXVIII (частичный, недостающий текст воспроизведен рукописным), CCCIII (вклееен), CCCIII, CCCXXXV (вклееен), CCCLXXVII (вклееен), CCCLXXVIII (вклееен), CCCLXXIX (частичный), CCCLXXXI (вклееен), CCCLXXXIII (вклееен).

Vorhanden nur 12 Bl. mit roten Initialen und kolorierten Holzschnitten (9 Bl. sind in das 1. Exemplar eingeklebt): LXVI, LXXXIII (eingeklebt), CXCVI (eingeklebt), CCXVIII (teilweise, der fehlende Text ist handschriftlich restauriert), CCCIII (eingeklebt) CCCIII, CCCXXXV (eingeklebt), CCCLXXVII (eingeklebt), CCCLXXVIII (eingeklebt), CCCLXXIX (teilweise vorhanden), CCCLXXXI (eingeklebt), CCCLXXXIII (eingeklebt).

RH 1
128a

JACOBUS DE VORAGINE. Legenda aurea sanctorum sive Historia Lombardica. Germanice: Der hyllyghen leuent vnde lydent. — Lübeck: Stephan Arndes, 23. IV 1499. — 2°, 425 f., ill.

H 9992; R 1111 (III 92); Ce³ J-173; Collijn: Stockholm 579; Collijn: Uppsala 782; IBP 3015.

Trūkst 27 lp. (sākot ar sign. a¹⁻⁸, b¹, b⁶...).

Grāmatas sākumā piešieta titullapa rokrakstā, beigās piesietas 8 lp. — «Index Sanctorum» rokrakstā.

19. gs. pusādas iesējums.

Нет 27 л. (начиная с сигн. a¹⁻⁸, b¹, b⁶...).

В начале книги пристылен рукописный титульный лист, в конце — 8 л. рукописных — «Index Sanctorum».

Полукоожаный переплёт XIX в.

27 BL. am Anfang fehlen.

Eingebunden sind: am Anfang ein handschriftliches Titelblatt, am Ende auf 8 Bl. ein handschriftlicher «Index Sanctorum». Halbledereinband (19. Jh.).

RH 1
69

JACOBUS DE VORAGINE. Sermones de tempore et de sanctis. P. I—II. — [Basel: Johann Amerbach, ca 1485]. — 2°, P. I: 216 f., P. II: 242 f.

C 6545; BMC III 748; Ce³ J-197; Collijn: Uppsala 785; IBP 3023; IGI 5064; Sack 2004; Feigelmanas 248 (P. I).

Sarkani iniciāļi, rubrikas.

15./16. gs. iesējums — koka vāki, telāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi (1 trūkst). Slēdžu detaļas. Ķēde.

Красные инициалы, рубрики.

Переплёт XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения (нет 1). Остатки застежек. Цепь.

Rote Initialen, Rubriken.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge (1 fehlt). Reste von Schliessen. Kette.

RH 1
121

Capitulum Secundum

Fuit quedam avis que cum haberet nidum suū apud quendā locū . in quo erant
multi pisces . senuit nec poterat venari de illis piscib⁹ sicut solebat . et cum staret ob hoc
tristis . vijēs eam cancer percipiēs ipsam esse dolentem . ait ei . Quid habes cum videā
triste . i mestam ? Lui respondit . Quid boni post senectutem ? Erat quippe vita mea
episcopalis . huius lacus . Hodie vero pescatores venerunt illuc dicentes sibi inuicem .
Decet nos pescari omnes pisces huius lacus simul et semel . Alter vero dixit adeamus
in quendam locum . in quo scio multos esse pisces . et ibi incipiemus pescari . quomodo no
nus periremūtibus ad locum istum poterimus capere et istos qui non fugient . Scio
inēs q̄ sic iuc̄ p̄suerunt sic facient . Et tunc hoc meus interitus cum non habeam de
quo viuam . Et exurgens cancer iuit ad turbam piscium . significans ei hoc verbum
quod relatum est ei ab aue . Qui congregati omnes venerunt ad aum petentes eius
consilium super hoc . Et dicunt venimus ad te ut des nobis consilium super hoc quo
nam vir intelligens non suum p̄suat consilium a suo inimico . quando est boni consi
lii . et recipit ab eo ituamen . Utira enim nostra est inter magnum bonum et utilitatem .
Da igitur nobis consilium . Quibus respondit : Scitis bene : quia non possumus
illis resistere . nec aduersus eos pugnare . scio tamen quendam bonum locum et delecta
bilem : in quo est multitudo aquarum : si vultis transferri illuc : ducam vos . Lui respon
derunt . Non habemus ducem . nec fidelem rectorem nisi te . quibus dixit . faciam hoc li
beret ariaz utilitatē et capiebat oī die illis duos pisces : portabat eos ad montē excelsū cōe
dēs eos . Quadā ho die veniebat ad eā cācer dices ei times h̄c . rogo autē tunc ducas me
ad locū vbi sit mei soei . Et accipies illū : portabat eū ad locū vbi deuorauerat alios pi
sces . et respiciēs cācer a lōge . vidit ossa pesciū sil̄gregata . et pcepit q̄m id a eos cōederat .
et q̄ ip̄z sic deuorare intēdebat . tñ in corde suo . Decyndūqueq; boie ; qñ icidit in mas
nū inimici sc̄is se moritur pugnare p̄ sua ḡsona ī suū inimici et in oībō q̄ p̄nt suā ḡso
nā custodire . Et exurgens aduersus eā op̄cessit certūcē suā cum suo rostro : et sic interfecit

II2

JOHANNES DE BROMYARD. *Summa praedicantium. P. II.* — [Basel: Johann Amerbach, non post 1484]. — 2°, 324 f.

HC 3993; BMC III 747; Ce³ J-260; IBP 3083; Sack 2040.

Signatūras rokrakstā.
Sarkani iniciāļi, rubri-
kas, 2^a. lp. grezns div-
krāsains iniciālis (sar-
kans ar zaļu).
15./16. gs. iesējums —
koka vāki, teļāda ar
spiestu ornamentu. Ap-
kalumi (3 trūkst). Slē-
džu detaļas. Ķēde.

Рукописные сигнатуры.
Красные инициалы, на
л. 2^a роскошный ини-
циал (красный с зеле-
ным), рубрики.
Переплет XV/XVI в. —
доски, кожа с тисне-
нием. Метал. украше-
ния (нет 3). Остатки
застежек. Цепь.

Handschriftliche Signa-
turen.
Rote Initialen, auf Bl.
2^a eine zweifarbige Ini-
tiale (rot und grün),
Rubriken.
Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder,
Blinddruck. Beschläge
(3 fehlen). Reste von
Schliessen. Kette.

RH 1
109

II3

JOHANNES DE CAPUA. *Directorium huma-
nae vitae.* Ed. A. — [Strassburg: Johann
Prüss, non post 1489]. — 2°, 82 f., ill.

HC 4411; BMC I 125; Ce³ J-268a; Collijn: Uppsala
795 (s. a.); IBP 3087 (ca 1488/93); Klebs 344.1;
Sack 2041.

Loksne n nepareizi sa-
locīta (n³—n⁸, n¹ (sign.
v.), n², n⁹, n¹⁰). Ūdens-
traipi.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

Нарушен порядок лис-
тов (n³—n⁸, n¹ (sign.
v.), n², n⁹, n¹⁰). Пятна
от сырости.

Красные инициалы,
рубрики.

Der Bogen n ist falsch
gefaltet (n³—n⁸, n¹ (sign.
v.), n², n⁹, n¹⁰). Wassers-
schaden.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Allig. ad: Nr. 164.

RH 1
153III

II4

JOHANNES FRIBURGENSIS (?—1314).
Summa confessorum. — [Augsburg: Günther
Zainer], 1476. — 2°, 394 f.

H 7365; BMC II 322; Ce³ J-316; Collijn: Stockholm
598; IBP 3119; IGI 5263; Sack 2062.

Vietām ksilogrāfiski, vietām sarkani iniciāļi, rubrikas.

15. gs. iesējums — koka vāki, zamšāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi (3 trūkst). Viens slēdzis, otrs saglabājies daļēji. Kēde.

Vāku iekšpusēs ielīmētas aprakstīta pergamenta lapas.

Местами ксилографические инициалы, местами красные инициалы, рубрики.

Переплет XV в. — доски, замша с тиснением. Метал. украшения (нет 3). Одна застежка, вторая сохранилась частично.

Внутри переплета наклеены листы рукописного пергамена.

Teils Holzschnitt-, teils rote Initialen, Rubriken. Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Wildleder, Blinddruck. Beschläge (3 fehlen). Eine Schliesse, Reste der anderen. Kette. Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Pergamentblätter eingeklebt.

RH 1
102

JOHANNES XXI, papa v. Petrus Hispanus.

JOHANNES JACOBUS DE MANLIIS v. Manliis,
Johannes Jacobus de.

115

JOHANNES DE LAPIDE (?—1496). Resolitorium dubiorum circa celebrationem missarum occurrentium. — Leipzig: Melchior Lotter, 10. V 1499. — 4°, 26 f.

HC 9917; Colijn: Uppsala 827; IBP 3187; Feigelmanas 256.

Allig. ad: Nr. 13.

RH 1
31_{II}

JOHANNES DE LAPIDE in: Ambrosius, S. Opera.

JOHANNES MONACHUS v. Gerardus, monachus Cisterciensis.

116

JOHANNES NIVICELENSIS. Concordantiae Bibliae et Canonum. — [Basel: Nicolaus Kessler, ca 1488]. — 2°, 50 f.

HC 9412; BMC III 773 (s. a.); Ce³ J-381; IBP 3191.

Sarkani iniciāļi, rubrikas.

Красные инициалы, рубрики.

Rote Initialen, Rubriken.

Allig. ad: Nr. 33.

RH 1
22_{II}

JOHANNES REGIOMONTANUS (1436—1476). Calendarium. — [Nürnberg: Johannes Regiomontanus, 1474]. — 4°, 32 f.

HC 13775; BMC II 456; Ce³ R-92; IBP 4693; Klebs 836.1.

1^a. lp. tabula rokrakstā, kalendārā papildinājumi rokrakstā.
Saules un mēness fāzes iekrāsotas ar dzeltenu krāsu.
16. gs. iesējums — teļāda ar spiestu ornamentu.

На л. 1^a рукописная таблица, в календаре рукописные дополнения.
Фазы солнца и луны раскрашены желтой краской.
Переплет XVI в. — кожа с тиснением.

Auf Bl. 1^a eine handschriftliche Tabelle, im Kalendarium handschriftliche Ergänzungen.
Phasen der Sonne und Mond gelb koloriert.
Einband (16. Jh.): Kalbleder, Blinddruck.

Aser.: F. tit.: «Ioannes Bauarus. D. s.» [17 saec.].

Allig. ad: Panormitanus, Antonius. De dictis et factis Alphonsi. — Basel, 1538.

RH 1
36_{IV}

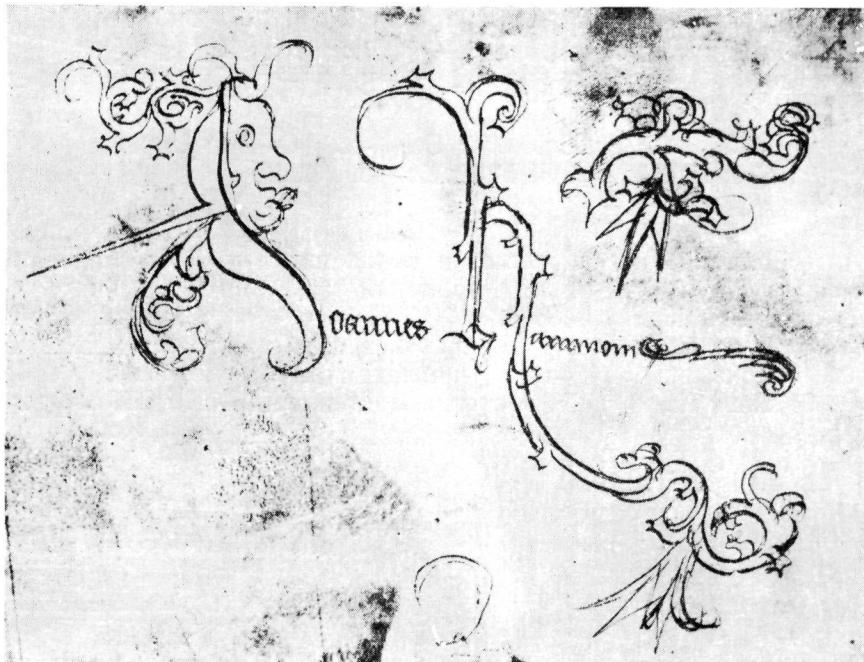
JOHANNES DE SANCTO GEMINIANO (?—1323). Liber de exemplis et similitudinibus rerum. Ed. Helwicus Teutonicus. — [Köln: Johann Koelhoff, ca 1485]. — 2°, 522 f.

HC 7542; Ce³ J-428; Collijn: Uppsala 851; IBP 3235; IGI 5354.

Sarkani iniciāļi, rubrikas.
15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi. Slēdži daļēji saglabājušies. Ķede.

Красные инициалы, рубрики.
Переплёт XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения. Застежки сохранились частично. Цепь.

Rote Initialen, Rubriken.
Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge. Schliessen teilweise erhalten. Kette.

Grāmatas beigās piesieta 1 perga-
menta lapa ar zīmējumu un pa-
rakstu:

В конце книги приплетен 1 пер-
гаменный лист с рисунком и над-
писью:

Am Ende eingebunden 1 Perga-
mentblatt mit Zeichnung und Be-
schriftung:

«*Ioannes
Hammonicus*».

RH 1
158

JOHANNES DE URBACH v. Auerbach, Johannes.

II9

JOHANNES DE VERDENA (?—1437). Ser-
mones Dormi secure de sanctis. — Nürnberg:
Anton Koberger, 5. I 1494. — 2°, 88 f.

HC 15979; BMC II 438; Ce³ J-470; Collijn: Uppsala
872; IBP 3259; Боброва 471.

Sarkani un zili iniciāļi,
vietām rubrikas.

Красные и синие ини-
циалы, местами рубри-
ки.

Rote und blaue Initia-
len, stellenweise Rubri-
ken.

Allig. ad: Nr. 120.

RH 1
151_{II}

120

JOHANNES DE VERDENA. Sermones Dormi
secure de tempore. — Nürnberg: Anton Ko-
berger, 12. III 1498. — 2°, 54 f.

HC 15977; BMC II 444; Ce³ J-468; Collijn: Uppsala
870; IBP 3257; IGI 5375; Боброва 466.

Sarkani un zili iniciāļi,
rubrikas.
16. gs. iesējums — koka
vāki, tēlāda ar spiestu
ornamentu. Apkalumi
(2 trūkst). Slēdžu deta-
ļas. Kēde.

Красные и синие ини-
циалы, рубрики.
Переплет XVI в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
Метал. украшения (нет
2). Остатки застежек.
Цепь.

Rote und blaue Initia-
len, Rubriken.
Einband (16. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder, Blind-
druck. Beschläge (2 feh-
len). Reste von Schlies-
sen. Kette.

Allig.: Nr. 119.

RH 1
—
151I

121

**JORDANUS DE QUEDLINBURG (XIV
saec.). Postillae de tempore et sermones.** —
Strassburg: [typographus Jordani de Qued-
linburg (=Georg Husner)], 1483. — 2°, 418 f.

HC 9438; BMC I 131; Ce³ J-477; Collijn: Uppsala
875; IBP 3275; IGI 5381; Sack 2156.

Sarkani iniciāļi, 5 grezni
iniciāļi (sarkans ar mel-
nu), rubrikas.
15./16. gs. iesējums —
koka vāki, tēlāda ar
spiestu ornamentu. Ap-
kalumi. Slēdžu detaļas.
Kēde.

Красные инициалы, 5
роскошных инициалов
(красные с черным),
рубрики.
Переплет XV/XVI в. —
доски, кожа с тисне-
нием. Метал. украше-
ния. Остатки застежек.
Цепь.

Rote Initialen, 5 Pracht-
initialen (rot und
schwarz), Rubriken.
Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder,
Blinddruck. Beschläge.
Reste von Schliessen.
Kette.

RH 1
—
106

Registrum

Incipit registrum sermonum de sanctis
fratris Jordani de quedeli nburg lectoris
Magdeburgensi ordinis fratrum leonis
marianum.

Te materie
in loco pte legenti pnpn occurant ad
pntz tabula recurreat
qua faciliter qd queri
muneat fin numeros
itteras quo pnciale buvo opere sunt
distincte et nota q numeri hic signati no
quorant folia libri sed pnciales opere ut
pater aduentent lucidu distinguant.

Abdicationis temporalium
ser gradus. cxxiiij. **S** **E**
Abysmus quod de sanctis tho
mas. xxiij. **D**
Abnegare seipsum d homo quoad hce
quing. x. a. d. a. lxxij. a. cxxij. **A**
Abioluta a peccato tenui a sacerdos quo
modo differunt. xxiij. **E**
Abstractio an quis possit esse ab enim so
licitudine. xl. **D**
Abstractio exter esse mens ob hys. xl. **E**
cli. A. a. cxiij. **A**
Abstractione anime triplex. cxxij. **E**
Abstractione homini che ab omnibz solici
tudinean sit possibile. xl. **D**
Abstractione mens a temporalibus triplex
cxiij. h. Cx. **E**
Actionis sanctitudo. xc. **E**
Actus vite et pnciplatius compatri. iiij. **B**
Aduentus xpi super pncipius sur. xpi. **A**
Adulterium quemodo multi committunt
Ipsa hister. cl. **E**
Aduersitatis et prosperitatis quo
modo variatur vita hominis. cx. **D**
Affectione inordinata quemodo obliquat
Hominem. xxiij. **S**

Agne dilectionis Ise moraliter. xvi. p. 10.
Agni innocencia et misericordia. cxxij. **A**
Agnetis certamen triplex. xlvij. **S**
Ale contemplationis ad similitudinem
Exhibitor. qxiij. **A**
Ale anime que sunt. chxvij. **A**
Alia dupli ascendit in tecu. cor. **A**
Ale anime morales sunt te. celij. **S**
Altaria anime quaquier. cxxvi. **G**
Amande sunt creature sic. lxxij. **E**
Amabilem deo losem faciunt h. xciij. **A**
Amoris oblati ad iobanne signa. xij. **A**
Amantes quo imperfete lequantur. cxxij. a
Amor languescit causat hce. cxiij. **A**
Amor tria facit in beatis. cxiij. **B**
Amore dei pntre feruere languere et sui
quomodo differunt. cdxij. **A**
Amor diuinus insicit tubo medio. xxiij. **E**
Amor quomodo animam astrinxit deo.
cxiij. **E**
Amoris ascensus ad tecum. xlj. **E**
Amoris via. cxiij. **E**
Amoris diuinum suavitatem mens assequi
tur et tribus. cxiij. **E** **G**
Amoris oblati gradus treo. cxiij. **J**
Amor dupla amicitie et pncipie. cxxij. **E**
Amici oblati tripliciter. xxiij. **A**
Amplexus xpi duplex fructus. xlj. **E**
Angelis cognata virginitas. ppter. vi. **D**
Angelus alter quare de augustin. xl. **A**
Angelorum triplex mortuorum operatio. ce
cularis rectus et obliquus. cxiij. **A**
Angelica natura quomodo innuit ma
riam in mundum. clj. **D**
Angelis quomodo nos conformare de te
muis fin singulos ordines. clj. **E**
Angeli quomodo semper assitunt coram
domino. clj. **B**
Angelorum quanta humilitas. cxxij. **B**
Angeli qualiter cultodi. et hominico.
clxij. **E**
Angelica caritas ad nos q magna.
cxiij. **B**
Angelus quid sit et quantum ad natura
rbum ad officium. cxxij. **E** **B**

JORDANUS DE QUEDLINBURG. Sermones
Dan de sanctis. — Strassburg: Johann Grü-
ninger, 28. III 1484. — 2°, 324 f.

HC 9440; BMC I 102; Ce³ J-479; Collijn: Stockholm
620; Collijn: Uppsala 876; IBP 3277; IGI 5382; Sack
2158.

Sarkani iniciāli, 4^b. lp.
grezns iniciālis (sar-
kans ar melnu), rubri-
kas.

15. gs. iesējums — koka
vāki, tēlāda ar spiestu
ornamentu. 2 metāla uz-
stūri. Slēdži. Kēde.

Красные инициалы, на
л. 4^b роскошный ини-
циал (красный с чер-
ным), рубрики.

Переплет XV в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
2 метал. уголка. За-
стежки. Цепь.

Rote Initialen, auf Bl.
4^b eine Prachtinitiale
(rot und schwarz), Rub-
riken.

Einband (15. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder, Blind-
druck. 2 Kantenbeschlä-
ge. Schliessen. Kette.

RH 1
—
82

JOSEPHUS FLAVIUS (ca 37—ca 100). *De antiquitate Iudaica. De bello Iudaico.* Trad.
Rufinus Aquileiensis. Cum Vita Josephi. Ed.
Hieronymus Squarzaficus. — Venezia: Alber-
tinus Vercellensis pro Octaviano Scoto, 23. X
1499. — 2°, 276 f.

HC 9455; BMC V 421; Ce³ J-487; IBP 3281; IGI 5390;
Sack 2163; Feigelmanas 261.

18. gs. ādas iesējums.
Uz malām neskaitāmas
piezīmes.

Кожаный
переплет
XVIII в. На полях мно-
гочисленные записи.

Ledereinband (18. Jh.).
Zahlreiche Randbemer-
kungen.

Uz muguriņas ar zeltu iespiests:
На корешке золотом вытиснено:
Auf dem Rücken in Golddruck ge-
prägt:

«Josephus de
Antiqu, ac de
bello Judaico.
Vent. 1499».

Ascr.: F. 1^a: «J. E. Pohrt» [XIX saec.]
F. 2^a: «Collegius SS^a. An[n]unciata Camevini».

RH 1
—
135

**JUDAEI. DE COMMUNIONE ET CONVERSATIONE
JUDAEORUM ET CHRISTIANORUM v. Commu-
nione . . .**

Liber sermonum sancti leonis primi pape doctoris floridissimi ac eloquentissimi incipit feliciter.

Sermo primus de ordinacione sua in pontificem.

Audem domini loquac̄ os meum.
et nomen sanctum eius anima mea
et spiritus caro ac lingua benedī-
cat. Quia non verecunde sed nigra-
te mentis indicium est beneficia ra-
cere diuina. et satis dignum est a
sacrificijs dominice landis. obsequijs
osceracionis pontificis inchoa-
re. quia in humilitate nostra memor fuit nostri dominus
et bndixit nobis. qd fecit mirabilia magis solus. vt pñtem
me concerneret vestre sanctitatis affectio quem fecerat
necessitas longe peregrinationis absentem. Ago igitur
deo nostro gracias semperqz acturus pro omnibus que
retribuunt michi. vestri quoqz fauoris arbitriū debita gra-
ciaruz actione concelebro. euidenter intelligēs. quātum
michi reuerencie amoris et fidei possint studia vestre di-
lectionis impendere animarum restratum salutem pasto-
rati sollicitudine cupienti. qui tam sanctum de me nullis
ad modum precedentibus meritis iudicium protulisti.
Obsecro igit p misericordias dominii. iuvate votis quem
desiderys expertis ut spiritus gracie maneat in me et iu-
dicia vestra non fludent. Prestet in commune omnib⁹
nobis pacis bonum. qui nobis studia vnaminitatis insu-
dit. vt omnibus diebus vite mee in omnipotentis dei ser-
uiciū et vestra paratus obsequia cum fiducia possim do-
minū depari. pat sancte oscura eos in nomine tuo quos
pedisti michi. semperqz vobis pficiētib⁹ ad sa'utē magis
amma mea dominum. et in futuri retribucione iudicij ita

124

KANNEMANN, JOHANNES. *Passio Jesu Christi nec non alias tractatus de Christi passione, sive Collectura.* — Rabanus Maurus. *Historia S. Catherinae.* — [Nürnberg: Peter Wagner, non post 15. VI 1491]. — 4°, 88 f., 1 ill.

HC 9759; BMC II 464; Ce³ K-8; Collijn: Uppsala 929 (s. a.); IBP 3327.

Tekstā pasvītrojumi un piezīmes.

Подчеркивания и записи в тексте.

Unterstreichungen und Bemerkungen im Text.

Allig. ad: Nr. 88.

RH 1
75_{III}

125

LACTANTIUS, LUCIUS COELIUS FIRMIANUS (ca 250—325). *Opera.* — Rostock: Fratres Domus Horti Viridis ad S. Michaelem, 9. IV 1476. — 2°, 205 f.

HC 9812; BMC II 566; Ce³ L-7; Collijn: Stockholm 644; IBP 3338.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

Красные инициалы,
рубрики.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Allig. ad: Nr. 127.

RH 1
61_{II}

126

LACTANTIUS, LUCIUS COELIUS FIRMIANUS. *Opera.* Ed. Johannes Andreae, episcopus Aleriensis. — Venezia: Simon Bevilacqua, 4. IV 1497. — 2°, 140 f.

HC 9818; BMC V 522; Ce³ L-13; IBP 3344; IGI 5630;
Sack 2207.

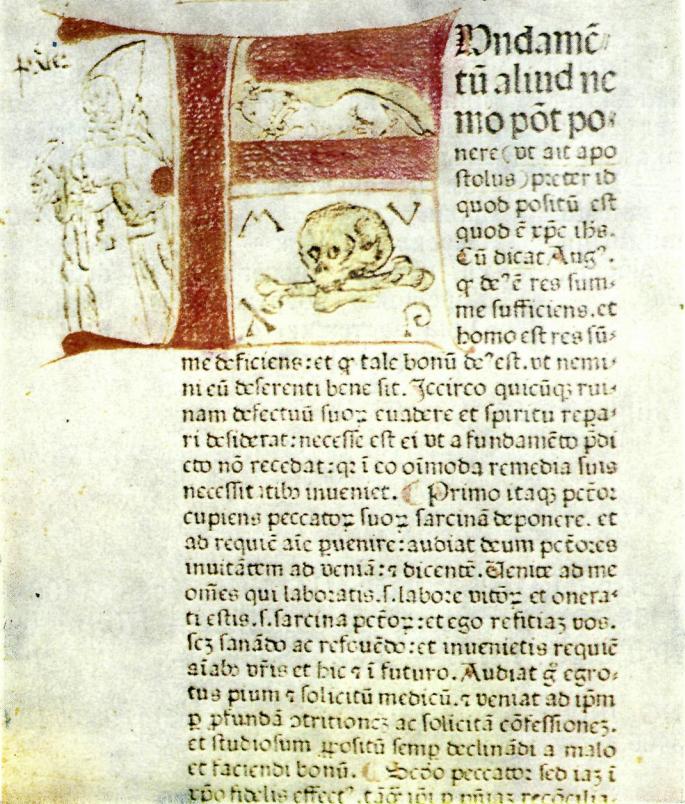
15./16. gs. iesējums —
koka vāki, tēlāda ar
spiestu ornamentu, mu-

Переплет XV/XVI в. —
доски, кожа с тисне-
нием, корешок повреж-

Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder,
Rücken beschädigt,

Prologus

Prologus Ludolphi carthusiensis in meditationes vite Ihu ppi.

Ludolphus de Saxonia. Meditationes vitae Jesu Christi. — Nürnberg: 1478. — 1^a f. Nr. 132.

guriņa bojāta. Slēdžu
detaļas.
Tekstā pasvītrojumi un
piezīmes.

ден. Остатки застежек.
В тексте подчеркива
ния и записи.

Blinddruck. Reste von
Schliessen.
Unterstreichungen und
Bemerkungen im Text.

Allig.: Nr. 152.

RH 1
1571

LAPIDE, JOHANNES DE v. Johannes de Lapide.

Legenda S. Annae v. Anna, S.

127

LEO I (papa ?—461). Sermones. Ed. Johannes Andreas, episcopus Aleriensis. — [Basel: Michael Wenssler, ca 1474/75]. — 2°, 154 f.

H 10014; Ce³ L-132 (ca 1474); Collijn: Stockholm 649; Collijn: Uppsala 946; IBP 3393; IGI 5724.

Sarkani un zili iniciāļi,
4^a. lp. grezns daudzkrā-
sains iniciālis ar zeltu
un vinjeti, rubrikas.
15. gs. iesējums — koka
vāki, teļāda ar spiestu
ornamentu, muguriņa
bojāta. Viens slēdzis,
otra detaļas. Kēde.

Красные и синие ини-
циалы, на л. 4^a рос-
кошный многокрасоч-
ный инициал с золо-
том и виньеткой, руб-
рики.
Переплет XV в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
Корешок поврежден.
Одна застежка, остат-
ки второй. Цепь.

Rote und blaue Initia-
len, auf Bl. 4^a eine
mehrfarbige Initiale mit
Gold und Vignette, Rub-
riken.

Einband (15. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder, Blind-
druck. Rücken beschä-
digte. Eine Schliesse,
Reste der anderen. Kette.

Allig.: Nr. 125.

RH 1
61₁

128

**LEONARDUS DE UTINO (ca 1400—
1469/70). Sermones de sanctis. — [Köln: Ul-
rich Zell], 1473. — 2°, 243 f.**

HC 16128; Ce³ L-151; Collijn: Uppsala 950; IBP
3406.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.
15. gs. iesējums — koka
vāki, teļāda ar spiestu
ornamentu. Apkalumi
(1 trūkst). Viena slēdža
detaļas, otrs nav sagla-
bājies. Kēde.

Красные инициалы,
рубрики.
Переплет XV в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
Метал. украшения (нет
1). Остатки одной за-
стежки, следы второй.
Цепь.

Rote Initialen, Rubri-
ken.
Einband (15. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder, Blind-
druck. Beschläge (1
fehlt). Reste einer
Schliesse, Spuren der
anderen. Kette.

RH 1
159

129

**LIBELLUS DE MODO CONFITENDI ET
POENITENDI. — Antwerpen: Gerard Leeu,
28. I 1485. — 4°, 28 f.**

HC 11494; Ce³ M-764.

Trūkst 1. lp. (sign. a¹).
Sarkani iniciāļi.
15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu, mūguriņa bojāta. Slēdžu detaļas.

Нет л. 1.
Красные инициалы.
Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Корешок поврежден. Остатки застежек.

Bl. 1 fehlt.
Rote Initialen.
Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Rücken beschädigt, Blinddruck. Reste von Schliessen.

Allig.: Nr. 90, 186, 9, 178, 70, 24.

RH 1
4_I

130

LIVIUS, PATAVINUS TITUS (59 a. ae. n.—17). Historiae Romanae decades. Ed. Marcus Antonius Sabellicus. — Venezia: Philippus Pincius pro Lucantonio Giunta, 3. XI 1495. — 274 f., ill.

HC 10141; BMC V 496; Ce³ L-247; IBP 3431; IGI 5780; Sack 2256; Apīnis—Šiško 35; Св. кат. ГБЛ 142.

Trūkst 274. lp. (tukšā). 4 ilustrācijas daļēji iluminētas.
16. gs. iesējums — kartons, cūkāda ar spiestu ornamentu, saglabājušies daļēji. Iesējums реставрирован в XIX в. Vietām piezīmes uz mālam.

Нет л. 274 (чистого). 4 гравюры частично раскрашены.
Переплет XVI в. — картон, свиная кожа с тиснением (сохранилась частично). Переплет реставрирован в XIX в. Местами записи на полях.

Bl. 274 (leer) fehlt.
4 Holzschnitte teilweise koloriert.
Einband (16. Jh.): Papplederband, Blinddruck. Leder teilweise erhalten. Einband im 19. Jh. restauriert.
Einige Randbemerkungen.

Ascr.: F. 1^a: «Caspar Schaber».

RH 1
85

131

LOCHMAIER, MICHAEL (II parte XV saec.). Parochiale curatorum. — Leipzig: Melchior Lotter, 28. IV 1499. — 4°, 126 f.

HC 10170; BMC III 650; Collijn: Uppsala 969; Feigelmanas 276, 277.

Trūkst 126. lp. (tukšā). 16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu

Нет л. 126 (чистого).
Переплет XVI в. — доски, кожа с тиснением.

Bl. 126 (leer) fehlt.
Einband (16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blind-

ornamentu. Slēdžu de-
taļas.

Остатки застежек.

druck. Reste von Schlies-
sen.

- Allig.: 1, Pseudo-Albertus Magnus. Epitome als Compendium theologiae veritatis. — Köln: Heinrich Quentell, 1503.
2. Nr. 48.
3. Nr. 136.
4. Heinricus de Hassia. Secreta sacerdotum. — Leipzig: Melchior Lotter, 1501.

RH 1
33I

LOMBARDUS, PETRUS v. Petrus Lombardus.

132

**LUDOLPHUS DE SAXONIA (?—1378). Me-
ditationes vitae Jesu Christi. — Nürnberg:
Anton Koberger, 20. XII 1478. — 2°, 372 f.**

HC 10292; BMC II 417; Ce³ L-339; Collijn: Stockholm 678; IBP 3474; IGI 5872; Зданевич 290.

Sarkani iniciāļi, 1^a. lp.
daudzkrāsains iniciā-
lis — miniatūra, rubri-
kas.

15. gs. iesējums — koka
vāki, tēlāda ar spiestu
ornamentu, muguriņa
bojāta. Apkalumi (3
trūkst). Slēdži. Ķēde.
Vietām nelielas piezī-
mes uz malām.

Красные инициалы, на
л. 1^a многокрасочный
инициал — миниатюра,
рубрики.

Переплет XV в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
Корешок поврежден.
Метал. украшения (нет
3). Застежки. Цепь.
Местами небольшие за-
писи на полях.

Rote Initialen, auf Bl.
1^a eine mehrfarbige Ini-
tiale—Miniatur. Rubri-
ken.

Einband (15. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder, Blind-
druck. Rücken beschä-
dig. Beschläge (3 feh-
len). Schliessen. Kette.
Stellenweise Randbe-
merkungen.

133

**LUDOLPHUS DE SAXONIA. Meditationes
vitae Jesu Christi. — Strassburg: [typogra-
phus operis Vitas Patrum], 18. X 1483. — 2°,
330 f.**

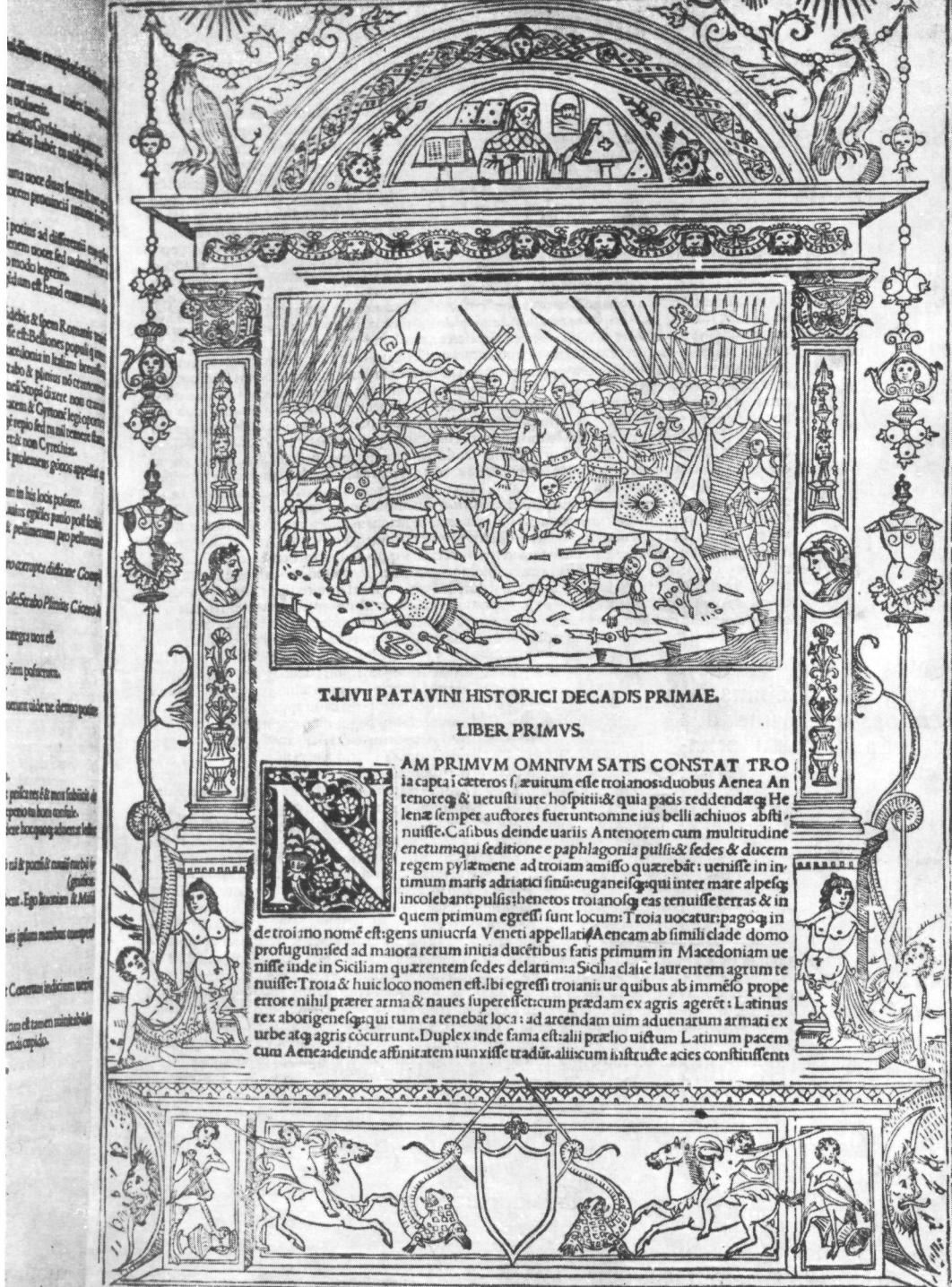
HC 10293; Ce³ L-343; Collijn: Uppsala 975; IBP
3477; Sack 2284; Зданевич 291.

Sarkani iniciāļi, 1^a. un
4^a. lp. grezni iniciāļi
aveņu krāsā, rubrikas.
15. gs. iesējums — koka

Красные инициалы, на
л. 1^a и 4^a роскошные
малинового цвета ини-
циалы, рубрики.

Rote Initialen, auf Bl.
1^a und 4^a himbeerfar-
bene Prachtinitialen,
Rubriken.

RH 1
133

Livius, Patavinus Titus. Historiae Romanae decades. — Venezia: 1495. — 21^a f. Nr. 130.

vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi. Slēdži. Ķede. Vāku iekšpusēs ielīmētas apdrukātās lapas (Nr. 211).

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения. Застежки. Цепь. Внутри переплета наклеены листы печатного издания (№ 211).

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge. Schliessen. Kette. Auf den Innenseiten der Deckel sind bedruckte Einbandmakulatur eingeklebt (Nr. 211).

RH 1
132

LUTREA, PETRUS DE v. Petrus Blesensis de Lutrea.

134

MANLIIS, JOHANNES JACOBUS DE. Luminare maius super Mesue Antidotarium et Practica. — Venezia: Bernardinus Stagninus de Tridino, 2. I 1499. — 2°, 76 f.

H 10713; BMC V 368; Ce³ M-209; IBP 3562; IGI 6133; Klebs 662.3.

Trūkst 76. lp. (tukšā). 19./20. gs. iesējums — kartons, gaišbrūna āda ar brūnu spiestu ornamentu.

Нет л. 76 (чистого). Переплет XIX/XX в. — картон, светло-коричневая кожа с коричневым тиснением.

Bl. 76 (leer) fehlt. Einband (19./20. Jh.): hellbraunes Pappleder, brauner Blinddruck.

RH 1
66

135

MANUALE PAROCHIALIUM SACERDOTUM MULTUM PERUTILE. — [Leipzig: Konrad Kachelofen, ca 1489?], — 4°, 14 f.

HC 10727 (Strassburg, 1490); Ce³ M-219; BMC III 625; Collijn: Uppsala 1002, 1003; IBP 3576; Feigelmanas 286.

Pasvītrojumi tekstā.

Подчеркивания в тексте.

Unterstreichungen im Text.

Allig. ad: Nr. 88.

RH 1
75_{IV}

136

MANUALE PAROCHIALIUM SACERDOTIUM MULTUM PERUTILE. Acc. Methodus confitendi mutos et casus episcopales et papales. — [Köln: Heinrich Quentell], 1498. — 4°, 10 f.

R 616.

Sign. aa⁶, bb⁴. 39 l.

Allig. ad: Nr. 131.

RH 1
33_{IV}

137

MARTIALIS, MARCUS VALERIUS (ca 40—102). Epigrammata cum commentariis Domitii Calderini et Georgii Merulae. — Venezia: Christophorus de Pensis, 1. VIII 1495. — 2°, 160 f.

HC 10824; BMC V 469; Ce³ M-312; IBP 3613; IGI 6231; Sack 2359.

Kartona vāki.

Картонный переплет.

Pappeinband.

Ascr.: F. 1^a: «Ex libris baronis de Hahn».

Sig.: F. 1^a: «Latvijas vēstures institūts».

Allig.: Nr. 177.

RH 1
175_I

138

MARTINUS POLONUS (?—1279). Margarita decreti seu tabula Martiniana decreti. — [Nürnberg: Anton Koberger, 1491/93]. — 2°, 106 f.

HC 10835; BMC II 438; Ce³ M-326; Collijn: Stockholm 702; Collijn: Uppsala 1016 (s. a.); IGI 6242.

Trūkst 106. lp. (tukšā).
Sarkani iniciāļi, rubri-

Нет л. 106 (чистого).
Красные инициалы,
рубрики.

Bl. 106 (leer) fehlt.
Rote Initialen, Rubri-
ken.

Allig. ad: Nr. 33.

RH 1
22_{III}

139

MAYRONIS, FRANCISCUS DE (?—1327).
*Sermones de tempore. P. I. — [Bruxelles:
Fratres vitae communis, ca 1484]. — 2°, 330 f.*

HC 10529; BMC IX 175 (s. a.); IBP 3669.

Trūkst 31. un 330. lp.
(tukšās).

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

15. gs. iesējums — koka
vāki, teļāda ar spiestu
ornamentu. Metāla uz-
sturi. Slēdžu detaļas.
Kēde.

Priekšējā vāka iekšpusē
ielīmēta aprakstīta lapa
ar notim (15. gs.?).

Нет л. 31 и 330 (чи-
стых).

Красные инициалы,
рубрики.

Переплет XV в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
Метал. канты. Остатки
застежек. Цепь.

Внутри верхней доски
наклеен рукописный
лист с нотами (XV в.?).

Bl. 31 und 330 (beide
leer) fehlen.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Einband (15. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder, Blind-
druck. Kantenbeschläge.
Reste von Schliessen.
Kette.

Auf die Innenseite des
Vorderdeckels ist ein
handschriftliches Blatt
mit Noten (15. Jh.?) ein-
geklebt.

Ascr.: F. 1^a: «Sermo[n]es maronis».

RH 1
152

140

**MEFFRET (XV saec.). Sermones de tempore
et de sanctis, sive Hortulus reginae. P. I,
III. — [Basel]: Berthold Ruppel, [post 21. IV
1488]. — 2°, P. I: 200 f., P. III: 172 f.**

H 11000; BMC III 779; Ce³ M-444; C 3969 et 3962;
IBP 3686; Sack 2422 (P. III).

Sarkani iniciāļi, vietām
rubrikas.

15./16. gs. iesējums —
koka vāki, teļāda ar
spiestu ornamentu. Ap-
kalumi (2 trūkst). Slē-
džu detaļas.

Vākos ielīmētas apdru-
kātas lapas (Nr. 197,
209).

Красные инициалы,
местами рубрики.

Переплет XV/XVI в. —
доски, кожа с тисне-
нием. Метал. украше-
ния (нет 2). Остатки
застежек.

Внутри переплета на-
клеены листы печатно-
го издания (№ 197,
209).

Rote Initialen, stellen-
weise Rubriken.

Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder,
Blinddruck. Beschläge
(2 fehlen). Reste von
Schliessen.

Auf den Innenseiten der
Deckel sind bedruckte
Einbandmakulatur ein-
geklebt (Nr. 197, 209).

RH 1
96

141

METHODUS UTRIUSQUE IURIS. — Köln:
Johann Koelhoff, sen., 24. XII 1481. — 2°,
34 f.

HC 11125; BMC I 224; Collijn: Uppsala 1035; IGI
6400; Feigelmanas 306.

Sarkani un zili iniciāļi,
rubrikas.

15. gs. iesējums — koka
vāki, teļāda ar spiestu
ornamentu. Metāla po-
gas. Slēdžu detaļas.
Ķede.

Красные и синие ини-
циалы, рубрики.

Переплет XV в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
Метал. «жуки» — шпо-
ны. Остатки застежек.
Цепь.

Rote und blaue Initia-
len, Rubriken.

Einband (15. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder, Blind-
druck. Messingbuckeln.
Reste von Schliessen.
Kette.

Allig.: Nr. 61, 145.

RH 1
1381

142

**MICHAEL DE DALEN (XV saec.). Casus
summarii decretalium, Sexti et Clementi-
narum. — Basel: Michael Wenssler, 25. VIII
1479. — 2°, 100 f.**

H 4658; BMC III 727; Ce³ M-532; IBP 3723; Sack
2444.

Ūdenstraipi.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

19./20. gs. iesējums —
āda ar spiestu orna-
mentu.

Пятна от сырости.

Красные инициалы,
рубрики.

Кожаный переплет
XIX/XX в. с тиснением.

Wasserflecken.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Ledereinband (19./20.
Jh.), Blinddruck.

RH 1
83

143

**MILIS, JOHANNES (XV saec.). Repertorium
iuris. — Basel: Nicolaus Kessler, 15. III
1488. — 2°, 155 f.**

H 11156; BMC III 766; Ce³ M-573; IBP 3737; IGI
6432; Sack 2452; Зданевич 314.

16. gs. iesējums — koka
vāki, teļāda ar spiestu
ornamentu. Apkalumi

Переплет XVI в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
Следы метал. украше-

Einband (16. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder, Blind-
druck. Spuren von Be-

nav saglabājušies. Viens slēdzis, otra detaļas.

ний. Одна застежка, остатки второй.

schlägen. Eine Schliesse, Reste der anderen.

Ascr.: F. 1^b: «Prodiit hic liber typis expressij in lucem A[nn]o 1488 Basileae literis Nicolai Kessleri ejusdem sumptibus, ut pagina ultima in fine reperit[um]».

F. tit.: «Sum Thomae Ludwelii».

Allig. ad: Petrus Ravennas. Compendium iuri. — Köln: 1508.

RH 1
76_{II}

144

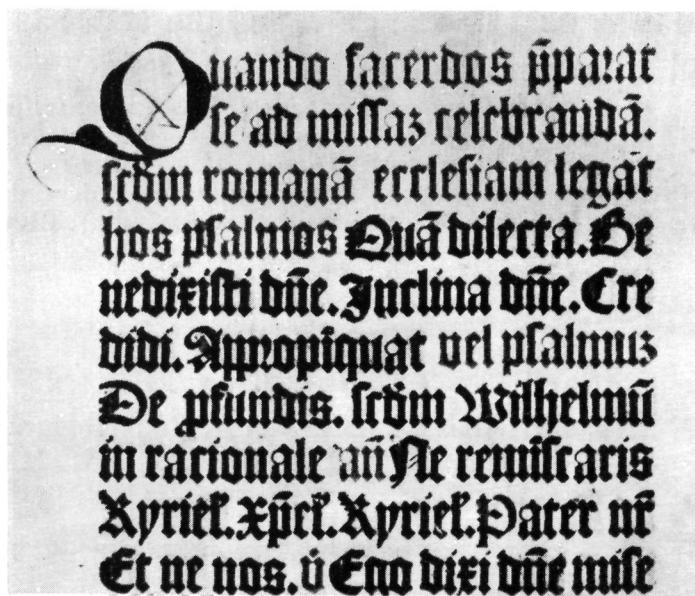
MISSALE VIBURGENSE. — Lübeck: Stephan Arndes, 20. IX 1500. — 2°, 270×183 mm, 232 f., 1 ill. xyl., 7 init. xyl.

Sign. [5] a⁸ - l⁸m¹⁰g³⁺⁸n⁸ - z⁸ r⁸ g⁸ t⁸ n⁶.

Paginatio: [5] a^{XX} — d^{XX} l^{XVIII} [11] f^{XX} — i^{XX} k^{VIII} [30] 32 l. (f. 108—114 — 19 l.).

F. 1: vacat.

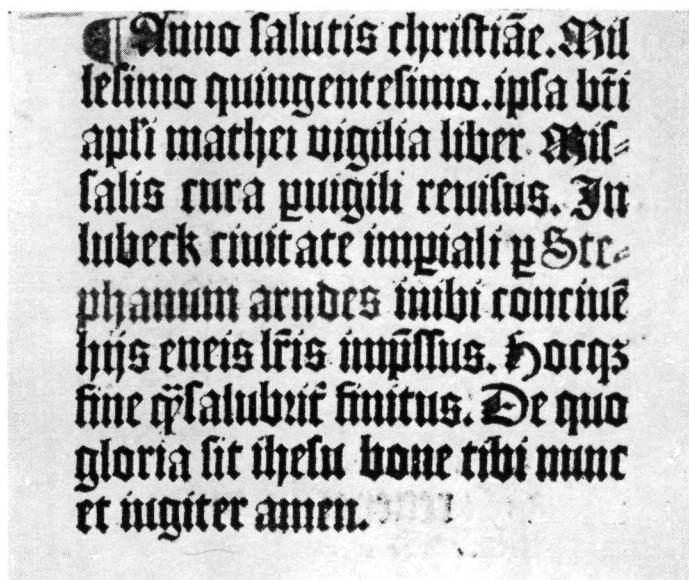
F. 2^a:

F. 3—5: Calendarium.

F. 107^a vacat.

F. 107^b ill. xyl.

F.: 6^a (sign. a¹), 15^b (sign. b²), 84^a (sign. k⁷), 98^b (sign. m⁵), 103^a (sign. m¹⁰), 115^a (sign. n¹), 148^b (sign. r²) — init. xyl.

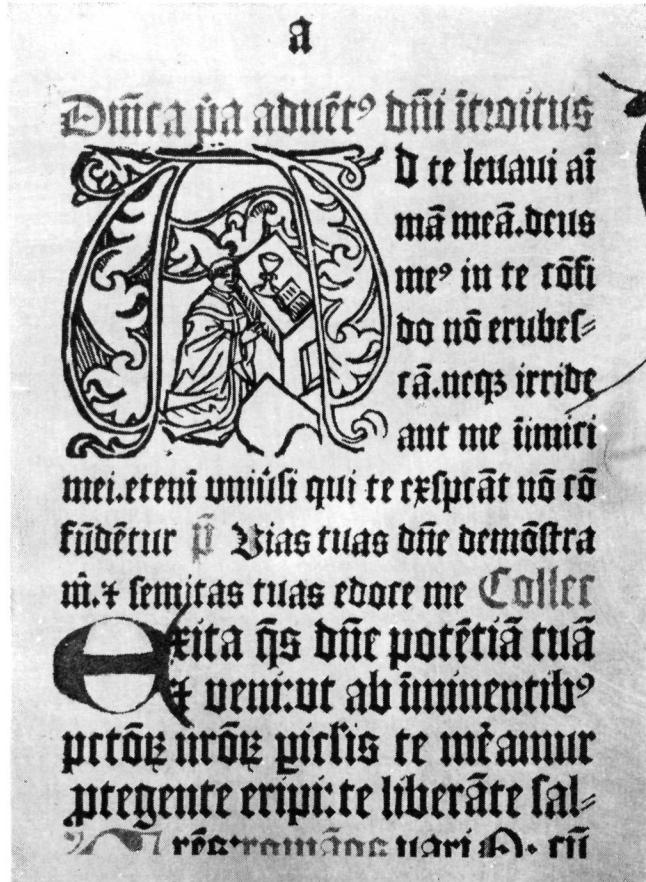
Pergaments. Divkrāsu iespiedums — melns un sarkans. Vietām zili iekrāsoti iniciāļi. 17./18. gs. iesējums — koka vāki, melna āda ar spiestu ornamentu. Metāla pogas. Slēdži.

Пергамен. Двухцветная печать — черная и красная. Местами рукописные синие инициалы. Переплет XVII/XVIII в. — доски, черная кожа с тиснением. Метал. «жуки» — шпоны. Застежки.

Pergament. Zweifarbig Druck (schwarz und rot). Stellenweise handgefertigte blaue Initialen. Einband (17./18. Jh.): Holzdeckel, schwarzes Leder, Blinddruck. Messingbuckeln. Schliessen.

Ascr.: F. 1^a: «Int jar XVC XXI do betalden de arbeydes lude dut boek vnd hort by ere altar to sute peter to sute stefan altare

Int jar v̄ōr ōgi do betalden da arbeydes lude dut boek vnd hort by
ere altar to sute peter to sute stefan altare

Peter to sunte Steffen altare».

F. 107^b: 1) «Ego Nathanael Skodeisky Pastor ad St. Johan[n]is et Consistorii Rigensi Assessor per Biennium hunc librum Errores Papicolar[um] perlegi. Anno 1715 Die Cinerum.»

2) «et Ego Joannes Augustus Mascovius, Doctor Philosophiae, Eccarto-Montanus, Saxo-[...] perlegi huncce librum, A. C. in D. C. C. C. X. III. Festo Paschalo.»

F. 232^b: «Johan Timm A[nn]o=1606 8. Februarij Riga».

in teg.: «Lateinisches Missale, gedruckt zu Lübeck 1500 durch Stephan Arndes. Pergamentdruck auf 232 Blättern. Auf dem ersten Blat steht vermerkt, dass dieses Buch von den «arbeydes lude», d. h. den Riga-schen Liggern, im J. 1521 angekauft wurde und zu ihrem Altar in der Petrikirche, dem St Stephans Altar, gehörte (Katal. d. Rig. Culturhistorischer Ausstellung, pag. 12 Nr. 77). Vom Liggerant der der Stadtbibliothek verkauft (cfr. Access. — Catal. 1890, pag. 106).»

RE

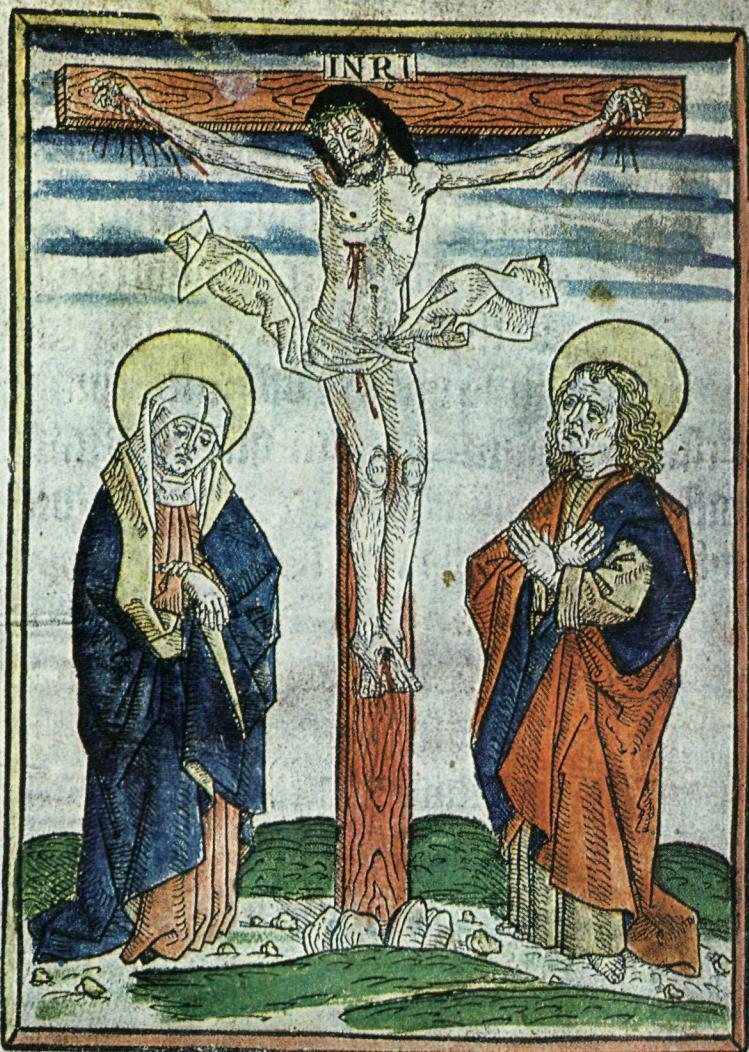
November

b	viii	Omnia scorum.
xij	e iiiij	no. Confora ansar.
ij	f iiij	no.
	g iiij	no.
x	A Nonas	
	b viii	id ^o Leonardi abba
xviij	vii	id ^o
vii	d vi	id ^o Willadi ep̄i
	e v	id ^o Theodosii mīr
xv	f iiiij	id ^o
iiiij	g iiij	id ^o marti ep̄i Mēne.
	A ij	id ^o
xij	b Idus	Brietij ep̄i
i	c xvij kl	Decemver
	d xvij kl	
ix	e xvi kl	
	f xv kl	Sol in sagitta
xvij	g xiiij kl	Octā martini
vi	A xij kl	Elisabeth vñd.
	b xij kl	
xiiij	c xi kl	
	d x kl	Cecilia v̄gis
iiij	e ix kl	Clementis p̄pe
	f viii kl	Crisogoni mīr
xi	g vij kl	Racherie v̄gis
xix	A vi kl	
	b v kl	
viiij	c ivj kl	
xvi	d ij kl	Safnimi Vigil
v	e ij kl	Andree ap̄i

RE

December

f	viii	no
ij	A iiiij	no.
	b iiij	no. Barbare v̄gis
x	c Nonas	
	b viii id ^o Nicolai ep̄i	
vii	e vii id ^o Octā andree	
	f vi id ^o Cocepio marie.	
xv	g v id ^o	
iiij	A iiiij id ^o	
	b iiij id ^o	
xij	c ij id ^o	
i	d Idus	Lucie v̄ginis
	e xix kl	Jāuarii nica ep̄i
ix	f xvij kl	
	g xvij kl	
xvij	A xvi kl	O sapia q̄ls āno
vi	b xv kl	Sol in cap̄co.
	c xij kl	
xiiij	d xij kl	Vigilia
ij	e xij kl	Thome apli
	f ei kl	
xi	g e kl	
xix	A ix kl	Vigilia
	b viii kl	Nati. dñi anasta
viiij	c vii kl	Stephani p̄thou
	d vi kl	Iohis apli t.c.
xvi	e v kl	Innocēti mīm.
v	f vij kl	Thome archiep̄i.
	g vij kl	Gisuestri pape
xiiij	A ij kl	

Ego Nathanael Scodelský Pastor ad St. Johannis et Confessori Riga
Hoegor per Biennium hunc Librum Erroresq; Papicoliq; perlegi
Anno. 1715. Die Crucis.

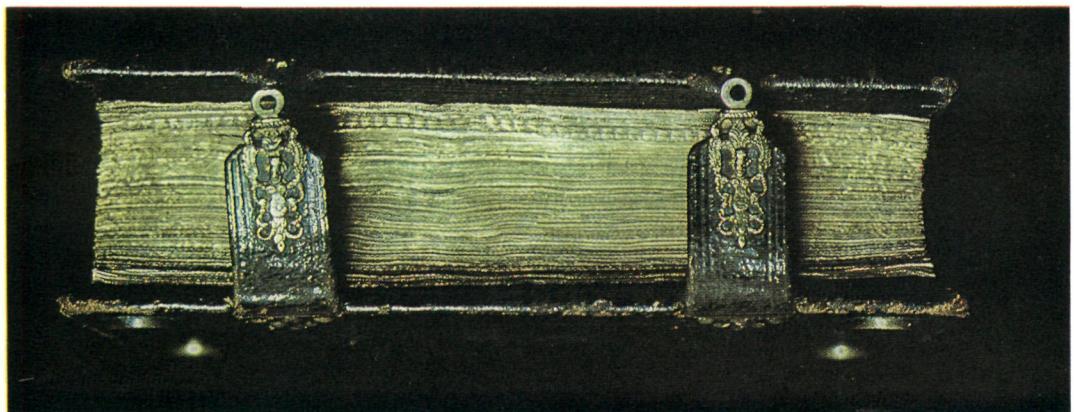
Hoc Joannes Augustus Hascovius Doctor Philosophie, Etatlo-mentarus, Saxo-
rensis patens perlegi hunc librum, A. L. M. D. C. C. X. III. Toto Pachalos.

iterū frangit partem remanentē per medi-
um dicens **Q**ui tecum viuit et regnat in
unitate spiritus sancti deus ponit illā par-
tem que est in manu sinistra in patenam;
aliam vero in dextera tenens super calicē
parū elevato calice dicens **D**er omnia se-
cula seculorum **Amen.** deponito calice sig-
natur super eum cum parte quaz tenet in
manu dices **D**ax **X** domini sit sem **X** per
vobis **X** cum. Et cum spiritu tuo **A**gnus
dei **A**gnus dei **A**gnus dei mittit particu-
lam quam tenet in manu in calicē dicens;
Fiat hec iunctio & consecratio corporis
et sanguinis domini nostri ihu xpi accipienti
bus nobis in vita eterna amen. cooperit
calicem et inclinat se ante altare **D**omi-
ne ihu xpe qui dixisti apostolis tuis paces
meā do vobis. pacem relinquo vobis. ne
respicias peccata mea. sed fidez ecclesie tue

Missale Viburgense. — Lübeck: 1500. — 5^b f. Nr. 144.

Missale Viburgense. — Lübeck: 1500. — 107^b f. Nr. 144.

MODUS LEGENDI ABBREVIATURAS IN UTROQUE IURE. — Auerbach, Johannes. Processus iudicarius. — Tractatus praesumptionum. — Dominicus de civitate Visentina. Summa qualiter notarii... debeant officium exercere. — Tractatus notariatus. — Gerardus monachus Cisterciensis. Defensorium iuris. — Inocentius IV, papa. Tractatus exceptionum. — Dinus de Mugello. De praescriptionibus. — Jacobi, Petrus. De arbitris et arbitratoribus. — Galvanus de Bononia. Differentiae legum et canonum. — Bartolus de Saxoferrato. De tabellionibus. — Speyer: Peter Drach, [ca 1478]. — 2°, 206 f.

H 11481; Ce³ M-754; Collijn: Uppsala 1054 (ca 1481); IPB 3815; Sack 2480; Feigelmanas 310.

Trükst 7. lp. Starp 68.
un 69. lp. iesietas 77.—
84. lp.

Sarkani un zili iniciāļi,
2^a. lp. divkrāsains ini-
ciālis (sarkans ar zilu),
rubrikas.

Нет л. 7. Между л. 68
и 69 вплетены л. 77—
84.

Красные и синие ини-
циалы, на л. 2^a двух-
цветный (красный с
синим) инициал, руб-
рики.

Bl. 7 fehlt. Zwischen Bl.
68 und 69 sind Bl. 77—
84 eingebunden.

Rote und blaue Initia-
len, auf Bl. 2^a eine zwei-
farbige Initiale (rot und
blau).

Allig. ad: Nr. 141.

RH 1
138_{III}

**MONTIPESSULANA, PETRUS JACOBUS DE v. Ja-
cobi, Petrus.**

MÜLLER, JOHANNES v. Johannes Regiomontanus.

146

MONTE, PETRUS DE (II parte XV saec.). Repertorium utriusque iuris. P. II—III. — [Lyon]: Nicolaus Philippi et Marcus Reinhardi, 15. IV 1480. — 2°, P. II: 218 f., P. III: 236 f.

H 11590; IGI 6723; Sack 2502.

P. II. Trūkst 1. (tukšā) un 10. lp.

Sarkani iniciāļi, rubrikas.

15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Āpkalumi. Slēdžu detaļas. Kēde.

Grāmatas sākumā iesiesta 1 apdrukāta lapa — psalmi (Nr. 212).

Во II ч. нет л. 1 (числого) и 10.

Красные инициалы, рубрики.

Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения. Остатки застежек. Цепь.

В начале книги проплетеи 1 л. печатного издания — псалтыря (№ 212).

P. II. Bl. 1 (leer) und 10 fehlen.

Rote Initialen, Rubriken.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge. Reste von Schliessen. Kette.

Am Anfang ist ein bedrucktes Blatt mit Psalmen eingebunden. (Nr. 212).

RH 1
145

147

NICOLAUS DE AUSMO (XV saec.). Supplementum summae Pisanellae et Canones poenitentiales fratris Astensis. — Köln: Konrad Winters von Homborch, 24. XII 1479. — 2°, 504 f.

HC 2160; BMC I 248; Ce³ N-64; IBP 3916.

Trūkst 504. lp. Pēdējām 7 lapām daļēji trūkst teksta.

Sarkani iniciāļi, 2^a. lp. daudzkrāsains iniciālis—miniatūra.

15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Iesējums labots. Slēdži. Kēde.

Neskaitāmas piezīmes uz malām.

Нет л. 504. На последних 7 л. частично отсутствует текст.

Красные инициалы, на л. 2^a многокрасочный инициал — миниатюра.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Застежки. Цепь. Пере-

плет реставрирован. Многочисленные записи на полях.

Bl. 504 fehlt. Auf den letzten 7 Bl. teilweise Textverlust.

Rote Initialen, auf Bl. 2^a eine mehrfarbige Initiale—Miniatür.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Schliessen. Kette. Einband ausgebessert. Zahlreiche Randbemerkungen.

RH 1
60

148

NICOLAUS DE AUSMO. Supplementum
Summae Pisanellae et Canones poenitentiales
fratris Astensis. — Nürnberg: Georg Stuchs
pro Anton Koberger, 20. VI 1488. — 4°, 368 f.

HC 2168; C 787; BMC II 467—468; Ce³ N-66; Col-
lijn: Uppsala 1082; IBP 3923; Sack 2541.

Sarkani iniciāļi.

15./16. gs. iesējums —
koka vāki, telāda ar
spiestu ornamentu. Slē-
džu detaļas.

Vāku iekšpusēs ielīmē-
tas aprakstīta perga-
menta lapas.

Красные инициалы.

Переплет XV/XVI в. —
доски, кожа с тисне-
нием. Остатки засте-
жек.

Внутри переплета на-
克莱ены листы рукопис-
ного пергамена.

Rote Initialen.

Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder,
Blinddruck. Reste von
Schliessen.

Auf den Innenseiten der
Deckel sind beschrie-
bene Pergamentblätter
eingeklebt.

RH 1
136

149

NICOLAUS DE BLONY (I parte XV saec.).
Tractatus sacerdotalis de sacramentis. —
Strassburg: [typographus operis Jordani de
Quedlinburg (=Georg Husner)], 18. VI
1487. — 4°, 140 f.

HC 3251; BMC I 136; Ce³ N-82; Collijn: Stockholm
753; IBP 3926; IGI 6799; Sack 2543.

Sarkani iniciāļi, viens
iniciālis zils, rubrikas.
15./16. gs. iesējums —
koka vāki, telāda ar
spiestu ornamentu. Slē-
džu detaļas.

Tekstā neskaitāmi pa-
svītrojumi, piezīmes.

Красные инициалы,
один инициал синий,
рубрики.

Переплет XV/XVI в. —
доски, кожа с тисне-
нием. Остатки засте-
жек.

Многочисленные под-
черкивания и записи в
тексте.

Rote Initialen, eine
blaue Initialie, Rubriken.
Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Blinddruck.
Reste von Schliessen.
Zahlreiche Unterstrei-
chungen und Bemerkun-
gen im Text.

Ascr.: F. 1: [...] 1574.
Allig.: Nr. 75, 167, 87.

RH 1
371

NICOLAUS DE DINKELSBUEHL. Concordantia in
passionem dominicam — in: Albertus de Padua.
Expositio evangeliorum dominicalium et festivalium.

150

NICOLAUS DE GORRAN. Postilla super epistolas Pauli. — Köln: Johann Koelhoff, sen., 1478. — 2°, 406 f.

H 7815; BMC I 222; Ce³ N-103; Collijn: Uppsala 1085; IBP 3938; IGI 6806.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

15. gs. iesējums — koka
vāki, teļāda ar spiestu
ornamentu. Apkalumi.
Slēdžu detaļas. Ķēde.

Красные инициалы,
рубрики.

Переплет XV в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
Метал. украшения. Ос-
татки застежек. Цепь.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Einband (15. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder, Blind-
druck. Beschläge. Reste
von Schliessen. Kette.

RH 1
—
167

NICOLAUS DE LYRA. Contra perfidiam Iudeorum — in: Biblia. Latina. Cum glossa Walafridi Strabonis ...

NICOLAUS PANORMITANUS v. Tudeschis, Nico-
laus de.

151

NIGER, FRANCISCUS (?—1513). Modus epistolandi cum epistolis exemplaribus annexis. — [Leipzig: Konrad Kachelofen], 1497. — 8°, 46 f.

H 11876; BMC III 628; Ce³ N-248.

16. gs. iesējums — koka
vāki, teļāda ar spiestu
ornamentu. Viena slēdža
detaļas.

Переплет XVI в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
Остатки одной за-
стежки.

Einband (16. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder, Blind-
druck. Reste einer
Schliesse.

Allig. ad: Alphonsus de Spina. Fortalitium fidei. — Lyon: 1511.

RH 1
—
74II

152

OVIDIUS NASO, PUBLIUS (43 a. ae. n.—17 ae. n.). Fasti. Comm. Antonius Constantius et Paulus Marsus. Ed. Bartholomaeus Merula. — Venezia: Johannes Tacuinus, 12. VI 1497. — 2°, 228 f.

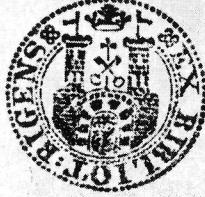
**Questiones magistri Petri de
Alliaco cardinalis cameraen
sis super libros sententiarum**

Liber Gregorij Plini

empris marie Ricensis

quadrantibus 5 a vidua

Johannis Hughi. ex cibis

HC 12247; BMC V 531; Ce³ O-176; IGI 7074; Sack 2637.

Tekstā daži pasvītrojumi un piezīmes.

Несколько подчеркиваний и записей в тексте.

Einige Unterstreichungen und Bemerkungen im Text.

Allig. ad: Nr. 126

RH 1
157II

153

PELBARTUS DE THEMESWAR (XV saec.).
Sermones Pomerii de sanctis. — [Hagenau: Heinrich Gran pro Johanne Rynman, post 1500?]. — 4°, 309 f.

H 12553; Ce³ P-253 (Augsburg: Johann Otmar, not before 1502); Gspan-Badalič 524.

Trūkst 1.—20., 27.—32.,
271.—309. Ip.
19. gs. pusādas iesējums.

Нет л. 1—20, 27—32,
271—309.
Полукожаный переплёт XIX в.

Bl. 1—20, 27—32, 271—
309 fehlen.
Halbledereinband (19.
Jh.).

PALUDE, PETRUS DE v. Petrus de Palude.

PANORMITANUS NICOLAUS v. Tudeschis, Nicolaus de.

PASSIONAL SIVE LEBEN DER HEILIGEN v. Jacobus de Voragine. Legenda aurea ...

154

PETRUS DE ALLIACO (1350—1420). Quae-
stiones super libros Sententiarum. — Strass-
burg: [typographus operis Jordani de Qued-
linburg (=Georg Husner)], 15. IV 1490. —
2°, 200 f.

HC 841; BMC I 139—140; Ce³ A-481; Collijn: Upp-
sala 1169; IBP 4304; IGI 388; Sack 2757.

NB! Colophon nostrorum exempl. = BMC, IBP, non
HC.

Sarkani un zili iniciāļi,
vietām divkrāsaini, rub-
rikas.

15./16. gs. iesējums —
koka vāki, tēlāda ar
spiestu ornamentu. Ap-
kalumi (1 trūkst). Slē-
džu detaļas.

Красные и синие, мес-
тами двухцветные ини-
циалы, рубрики.

Переплет XV/XVI в.—
доски, кожа с тисне-
нием. Метал. украше-
ния (нет 1). Остатки
застежек.

Rote und blaue, stellen-
weise zweifarbbige, Ini-
tialen, Rubriken.

Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder,
Blinddruck. Beschläge
(1 fehlt). Reste von
Schliessen.

Ascr.: F. 1^a: «Liber Gregorij Plinij emptiis [...] Ri-
gensis quadrantibus S a [...] Iohannis Heglici [...].
[XVI saec.]

155

PETRUS DE ALLIACO. Tractatus et sermo-
nes. — [Bruxelles: Fratres Vitae Communis,
non post 1483]. — 2°, 274 f.

HC 850; C 388; BMC IX 174—175; Ce³ A-487; Col-
lijn: Uppsala 1170; IBP 4306; Feigelmanas 337.

Trūkst 124., 146., 147. lp.
(tukšo).

Sarkani un zili iniciāļi,
2^b. lp. grezns daudzkrā-
sains iniciālis.

15. gs. iesējums — koka
vāki, tēlāda ar spiestu
ornamentu, saglabāju-
sies daļēji. Slēdži. Iesē-
jums restaurēts.

Нет л. 124, 146, 147
(чистых).

Красные и синие ини-
циалы, на л. 2^b рос-
кошный многоцветный
инициал.

Переплет XV в. — дос-
ки, кожа с тиснением
(сохранилась частич-
но). Переплет рестав-
рирован. Застежки.

Bl. 124, 146, 147 (alle
leer) fehlen.

Rote und blaue Initia-
len, auf Bl. 2^b eine
mehrfarbige Prachtini-
cial.

Einband (15. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder (teil-
weise erhalten), Blind-
druck. Einband restau-
riert. Schliessen.

RH 1
70

156

PETRUS DE BERGAMO (?—1482). *Tabula
super omnia opera Thomae Aquinatis.* — Ba-
sel: Nicolaus Kessler, 1495. — 4°, 286 f.

H 2819; BMC III 771; Ce³ P-453; Collijn: Stockholm
827; Collijn: Uppsala 1176; IBP 4313; IGI 7614;
Sack 2764.

Trūkst 286. lp. (tuksā).
20. gs. iesējums — āda
ar spiestu ornamentu.

Нет л. 286 (чистого).
Переплет XX в. — ко-
жа с тиснением.

Bl. 286 (leer) fehlt.
Ledereinband (20. Jh.),
Blinddruck.

RH 1
29

157

PETRUS BLESENSIS DE LUTREA
(XIII saec.). *Sermones de tempore et de san-
ctis.* — [Strassburg: typographus operis Petri
Blesensis, ca 1480]. — 2°, 303 f.

C 3693; IBP 4315 (ca 1485).

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

Красные инициалы,
рубрики.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Allig. ad: Nr. 161.

RH 1
122_{II}

Item liber sic ad usum brevitatis fuit etiam gratia. C. p. 147

In nomine domini nostri ihesu
xpi Amen. Incipit liber quod
dicatur Supplementum.

Voniam summa que magistrutia seu pi-

Pisanella vulgariter nuncupatur. propter eius opereositatem apud confessores eius molevit. Et propter eius abusus etiam quatuor minimi i suis quis episcopis corruptus ac propter eius beatitudinem in plurimis suis decisionibus valde dubia declaracione supplementum in dicens. Idcirco ad promunere simplius eius confessio utilitate quamcum malihi bus detinet decretum dicam summam emendatam ad eum quotatioem redire. ac eius beatitudinem propter brevem aluero quod visus fuerit expedire. vendo suppletere. utque additio agat in eius principio. A. In fine vero ista ex rubro ponetur dicta alphabeticis ordinem sequens:

Capitulorum in marginib[us] p[er] q[uod] est principium capituli. Ata summa operatur principio. Et propter h[oc] dicta hoc.

opus supplementum appellari potest. B

H[ab]as in suo

modo alterius ostendere potest suis subditis primaria confusione a duos ordines minores. dum modo sit sacerdos a manus imposita sit ei sim modum presbiterorum. externe etiam. a qualibet cum contingat. a clericis. quinvi dem. A. Ordines minores sunt hospitalarii. psalmistae. a lectoratibus exercitati. acolitatus. xxi. dico. Et psalmistae a lectoratibus sunt ut per colligi ex tertia glosa dicitur. cui contingat. Abbas autem ostendere potest lectoratum. dicitur. cum contingat. a. e. qui in sequente. a. locutorium qui precepit. a. sic istos duos. cui ad ordinem non sit precepit dum per saltem ut extra de c. p. saltem. pro. e. uno. B. Hoc etiam potest electus in abbate si episcopus differat eum bene dicere. externe de suppleto. neg. p[ro]la. si a tuimus. A. Ibi dicitur. Si episcopus fecit cum humilitate ac deuotioe sicut conuenit equisit[us]. abbates subiecti forte reverentur. eis deinde abbatis. si ceat prius in oblatione benedicere. et alia que ad officium hominis pertinet exercere. donec ipsi episcopi diuinam suam recognoscant et abbates benedicere non reculerint. B. Alienis autem ostendere non potest extra de p[ro]lito. abbates livi. A. Ibi dicitur. Nec abbatis licet sit aliquis monasteriorum suorum conuersus a qua ad illa conuola uerunt am quos ecclesiasticas quis epalem virilsticem obtinuerint primam clericalem ostendere tonsuram. nisi eis id competat ex pleno prefat se a. ij.

158

PETRUS COMESTOR (?—1179). Historia scholastica. — Strassburg: [typographus operis Jordani de Quedlinburg (=Georg Husner)], post 24. II 1485. — 2°, 232 f.

H 5533; BMC I 132; Ce³ P-463; Collijn: Stockholm 828; Collijn: Uppsala 1181; IBP 4320; IGI 7626; Sack 2768; Зданевич 359; Св. кат. ГБЛ 163.

Trūkst 232. lp. (tukšā).
Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.
15./16. gs. iesējums —
koka vāki, gaiša āda.
Apkalumi nav saglabā-
jušies. Slēdžu detaļas.

Нет л. 232 (чистого).
Красные инициалы,
рубрики.
Переплет XV/XVI в. —
доски, светлая кожа.
Следы метал. украше-
ний. Остатки застежек.

Bl. 232 (leer) fehlt.
Rote Initialen, Rubri-
ken.
Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Leder. Spu-
ren von Beschlägen.
Reste von Schliessen.

Ascr.: in teg.: «[. . .] 24 Febr. 1881».

RH 1
28

159

PETRUS HISPANUS (Johannes XXI, papa 1276—1277). Copulata tractatuum Petri Hispani etiam Parvorum logicalium et Syncategorematum. — [Nürnberg: Anton Koberger], 15. VI 1494. — 4°, 422 f., ill.

H 8705; BMC II 439; Ce³ J-239; IBP 3207; IGI 5226;
Sack 2779.

15./16. gs. iesējums —
koka vāki, telāda ar
spiestu ornamentu. Slē-
dža detaļas.
Vāku iekšpusēs ielīmē-
tas aprakstīta perga-
menta lapas.
Piezīmes uz malām.

Переплет XV/XVI в. —
доски, кожа с тисне-
нием. Остатки одной
застежки.
Внутри переплета на-
克莱ны листы рукопис-
ного пергамена.
Записи на полях.

Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder,
Blinddruck. Reste von
Schliessen.
Auf den Innenseiten der
Deckel sind beschrie-
bene Pergamentblätter
eingeklebt.
Randbemerkungen.

Ascr.: F. 1^a: «Liber co[n]uentus Rygensis ordinis
fratr[um] p[rae]dicator[um]».

RH 1
65

160

PETRUS LOMBARDUS (?—1160). Sententiārum libri IV. — Venezia: Hannibal Foxius et soc. pro Francisco de Madiis, 22. III 1486. — 2°, 134 f.

H 10191; BMC V 407; Ce³ P-485; IBP 4337; IGI 7638.

Sarkani iniciāļi, rubrikas.

15./16. gs. iesējums — koka vāki, tēlāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi. Slēdžu detaļas. Kēde.

Vākos ielīmētas aprakstīta pergamenta lapas.

Красные инициалы, рубрики.

Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения. Остатки застежек. Цепь.

Внутри переплета на克莱ены листы рукописного пергамена.

Rote Initialen, Rubriken.

Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge. Reste von Schliessen. Kette.

Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Pergamentblätter eingeklebt.

Allig.: Nr. 183.

RH 1
123I

PETRUS DE MONTE v. Monte, Petrus de.

161

PETRUS DE PALUDE (1275/80—1342). Sermones Thesauri novi quadragesimales. — Strassburg: [Martin Flach], 1488. — 2°, 136 f.

C 5434; BMC I 149; Ce³ P-504; IBP 4353 (Pseudo-Petrus de Palude); Sack 2813 (Pseudo-Petrus de Palude); Боброва 601.

Sarkani iniciāļi, rubrikas.

15. gs. iesējums — koka vāki, tēlāda ar spiestu ornamentu. Slēdžu detaļas. Kēde.

Красные инициалы, рубрики.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Остатки застежек. Цепь.

Rote Initialen, Rubriken.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Reste von Schliesen. Kette.

Allig.: Nr. 157, 55.

RH 1
122I

PETRUS DE PALUDE. Sermones Thesauri novi de tempore. — Strassburg: [typographus operis «Vitas Patrum»], 1484. — 2°, 352 f.

CR 5411; Ce³ P-520; Collijn: Uppsala 1205; IBP 4358; Sack 2829 (Pseudo-Petrus de Palude, typographus de Paludani); Боброва 610; Зданевич 362; Feigelmanas 354.

1. un 352. (tukšā) 1p.
saglabājušās daļēji.
Sarkani iniciāļi, rubri-
kas, 15^a. lp. grezns div-
krāsains iniciālis — sar-
kans ar brūnu.
15. gs. iesējums — koka
vāki, telāda ar spiestu
ornamentu. Metāla uz-
sturi un pogas. Slēdžu
detaļas. Kēde.
Vāku iekšpusēs ielīmē-
tas aprakstīta perga-
menta lapas.

Л. 1 и 352 (чистый)
сохранились частично.
Красные инициалы,
на л. 15^a роскошный
инициал — красный с
коричневым, рубрики.
Переплет XV в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
Метал. украшения. Ос-
татки застежек. Цепь.
Внутри переплета на-
克莱ны листы рукопис-
ного пергамена.

Bl. 1 und 352 (leer) nur
teilweise erhalten.
Rote Initialen, auf Bl.
15^a eine zweifarbige
Prachtinitialie (rot und
braun).
Einband (15. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder, Blind-
druck. Beschläge. Reste
von Schliessen. Kette.
Auf den Innenseiten der
Deckel sind beschrie-
bene Pergamentblätter
eingeklebt.

RH 1
—
173

PICCOLOMINI, AENEAS SYLVIUS v. Pius II,
papa.

PISIS, RAINERIUS DE v. Rainerius de Pisis.

PIUS II (papa 1458—1464). Epistolae fami-
liares. — Nürnberg: Anton Koberger, 17. V
1496. — 4°, 348 f.

HC 156; BMC II 442; Ce³ P-720; Collijn: Stockholm
861; Collijn: Uppsala 16; IBP 4456; IGI 7778; Sack
2888; Боброва 632.

Sarkani iniciāļi.
15./16. gs. iesējums —
koka vāki, telāda ar
spiestu ornamentu. Slē-
dzis. Kēde nav saglabā-
jusies.
Vāku iekšpusēs ielīmē-

Красные инициалы.
Переплет XV/XVI в. —
доски, кожа с тисне-
нием. Застежка. Сле-
ды цепи.
Внутри переплета на-
克莱ны листы рукопис-

rote Initialen.
Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder.
Blinddruck. Eine Schlies-
se. Spuren von Kette.
Auf den Innenseiten der
Deckel sind beschrie-

tas aprakstīta perga-
menta lapas.

ного пергамена.
Записи на полях.

bene Pergamentblätter
eingeklebt.
Randbemerkungen.

RH I
73

164

**PLATEA, FRANCISCUS DE (?—1460). Opus
restitutionum usurarum et excommunicatio-
num. — Speyer: Peter Drach, [post 1. VI]
1489. — 2°, 116 f.**

H 13041; BMC II 497; Ce³ P-759; IBP 2244; IGI
7844; Sack 2903; Feigelmanas 170.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

15./16. gs. iesējums —
koka vaki, teļāda ar
spiestu ornamentu. Ap-
kalumi. Slēdžu detaļas.
Ķēde.

Vāku iekšpusēs ielīmē-
tas aprakstīta perga-
menta lapas.

Красные инициалы,
рубрики.

Переплет XV/XVI в. —
доски, кожа с тисне-
нием. Метал. украше-
ния. Остатки застежек.
Цепь.

Внутри переплета на-
克莱ены листы рукопис-
ного пергамена.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Kalbleder,
Blinddruck. Beschläge.
Reste von Schliessen.
Kette.

Auf den Innenseiten der
Deckel sind beschrie-
bene Pergamentblätter
eingeklebt.

Ascr.: in fine: «Joannes Hammonis...»
Allig.: Nr. 56, 113, Manuscript — 44 f. [XV/XVI
saec.?]

RH I
153I

165

**PLENARIUM. [Dat Boek der profecien, epi-
stelen und des hylghen evangelii. = Epistolare
et evangeliare per totum annum, dialecto Sa-
xoniae inferioris redditum]. — [Lübeck:
Stephan Arndes], 1493. — 2°, 246 f., ill.**

H 6753; R 904.

15./16. gs. iesējums —
koka vaki, dubultāda
(«grāmatas soma»).
Slēdži.

Переплет XV/XVI в. —
доски, двойная кожа
(«сумка книги»). За-
стежки.

Einband (15./16. Jh.):
Holzdeckel, Doppelleder
(«Beutelbuch»). Schlies-
sen.

RH I
99

Matheus ewangelista

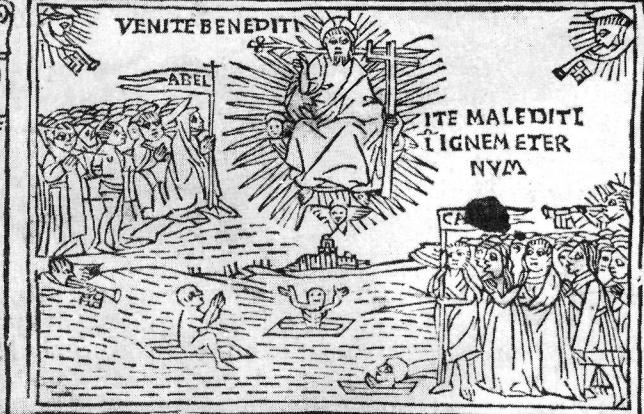

Hille veer ewangelisten hebben de ghestaltnisse veer deertē. Un in sodaner stalmisse hefft se gheseen de blyghe profete Ezechiel. also dar steyt ghescreue in dē boke Ezechielis in dē erste capitell. Ok lach se in dē sylue gestaltnisse de blyghe apostel sunte Iohannes. alze he dat betughet in dē boke dē hemeliken apēbarunge in deme. iiiij. capitell. Mattheus heft de forme de gestaltnisse enes mynsc̄he. wete aldomeyst scrifft he van dē mynshwerdinge ieū cristi. wo he vā dē patriarche Abrahā. vñ vā dē kōnynklyke stamē dauites gheborē is. Un beghynn̄t sien ewāgeliū scriuēde in sinē erste ghesette allus. Dat boek dē telinge ihū cristi des sons dauid z̄c. Dit ewāgeliū heft he gelscreue in dē iodesiche lāde in hebreescher sprake. welk de blyghe lerer sunte Iheronym̄ hefft ghesette v̄b̄ hebreescher sprake in dat latyn. vñ nycht allene dyt ewāgeliū. men ock de gantze biblie.

Marcus ewangelista

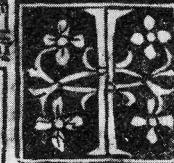

Marcus is de ander ewāgeliute. vñ hefft de forme de ghestaltnisse lōwen. vñ de lōwe syne slapēde iūghen in dē dryddē daghe mit grote ropēde vorwecket. Alsō scrifft sunte Marcus aldomeyst vā der opstātinge vñ vā dē strengē ropēde dē predication vñses salichmakers ihelu cristi. Un beghynnet sien ewāgeliū scriuēde in sinē erste ghesette allus. Eyn ambeghyn des ewāgeliū ihelu cristi des sc̄ne gades. alze gescreue is in dē profetē ysaiā z̄c. Un he best sien ewāgeliū gescreuen i ytalia in grēkescher sprake.

CSEQ VENTIA DEL SANCTO EVANGELIO
SECONDO LUCA NEL CAPITVLO. XXII DICE
SI LA PRIMA DOMENICA DE LADVENTO.

NQ^o VEL TEMPO disse Iesu a discipu-
li suoi. Saranno segni nel Sole: & in nella Lu-
na: & nelle Stelle: & farà nella terra di mol-
te tribulatione sopra la gente per lo sbigo-
timèto del remore del corso de londe del
mare. Et gli huomini diuenteranno sechi
& ifmorti per la grande paura & timore aspectando quel
le cose che ueranno nel uniuerso mondo. In quello tempo
si commoueranno le virtù del cielo: & alhora uederanno

166

PLENARIUM. [Epistole et evangelii vulgari historiate]. — Venezia: Petrus de Quarengiis, 13. VII 1496. — 8°, 160×120 mm, 93+? f., 120 ill. xyl. et init. xyl.

Sign.: [a? + 1] b — i⁸ k^{3—6} l^{2—7} m⁸ n⁴ v⁶ 42 l.

F. 1^b? Registrum (finis).

F. 2^a (sign. b¹): Seqventia del SANCTOEVANGE-LIO/SECONDO LUCA NEL CAPITVLO. XXINDICE/SI LA PRIMA DOMENICA DE LAVENTO;/In Q. VEL TEMPO dissIesu a discipu/li soi . . .

F. 93^a (sign. v⁶): Qui finisse lepistole & euangelii uulgari historiate & stāpate nella triū/phante cipta di Vinegia maestro Piero di ȝringii Bergamascho. M. CCCC./LXXXVVI. adi XIII. di Luio: LAUS DEO.

Allig. ad: Dissertationes varii. 3. Nr. 14.

RH 1
35XIV

167

PROSPER AQUITANUS. De vita contemplativa. — [Speyer: Peter Drach], 1487. — 4°, 50 f.

HC 13418; BMC II 496; Ce³ P-1023; IBP 4603; IGI 8107; Sack 2965.

Trūkst 46. lp.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

Tekstā neskaitāmi pa-
svītrojumi.

Нет л. 46.

Красные инициалы,
рубрики.

Многочисленные под-
черкивания в тексте.

Bl. 46 fehlt.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Zahlreiche Unterstrei-
chungen im Text.

Allig. ad: Nr. 149.

RH 1
37III

RABANUS, MAURUS. Historia S. Catherinae —
in: Kannemann, Johannes. Passio Jesu Christi.

FERIA Q. VARTA

Re edieci i degnorono de due fratelli. Ma iesu li chião a se & disse loro. Non sapete uoi che e principi delle gête signoreggiamo e loro:& coloro che sono magiori usano possâza in essi. Nô sara così infra uoi anzi che uorra infra uoi essere il magiore sara uostro ministro:& chi uorra di uoi essere il primo sara uostro seruo. Come il figliolo dell'homô non uene p' essere seruito :ma per seruîte & p' dare lanima sua in ricomperamêta p' molti. **C**Lectione di Iere, mia ppheta. dicesi il giouedi doppo la seconda domenica di quaresima nel Capitulo decimo septima.

Veste dice il signore idio: maledecto l'homô che si cõfida nel homo:& pone fidâza nella carne del suo bracio:& il suo cuore si pte da dio. Sarà certamente cõe merigie nel deserto:& nô uedera quâdo sarà uenuto il bene:ma habitara nella siccità del deserto nella terra i habitabile & piena di luoghi falsi. Benedecto lho mo che si confida nel signor & il signore sarà sua fidatia:& sarà come illegno che e trapiantato insu lacq che meterà le barbe sue allumore:& non temera quâdo uerra il gran caldo:& la sua foglia sarà uerde:& nel tépo della siccità nô sarà sollicito & non mâcherà mai di fare il suo fructo il cuore del lhomô e maluagio:et nô si po cer care et chi lo cognoscera. Io idio che cercho e cuori & prouo le reni : il quale do a ognuno secondo le uie sue & secondo il fructo de suoi trouameti dice il signore omnipotente. **C**Sequétia del sancto euangelio secondo Luca. di cesi el giouedi doppo la seconda domenica di quaresima nel capitulo. xvi.

Nel tépo disse iesu a discipoli suoi qsta parabola. Fu un homo il quale era richo & si uestiva di porpora & di abisso:& ogni di uaua de licanze splêdidamente & era uno mendico che hauea nôe Lazarus .il quale iaceua alla porta di questo pieno di piaghe & de

sideraua di satollarsi di minuzoli di pane che cadeuão dela mësa del richo. & uiuno gliene dava: ma ueñiâo li cani & lecauòli le piaghe sue. Hora uene che morì el pouero & fu portato da gliageli nel seno di Habraâ. Et il rico au co mori:& fu sepulto ne l'infeno. Et leuado gliocchi suoi essendo ne torneti uide da lûghi habraâ & lazaro nel seno suo & crido & disse. Padre habraam habi misericordia di me & mada lazaro che intinga la cima del suo dito ne laqua accio che refrigeri la mia lingua impho che sono cruciato i qsta fiamma.& disse allui habraâ. Figliolo ricordati che hauesti bene in uita & Lazarus hebe male:ma hora egle consolato:& tu sei tornietato:& i tute queste

item h[ab]et cofontandis ex aromaticitate & dissolu-
tione comediū ex q[uo]dā. foliū aut[em] soporificati-
e admixtione nunc habentē radicem tomoxia-
& cū ad admixtione balsate dignoscunt antem
q[uo]d imā radie infusā vel salis h[ab]et balsatō
ta pumice h[ab]et galanga & oromantū & acini. illa p[ro]p[ter]a
balsatō palmarum opūmū alicuiā r[ati]o[n]e
p[ro]ficiunt ex auctore. spemul radie īcū & noce
& cōcina ac p[er]sonam dignoscit q[uo]d inter īfusā
di lapiso etiā. **Serac.** h[ab]et gage, ea galanga
Langa v[er]o acini. **Daltinga.** galanga
gaccha vena in grossitudine ealle lignae: t[em]p[er]e
et īrube "inter" purulent[er] est ex Syria et
sciam[us]. **Adosse.** ad dictionem cofontan-
gradū. **Adosse.** diu & dolore stomachū
ex fricta vel ventositate deū vīni decoctio ex ad-
cerebū cofontandū narīs applicat. **Sardianum**
passione & synopīcū de pulmīnē ex cū suco plant-
aginō, cōtra ferocē oīa acipe galangā & coquē
in vīno: & postea deū patēciū ad modū fripi qui
liberante & remouente leticie oīa. **Serac.** sciam
odore boni: & cōcina phlegmatice t[em]p[er]e
in flammachē facit dicitur abī p[er] fumā
calefactionē: & pp[er] suā dissolūtione p[ro]p[ter]a
cōcina colicē: & sciam[us] odore boni & calefa-
tione & cōcione sp[irit]u. q[uo]d tristitia ex te senti
oīa faci cunctiōne magna; v[er]i cōsuntē Roma.
obs & dicerit cibū antīque mīcē: & cōsentē frigidi-
tati remīsē. sicut aīs. sib[en] menū et alia sciam[us]
gradū: et cōsentē bīnū colicē ex ventositate
na fragilē c[on]stelutō: & cūnītē bīnū cunctiōne
necitas. **Lapsoa.**

Venerabile
Credere
Credenza
Sincop
Os

Collier
Ken
Yong

Kathy

Lepia
Combustio

Glucen, grecar. latine
glumi vel colla. Colla
alba ex infusione pisi: & ex grecis
tritocolla, alba ex coquido pisi;
huc vocat tritocolla apud D. & viruta & glutin-
a: et aliud glucen qd' de farollo co qd' caro
non glucinatum: & ex tritocolla co qd' lignum glucinatum:
vii incolla & tritocolla per recti tritocolla. **I**sta
aluid ex glucen mixtio de chrysocolla & cito-
ri modis. **M**aius aluid est nitrifaber: & nam
le qd' fodit et vocatur bac latine: greci vescellone
vel chrysocollat arabice mischar abid et artificia-
le qd' sic ut via in infinitu & de viruta loquuntur.
Aluid et **D**ias, vñ d' umbraglutinum nisi artificia-
le complete inueniuntur, ubi focilla. **E**t aliud
cum uniuersi qd' ex pictore et in aromatice: vi **N**atura,
et qd' qm adbet. **S**ed teneat qd' qm ponit glucine
ab ipso determinatae qd' stelligini matre: qm excedit
in bonitate ova glucina: et pietatis in fine, hec am-
pliora, vñ, fin, sum, pietas, & colla, colla em-
sera. **T**al, plastice eti pietatis virtus quatuor
busculat catalpa. **D**ias, ex farollo certa quanti-
tati pientia. **C**olla eti tincta: et immo
pida et imida et tincta nigra vñ inimicis est.
Moste, **D**ias, tam ecclia cu actio
solita serena simplici-
der et midea lapide, ipsa fonsibim prouulsa
ebfrenis erimit: qd' aq' tenida soluta et supum
soluta.

ca dina sive res in se coherere facit, enlatura mette et
accio soluta fringit; hinc incola bona est q̄ sit in pō
to alba et grossa etno pustata; cest' le soñores
plastris cephalitis necesse pustat; si chrysocolla
mucet cu' coescitionib⁹ que quatu' limpida.
Bistie, i. fesoehna, [S]u[m]e, l. usciane
Baubum J. Ferbum.

¶ Sequitur de b.

Cap. 305.

Sera. *Acu* *hunc* *modum* *coagulare* *venomum*
H *Agere* *et* *bacri* *Dac*
et *venustus* *tertius* *est* *feu*
se *et* *facit* *coopturam* *et* *dimittit* *donec* *piscis* *illar*
telae *egredit* *inde* *debetur* *et* *ab* *Urbis* *et* *kenz*
qui *dimittit* *in* *fole* *donec* *moxit* *vitis* *decent* *in*
de *serf* *et* *cæsi* **Polle.** *In* *bona* *condi*
fic *transpo*
Polle. *cofoton* *flas*
et *totalitate* *ex* *et* *clarificat* *sanguinem*, *ut* *pon*
tur *in* *medicina* *dictio*; *peque* *in* *diuinitate*. *Et*
qd *coberunt* *et* *vi* *politi* *facti* *tori*? *me*? *pula*
risari *poli* *delectatione*; *gloriosa* *ut* *vi* *la*
de *unitate* *vitæ* *hui*, *si* *fructu* *et* *incedi* *funib*
tertii *et* *cl* *margarinæ* *et* *harr* *et* *cozido* *oppic*
et *tertii* *facti*, *hui* *si* *curvatur* *et* *ad* *vitæ*
Aunc. *de* *vint* *cordis* *dic* *et* *feri* *colorat*
co *luminos* *de* *Alen* *garin* *li*
g *et* *seruato*, *forma* *coberuntur* *et* *qd* *ad* *instru*
tertii *electuar* *et* *huc* *elec*; *et* *scena* *qz* *cor*
tinctoria *et* *pone* *ipas* *in* *olla* *nona*; *pon* *ella* *ufs*
pigna *et* *fac* *sub* *eua* *igenie* *leue*, *pon* *ella* *in* *sum*
panties *noz* *et* *adurat*; *hui* *sol* *allectur* *ita* *qz* *pos*
fecti.

Pacio id quod supra.
Pao ierboi biaganti pæ Ille bentos.

nia et grand pum' pipez e s'i en co circum
panace et odo aceriflora odor et fent odo et
glac aloce et cau hu et c'e obsterio.
Hacrina. *Ibidem quod supra.*
Haid *Eop.307.* maxed beatalitatem ferrum.
Ubi scendit q' ferris ferris
q' squama ferris cuncte fin' viuia et
epatimies ferris et caeli et f'co, coperitio in
cado ergo. Scanditq' aliud et ferrigoso
et aliud squama ferris squama ferris et aliud quod

Oſſeruz. ſen

Silvaticus, Matthaeus. Liber pandectarum medicinae. — Venezia: 1480. Nr. 176.

RAINERIUS DE PISIS (?—1351). Pantheologia sive Summa universae theologiae. P. I—II. Ed. Jacobus Florentinus. — Nürnberg: Johann Sensenschmidt et Heinrich Kefer, 8. IV 1473. — 2°, 865 f.

H 13015; BMC II 405—406; Ce³ R-5; Collijn: Uppsala 1297 (I); IBP 4658; IGI 8267; Св. кат. ГБЛ 181 (P. II).

Trūkst 32., 441., 863.—865. lp. (tukšo).
Sarkani iniciāli, rubrikas.
15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Muguriņas restaurētas. Apkalumi. Slēdži. P. I — ķede.

Нет л. 32, 441, 863—865 (чистых).
Красные инициалы, рубрики.
Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Корешки реставрированы. Метал. украшения. Застежки. Ч. 1 — цепь.

Bl. 32, 441, 863—865 (leer) fehlen.
Rote Initialen, Rubriken.
Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Rücken restauriert. Beschläge. Schließen. P. I — Kette.

Ascr.: in initio: «Magister Hinricus» [XVI saec.?].

$\frac{\text{RH 1}}{129} - \text{P. II} \frac{\text{RH 1}}{130} - \text{P. I}$

ROBERTUS DE LICIO v. Caracciolum, Robertus.

ROLEWINCK, WERNER (1426—1502). Fasiculus temporum. — [Strassburg: Joahnn Prüss, 1487]. — 2°, 98 f., ill.

HC 6936; BMC I 120; Ce³ R-273; Collijn: Stockholm 937; IBP 4797; IGI 8422; Sack 3099; Боброва 682; Зданевич 405.

Trūkst 1., 7., 97., 98. lp. (2 pēdējās — tukšas). Ilustrācijas daļēji iluminētas ar sarkanu un zālu krāsu, rubrikas. 15./16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda, saglabājusies daļēji, ar spiestu ornamentu. 2 ap-

Нет л. 1, 7, 97 и 98 (последние 2 — чистые). Гравюры частично раскрашены красной и зеленой краской. Рубрики. Переплет XV/XVI в. — доски, кожа с тисне-

Bl. 1, 7, 97 und 98 (die beiden letzten leer) fehlen. Holzschnitte teilweise rot und grün koloriert. Rubriken. Einband (15./16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder (teilweise erhalten),

kalumi. Iesējums restau-
rēts.

нием (сохранилась час-
тично). 2 метал. укра-
шения. Переплет ре-
ставрирован.

Blinddruck. 2 Beschlä-
ge. Einband restauriert.

Ascr.: F. 2^a: «chronologica Ioannis. Nr. 2.»

RH 1
67

170

ROLEWINCK, WERNER. *Fasciculus tempo-
rum.* — [Strassburg: Johann Prüss, non ante
1490]. — 2°, 98 f., ill.

HC 6915; BMC I 127; Ce³ R-275; Collijn: Stockholm
939; Collijn: Uppsala 1313; IBP 4799; IGI 8424;
Sack 3101; Боброва 684; Св. кат. ГБЛ 187; Апини-
шико 47.

Pergamenta iesējums.

Пергаменный переплет.

Pergamenteinband.

Ascr.: in teg.: «Ex bibliotheca Rosenbergiana».

RH
68

SACHSENSPIEGEL v. Eike von Repgow.

171

SCHEDEL, HARTMANN (1440—1514). *Li-
ber chronicarum.* — Augsburg: Johann Schön-
sperger, 1. II 1497. — 2°, 366 f., ill.

HRC 14509; BMC II 370; Ce³ S-308; Collijn: Stock-
holm 965; Collijn: Uppsala 1336; IBP 4942; IGI
8829; Klebs 889.2.; Sack 3183; Св. кат. ГБЛ 193.

16. gs. iesējums — koka
vāki, cūkāda ar spiestu
ornamentu, nedaudz bo-
jāta. Slēdži nav sagla-
bājušies. Uz vāka ar
zeltu iespiests: «MRH
1598».

Переплет XVI в. — дос-
ки, свиная кожа с тис-
нением (немного по-
вреждена). Следы за-
стежек. На переплете
золотом вытиснено:
«MRH 1598».

Einband (16. Jh.): Holz-
deckel, Schweinsleder
(leicht beschädigt),
Blinddruck. Spuren von
Schliessen. Auf dem
Einband in Golddruck
geprägt: «MRH 1598».

Ascr.: in teg.: «Teschio amico suo Campenhausen
prid: Kal: Dec: MDCCLXXXI Diesen raren Codex

schenkten die Herrn Consulanten Tesch hochadelg[e]b[or]n der Rig. Stadtbibliothek eingetragen von M. J. Gfr. Ageluth [...] S. Bibliothek. 1788».

RH 1
98

172

SENECA, LUCIUS ANNAEUS (4 a. ae. n.—65). Epistolae ad Lucillium. — Roma: Arnold Pannartz, 1. II 1475. — 4°, 180 f.

HC 14601; BMC IV 61; Ce³ S-378; IGI 8864.

Zaļa kartona iesējums.
Tekstā vietām pasvītrojumi un piezīmes.

Переплет — зеленый картон.
Местами подчеркивания и записи в тексте.

Grüner Pappeinband.
Stellenweise Unterstreichungen und Bemerkungen im Text.

RH 1
150

173

SENECA, LUCIUS ANNAEUS. Epistolae ad Lucillium. — Leipzig: Wolfgang Stöckel, 1. IV 1497. — 4°, 88 f.

H 14605; IBP 4975.

Kartona iesējums.
Piezīmes uz malām.

Картонный переплет.
Записи на полях.

Pappeinband.
Randbemerkungen.

RH 1
63

174

PSEUDO-SENECA, LUCIUS ANNAEUS. De moribus humanae vitae. — Leipzig: Jacon Thanner, 1499. — 4°, 6 f.

H 14650.

20. gs. iesējums — āda ar spiestu ornamentu.
Neskaitāmas piezīmes un pasvītrojumi.

Переплет XX в. — кожа с тиснением.
Многочисленные записи и подчеркивания.

Einband (20. Jh.): Leder, Blinddruck.
Zahlreiche Bemerkungen und Unterstreichungen.

Uz muguriņas ar zeltu iespiests: }
На корешке золотом вытиснено: }
Auf dem Rücken in Golddruck ge- }
prägt:
} «Senece Liber de
moribus 1499».

Allig.: Nr. 42, 44.

RH 1
301

SENECA, LUCIUS ANNAEUS. *De quattuor virtutibus* — in: Ambrosius, S. *De officiis*.

175

SEQUENTIAE. *Textus sequentiarum, cum optimo commento.* — [Köln: Heinrich Quentell, 1499]. — 4°, 144 f.

HC 14684=H 6793; BMC I 292; Ce³ S-462; IBP 5014;
Feigelmanas 394.

Trūkst 1., 2. lp.

16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Slēdža de- taļas.

Vākos ielīmētas aprak- stīta pergamenta lapas. Grāmatas sākumā un beigās piesieta 1 aprak- stīta pergamenta lapa.

Нет л. 1 и 2.

Переплёт XVI в. — дос- ки, кожа с тиснением. Остатки застежки.

Внутри переплета на- kleены листы рукопис- ного пергамена.

В начале и конце кни- ги вплетено по листу рукописного пергамена.

Bl. 1 und 2 fehlen.

Einband (16. Jh.): Holz- deckel, Kalbleder, Blind- druck. Reste einer Schliesse.

Auf den Innenseiten der Deckel sind beschrie- bene Pergamentblätter eingeklebt.

Am Anfang und am Ende des Bandes ist je ein beschriebenes Per- gamentblatt eingebun- den.

Allig.: 1. Nr. 105.

2. Guillelmus de Gouda. *Expositio mysteriorum mis- sae.* — Deventer; 1504.

3. Nr. 93.

4. Episcopus Megarensis. *Tractatus de confes- sione* — Deventer; 1515.

RH 1
341

176

SILVATICUS, MATTHAEUS (?—1342). *Liber pandectarum medicinae.* Ed. Matthaeus Moretus. — Venezia: Johannes de Colonia et Johannes Manthen, 10. X 1480. — 2°, 235 f.

H 15198; BMC V 237; Ce³ S-512; Collijn: Uppsala
1380; IBP 5035; IGI 8983; Klëbs 919.5.

Sarkani un zili iniciāļi,
vietām grezni divkrā-
saini, 2^a. lp. grezns ini-
ciālis ar zeltu, rubrikas
(sarkanas un dzelte-
nas).

Kartona iesējums.

Neskaitāmas piezīmes
uz malām (Johana Ba-
vāra, 17. gs.?).

Красные и синие, мес-
тами роскошные двух-
цветные инициалы, на
л. 2^a роскошный ини-
циал с золотом, рубри-
ки (красные и жел-
тые).

Картонный переплет.
Многочисленные запи-
си на полях (Иоганна
Бавара, XVII в.?).

Rote und blaue, stellen-
weise prächtige zweifar-
bige Initialen, auf Bl. 2^a
eine Prachtinitialie mit
Gold, Rubriken (rot und
gelb).

Pappeinband.

Zahlreiche Randbemer-
kungen (von Johannes
Bavar, 17. Jh.?).

Ascr.: F. 1^a «Ioannes Bauarus D.».

RH 1
—
97

177

STATIUS, PUBLIUS PAPINIUS (45—96).
Opera. — *Sylvae*, cum commento Domitii Calderini, *Thebais*, cum commento Placidi Lactantii; *Achilleis*, cum commento Francisci Mataratii. — Acc.: Domitius Calderinus. Elucubrationes in quaedam Propertii loca. — Venezia: Petrus de Quarengiis Bergomensis, 15. I 1498/99 / 1. VII 1499. — 2°, 204 f.

HC 14980; BMC V 514; Ce³ S-694; Collijn: Stockholm 997; IGI 9147; Sack 3276; Feigelmanas 401.

Trūkst 204. lp. (tukšā).

Нет л. 204 (чистого).

Bl. 204 (leer) fehlt.

Allig. ad: Nr. 137.

RH 1
—
175_{II}

178

STELLA CLERICORUM. — [Köln: Heinrich Quentell, ca 1491]. — 4°, 14 f.

H 15067; BMC I 281 (s. a.); Ce³ S-774; IBP 5107;
Зданевич 452.

Allig. ad: Nr. 129.

RH 1
—
4_V

179

STOER, NICOLAUS. *Expositio officii missae sacrique canonis.* — [Strassburg: typographus Henrici Ariminensis (= Georg Reyser), ca 1472], 2°, 182 f.

H 6808; BMC I 77 (Gruner, Vincentius, s. a.); Ce³ E-166; IBP 5120; IGI 4502 (ca 1472); Sack 3293 (non post 1473).

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

15. gs. iesējums — koka
vāki, tēlāda ar spiestu
ornamentu. Muguriņa
bojāta. Metāla uzstūri.
Slēdži nav saglabāju-
šies. Kēde.

Красные инициалы,
рубрики.

Переплет XV в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
Корешок поврежден.
Метал. канты. Следы
застежек. Цепь.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Einband (15. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder, Blind-
druck. Rücken beschä-
digkt. Kantenbeschläge.
Spuren von Schliessen.
Kette.

Allig.: Manuscript von 15. Jh. — 95 f.

RH 1
125

180

TARTARETUS, PETRUS (XV saec.). *Expo-
sitio in summulas Petri Hispani cum textu.* —
[Lyon: Nicolaus Wolf], 18. I 1500/1. — 4°,
98 f.

H 15336; BMC VIII 332; Ce³ T-36; Collijn: Uppsala
1392; IBP 5178.

Trūkst 98. lp. (tukšā).
Vietām nelielas piezīmes
un pasvītrojumi.

Нет л. 98 (чистого).
Местами небольшие за-
писи и подчеркивания.

Bl. 98 (leer) fehlt.
Stellenweise kleine Be-
merkungen und Unter-
streichungen.

Allig. ad: Nr. 181.

RH 1
10_{III}

181

TARTARETUS, PETRUS. *Expositio super
textu logices Aristotelis.* — [Lyon: Nicolaus
Wolf, ca 1500]. — 4°, 130 f.

HC 15339; Ce³ T-42; BMC VIII 331 (s. a.); Collijn:
Uppsala 1393; IBP 5176 (10. II 1500); IGI 9364;
Klebs 951.3.

16. gs. iesējums — koka vāki, telāda ar spiestu ornamentu. Muguriņa nav saglabājusies. Slēdžu detaļas. Ķēde nav saglabājusies.

Nelielas piezīmes, pavisītrojumi.

Переплет XVI в. — доски, кожа с тиснением. Корешок не сохранился. Остатки застежек. Следы цепи. Небольшие записи, подчеркивания.

Einband (16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Rücken nicht erhalten. Reste von Schliessen. Spuren von Kette.
Kleine Bemerkungen, Unterstreichungen.

Ascr.: F. 1^a: «Joh[annes] Breverus Isleb:»

Allig.: Nr. 182, 180.

RH 1
10_I

182

TARTARETUS, PETRUS. Expositio totius philosophiae nec non metaphysicae Aristotelis. — [Lyon]: Nicolaus Wolf, 10. XII 1500. — 4°, 150 f.

HC 15345 (15342); BMC VIII 331—332; Ce³ T-42; Collijn: Uppsala 1394; IBP 5176; IGI 9367.

2^a. lp. sarkans iniciālis, rubrikas.

На л. 2^a красный инициал, рубрики.

Auf Bl. 2^a eine rote Initiale, Rubriken.

Allig. ad: Nr. 181.

RH 1
10_{II}

183

TEXTOR, GUILLERMUS (XV saec.). Sermones tres de passione Christi. — Anselmus Cantuariensis. Dialogus de passione Domini. — Pseudo-Bernardus Claravallensis. De planctu Beatae Mariae Virginis. — Strassburg: [typographus operis Jordani de Quedlinburg (= Georg Husner)], 11. II 1496. — 4°, 184 f.

H 1140 (II, III); H 2909 (III); C 5778; BMC I 145; Ce³ T-122; IBP 5209; IGI 9490; Боброва 751.

Sarkani iniciāļi, rubriki.

16. gs. iesējums — koka vāki, telāda ar spiestu

Красные инициалы, рубрики.

Переплет XVI в. — доски, кожа с тиснением.

Rote Initialen, Rubriken.

Einband (16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blind-

ornamentu. Muguriņa bojāta. Slēdžu detaļas. Neskaitāmas piezīmes un pasvītrojumi.

Корешок поврежден.
Остатки застежек.
Многочисленные записи и подчеркивания.

druck. Rücken beschädigt. Reste von Schließen.
Zahlreiche Bemerkungen und Unterstreichungen.

Allig.: *Stella clericorum*. — Leipzig: Melchior Lotter: 1506.

RH 1
72

THEMESWAR v. Pelbartus de Themeswar.

184

THEOBALDUS, episcopus. Physiologus de naturis duodecim animalium. — [Leipzig: Conrad Kachelofen, 1493]. — 4°, 18 f.

H 15470; BMC III 633; Ce³ T-137; IBP 5218; Klebs 956.7.

Allig. ad: Nr. 13.

RH 1
31VIII

185

THOMAS DE AQUINO (1225—1274). Catena aurea super quattuor evangelistas. — [Augsburg: Günther Zainer, ca 1475/76]. — 2°, 529 f.

H 1328; BMC II 323 (s. a.); Ce³ T-226 (ca 1473/74); IBP 5242; IGI 9515; Sack 3393.

Sarkani un zili iniciāļi, rubrikas.
4 grezni daudzkrāsaini iniciāļi — 2^a, 197^a, 260^a un 406^a. Ip. ar zeltu un vinjetēm.
15. gs. iesējums — koka vāki, telāda ar spiestu ornamentu. Muguriņa restaurēta. Apkalumi. Slēdži restaurēti. Ķede.

Красные и синие инициалы, на л. 2^a, 197^a, 260^a и 406^a роскошные многоцветные инициалы с золотом и виньетками, рубрики.
Переплёт XV в. — доски, кожа с тиснением. Корешок реставрирован. Метал. украшения. Застежки реставрированы. Цепь.

Rote und blaue Initialen, auf Bl. 2^a, 197^a, 260^a, 406^a mehrfarbige Prachtinitialen mit Gold und Vignetten, Rubriken.
Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Rücken restauriert. Beschläge. Schließen restauriert. Kette.

RH 1
131

186

THOMAS DE AQUINO. *De humanitate Christi.* — Leiden: Heynricus Heynrici, 4. VI 1484. — 4°, 102 f.

HC 1365; Ce³ T-298; BMC IX 96—97.

Sarkani iniciāļi.

Красные инициалы.

Rote Initialen.

Allig. ad: Nr. 129.

RH 1
4_{III}

187

THOMAS DE AQUINO. *Quaestiones de duodecim quolibet.* — Nürnberg: Johann Sensenschmidt et Andreas Frisner, 15. IV 1474. — 2°, 135 f.

HC 1402; BMC II 406; Ce³ T-184; Collijn: Stockholm 1033; IBP 5270; Feigelmanas 413.

Sarkani iniciāļi, rubrikas.

15. gs. iesējums — koka vāki, tēlāda ar spiestu ornamentu. Slēdži nav saglabājušies. Kēde.

Красные инициалы, рубрики.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Следы застежек. Цепь.

Rote Initialen, Rubriken.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Spuren von Schliessen. Kette.

RH 1
142

188

THOMAS DE AQUINO. *Quaestiones disputatae: De potentia Dei, De malo, De spiritu libus creaturis, De anima, De unione verbi incarnati, De virtutibus.* Ed. Theodoricus de Susteren. — Köln: Heinrich Quentell, 7. V 1500. — 2°, 304 f.

HC 1418; BMC I 292; Ce³ T-178; IBP 5269; IGI 9559; Sack 3416; Боброва 764; Зданевич 470.

16. gs. iesējums — koka vāki, tēlāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi

Переплет XVI в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения (нет

Einband (16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge (1

(1 trūkst). Slēdžu detaļas. Kēde.

1). Остатки застежек. Цепь.

fehlt). Reste von Schliesen. Kette.

Allig.: Nr. 194.

RH 1
57_I

189

THOMAS DE AQUINO. Scripta ad Hanibaldum episcopum super quattuor libros Sententiarum. — Basel: Nicolaus Kessler, 1492. — 2°, 154 f.

C 579; BMC III 770; Ce³ T-329; IBP 5341; Sack 3423; Боброва 766; Зданевич 471; Feigelmanas 415.

Trūkst 4. un 5. lp., kuru vietā iesietas 4 lp. (tukšas).

Sarkani un zili iniciāļi, rubrikas.

Нет л. 4 и 5, вместо которых вплетены 4 л. (чистые).

Красные и синие инициалы, рубрики.

Bl. 4 und 5 fehlen, an deren Stelle sind 4 Bl. (leer) eingebunden.
Rote und blaue InitiaLEN, Rubriken.

Allig. ad: Nr. 160.

RH 1
123_{II}

190

THOMAS DE AQUINO. Scriptum super primo libro Sententiarum. — Venezia: Antonius de Strata, 21. VI 1486. — 2°, 150 f.

HC 1474; BMC V 294; Ce³ T-161; IBP 5279; Sack 3425.

Trūkst 1. (tukšā) un 131. lp.

Sarkani un zili iniciāļi, 4^a. lp. grezns daudzkrāsains iniciālis ar zeltu, rubrikas.

15. gs. iesējums — koka vāki, telāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi. Slēdžu detaļas. Kēde. Vāku iekšpusēs ielīmētas aprakstīta pergamenta lapas.

Нет л. 1 (чистого) и 131.

Красные и синие инициалы. На л. 4^a роскошный инициал с золотом, рубрики.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения. Остатки застежек. Цепь. Внутри переплета на克莱ены листы рукописного пергамена.

Bl. 1 (leer) und 131 fehlen.

Rote und blaue InitiaLEN, auf Bl. 4^a eine mehrfarbige Prachtinitialie mit Gold, Rubriken.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge. Reste von Schliessen. Kette. Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Pergamentblätter eingeklebt.

Allig.: Nr. 192.

RH 1
140_I

191

THOMAS DE AQUINO. Scriptum super secundo libro Sententiarum. — Köln: Heinrich Quentell, 8. IX 1481. — 2°, 338 f., ill.

HC 1476; BMC I 263—264; Ce³ T-163; IBP 5281; Sack 3428.

Trūkst 178., 183., 267., 270. lp. — restaurētas rokrakstā.

Sarkani un zili iniciāļi, rubrikas. 1^b. lp. miniatūra nedaudz iekrāsota ar sarkanu krāsu.

15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Apkalumi (3 trūkst). Slēdžu detaļas. Ķēde.

Vāku iekšpusēs ielīmētas aprakstīta pergamenta lapas.

Нет л. 178, 183, 267, 270, которые заменены рукописными.

Красные и синие инициалы, рубрики. На л. 1^b миниатюра частично раскрашена красной краской.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Метал. украшения (нет 3). Остатки застежек. Цепь.

Внутри переплета наклеены листы рукописного пергамена.

Bl. 178, 183, 267, 270 fehlen und sind handschriftlich restauriert.

Rote und blaue InitiaLEN, Rubriken. Auf Bl. 1^b Holzschnitt teilweise rot koloriert.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Beschläge (3 fehlen). Reste von Schließen. Kette.

Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Pergamentblätter eingeklebt.

RH 1
141

192

THOMAS DE AQUINO. Scriptum super tertio libro Sententiarum. — Venezia: Hermann Liechtenstein, 26. IV 1490. — 2°, 150 f.

HC 1480; BMC V 358; Ce³ T-167; IBP 5285; Sack 3433.

Sarkani un zili iniciāļi, vietām rubrikas.

Красные и синие инициалы, местами рубрики.

Rote und blaue InitiaLEN, stellenweise Rubriken.

Allig. ad: Nr. 190.

RH 1
140_{II}

193

THOMAS DE AQUINO. *Summa contra gentiles, sive De veritate catholicae fidei.* — Strassburg: [typographus operis Henrici Ariminiensis (=Georg Reyser?)], non post 1474. — 2°, 248 f.

H 1385; BMC I 77; Ce³ T-190; Collijn: Uppsala 1420; IBP 5291; IGI 9568; Sack 3437.

Sarkani un zili iniciāļi, rubrikas.

15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda (vietām bojāta). Slēdži. Ķēde.

Красные и синие инициалы, рубрики.

Переплет XV в. — доски, кожа (местами повреждена). Застежки. Цепь.

Rote und blaue InitiaLEN, Rubriken.
Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder (teilweise beschädigt). Schliessen. Kette.

RH 1
143

194

THOMAS DE AQUINO. *Quaestiones disputatae: De veritate.* Ed. Theodoricus de Sustren. — Köln: Heinrich Quentell, 7. III 1499. — 2°, 180 f.

H 1421; C 564; BMC I 289; Ce³ T-181; Collijn: Uppsala 1435; IBP 5277; IGI 9562; Sack 3419.

Allig. ad: Nr. 188.

RH 1
57II

195

THOMAS DE AQUINO. *Summa theologica.* P. I—II, 1. — Venezia: Bonetus Locatellus pro Octaviano Scoto, 1495. — 2°, P. I: 1. IX 1495, 162 f., P. II: 1. VII 1495, 142 f.

HC 1435; BMC V 445; Ce³ T-195; IBP 5296; IGI 9584 (P. II, 1); Sack 3440; Feigeimanas 422 (P. I).

16. gs. iesējums — koka vāki, cūkāda ar spiestu ornamentu. Slēdži.
Abas daļas vienā sējunā.

Переплет XVI в. — доски, свиная кожа с тиснением. Застежки.
2 части в одном переплете.

Einband (16. Jh.): Holzdeckel, Schweinsleder. Blinddruck. Schliessen. Beide Teile in einem Band.

Ascr.: F. 1a: «Christophorus Trope».

RH 1
56

Christophorus Tropæ

196

THOMAS DE AQUINO. Summa theologica.
P. I—II, 1. — Nürnberg: Anton Koberger,
15. I 1496. — 2°, P. I: 194 f., P. II, 1: 188 f.

HC 1436; C 566; BMC II 441; Ce³ T-196; IBP 5297;
IGI 9585 (P. II, 1): Sack 3442; Св. кат. ГБЛ 205.

P. I. Sarkani iniciāļi, 2^a. lp. grezns divkrāsains iniciālis (sarkans ar zilu).

16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Muguriņa bojāta. Apkalumi (2 trūkst). Slēdzi.

Vāku iekšpusēs ielīmētas aprakstītas lapas. Grāmatas sākumā un beigās piesieta 1 pergamenta lapa.

Красные инициалы, на л. 2^a роскошный инициал (красный с синим).

Переплет XVI в. — доски, кожа с тиснением. Корешок поврежден. Метал. украшения (нет 2). Застежки.

Внутри переплета наклеены рукописные листы.

В начале и конце книги вплетено по листу пергамена.

Rote Initialen, auf Bl. 2^a eine Prachtinitialie (rot mit blau).

Einband (16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder. Blinddruck. Rücken beschädigt. Beschläge (2 fehlen). Schliessen.

Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Blätter eingeklebt. Am Anfang und am Ende je ein Pergamentblatt eingebunden.

Ascr.: F. [pergament]: «Werner[us] Werst est ver[us]
possessor et [...] libri.

«Thomas Meyer dono dedit Johannes Becker Anno
1:5:4:9:».

P. II. Trūkst 188. lp. (tukšā).

Нет л. 188 (чистого). Красные инициалы, на

Bl. 188 (leer) fehlt.
Rote Initialen, auf Bl.

~~Werner Werst est vero possessor et amptus eius liber~~
Thomas Meyer dom donat Johannis Becker
Anno 1:5:4:9:...

Sarkani iniciāļi, 2^a. lp.
grezns iniciālis (sarkans ar zīlu).

16. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Iesējums restaurēts. Apkalumi (2 trūkst). Slēdži.

Vāku iekšpusēs ielīmētas aprakstītas lapas.
Grāmatas sākumā piesieta 1 pergamenta lapa.

л. 2^a роскошный инициал (красный с синим).
Переплет XVI в. — доски, кожа с тиснением.
Переплет реставрирован. Метал. украшения (нет 2). Застежки.

Внутри переплета на克莱ны рукописные листы.
В начале книги проплете 1 л. пергамена.

2^a eine Prachtinitialie (rot und blau).

Einband (16. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder. Blinddruck. Einband restauriert. Beschläge (2 fehlen). Schliessen.

Auf den Innenseiten der Deckel sind beschriebene Blätter eingeklebt.
Am Anfang des Bandes ein Pergamentblatt eingebunden.

Ascr.: F. [pergament]: «Werner[us] Werst ē ver[us]
possessor a [...] libri». «Thomas Meyer».

F. 1^a: «Thomas Meyer dono dedit Joh[annes] Becker
anno 1:5:4:9:».

RH 1
— P. I — RH 1
53 — 54 — P. II, 1

197

TITULI ET DISTINCTIONES LIBRORUM
VETERIS ET NOVI TESTAMENTI. —
[Nürnberg: Peter Vischer (?), ca 1487]. — 2°,
?×270 mm, 1 f. 35+? ll. Type: I.

Einbl 1460; IBP 5373 (Nürnberg, Marx Ayrer, [non post 1489]).

Vienpusīgi iespiesta lapa, saglabājusies daļēji.
Ielīmēta inkunābulas Nr. 140 vākā.

Один лист, напечатанный с одной стороны, сохранился частично.
Вклеен в переплете инкунабулы № 140.

Ein Blatt einseitig bedruckt, teilweise erhalten.
Auf der Innenseite der Deckel Inkunabel Nr. 140 eingeklebt.

RH 1
— 96

198

TRACTATUS PLURIMI IURIS. Cont.: Auerbach, Johannes. Processus iudicarius. — Tractatus prae sumptionum. — Dominicus de civitate Visentina. Summa qualiter notarii... debeat officium exercere. — Gerardus monachus Cisterciensis. Defensorium iuris. — Inocentius IV, papa. Tractatus exceptionum. — Dinus de Mugello. De praescriptionibus. — Jacobi, Petrus. De arbitris et arbitratoribus. — Galvanus de Bononia. Differentiae

legum et canonum. — [Basel: Michael Wenssler, ca 1487]. — 2°, 144 f.

C 776; Ce³ T-416; IBP 5391; Sack 3491.

Trūkst 144. (tukšā) 1p.
Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.
Brošēta kartona vākos.

Нет л. 144 (чистого).
Красные инициалы,
рубрики.
Картонный переплет.

Fehlt Bl. 144 (leer).
Rote Initialen, Rubri-
ken.
Pappeinband.

RH 1
77

TRACTATUS PRAESUMPTIONUM — in: **Modus**
legendi abbreviaturas in utroque iure et in: Tracta-
tus plurimi iuris.

199

TUDESCHIS, NICOLAUS DE (ca 1386—1445). *Lectura super quinque libris decretalium.* P. I. — Basel: [Michael Wenssler, Berthold Ruppel et Bernhard Richel], 1477. — 2°, 316 f., ill.

HC 12309; BMC III 723—724; Ce³ P-45; Collijn: Uppsala 1097; IBP 4127; IGI 9839; Sack 3514; Feigelmanas 430.

Sarkani un zili iniciāļi,
1^a. 1p. trīskrāsains ini-
ciālis ar vinjeti. Gravīrā
virs teksta viena figūra
iekārēta ar zilu krāsu.
15. gs. iesējums — koka
vāki, cūkāda (slikti sa-
glabājusies). Metāla uz-
stūri. Slēdži nav sagla-
bājušies. Ķēde.

Красные и синие ини-
циалы, на л. 1^a трех-
цветный инициал с
виньеткой. В гравюре
над текстом одна фи-
гура раскрашена синей
краской.
Переплет XV в. — дос-
ки, свинья кожа (пло-
хой сохранности). Ме-
таль. канты. Следы за-
стежек. Цепь.

Rote und blaue Initia-
len, auf Bl. 1^a eine drei-
farbige Initialie mit Vig-
nette. Eine Figur im
Holzschnitt über den
Text blau koloriert.
Einband (15. Jh.): Holz-
deckel, Schweinsleder
(schlecht erhalten).
Kantenbeschläge. Spuren
von Schliessen.
Kette.

RH 1
134

UTINO, LEONARDUS v. Leonardus de Utino.

200

VALASCUS DE TARENTA (XV saec.). De epidemia et peste. — [Basel: Martin Flach, non post 1474]. — 2°, 14 f.

H 15244; BMC III 741; Ce³ V-2; Klebs 1007.2; Sack 3608.

Sarkani iniciāļi, rubri-
kas.

Красные инициалы,
рубрики.

Rote Initialen, Rubri-
ken.

Allig. ad.: Nr. 102.

RH 1
101_{II}

VERDENA, JOHANNES DE v. Johannes de Verdena.

201

VERGILIUS MARO, PUBLIUS (70—19 a. ae. n.). Opera. Comm. Servius Honoratus. Add. Maronis Vita. — Brescia: Jacobus Britannicus, 22. VIII 1485. — 2°, 232 f.

C 6053; BMC VII 974; Зданевич 497.

Pasvītrojumi tekstā.
1^a. lp. grāmatas nosau-
kums rokrakstā.
18. gs. kartona iesējums
ar pergamenta mugu-
riņu, slikti saglabājies.

Подчеркивания в тек-
сте.
На л. 1^a рукописный
заголовок.
Картонный переплет
XVIII в. с пергамен-
ным корешком (пло-
хой сохранности).

Unterstreichungen im
Text.
Auf Bl. 1^a handschriftli-
cher Titel des Buches.
Pappeinband 18. Jh.
mit Pergamentrücken,
schlecht erhalten.

RH 1
84

202

VINCENTIUS BELLOVACENSIS (1190—1264). Speculum doctrinale. — [Strassburg: Adolf Rusch, ca 1477/78]. — 2°, 404 f.

C 6242; BMC I 65; Ce³ V-278; Collijn; Uppsala 1489;
IBP 5642; IGI 10309; Klebs 1037.1; Sack 3669; Зда-
невич 501.

Daļēji trūkst 1. un 404. lp. (tukšās). Sarkani iniciāļi, rubrikas. 15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu. Saglabājies 1 apkalums. Slēdžu daļas. Kēde nav saglabājusies.

Л. 1 и 404 (чистые) соранились частично. Красные инициалы, рубрики. Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением. Сохранилось одно метал. украшение. Остатки застежек. Следы цепи.

Bl. 1 und 404 (beide leer) nur teilweise erhalten. Rote Initialen, Rubriken. Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder, Blinddruck. Nur ein Beschlag erhalten. Reste von Schliessen. Spuren von Kette.

RH 1
147

203

VINCENTIUS BELLOVACENSIS. Speculum historiale. P. I—IV. — [Strassburg: Adolph Rusch, ca 1473]. — 2°, P. I—II: 156, 176 f., P. III—IV: 175, 192 f.

C 6245; Ce³ V-282; IBP 5646; IGI 10315 (ca 1479); Sack 3672; Боброва 801.

P. I—II. Ūdenstraipi. Sarkani un zili iniciāļi, 2 grezni daudzkrāsaini iniciāļi ar vinjetēm, rubrikas.

15. gs. iesējums — koka vāki, teļāda ar spiestu ornamentu, saglabājusies daļēji. Iesējums restaurēts 1913. gadā. Apkalumi (4 trūkst). Slēdzi. Kēde.

II daļas 3^a. Ip. ielīmētas 3 ksilogrāfiskas gravīras: 1) sv. Kristaps (Schr. 15), 2) sv. Antonijs (Schr. 16), 3) sv. Sebastians (Schr. 17). Gravīras daļēji iluminētas.

P. III—IV. Sarkani un zili iniciāļi, rubrikas.

15. gs. iesējums — koka vāki, cūkāda ar spiestu ornamentu, bojāta. Grezni apkalumi (1 trūkst).

Пятна от сырости. Красные и синие инициалы, 2 роскошных многоцветных инициала, рубрики.

Переплет XV в. — доски, кожа с тиснением (сохранилась частично).

Переплет реставрирован в 1913 г. Метал. украшения (нет 4). Застежки. Цепь.

На л. 3^a II ч. наклеены 3 ксилогравюры 1) св. Христофор (Schr. 15), 2) св. Антоний (Schr. 16), 3) св. Себастиан (Schr. 17). Гравюры частично раскрашены.

Красные и синие инициалы, рубрики.

Переплет XV в. — доски, свиная кожа с тиснением (повреждена). Роскошные метал.

Wasserflecken. Rote und blaue Initialen, 2 mehrfarbige Prachtinitialen mit Vignetten, Rubriken.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Kalbleder (nur teilweise erhalten), Blinddruck. Einband im Jahre 1913 restauriert. Beschläge (4 fehlen). Schliessen. Kette.

Auf Bl. 3^a des II. Teils sind 3 Holzschnitte eingeklebt: 1) der hl. Christophorus (Schr. 15), 2) der hl. Antonius (Schr. 16), 3) der hl. Sebastian (Schr. 17). Die Holzschnitte sind teilweise koloriert.

Rote und blaue Initialen, Rubriken.

Einband (15. Jh.): Holzdeckel, Schweinsleder (beschädigt), Blinddruck. Prachtbeschläge

Slēdžu detaļas. Ķēde.
Vāku iekšpusēs ielīmētas ksilogrāfiskas gra-vīras: 1) 15 attēli (Schr. 20—24); 2) Golgātas skats (Schr. 14).

украшения (нет 1).
Остатки застежек.
Цепь.
Внутри переплета на-
克莱ены ксилогравюры:
1) 15 картин (Schr.
20—24); 2) вид Голго-
фы (Schr. 14).

(einer fehlt). Reste von
Schliessen. Kette.
Auf den Innenseiten der
Deckel sind Holzschnit-
te eingeklebt :1) 15 Ab-
bildungen (Schr. 20—
24), 2) Blick auf Gol-
gatha (Schr. 14).

RH 1 — P. I-II   RH 1 — P. III-IV
160   161

204

VINCENTIUS BELLOVACENSIS. Speculum naturale. P. I-II. — [Strassburg: typogra-phus Legenda aureae (pro Anton Koberger in Nürnberg?), ca 1483]. — 2°, P. I: 320 f., P. II: 282 f.

C 6257; BMC II X; Ce³ V-293; Collijn: Stockholm 1102; Collijn: Uppsala 1493; Klebs 1036.2; Sack 3682;
Св. кат. ГБЛ 217.

Signatūras rokrakstā.
Pergamenta iesējums,
muguriņas nav saglabā-
jušās.

Рукописные сигнатуры.
Пергаменный переплет.
Корешки не сохрани-
лись.

Handschriftliche Signa-
turen.
Pergamenteinband. Rük-
ken nicht erhalten.

Ascr.: in 2 T. F. 1^a: «Joannes Bauarus D.»

RH 1 — P. I   RH 1 — P. II
163   164

205

Idem. Ex. secundum. P. II.

2^a. lp. nogrieztas 1. sle-
jas 9 apakšējās rindas,
trūkst 282. lp. (tukšā).
Sarkani un zili iniciāļi,
vietām divkrāsaini, rub-
rikas.
15. gs. iesējums — koka
vāki, teļāda ar spiestu
ornamentu, bojāta mu-
guriņa. Apkalumi un
ķēde nav saglabājušies.
Slēdžu detaļas.

На л. 2 срезано 9 строк
I столбца. Нет л. 282
(чистого).
Красные и синие, мес-
тами двухцветные ини-
циалы, рубрики.
Переплет XV в. — дос-
ки, кожа с тиснением.
Корешок поврежден.
Следы метал. украше-
ний и цепи. Остатки
застежек.

Auf Bl. 2 sind 9 Zeilen
der ersten Spalte abge-
schnitten. Bl. 282 (leer)
fehlt.
Rote und blaue Initia-
len, stellenweise zwei-
farbige, Rubriken.
Einband (15. Jh.): Holz-
deckel, Kalbleder, Blind-
druck, Rücken beschä-
digt. Spuren von Be-
schlägen und Kette.
Reste von Schliessen.

RH 1
162

Thomas de Aquino. Catena aurea super quattuor evangelistas. — [Augsburg: ca 1475/1476]. — 2^a f. Nr. 185.

Gregorius episcopus
quoniam omnino ratio sapientiae et creature vel certe scientia in deo est qui est carum caput et dancos et quicquid alibi queat hinc plecte mentitur ut hec est preceps orationis nuptiarum rationis his etiam (deo ipsius) possitudo plecto qui dicitur ad meipsum Godi sum. Aperte os nunti et docebo te quis loquitur. **F**idemus benevolentiam libri in ordine primi lectionum aggredire et animam de morte legentium ac levigantem et primo expedire glo-pium amicorum suarum translatum ad terrenum ipsa est generalis ad tortum libris meos cum pium expeditum cum aliquibus syllibus suplementibus et postea etiam in materia gloriatiaveritatem. Hoc igitur globo est illa diuinitus de fere et certum non pro querere.

Consimilis omnius qui fuit inter nos dei regis in his dilectionibus et rube ut in ea. Et et hoc sum pium glo-dum nobis dicendum ita ut tellus regum exortio in loco nostra hoc enim auctoritate intellectum fecit et decretales omnes politi in ducere sua volumina ingenerant difficultatem et anferebatur et verum intellectum de quoque et tunc sed aliud quod vobis glo-dum est quod tellus repente loquitur quod presumit mens das quia plumen fibescamus. Sicut loquitur merito plumentur cubitus et di ponderet.

aurem felix etiaminatur debetur religio in se non quod resuauit laborem per meritorum vel experientia loquendis pie ut noster Iesus in e-gloria de pater est ibi dicit. Secundo ergo glo-colleguntur duo que inducunt et nigerunt difficultas et studientibus et legentibus pium quando materia pampum in dictione loco qd facit multus ora pium qui vult et cunctum materialiter in ducere fidei tam pativario modo loquendo ut parere et emphazimur qd fidei et voluntatis de religione et in e-cum separari de unitate et in e-cum et in e-alibido de re domini. Sed haec confundit. Sufficiat loquenter nam scriptura in genere dicitur aliquatenus in ter si in glo-voto non dat debita aliud pronuntiatur p. faciendo glo-ante et cum sit aliud et etiam et quodque utrumque adnotatur allegatoe multa magisteria in huius etiam pium canimus et filius vero p. multa mandata habimus praegrediatur ut dicitur in deo. Et sive nunc emi et super regnum competerit qd qd baile allegatio infectus et obnubilatus ob nonnulla allegacione se similitus erit in glo-ante contra ferentiam inter confirmationem decretalem et epistolam et conclusio qd confirmatione ecclesiastica varijs nominibus nuncupatur qd qd apud pellicanum qd qd dogma qd qd functione qd manus arcanum qd interdictum et qd bisavice in diuinis. Et pro interdictu glo-ante qd p. p.

Aorate pro Eberhardo de Hamden
dono

Vincentius Bellovacensis. *Speculum historiale*. — [Strassburg: ca 1473]. — P. III—IV —
tegumentum. Nr. 203.

PSEUDO-VINCENTIUS BELLOVACENSIS.
Speculum morale. P. I—III. — [Strassburg:
Johann Mentelin, 9. XI 1476]. — 2°, P. I—II:
263 f., P. III: 214 f.

C 6252; BMC I 58; Ce³ V-288; Collijn: Stockholm
 1101; IBP 5651; IGI 10319; Sack 3676.

Sarkani iniciāļi, rubri-
 kas.
 15. gs. iesējums — koka
 vāki, tēlāda ar spiestu
 ornamentu. Apkalumi
 (1. sēj. trūkst 1, 2. sēj.
 trūkst 4). Slēdži. Kēde.
 Abos sējumos priekšējā
 vāka iekšpusē piezīmes
 par šīm grāmatām, da-
 tētas ar 1479. g. 1. X.

Красные инициалы,
 рубрики.
 Переплет XV в. — дос-
 ки, кожа с тиснением.
 Метал. украшения
 (I т. — нет 1, II т. —
 нет 4). Застежки.
 Цепь.
 На обороте верхней
 доски обоих томов
 записи — замечания
 об этих книгах, дати-
 рованные 1 X 1479 г.

Rote Initialen, Rubri-
 ken.
 Einband (15. Jh.): Holz-
 deckel, Kalbleder. Blind-
 druck.
 Beschläge (in Bd. I
 fehlt einer, in Bd. II —
 4). Schliessen. Ketten.
 Auf den Innenseiten der
 Vorderdeckel beider
 Bände — handschriftli-
 che Bemerkungen über
 sie, datiert 1. 10. 1479.

$\frac{\text{RH 1}}{165}$ — P. I—II $\frac{\text{RH 1}}{166}$ — P. III

VINCENTIUS, FERRERIUS v. Ferrerius, Vincen-
 tius.

VORAGINE, JACOBUS DE v. Jacobus de Voragine.

JACOBUS DE VORAGINE. Legenda au-
 reae. — Strassburg: [typographus operis Jor-
 dani de Quedlinburg (= Georg Husner)],
 16. VIII 1490. — 2°, 264 f.

CR 6454; Ce³ J-124; IBP 3005; Sack 1990.

Ūdenstraipi. Grāmatas
 sākumā lapu malas ap-
 drupušas.
 Sarkani un zili iniciāļi,
 rubrikas.
 19. gs. pusādas iesē-
 jums.

Пятна от сырости. В
 начале книги края лис-
 тов обкрошились.
 Красные и синие ини-
 циалы, рубрики.
 Полукожаный переплет
 XIX в.

Wasserflecken. Am An-
 fang des Buches abge-
 bröckelte Blattränder.
 Rote und blaue Initia-
 len, Rubriken.
 Halbledereinband (19.
 Jh.).

Ex libris: «Ad Bibl. zur Mühlen».
Ascr.: F. 1^a: «Cntus Berdierov» «Carmett Discatt».

Latvijas Universitātes
Zinātniskās bibliotēkas īpašums.

Šifrs — P $\frac{X}{1}$

208

ANTONINUS FLORENTINUS. Confessio-
nale: «Defecerunt». Cum titulus de restitutio-
nibus. — Venezia: Johannes de Colonia et Jo-
hannes Manthen, 1476. — 4°, 102 f.

GW 2106; HC 1179; BMC V 226.

Aprakstīta pergamenta
iesējums.

Grāmatas beigās pie-
sieta 1 aprakstīta lapa.

Переплет рукописного
пергамена.

В конце книги припле-
тен 1 рукописный лист.

Einband aus beschriebe-
nem Pergament.
Am Ende ist ein be-
schriebenes Blatt einge-
bunden.

Sig. F. 2^a: «SMMB».

Mākslinieka V. Villeruša īpašums.

209

ANTONINUS FLORENTINUS. Summa theo-
logica. P. I—IV. — Venezia: Leonhard Wild,
1480—1481. — 2°.

GW 2187; HC 1244; Sack 229 (P. I, 2).

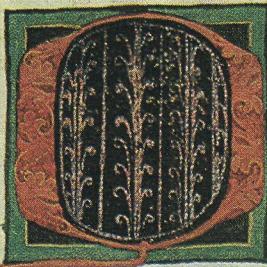
Saglabājusies 124. (sign.
q^{2b}) lapa (P. I), ielī-
mēta ink. Nr. 140 vākā.

Сохранился 1 л., вкле-
ен в переплет инкуна-
булы № 140.

Erhalten nur ein Blatt,
eingeklebt auf dem Vor-
derdeckel von Ink. Nr.
140.

RH 1
96

Speculum historiale Vincentij beluacensis fratris ordinis predicatorum incipit. Et primo prologus de causa suscepti opis & eius materia. **P**rimus.

Vonā mēritudo librorū; Et tempis breuitas memorie quoq; labilitas. n̄ patiuntur cūcta q̄ scripta sūt pie animo comprehendēti. Alii chi omnū fratrib; mīmo plurimorū libros assidue. revoluēti ac longo tempore studiose

legēti. visum ē tandem accēdere etiā majorū meo rū ḡilio quos dā flores p̄ modulo ingenij mei electos. ex oībus fere quos legere potui. sive nostro rū i. catholicorū doctoz. sive genitilū sc̄z philoso phoz & poetarū. et ex vīrisq; historicorū in vnu corpus volumis quodā compendio & ordine sū matim redigere. Ex his dūtaxat p̄cipue que p̄tine re vidēti. vel ad fidēi nostre dogmatis astructiōnē. vel ad morū instructōem. sive ad excitandā caritatis deuotōem. Aut diuinarū scripturarū mīsciā cā expōsitōez. vel etiā ad ipsius veritatis māfesēā aut simbolicā declaratiōem. ve et studio meo quasi modū quēdā i. pōnes curiositati mee. ceterozq; nō nullorū forsanē mei similiū. quoz studiū & laborū ē plurimos legere. eozq; flores excerpte. per hoc vnu grande op̄ v̄tūq; satisfacerē. et laboris mei fructū poscentib; nō negare. siquidē faciēndi plures libros nullus ē finis. et curiosi lectoris nō satiatur oculus visu. nec auris impletē auditu. Ad istud ipm p̄uocant me plurimū falsitas vel ambi

Vincentius Belovacensis. Speculum historiale. — [Strassburg: ca 1473]. Nr. 203.

210

HIERONYMUS, S. Epistolae. Ed. A. — Mainz: Peter Schöffer, 7. IX 1470. — 2°.

H 8554; BMC I 26; Ce³ H-165^a; IBP 2783.

Ex. secundum.

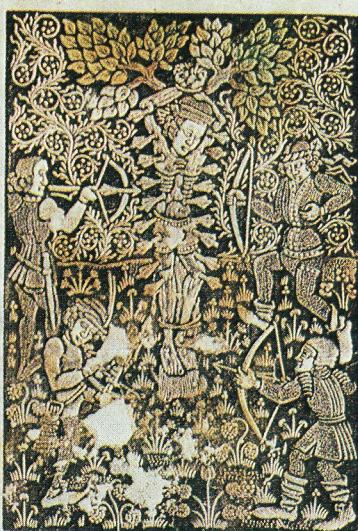
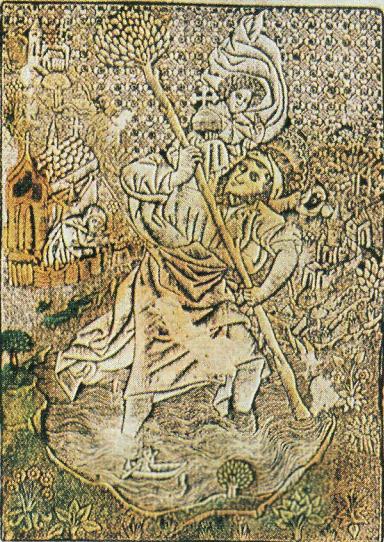
Pergaments.
Saglabājušās 204. un
322. lp., ielīmētas ink.
Nr. 98 vākos.

Пергамен.
Сохранились л. 204 и
322, вклеены в пере-
плет инкунабулы № 98.

Pergament.
Erhalten nur 204 und
322 Bl., eingeklebt auf
den Deckel von Ink.
Nr. 98.

RH 1
148

De victorino rectore xviiii-xviii.
 De vincentio & etenio fratribus xiiii-xxxvii
 De vincentio & valero xiii-xviii
 De vincentio labina & xpiana xiiii-lxxix
 De vitali & galeria xiiii-v
 De vitali & agneta xiiii-dix
 De vitellio imperio xiiii-cxxvii
 De vito & meresio xiiii-li-txy
 De viuenzo & amaritano xliii-li-xcix
 De urbano papa xiili-xvi
 E spina matre xiiiiii-xxvii
 De spoforo matre xiiii-xmii
 E spagno matre xiiiiii-cxiiii
 De ponio matre xiiiiii-xmii
 De spolito & facio domini-iiiiii-xxv
 De polito & benito nocte libua xiiiiii-xxv
 De yealica pescatorne xiiiiii-li-trei
 E genone epo xiiiiii-li-trei
 De solina & maria regipetra -xvi - li
 bto-xxv

Vincentius Bellovacensis. Speculum historiale. — [Strassburg: ca 1473]. — P. II, 3^a f. — ill. xylographica XV saec. Nr. 203.

Vincentius Bellovacensis. Speculum historiale. — [Strassburg: ca 1473]. — in teg. ill. xylographica XV saec. Nr. 203.

Speculum Historiale

*Credo in unum
datum novum a patre*

In die festi domini nostri Iesu Christi crucifixionis

In die festi domini nostri Iesu Christi resurrectionis

In die festi domini nostri Iesu Christi descendit in limbum

*Opificium ad iiii
in terra regia die*

Ultimus dies iudiciorum

Assumptio marie

Crown of thorns

Lazarus resurrexit

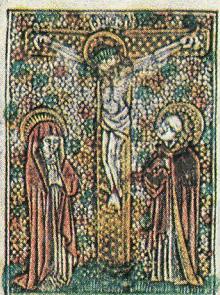
Transfiguratio

Calvus

Crux crucifixione

Vincentius Bellovacensis. Speculum historiale. — [Strassburg: ca 1473]. — P. III—IV,
in teg. ill. xylographica XV saec. Nr. 203.

211

THOMAS DE AQUINO. Summa theologica.
P. I—IV. — Strassburg: Typographus operis
Henrici Ariminensis (= Georg Reyser?), ca
1477. — 2°.

HC 1455 (Eggestein 1480); BMC I 79; Ce³ T-211
(ca 1474?).

Saglabājušās 25. (sign.
c^{5a}) un 26. (sign. c^{6a})
lapas, ielimētas ink. Nr.
133 vākos.

Сохранились № 25 и 26,
вклеенны в переплет
инкунабулы № 133.

Erhalten nur 2 Bl., ein-
geklebt auf den Deckel
von Ink. Nr. 133.

RH 1
132

212

NICOLAUS DE LYRA. Postilla [litteralis]
super totam Bibliam cum expositionibus Guil-
lelmi Britonis in omnes prologos S. Hieronymi
et additionibus Pauli Burgensis replicisque
Matthiae Doering. P. I—IV. — [Strassburg:
Typographus operis Henrici Ariminensis
(= Georg Reyser?), non post 14. IV 1477]. —
2°.

H 10367 et H 10377; BMC I 80; Ce³ N-134; Collijn:
Stockholm 757; Collijn: Uppsala 1087 (s. a.); IBP
3950; IGI 6820; Sack 2554.

Saglabājusies 1 lapa
(sign. r², P. II), iesieta
ink. Nr. 146 sākumā.

Сохранился 1 л., впле-
тенный в начале инку-
набулы № 146.

Erhalten 1 Bl. (Sign. r²,
P. II), eingebunden am
Anfang der Ink. Nr. 146.

RH 1
145

211

THOMAS DE AQUINO. Summa theologica.
P. I—IV. — Strassburg: Typographus operis
Henrici Ariminensis (= Georg Reyser?), ca
1477. — 2°.

HC 1455 (Eggestein 1480); BMC I 79; Ce³ T-211
(ca 1474?).

Saglabājušās 25. (sign.
c^{5a}) un 26. (sign. c^{6a})
lapas, ielimētas ink. Nr.
133 vākos.

Сохранились № 25 и 26,
вклеенны в переплет
инкунабулы № 133.

Erhalten nur 2 Bl., ein-
geklebt auf den Deckel
von Ink. Nr. 133.

RH 1
132

212

NICOLAUS DE LYRA. Postilla [litteralis]
super totam Bibliam cum expositionibus Guil-
lelmi Britonis in omnes prologos S. Hieronymi
et additionibus Pauli Burgensis replicisque
Matthiae Doering. P. I—IV. — [Strassburg:
Typographus operis Henrici Ariminensis
(= Georg Reyser?), non post 14. IV 1477]. —
2°.

H 10367 et H 10377; BMC I 80; Ce³ N-134; Collijn:
Stockholm 757; Collijn: Uppsala 1087 (s. a.); IBP
3950; IGI 6820; Sack 2554.

Saglabājusies 1 lapa
(sign. r², P. II), iesieta
ink. Nr. 146 sākumā.

Сохранился 1 л., впле-
тенный в начале инку-
набулы № 146.

Erhalten 1 Bl. (Sign. r²,
P. II), eingebunden am
Anfang der Ink. Nr. 146.

RH 1
145

IZDOŠANAS VIETU UN IESPIEDĒJU RĀDĪTĀJS

ANTVERPEN

GERARD LEEU

28. I 1485 Libellus de modo confitendi et poenitendi. Nr. 129.

AUGSBURG

LUDWIG HOHENWANG

1477 Henricus de Segusio Hostiensis. Summa super titulis decretalium. Nr. 95.

JOHANN SCHÖNSPERGER

1. II 1497 Schedel, Hartmann. Liber chronicarum. Nr. 171.

GÜNTHER ZAINER

1471 sive 1472 Jacobus de Voragine. Legenda aurea sive Historia Lombardica. Nr. 107.
ca 1475/76 Thomas de Aquino. Catena aurea super quattuor evangelistas. Nr. 185.
1476 Johannes Friburgensis. Summa confessorum. Nr. 114.

BASEL

JOHANN AMERBACH

non post 1484 Johannes de Bromyard. Summa praedicantium. P. II. Nr. 112.
ca 1485 Jacobus de Voragine. Sermones de tempore et de sanctis. P. I—II. Nr. 111.
1492 Ambrosius, S. Opera. P. I—II. Nr. 8.
ca 1492/94 Biblia, Latina. Nr. 36.
1494/95 Augustinus, Aurelius. Sermones. P. I—III, VI—VII. Nr. 23.

JOHANN AMERBACH ET JOHANN FROBEN

1500 Gregorius IX. Decretales. Nr. 84.

JOHANN AMERBACH PRO ANTON KOBERGER

1498—1502

Biblia. Cum postillis Hugonis de Sancto Charo. P. I—VII. Nr. 38.

MARTIN FLACH

[non post 1474]
[non post 1474]

De communione et conversatione Iudeorum et Christianorum. Nr. 58, 59.
Valascus de Tarenta. De epidemia et peste. Nr. 200.

JOHANN FROBEN ET JOHANN PETRI

1. XII 1498

Biblia. Latina. Cum glossa ordinaria Walafridi Strabonis... Nr. 37.

MICHAEL FURTER

15. II 1496
13. III 1496
1496
1496

Gegorius I. Pastorale, sive Regula pastoralis. Nr. 83.
Gegorius I. Commentum super Cantia canticorum. Nr. 80.
Gegorius I. Dialogum libri quattuor. Nr. 81.
Gegorius I. Homiliae super Ezechielem. Nr. 82.

NICOLAUS KESSLER

[ca 1488]
15. III 1488
1492
1495
1495

Johannes Nivicellensis. Concordantiae Bibliae et Canonum. Nr. 116.
Milis, Johannes. Repertorium iuris. Nr. 143.
Thomas de Aquino. Scripta ad Hanibaldum... Nr. 189.
Bernardus Claravallensis. Sermones de tempore... Nr. 33.
Petrus de Bergamo. Tabula super omnia opera Thomae Aquinatis. Nr. 156.

BERNHARD RICHEL

[non post 28. X
1475]
10. VI 1476

Caracciolum, Robertus. Sermones quadragesimales de poenitentia. Nr. 52.
Gratianus. Decretum. Nr. 79.

BERTHOLD RUPPEL

[post 21. IV 1488]

Meffret. Sermones de tempore et de sanctis, sive Hortulus reginae. P. I, III.
Nr. 140.

BERTHOLD RUPPEL ET MICHAEL WENSSLER

[non post 1477]

Duranti, Guillelmus. Rationale divinorum officiorum. Nr. 67.

MICHAEL WENSSLER

- [ca 1474/75]
1477 Leo I. Sermones. Nr. 127.
Tudeschis, Nicolaus de. Lectura super quinque libris decretalium. P. I.
Nr. 199.
25. VIII 1479 Michael de Dalen. Casus summarii decretalium, Sexti et Clementinarum.
Nr. 142.
- [ca 1486/87] Cato [vulgo Disticha Catonis]. Nr. 54, 55.
- [ca 1487] Tractatus plurimi iuris. Nr. 198.

MICHAEL WENSSLER ET BERNHARD RICHEL

- [non post 1477] Astesanus de Ast. Summa de casibus conscientiae. Nr. 18.

BRESCIA

JACOBUS BRITANNICUS

22. VIII 1485 Vergilius Maro, Publius. Opera. Nr. 201.

BRUXELLES

FRATRES VITAE COMMUNIS

- [non post 1483]
[ca 1484] Petrus de Alliaco. Tractatus et sermones. Nr. 155.
Mayronis, Franciscus de. Sermones de tempore. P. I. Nr. 139.

CREMONA

CAROLUS DARLERIUS

4. X 1496 Applanus, Constantius. Soliloquia de humani arbitrii libertate et potestate.
Nr. 17.

DEVENTER

JACOBUS DE BREDA

- [ca 1486]
15. V 1496 Guillelmus de Gouda. Expositio mysteriorum missae. Nr. 87.
Pseudo-Boethius. De disciplina scholarium. Nr. 44.

RICHARDUS PAFFRAET

- 1485 Herolt, Johannes. Sermones discipuli de tempore et de sanctis. Nr. 96.
15. IX 1500 Henricus de Hassia. Secreta sacerdotum. Nr. 93.

FERRARA

LAURENTIUS DE RUBEIS ET ANDREAS DE GRASSIS

15. XI 1493

Hugo Senensis. Expositio super Aphorismos Hippocratis et Galeni commentum. Nr. 104.

FIRENZE

JACOBUS DE RIPOLI

1478

Acciaiolus, Donatus. Expositio Ethicorum Aristotelis. Nr. 1.

HAGENAU

HEINRICH GRAN PRO JOHANNE RYNMAN

post 1500?

Pelbartus de Themeswar. Sermones Pomerii de sanctis. Nr. 153.

HAMBURG

JOHANN ET THOMAS BORCHARD

14. XI 1491

Jacobus de Voragine. Laudes beatae Mariae virginis. Nr. 106.

KÖLN

BARTHOLOMAEUS DE UNCKEL

[post 28. VI] 1484

Bonaventura, S. Opuscula. P. I. Nr. 45.

JOHANN KOELHOFF, SENIOR

1478

Nicolaus de Gorran. Postilla super epistolas Pauli. Nr. 150.
Methodus utriusque iuris. Nr. 141.

1481

Corpus iuris civilis. Summarium Institutionum. Nr. 61.

5. I 1482

Johannes de Sancto Geminiano. Liber de exemplis et similitudinibus rerum.
Nr. 118.

[ca 1485]

Bonaventura, S. Opuscula. P. II. Nr. 45.

[ca 1485]

HEINRICH QUENTELL

8. IX 1481

Thomas de Aquino. Scriptum super secundo libro Sententiarum. Nr. 191.
Guillelmus de Gouda. Expositio mysteriorum missae. Nr. 88.

[ca 1489]

Stella clericorum. Nr. 178.

[ca 1491]

Boethius, A. M. T. S. De consolatione philosophiae... Nr. 43.

31. XII 1497

Manuale parochialium sacerdotum multum perutile... Nr. 136.

1498

Thomas de Aquino. Quaestiones disputatae: De veritate. Nr. 194.

7. III 1499

Hymni: Expositio hymnorum cum familiari commento. Nr. 105.

10. III 1499

Sequentiae. Textus sequentiarum, cum optimo commento. Nr. 175.

[1499]

Thomas de Aquino. Quaestiones disputatae: De potentia Dei... Nr. 188.

7. V 1500

KONRAD WINTERS VON HOMBORCH

24. XII 1479

Nicolaus de Ausmo. Supplementum summae Pisanellae. Nr. 147.

ULRICH ZELL

1473

Leonardus de Utino. Sermones de sanctis. Nr. 128.

[ca 1475]

Albertus Magnus. Sermones de tempore et de sanctis. Nr. 2.

LEIDEN
HEYNRICUS HEYNRICI

4. VI 1484

Thomas de Aquino. *De humanitate Christi*. Nr. 186.

LEIPZIG
MORITZ BRANDIS

10.—12. VII 1490

Eike von Repgow. *Sachsenspiegel [Landrecht]*. Nr. 69.

TYPOGRAPHUS DE CAPOTII (=MARTIN LANDSBERG)

post 13. VIII 1487 Friedrich I Barbarossa. *Authentica C ne filius pro patre etc. conveniatur.*
Nr. 75.

KONRAD KACHELOFEN

- [ca 1489] *Epistola de miseria curatorum seu plebanorum*. Nr. 70.
[ca 1489?] *Manuale parochialium sacerdotum multum perutile*. Nr. 135.
[1493] *Theobaldus, episcopus. Physiologus de naturis duodecim animalium*. Nr. 184.
1497 *Niger, Franciscus. Modus epistolandi cum epistolis exemplaribus annexis.*
Nr. 151.
[14]98 *Pseudo-Bonaventura. De castitate et munditia sacerdotum*. Nr. 47.

MARTIN LANDSBERG

- [ca 1497/1500] *Faber de Werdea, Johannes. De mediis, quibus ad beatam vitam perveniri poterit*. Nr. 71.

MELCHIOR LOTTER

14. IX 1498 *Anna, S. Legenda S. Annae*. Nr. 13.
27. X 1498 *Henricus de Hassia. Secreta sacerdotum*. Nr. 92.
28. IV 1499 *Lochmaier, Michael. Parochiale curatorum*. Nr. 131.
10. V 1499 *Johannes de Lapide. Resolutorium dubiorum circa celebrationem missarum occurrentium*. Nr. 115.
21. V [14]99 *Pseudo-Bonaventura. De castitate et munditia sacerdotum*. Nr. 48.

WOLFGANG STÖCKEL

1. IV 1497 *Seneca, Lucius Annaeus. Epistolae ad Lucillium*. Nr. 173.

JACOB THANNER

- 1499 *Pseudo-Seneca, Lucius Annaeus. De moribus humanae vitae*. Nr. 174.

LOUVAIN

JOHANN DE PADERBORN

[ca 1480]
[ca 1481/83]

Ambrosius, S. De officiis. Lib. I—III. Nr. 9.
Guillibertus Tornacensis. Sermones peramoeni ad status diversos pertinentes. Nr. 91.

LÜBECK

STEPHAN ARNDES

1493
23. IV 1499
20. IX 1500

Plenarium. [Dat Boek der profecien...] Nr. 165.
Jacobus de Voragine. Legenda aurea... Germanice. Nr. 110.
Missale Viburgense. Nr. 144.

LUKAS BRANDIS

[non post 1478]

Birgitta. Revelationes. Nr. 40, 41.

LYON

NICOLAUS PHILIPPI ET MARCUS REINHARDI

15. IV 1480

Monte, Petrus de. Repertorium utriusque iuris. P. II—III. Nr. 146.

NICOLAUS WOLF

10. XII 1500

Tartaretus, Petrus. Expositio totius philosophiae nec non metaphysicae Aristotelis. Nr. 182.

[ca 1500]
18. I 1500/1501

Tartaretus, Petrus. Expositio super textu logices Aristotelis. Nr. 181.

Tartaretus, Petrus. Expositio in summulas Petri Hispani cum textu. Nr. 180.

MAINZ

JOHANN GUTENBERG?

1460

Balbus, Johannes. Catholicon. Nr. 27.

JACOB MEYDENBACH

[ca 1492]

Guillermus Parisiensis. Dialogus de septem sacramentis. Nr. 90.

PETER SCHÖFFER

7. IX 1470 Hieronymus, S. Epistolae. Ed. A. Nr. 98, 210.
[ca 1475?] Pseudo-Augustinus. De cognitione verae vitae. Nr. 24.

MILANO

JACOBUS DE SANCTO NAZARIO

1494 Ferrariis de Gradibus Johannes Matthaeus. Expositiones in Avicennae tractatum de urinis... Nr. 73.

NÜRNBERG

FRIEDRICH CREUSSNER

1493 Bernardinus Senensis. Sermones de festivitatibus Virginis gloriosae. Nr. 32.

ANTON KOBERGER

1477—1479 Antoninus Florentinus. Summa theologica. P. I—IV. Nr. 16.
20. XII 1478 Ludolphus de Saxonia. Meditationes vitae Jesu Christi. Nr. 132.
27. II 1479 Gritsch, Johannes. Quadragesimale. Nr. 85.

2. VIII 1480 Herolt, Johannes. Sermones discipuli de tempore et de sanctis... Nr. 97.
1482 Alexander de Hales. Summa universae theologiae. P. III—IV. Nr. 4.
31. XII 1482 Biblia, Latina. Nr. 34.
31. VII 1484 Antoninus Florentinus. Chronicum. P. III. Nr. 14.
20. VI 1488 Nicolaus de Ausmo. Supplementum Summae Pisanellae... Nr. 148.
5. XII 1488 Jacobus de Voragine. Legenda aurea... Nr. 108, 109.
[1491—93] Martinus Polonus. Margarita decreti... Nr. 138.
20. VI 1492 Bartholomaeus Anglicus. De proprietatibus rerum. Nr. 30.
28. VI—31. VIII 1492 Ferrerius, Vincentius. Sermones de tempore et de sanctis. P. I—III. Nr. 74.
5. I 1494 Johannes de Verdena. Sermones Dormi secure de sanctis. Nr. 119.
25. II 1494 Alphonsus de Spina. Fortalitium fidei. Nr. 7.
15. VI 1494 Petrus Hispanus. Copulata tractatum Petri Hispani.. Nr. 159.
15. I 1496 Thomas de Aquino. Summa theologica. P. I—II, 1. Nr. 196.
17. V 1496 Pius II. Epistolae familiares. Nr. 163.
6. IX 1497 Biblia, Latina. Cum postillis Nicolai de Lyra .. Nr. 39.
12. III 1498 Johannes de Verdena. Sermones Dormi secure de tempore. Nr. 120.
4. II 1499 Berchorius, Petrus. Repertorium morale. Nr. 31.

JOHANNES REGIOMONTANUS

1474 Johannes Regiomontanus. Calendarium. Nr. 117.

JOHANN SENSENSCHMIDT ET ANDREAS FRISNER

15. IV 1474 Thomas de Aquino. Quaestiones de duodecim quolibet. Nr. 187.

JOHANN SENSENSCHMIDT ET HEINRICH KEFER

8. IV 1473 Rainerius de Pisis. Pantheologia sive Summa universae theologiae. P. I—II.
Nr. 168.

GEORG STUCHS PRO ANTON KOBERGER

20. VI 1488 Nicolaus de Ausmo. Supplementum Summae .. Nr. 148.

PETER WAGNER

[non post 15. VI
1491]

Kannemann, Johannes. *Passio Jesu Christi.* Nr. 124.

[ca 1487]

Tituli et distinctiones librorum veteris. Nr. 197.

PETER VISCHER (?)

1. II 1475

Seneca, Lucius Annaeus. *Epistolae ad Lucillium.* Nr. 172.

ROMA

ARNOLD PANNARTZ

9. IV 1476

Lactantius, L. C. F. *Opera.* Nr. 125.

ROSTOCK

FRATRES DOMUS HORTI VIRIDIS AD S. MICHAELEM

7. IX 1482

Postilla super epistolas et evangelia. Nr. 89.

[post 17. I 1484]

Dominicus de Sancto Geminiano. *Super sexto Decretalium.* Nr. 63.

1487

Modus legendi abbreviaturas in utroque iure. Nr. 145.

post 1. VI 1489

Homiliarius doctorum a Paulo Diacono collectus. Nr. 99.

1490

Henricus de Herpf. *Sermones de tempore et de sanctis.* Nr. 94.

1490

Prosper Aquitanus. *De vita contemplativa.* Nr. 167.

1490

Platea, Franciscus de. *Opus restitutionum usurarum et excommunicationum.*

1490

Nr. 164.

1490

Caracciolum, Robertus. *Sermones de laudibus sanctorum.* Nr. 51.

STRÄSSBURG

HEINRICH EGGESTEIN

[ca 1470/72]
[ca 1475]
1475

Bonifacius VIII. *Liber sextus decretalium.* Nr. 49.

Ferrarii, Johannes Petrus de. *Practica iudicialis.* Nr. 72.

Andreae, Johannes. *Quaestiones mercuriales super regulis iuris.* Nr. 11.

MARTIN FLACH

1488
11. VIII 1491
1499

Petrus de Palude. *Sermones Thesauri novi quadragesimales.* Nr. 161.

Augustinus, Aurelius. *Opuscula.* Nr. 20.

Antoninus Florentinus. *Confessionale: «Defecerunt» ...* Nr. 15.

JOHANN GRÜNINGER

28. III 1484
1488
3. III 1497

Jordanus de Quedlinburg. Sermones Dan de sanctis. Nr. 122.
Gerson, Johannes. Opera. P. I—III. Nr. 76, 77.
Caracciolum, Robertus. Sermones quadragesimales de poenitentia. Nr. 53.

JOHANN MENTELIN

[non post 1471]
[9. XI 1476]

Augustinus, Aurelius. Epistolae. Nr. 21.
Pseudo-Vincentius Bellovacensis. Speculum morale. P. I—III. Nr. 206.

JOHANN PRÜSS

[1487]
[non post 1487]
[non post 1489]
[non ante 1490]
[ante 6. III 1491]

Rolewinck, Werner. Fasciculus temporum. Nr. 169.
Pseudo-Augustinus. Sermones ad heremitas. Homiliae duae. Nr. 26.
Johannes de Capua. Directorium humanae vitae. Ed. A. Nr. 113.
Rolewinck, Werner. Fasciculus temporum. Nr. 170.
Boethius, A. M. T. S. De consolatione philosophiae.. Nr. 42.

ADOLPH RUSCH

[ca 1473]
[ca 1477/78]

Vincentius Bellovacensis. Speculum historiale. P. I—IV. Nr. 203.
Vincentius Bellovacensis. Speculum doctrinale. Nr. 202.

MARTIN SCHOTT

[ca 1485]
[ca 1485]

Caracciolum, Robertus. Sermones de adventu domini etc. Nr. 50.
Gesta Romanorum.. Nr. 78.

TYPOGRAPHUS LEGENDAE AUREAE PRO ANTON KOBERGER

[ca 1483]

Vincentius Bellovacensis. Speculum naturale. P. I—II. Nr. 204, 205.

TYPOGRAPHUS OPERIS HENRICI ARIMINENSIS (=GEORG REYSER?)

[ca 1472]
[non post 1474]
[non post 1475]
[ca 1476]
ca 1477
[non post 14. IV
1477]

Stoer, Nicolaus. Expositio officii missae sacrifice canonis. Nr. 179.
Thomas de Aquino. Summa contra gentiles.. Nr. 193.
Hugo de Sancto Victore. Didascalion et alia opuscula. Nr. 101, 102.
Pseudo-Augustinus. Manuale. Nr. 25.
Thomas de Aquino. Summa theologica. Nr. 211.
Nicolaus de Lyra. Postilla [litteralis] super totam Bibliam.. Nr. 212.

TYPOGRAPHUS OPERIS PETRI BLESENSIS

[ca 1480]

Petrus Blesensis de Lutrea. Sermones de tempore et de sanctis. Nr. 157.

TYPOGRAPHUS OPERIS JORDANI DE QUEDLINBURG (=GEORG HUSNER)

[ante 25. III 1475]
1483
14. II 1485
Post 24. II 1485
30. VII 1485
18. VI 1487
[non post 1488]
17. III 1489

Andreae, Johannes. Additiones ad Durantis speculum iudiciale. Nr. 10.
Jordanus de Quedlinburg. Postillae de tempore et sermones. Nr. 121.
Bartholomaeus Anglicus. De proprietatibus rerum. Nr. 29.
Petrus Comestor. Historia scholastica. Nr. 158.
Hugo de Sancto Victore. De sacramentis Christianae fidei. Nr. 103.
Nicolaus de Blony. Tractatus sacerdotalis de sacramentis. Nr. 149.
Corona Beatae Mariae virginis. Nr. 60.
Alexander Magnus. Historia Alexandri Magni. Nr. 6.

15. IV 1490 Petrus de Alliaco. Quaestiones super libros Sententiarum. Nr. 154.
 16. VIII 1490 Jacobus de Voragine. Legenda aureae... Nr. 207.
 29. XI 1490 Guido de Monte Rochen. Manipulus curatorum. Nr. 86.
 19. VII 1493 Duranti, Guillermus. Rationale divinorum officiorum. Nr. 68.
 18. XII 1495 Bonaventura, S. Opuscula. P. I—II. Nr. 46.
 11. II 1496 Textor, Guillermus. Sermones tres de passione Christi. Nr. 183.

TYPOGRAPHUS OPERIS VITAS PATRUM

18. X 1483 Ludolphus de Saxonia. Meditationes vitae Jesu Christi. Nr. 133.
 1484 Petrus de Palude. Sermones Thesauri novi de tempore. Nr. 162.

STUTTGART

TYPOGRAPHUS OPERIS «MAXIMILIANI IMP. ELECTIO»

- ca 1486 Cyprianus, Thascius Caecilius. Opera. Nr. 62.

ULM

JOHANN ZAINER, SENIOR

- ca 15. VI 1480 Albertus de Padua. Expositio evangeliorum dominicalium et festivalium.
 Nr. 3.

UTRECHT

TYPOGRAPHUS GESTA ROMANORUM

- [ca 1475] Alexander Magnus. Historia Alexandri Magni. Nr. 5.
 [ca 1475] Cessolis, Jacobus de. De ludo scachorum. Nr. 56.

VENEZIA

SIMON BEVILAQUA

4. IV 1497 Lactantius L. C. F. Opera. Nr. 126.

ANDREAS DE BONETIS

23. VII 1484 Augustinus, Aurelius. Opuscula. Nr. 19.

JOHANNES DE COLONIA ET JOHANNES MANTHEN

- 1476 Antoninus Florentinus. Confessionale: ... Nr. 208.
 10. X 1480 Silvaticus, Matthaeus. Liber pandectarum medicinae. Nr. 176.

HANNIBAL FOXIUS ET SOCHI PRO FRANCISCO DE MADIIS

22. III 1486 Petrus Lombardus. Sententiarum libri IV. Nr. 160.

NICOLAUS DE FRANCOFORDIA

30. X 1487 Angelus de Clavasio. Summa angelica de casibus conscientiae. Nr. 12.

JOHANNES HERBORT DE SELIGENSTADT

31. X 1483

Biblia. Latina. Cum add. Francisci Moneliensis et Quintii Aemiliani. Nr. 35.

JOHANNES HERBORT PRO JOHANNES DE COLONIA,
NICOLAUS JENSON ET SOCIIS

13. XI 1481
14. XI 1481

Duns Scotus, Johannes. Quaestiones in quattuor libros Sententiarum. Nr. 65.
Duns Scotus, Johannes. Quaestiones quodlibetales. Nr. 66.

HERMANN LIECHTENSTEIN

26. IV 1490

Thomas de Aquino. Scriptum super tertio libro Sententiarum. Nr. 192.

BONETUS LOCATELLUS PRO OCTAVIANO SCOTO

1. VII, 1. IX 1495

Thomas de Aquino. Summa theologiae. P. I—II, 1. Nr. 195.

CHRISTOPHORUS DE PENSIS

1. VIII 1495

Martialis, Marcus Valerius. Epigrammata... Nr. 137.

PHILIPPUS PINCIUS PRO BENEDICTO FONTANA

16. II 1495

Horatius Flaccus, Quintus. Opera. Nr. 100.

3. XI 1495

Livius, Patavinus Titus. Historiae Romanae decades. Nr. 130.

PETRUS DE QUARENGIIS

13. VII 1496

15. I 1498/1499/
1. VII 1499

Plenarium. Epistole et evangelii vulgari historiate. Nr. 166.
Statius, Publius Papinius. Opera ... Nr. 177.

BERNARDINUS STAGNINUS DE TRIDINO

2. I 1499

Manlii, Johannes Jacobus de. Luminare maius super Mesue Antidotarium
et Practica. Nr. 134.

ANTONIUS DE STRATA

21. VI 1486

Thomas de Aquino. Scriptum super primo libro Sententiarum. Nr. 190.

JOHANNES TACUINUS DE TRIDINO

12. VI 1497

Ovidius Naso, Publius. Fasti. Nr. 152.

ANDREAS TORRESANUS ET BARTHOLOMAEUS DE BLAVIS

30. X 1483

Clemens V. Constitutiones. Nr. 57.

TYPOGRAPHUS OPERIS HERMOLAI BARBARI

[1493/1494]

Barbarus, Hermolaus. Castigationes Plinianae. Nr. 28.

ALBERTINUS VERCELLENSIS PRO OCTAVIANO SCOTO

23. X 1499

Josephus Flavius. De antiquitate Iudaica ... Nr. 123.

LEONHARD WILD

1480—1481

Antoninus Florentinus. Summa theologica. Nr. 209.

NEDERLAND

TYPOGRAPHUS OPERIS AUGUSTINI: EXPLANATIO PSALMORUM

[ca 1485]

Augustinus, Aurelius. Explanatio psalmorum. P. I—III. Nr. 22.

SINE TYPOGRAPHO

s. a.

Donatus, Aelius. Ars minor. Nr. 64.

IESPIEDEJU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS

Amerbach, Johann	Basel	8, 23, 36, 111, 112
Amerbach, Johann et Froben, Johann	Basel	84
Amerbach, Johann pro Koberger, Anton	Basel	38
Arndes, Stephan	Lübeck	110, 144, 165
Bevilaqua, Simon	Venezia	126
Blavis, Bartholomaeus de et Torresanus, Andreas	Venezia	57
Bonetis, Andreas de	Venezia	19
Borchard, Johann et Borchard, Thomas	Hamburg	106
Borchard, Thomas et Borchard, Johann	Hamburg	106
Brandis, Lucas	Lübeck	40, 41
Brandis, Moritz	Leipzig	69
Breda, Jacobus de	Deventer	44, 87
Colonia, Johannes de et Manthen, Johannes	Venezia	176, 208
Colonia, Johannes de, Heribert, Johannes, Jenson, Nicolaus et sociis	Venezia	65, 66
Creussner, Friedrich	Nürnberg	32
Darlerius, Carolus	Cremona	17
Drach, Peter	Speyer	51, 63, 89, 94, 99, 145, 164, 167
Eggestein, Heinrich	Strassburg	11, 49, 72
Flach, Martin	Basel	58, 59, 200
Flach, Martin	Strassburg	15, 20, 161
Fontana, Benedictus et Pincius Philippus	Venezia	100
Foxius, Hannibal et sociis pro Madiis, Francis-cus de	Venezia	160
Francofordia, Nicolaus de	Venezia	12
Fratres Domus Horti Viridis ad S. Michaelem	Rostock	125
Fratres Vitae Communis	Bruxelles	139, 155
Frisner, Andreas et Sensenschmidt, Johann	Nürnberg	187
Froben, Johann et Amerbach, Johann	Basel	84
Froben, Johann et Petri, Johann	Basel	37
Furter, Michael	Basel	80, 81, 82, 83
Giunta, Lucantonio et Pincius, Philippus	Venezia	130
Gran, Heinrich pro Rynman, Johanne	Hagenau	153
Grassis, Andreas de et Rubeis, Laurentius de	Ferrara	104
Grüninger, Johann	Strassburg	53, 76, 77, 122
Gutenberg, Johann	Mainz	27
Heribert, Johannes de Seligenstadt	Venezia	35
Heribert, Johannes de pro Colonia, Johannes de, Jenson, Nicolaus et sociis	Venezia	65, 66
Heynrici, Heynricus	Leiden	186
Hohenwang, Ludwig	Augsburg	95
Jacobus Britannicus	Brescia	201
Jacobus de Sancto Nazario	Milano	73
Jenson, Nicolaus, Heribert, Johannes, Colonia, Johannes de et sociis	Venezia	65, 66
Johannes Regiomontanus	Nürnberg	117

Kachelofen, Konrad	Leipzig	47, 70, 135, 151, 184
Kefer, Heinrich et Sensenschmidt, Johann	Nürnberg	168
Kessler, Nicolaus	Basel	33, 116, 143, 156, 189
Koberger, Anton	Nürnberg	4, 7, 14, 16, 30, 31, 34, 39, 74, 85, 97, 108, 109, 119, 120, 132, 138, 148, 159, 163, 196
Koberger, Anton et Amerbach, Johann	Basel	38
Koberger, Anton et Typographus Legenda aureae	Nürnberg	204, 205
Koelhoff, Johann, senior	Köln	45, 61, 118, 141, 150
Landsberg, Martin	Leipzig	71
Leeu, Gerard	Antwerpen	129
Liechtenstein, Hermann	Venezia	192
Locatellus, Bonetus pro Scoto, Octaviano	Venezia	195
Lotter, Melchior	Leipzig	13, 48, 92, 115, 131
Madiis, Franciscus de et Foxius, Hannibal et scicis	Venezia	160
Manthen, Johannes et Colonia, Johannes de	Venezia	176, 208
Mentelin, Johann	Strassburg	21, 206
Meydenbach, Jacob	Mainz	90
Paderborn, Johann de	Louvain	9, 91
Paliraet, Richardus	Deventer	93, 96
Pannartz, Arnold	Roma	172
Pensis, Christophorus de	Venezia	137
Petri, Johann et Froben, Johann	Basel	37
Philippi, Nicolaus et Reinhardi, Marcus	Lyon	146
Pincius, Philippus pro Fontana, Benedicto	Venezia	100
Pincius, Philippus pro Giunta, Lucantonio	Venezia	130
Prüss, Johann	Strassburg	26, 42, 113, 169, 170
Quarengiis, Petrus de	Venezia	166, 177
Quentell, Heinrich	Köln	43, 88, 105, 136, 175, 178, 188, 191, 194
Reinhardi, Marcus et Philippi, Nicolaus	Lyon	146
Richel, Bernhard	Basel	52, 79
Richel, Bernhard et Wenssler, Michael	Basel	18
Ripoli, Jacobus de	Firenze	1
Rubefis, Laurentius de et Grassis, Andreas de	Ferrara	104
Ruppel, Berthold	Basel	140
Ruppel, Berthold et Wenssler, Michael	Basel	67
Rusch, Adolph	Strassburg	202, 203
Rynman, Johannes et Gran, Heinrich	Hagenau	153
Schöffer, Peter	Mainz	24, 98, 210
Schönsperger, Johann	Augsburg	171
Schott, Martin	Strassburg	50, 78
Scotus, Octavianus et Locatellus, Bonetus	Venezia	195
Scotus, Octavianus et Vercellensis, Albertinus	Venezia	123
Sensenschmidt, Johannes et Frisner, Andreas	Nürnberg	187
Sensenschmidt, Johann et Kefer, Heinrich	Nürnberg	168
Stagninus, Bernardinus de Tridino	Venezia	134
Stöckel, Wolfgang	Leipzig	173
Strata, Antonius de	Venezia	190
Stuchs, Georg pro Koberger, Anton	Nürnberg	148
Tacuinus, Johannes de Tridino	Venezia	152
Thanner, Jacob	Leipzig	174
Torresanus, Andreas et Blavis, Bartholomaeus de	Venezia	57
Typographus de Capotii (=Martin Landsberg)	Leipzig	75
Typographus Gesta Romanorum	Utrecht	5, 56
Typographus Legenda aureae pro Koberger, Anton	Nürnberg	204, 205
Typographus operis Augustini: Explanatio psalmo- rum	Nederland	22
Typographus operis Henrici Ariminensis (=Georg Reyser)	Strassburg	25, 101, 102, 179, 193, 211, 212
Typographus operis Hermolai Barbari	Venezia	28
Typographus operis «Maximiliani Imp. Electio»	Stuttgart	62
Typographus operis Petri Blesensis	Strassburg	157
Typographus operis Jordani de Quedlinburg (=Georg Husner)	Strassburg	6, 10, 29, 46, 60, 68, 86, 103, 121, 149, 154, 158, 183, 207

Typographus operis Vitas Patrum		133, 162
Unckel, Bartholomaeus de	Köln	45
Vercellensis, Albertinus pro Scoto, Octaviano	Venezia	123
Vischer, Peter	Nürnberg	197
Wagner, Peter	Nürnberg	124
Wenissler, Michael	Basel	54, 55, 127, 142, 198, 199
Wenssler, Michael et Richel, Bernhard	Basel	18
Wild, Leonhard	Venezia	209
Winters, Konrad von Homborch	Köln	147
Wolf, Nicolaus	Lyon	180, 181, 182
Zainer, Günther	Augsburg	107, 114, 185
Zainer, Johann, senior	Ulm	3
Zell, Ulrich	Köln	2, 128
Sine typographo	Nederland	64

HRONOLOGISKĀIS RĀDĪTĀJS

1460—1470		[non post 14. IV 1477]	212
s. a.	64	1477—1479	16
1460	27	[ca 1477/78]	202
7. IX 1470	98, 210	1478	1
		1478	150
		20. XII 1478	132
		[non post 1478]	40, 41
1471—1480		[ca 1478]	145
		27. II 1479	85
[ca 1470/72]	49	25. VIII 1479	142
1471 sive 1472	107	24. XII 1479	147
non post 1471	21	[non post 1479]	63
[ca 1472]	179	15. IV 1480	146
1473	128	ca 15. VI 1480	3
8. IV 1473	168	2. VIII 1480	97
[ca 1473]	203	10. X 1480	176
[1474]	117	[ca 1480]	9
15. IV 1474	187	[ca 1480]	157
[non post 1474]	58, 59	1480—1481	209
non post 1474	193		
[non post 1474]	200	1481—1490	
[ca 1474/5]	127		
1. II 1475	172	8. IX 1481	191
[25. III 1475]	10	13. XI 1481	65
1475	11	14. XI 1481	66
[non post 1475]	101, 102	24. XII 1481	141
[non post 28. X 1475]	52	[ca 1481/83]	91
[ca 1475?]	24	5. I 1482	61
[ca 1475]	2	7. IX 1482	99
[ca 1475]	5	31. XII 1482	34
[ca 1475]	56	6. V, 23. VIII 1482	4
[ca 1475]	72	18. X 1483	133
[ca 1475/76]	185	30. X 1483	57
1476	114	31. X 1483	35
1476	208	1483	121
9. IV 1476	125	[non post 1483]	155
10. VI 1476	79	[ca 1483]	204, 205
[9. XI 1476]	206	[post 17. I 1484]	94
[1476?]	89	28. III 1484	122
[ca 1476]	25	4. VI 1484	186
1477	95	[post 28. VII] 1484,	
1477	199	[ca 1485]	45
ca 1477	211	23. VII 1484	19
[non post 1477]	18	31. VII 1484	14
[non post 1477]	67	1484	162

[non post 1484]	112	19. VII 1493	68
[ca 1485]	118	15. XI 1493	104
[ca 1484]	139	1493	32
28. I 1485	129	1493	165
14. II 1485	29	[1493]	184
post 24. II 1485	158	[1493/94]	28
30. VII 1485	103	5. I 1494	119
22. VIII 1485	201	25. II 1494	7
1485	96	15. VI 1494	159
[ca 1485?]	22	1494	73
[ca 1485]	50	1494—1495	23
[ca 1485]	78	16. II 1495	100
[ca 1485]	111	1. VII, 1. IX 1495	195
22. III 1486	160	1. VIII 1495	137
21. VI 1486	190	3. XI 1495	130
[ca 1486]	62	18. XII 1495	46
[ca 1486]	87	1495	33
[ca 1486/87]	54, 55	1495	156
18. VI 1487	149	15. I 1496	196
[post 13. VIII 1487]	75	11. II 1496	183
30. X 1487	12	15. II 1496	83
1487	167	13. III 1496	80
[1487]	169	15. V 1496	44
[non post 1487]	26	17. V 1496	163
[ca 1487]	197	13. VII 1496	166
[ca 1487]	198	4. X 1496	17
15. III 1488	143	1496	81
[post 21. IV 1488]	140	1496	82
20. VI 1488	148	1. II 1497	171
3. VII, 6. IX, 10. IX 1488	76	3. II 1497	53
7. VII 1488	77	1. IV 1497	173
5. XII 1488	108, 109	4. IV 1497	126
1488	161	12. VI 1497	152
[non post 1488]	60	6. IX 1497	39
[ca 1488]	116	31. XII 1497	43
17. III 1489	6	1497	151
[post 1. VI] 1489	164	[ca 1497/1500]	71
[non post 1489]	113	15. I 1498—1499/1. VII 1499	177
[ca 1489]	70	12. III 1498	120
[ca 1489]	88	16. IX 1498	13
[ca 1489?]	135	27. X 1498	92
15. IV 1490	154	1. XII 1498	37
26. IV 1490	192	[14]98	47
10.—12. VII 1490	69	1498	136
16. VIII 1490	207	1498—1502	38
29. XI 1490	86	2. I 1499	134
1490	51	4. II 1499	31
[non ante 1490]	170	7. III 1499	194
1491—1500			
[ante 6. III 1491]	42	10. III 1499	105
[non post 15. VI 1491]	124	23. IV 1499	110
11. VIII 1491	20	28. IV 1499	131
14. XI 1491	106	10. V 1499	115
[ca 1491]	178	21. V [14]99	48
[1491/93]	138	23. X 1499	123
20. VI 1492	30	1499	15
28. VI, 31. VIII 1492	74	1499	174
1492	8	[1499]	175
1492	189	18. I 1500/1	180
[ca 1492]	90	7. V 1500	188
[ca 1492/94]	36	15. IX 1500	93
		20. IX 1500	144
		7. X 1500	84
		10. XII 1500	182
		[ca 1500]	181
		post 1500?	153

TULKOTĀJU, IZDEVĒJU, KOMENTĒTĀJU RĀDĪTĀJS

Andreae, Johannes, comm.	49
Anselmus Laudunensis, comm.	37
Antonius Constantius, comm.	152
Aristoteles	1, 181, 182
Avicenna	73
Bartholomaeus Bellatus, ed.	65
Bartholomaeus Brixensis, comm.	79
Bartholomaeus Merula, ed.	152
Bartholomaeus Petronius, add.	17
Bernhardus Parmensis, comm.	84
Brant, Sebastian	add. 23, ed. 37, 84
Calderinus, Domitius, comm.	137, 177
Doering, Matthias, add.	37, 39, 212
Eleutherius Cremonensis, add.	17
Franciscus Moneliensis, add.	35
Galenus	104
Georgius Merula, comm.	137
Guilelmus Britonis, comm.	37, 39, 212
Hanibaldus, episcopus	189
Helenius Acro, comm.	100
Helwicus Teutonicus, ed.	118
Hieronymus de Castellanis, ed.	11
Hieronymus Clarius, comm.	84
Hieronymus de Squarzaficus, ed.	123
Hippocratus	104
Hugo de Sancto Charo, comm.	38
Jacobus Florentinus, ed.	168
Johannes Andreae, episcopus Aleriensis, ed.	126, 127
Johannes Beckenhaub, ed.	31
Johannes de Lapide, add.	8
Johannes Teutonicus, comm.	79
Lactantius, Placidus, comm.	177
Landinus, Christophorus, comm.	100
Leo Archipresbyter, comp.	5, 6
Lochmaier, Michael, corr. et ed.	93
Lucilius	172, 173

Mancinellus, Antonius, comm.	100
Mataratius, Franciscus, comm.	177
Moretus, Matthaeus, ed.	176
Nicolaus Lugarus, add.	17
Nicolaus de Lyra, comm.	37, 39
Niffer, Henricus, ed.	63
Quintus Aemilianus, add.	35
Paulus Burgensis, add.	37, 39, 212
Paulus Diaconus	99
Paulus Marsus, comm.	152
Philippus de Bergamo, comm.	54, 55
Petrus Cremonensis, add.	17
Petrus Hispanus	180
Penketh, Thomas, ed.	65, 66
Plinius	28
Pomponius Mela	28
Pomponius Porphyrius, comm.	100
Robertus de Euremodio, comm.	54, 55
Rufinus Aquileiensis, trad.	123
Sabellicus, Marcus Antonius, ed.	130
Servius Honoratus, Maurus, comm.	201
Stoll, Johannes, ed.	63
Strabo, Walafridus, comm.	37
Theodoricus de Susteren, ed.	188, 194
Tornieli, Hieronymus, add.	12

INKUNĀBULU KĀDREIZĒJO ĪPAŠNIEKU RĀDĪTĀJS

Arnoldus, Gottfridus [XVIII saec.?]	34
Aumäller, auct. München 1858	107
Baldchorn, Nicolaus	74
Barnheim [XIX saec.]	78
Bavarus, Johannes, 1636	73, 104, 117
Becker, Johannes, 1549	196
Berdierow, Cntus [XIX saec.?]	207
Berlin, Königliche Bibliothek	26
Brever, Joh[annes], Isleb. [XVII saec.]	181
Campenhausen, 1781	171
Collegium SS ^a An[n]unciata Camevini	123
Conventus fratrum Dominici Bergomi praedicatorum	1
Conventus Rigensis ordinis Fratrum praedicatorum	159
Discatt, Carmet [XIX saec.?]	207
Franciscani Rollhamy ... in Bibliotheca pro Cella 3	107
Hahn, de, Baron [XIX saec.?]	137
Hammonicus, Joannes [XVII saec.?]	118, 164
Heglieus, Johannes	154
Hermelinus, Hermannus [XVI saec.?]	34
Hinricus, Magister [XVI saec.?]	168
Koller, W. 1863	107
Latvijas Vēstures institūts, 1936	137
Leiningen, Fürstliche Hofbibliothek	6
Ludwelius, Thomas	143
Meyer, Thomas, 1549	196
Minoritae Rigensis	37, 76
Mühlen, Bibliothek	207
Mürrer, Cornelius, Reval, 1642	10
Olearius, I. C.	43
Petersburg, Kaiserliche öffentliche Bibliothek	35
Plinius, Gregorius [XVI saec.]	154
Pohrt, J. E. [XIX saec.]	123
Rigascher Liggeramt, 1521—1890	144
Roschā, Ida von, 1896. 24. II	77
Rosenberg, Bibliothek	170

Saltrumpp, Johannes [XV saec.]	72
Saltrumpp, Reinhold, 1479?	72, 206, 203?
Schaber, Caspar	130
Schilling, Reinhold Philip (1819?)	43
Simon Loto[w?]ie[n]s, 1562	83
Tesch, Andreas, 1788	171
Trope, Christophorus	195
Werst, Werner	196
Wiessner, R., Buchbinder [XIX/XX saec.]	26
Winter, M., 1907	26
Witte, Henning, [1672]	39 _{IV}
Załuski, Josef Andrzej, [1701—1774]	35
Рижская духовная семинария XIX в.	153
Latvijas Universitātes Zinātniskā bibliotēka	207
Villerušs Valdis	208

BIBLIOGRĀFISKĀS KONKORDANCES

GW	Nr.	4602 Anm.	44	1114	13
		4644	45	1140 (II, III)	183
140	1	4648	46	1159	14
773	2	4716	47	1179	208
785	3	4718	48	1205	15
871	4	4849	49	1242	16
874	5	6050 Anm.	50	1244	209
877	6	6054	51	1313	17
1578	7	GW	Nr.	1328	185
1599	8	6071	52	1365	186
1610	9	6079	53	1385	193
1675	10	6279	54, 55	1402	187
1735	11	6523	56	1418	188
1925	12	7110	57	1421	194
2004	13	7258	58, 59	1435	195
2072	14	7573	60	1436	196
2106	208	7655	61	1455	211
2137 Anm.	15	7887	62	Hain	Nr.
2186	16	8648	63	1474	190
2187	209	8726	64	1476	191
2295	17	9070	66	1480	192
2753	18	9075	65	1892	18
2864	19	9111	67	1947	19
2868	20	9137	68	1950	20
2905	21	9261	69	1966—1967	21
2908	22	9343	70	1997	26
2920	23	9659	71	2008	23
2938	24	9808	72	2092	24
2969	25	9829	73	2102	25
GW	Nr.	9840	74	2160	147
3002	26	10330	75	2168	148
3182	27	Hain	Nr.	2254	27
3341	28			2420	28
3410	29	33	1	2506=2511	29
3413	30	156	163	2510	30
3867	31	469a	2	2819	156
3888	32	574	3	2802	31
3944	33	643	4	2832	32
4250	34	777	5	2847=2848	33
4254	35	780	6	2909	183
4270	36	841	154	3047	36
4284	37	850	155	3084	34
4285	38	875	7	3090	35
4294	39	896	8	3171	39
4393 Anm. V	40, 41	909	9	3172	37
4550	42	1056	11	3175	38
4563	43	1083	10	3251	149

Hain	Nr.	Hain	Nr.	14615	9
3367	42	8332	91	Hain	Nr.
3390	43	8385	92	14650	174
3416	44	8481	97	14684	175
3463	45	8490	96	14980	177
3468	46	8527	94	15067	178
3504	47	8554	98, 210	15198	176
3505	48	8705	159	15244	200
3583	49	8790	99	15336	180
3993	112	8893	100	15339	181
4016	61	8961	95	15345 = 15342	182
4411	113	9011	104	15470	184
4422	52	9022	101, 102	15977	120
4437	53	9025	103	15979	119
4471	50	9412	116	16128	128
4484	51	9438	121		
4658	142	9440	122		
4712	54, 55	9455	123		
4891	56	9464	58, 59	Reichling	Nr.
5383	12	9759	124		
5431	57	9812	125	616	136
5533	158	9818	126	904	165
5746	60	9917	115	1111	110
5895	62	9940	106	6454	207
6436	66	9981	108, 109	5411	162
6417 = 6421	65	9992	110		
6463	67	10014	127		
6496	68	10141	130		
6753	165	10170	131	Copinger	Nr.
Hain	Nr.	Hain	Nr.		
6793 (I)	105	10191	160	203	2
6793 (III)	175	10292	132	388	155
6808	179	10293	133	406	8
6856	71	10367	212	454	11
6915	170	10529	139	564	194
6936	169	10713	134	566	196
6985	72	10727	135	579	189
7008	74	10824	137	734	19
7365	114	10835	138	741	22
7382	75	11000 (III)	140	776	198
7530	63	11125	141	867	28
7542	118	11156	143	1102	42
7622	76, 77	11481	145	2899	93
7741	78	11494	129	3960 et 3962	140
7815	150	11590	146	3693	157
7822	87	11641	47	5411	162
7828	88	11876	151	5434	161
7839 = 7840	73	12247	152	5778	183
7888	79	12309	199	6053	201
7938	80	12553	153	6242	202
7946	82	13015	168	6245	203
7966	81	13041	164	6252	206
7988	83	13418	167	6257	204, 205
8040	84	13775	117	6387	107
8066	85	14078	69	6454	207
8199	86	14509	171	6505	108, 109
8226	89	14601	172	6545	111
8310	90	14605	173		

SATURS

PRIEKŠVĀRDS	
	5
KATALOGA STRUKTŪRA	
	18
ПРЕДИСЛОВИЕ	
	20
СТРУКТУРА КАТАЛОГА	
	25
VORWORT	
	27
AUFBAU DES KATALOGS	
	33
IZMANTOTIE BIBLIOGRĀFISKIE RĀDĪTĀJI UN TO SAISINĀJUMI	
	35
SAISINĀJUMI	
	36
INKUNĀBULU RĀDĪTĀJS	
	37
IZDOŠANAS VIETU UN IESPIEDĒJU RĀDĪTĀJS	
	189
IESPIEDĒJU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS	
	202
HRONOLOGISKAIS RĀDĪTĀJS	
	205
TULKOTĀJU, IZDEVĒJU, ĶOMENTĒTĀJU RĀDĪTĀJS	
	207
INKUNĀBULU KĀDREIZEJO ĪPAŠNIEKU RĀDĪTĀJS	
	209
BIBLIOGRĀFISKĀS KONKORDANCES	
	211

INCUNABULA
BIBLIOTHECAE
RIGENSIS

Compiled by RŪTA ASTRA JEKABSONE
«Zinātne» Publishing House
Riga 1993

In Latin, Latvian, Russian, German

INCUNABULA
BIBLIOTHECAE
RIGENSIS

Sastādītāja
RŪTA ASTRA JĒKABSONE

Redaktore BIRUTA ALKSNE
Mākslinieks ULDIS SOSNOVSKIS

Mākslinieciskais redaktors
GEORGIJS KRUTOJS

Tehniskā redaktore
GALINA SŁĘPKOVA

Korektore BRIGITA VĀRPA

Nodota salikšanai 27.02.92. Parakstīta ie-
spiešanai 1.02.93. Formāts 70×100/16. Krita
papīrs. Literatūras garnitūra. Augstspie-
dums. 17,55 uzsk. iespiedl.; 13,56 izdevn. l.
Pasūt. Nr. 472-3. Izdevniecība «Zinātne»,
LV-1530 Rīgā, Turgeņeva ielā 19
Reģistr. apliec. Nr. 2-0250. Iespiesta tipo-
grāfijā «Rota», LV 1011 Rīgā, Blaumaņa
ielā 38/40.

Incunabula Bibliothecae Ricensis / Sast. un priekšv. sarakst.
Je 304 R. Jēkabsone; māksl. U. Sosnovskis; fotoreprod. A. Štamguts. —
Rīga: Zinātne, 1993. — 213 lpp.: il.
ISBN 5-7966-0952-1.

Katalogā sniegtas zījas latviešu, krievu un vācu valodā par Latvijas Zinātņu akadēmijas Fundamentālās bibliotekas īnkunābulu fondu. Bibliotekā glabājas plaša īnkunābulu kolekcija, kurā ir arī reti izdevumi un pat vairāku izdevumu vienīgie zināmie pilnīgie eksemplāri. Grāmatu ievada priekšvārds trijās valodās. Katalogs palīdzēs Fundamentālās bibliotekas īnkunābulas iesaistīt zinātnes dzīvē, veicinās to iekļaušanu starptautiskajā kopkatalogā.

Grāmatzinātniekam, vēsturniekam, mākslas zinātniekam, filologiem, kultūras darbiniekam.